HARUKI MURAKAMI

RENKSİZ TSUKURU TAZAKİ'NİN HAC YILLARI

DK

Renksiz Tsukuru Tazaki'nin Hac Yılları

DOĞAN KİTAP TARAFINDAN YAYIMLANAN
DİĞER KİTAPLARI

Sınırın Güneyinde, Güneşin Batısında
İmkânsızın Şarkısı
Yaban Koyununun İzinde
Sahilde Kafka
Zemberekkuşu'nun Güncesi
Haşlanmış Harikalar Diyarı ve Dünyanın Sonu
1Q84
Koşmasaydım Yazamazdım

RENKSİZ TSUKURU TAZAKİ'NİN HAC YILLARI

Orijinal adı: Shikisai O Motanai Tazaki Tsukuru to Kare No Junrei No Toshi

Yazan: Haruki Murakami
Japonca aslından çeviren: Hüseyin Can Erkin

1. baskı / Ekim 2014
10. baskı / Kasım 2014 / ISBN 978-605-09-2290-5
Sertifika no: 11940

Kapak tasarımı: Geray Gençer
Baskı: Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1
Baha İş Merkezi. A Blok Kat: 2
34310 Haramidere-İstanbul
Tel. (212) 412 17 00
Sertifika no: 12026

Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.
19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 1 Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL
Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16
www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Renksiz Tsukuru Tazaki'nin Hac Yılları

Haruki Murakami

Çeviren: Hüseyin Can Erkin

DK
DOĞAN
KİTAP

1

Tsukuru Tazaki, üniversite ikinci sınıftayken, temmuz ayından ertesi senenin ocak ayına kadar neredeyse sadece ölmeyi düşünerek yaşadı. O arada 20 yaşına da girmişti ama bu dönüm noktası bir anlam taşımıyordu. O günlerde kendi iradesiyle hayatına son vermek, ona her şeyden doğal ve mantıklı geliyordu. O son adımı neden o günlerde atmadığına, şimdi bile bir türlü anlam veremiyordu. Oysa o zamanlarda yapabilseydi, yaşam ile ölümü ayıran sınır çizgisinin ötesine geçmek, çiğ yumurta içmekten daha kolay olurdu.

Tsukuru'nun gerçekte intiharı denememesi, belki de ölüm hakkındaki düşüncelerinin fazlasıyla katıksız ve yoğun olmasından, bu yoğunluğa uygun düşecek bir ölme yöntemini aklında somut olarak canlandıramamasından kaynaklanıyordu. Somut bir yöntem bulmak aslında burada ikincil bir meseleydi. Eğer o sıralarda elinin ulaşacağı bir yerde ölüme bağlanan bir kapı olsaydı, mutlaka tereddüt etmeden itip açardı o kapıyı. Derinlemesine düşünmeksizin, deyim yerindeyse günlük hayatında sıradan bir şey yaparmış gibi... Fakat talih mi, yoksa talihsizlik mi demeli, Tsukuru elini uzatıp ulaşabileceği öylesi bir kapıyı bulmayı başaramadı.

O sıralarda ölseydim daha iyi olurdu, diye sık sık aklından geçirirdi Tsukuru Tazaki. Öyle yapsaydı, şimdi içinde yaşadığı dünya da var olmayacaktı. Çekici, büyüleyici bir düşünceydi bu. İçinde yaşadığı dünya var olmayacak, bura-

da gerçeklik olarak görülen şeyler gerçek olmaktan çıkacaktı... Nasıl ki bu dünya açısından kendisi var olmayacaksa, aynı nedenle kendisi açısından da bu dünya var olmayacaktı...

Öte yandan, o sırada neden böyle ölümün kıyısına kadar gelmek zorunda kaldığına da Tsukuru gerçekten anlam veremiyordu. Tamam, somut bir sebep vardı; ama ölüm düşüncesi neden böylesine aklını başından alabilmiş, yarım seneye yakın bir süre boyunca onu kuşatabilmişti? *Kuşatmak*... Evet, tam yerinde bir ifade... Kendisini yutan dev balinanın midesinde hayatta kalan, kutsal kitaptaki peygamber gibi, Tsukuru ölümün midesine düşmüş, o karanlık ve puslu mağaranın içinde tarihi atılmamış günler geçirmişti.

Tsukuru o günleri uyurgezer gibi, hatta ölmüş olduğunun farkına henüz varamamış bir ölü gibi yaşadı. Güneş yükseldiğinde uyanıyor, dişlerini fırçalıyor, eline geçen ilk giysiyi üzerine geçiriyor, trene binip üniversiteye gidiyor, sınıfta not tutuyordu. Fırtınaya yakalanmış bir kişinin sokak lambası direğine sımsıkı sarılması gibi, gündelik rutine sarılmıştı. İşi düşmedikçe kimseyle konuşmuyor, tek başına yaşadığı apartman dairesine dönünce yere oturup duvara yaslanarak ölümü, bazen de hayatta eksik olan şeyleri düşünmeye dalıyordu. Sanki önünde ağzını kocaman açmış derin kuyunun karanlığı, yerkürenin merkezine kadar uzanıyordu. Orada görebildiği, kesif bir bulut halinde girdap oluşturan bir hiçlik, duyabildiğiyse kulak zarına basınç yapan derin bir sessizlikti.

Ölümü düşünmediği zamanlarda, hiçbir şey düşünmüyordu. Hiçbir şey düşünmemek o kadar da zor değildi. Gazete okumuyor, müzik dinlemiyor, cinsel istek bile duymuyordu. Dış dünyada meydana gelen olaylar onun için hiçbir anlam ifade etmiyordu. Odasına kapanıp kalmaktan yorulduğunda, dışarı çıkıp amaçsızca çevrede yürüyüşler yapıyordu. Ba-

zen de istasyona gidiyor, uzun uzun trenlerin durup kalkışını izliyordu.

Her sabah saçlarını özenle şampuanlayarak duş alıyor, haftada iki kez çamaşır yıkıyordu. Sımsıkı sarıldığı direklerden biri de titizlikti. Çamaşır, banyo ve diş fırçalama. Ne yediğine neredeyse hiç dikkat etmiyordu. Öğlen yemeklerini üniversite yemekhanesinde yiyor, bunun dışında da doğru dürüst bir şey yemiyordu. Yakınlardaki marketten elma, sebze gibi şeyler alarak ucundan kemiriyordu. Bazen tost ekmeğini olduğu gibi yiyor, sütü karton kutusundan bardağa boşaltmadan içiyordu. Yatma zamanı geldiğinde, sanki ilaç içer gibi yalnızca bir bardak viski içiyordu. Şansına alkole çok dayanıklı olmadığından, azıcık viski bile onu uyku âlemine götürmeye yetiyordu. Hiç rüya görmüyordu. Görse bile, rüyasındaki görüntüler, bilincinin tutunacak hiçbir yer olmayan kaygan yamaçlarından aşağı, hiçliğin içine doğru kayıp gidiveriyordu.

Tsukuru Tazaki'nin ölüm düşüncesine kendini böylesine güçlü bir şekilde kaptırmasının nedeni açıktı. Bir gün en yakın dört arkadaşı, "Biz artık seni görmek, seninle konuşmak istemiyoruz" deyivermişlerdi. Doğrudan, ödün vermez bir şekilde, birdenbire. Bir de, böylesine sert bir şekilde ilan edilen bu karara neden maruz kaldığına dair tek bir açıklama bile yapmamışlardı. O da sormaya cesaret edememişti.

O dört arkadaşıyla lise yıllarından beri samimiydiler, ama Tsukuru çoktan memleketinden ayrılmış, Tokyo'daki üniversitede öğrenim görmeye başlamıştı. O yüzden, gruptan ihraç edilmiş olması günlük yaşantısında bir sorun teşkil etmiyordu. Yolda onlarla karşılaşıp kendini kötü hissetmesi gibi bir durum da söz konusu değildi. Fakat bunlar, nihayetinde sıradan akıl yürütmelerdi. O dördünden uzakta olmakla, Tsukuru'nun acısı normalde olacağından daha da şiddetli bir hal almış, üzerine daha büyük bir karabasan gibi çöküvermiş-

ti. Dışlanma ve yalnızlık, kilometrelerce uzunlukta bir kablo haline gelmiş, devasa bir vinç o kabloyu gıcırtılar eşliğinde sararak germişti. Sonra o gerginleşen hat yoluyla, gece gündüz demeden deşifre edilmesi güç mesajlar gelmeye başlamıştı. O sesler, ağaçların arasından esen sert rüzgâr gibi, bir şiddetlenip bir hafifleyerek kulaklarına iğne gibi batıyordu.

Beşi, Nagoya şehrinin bir banliyösündeki devlet lisesinde aynı sınıftaydılar. Üç erkek, iki kız. Birinci sınıfın yaz tatilinde gönüllü çalıştıkları bir etkinlik sayesinde arkadaş olmuşlar, bir üst sınıfa geçip de sınıfları ayrılsa bile, aynı şekilde samimi bir grup olmayı sürdürmüşlerdi. Bu etkinlik, okul tarafından yaz tatili için verilen sosyal bilgiler dersi ödeviydi, ama belirlenen süre tamamlansa bile grup kendi isteğiyle gönüllü çalışmayı sürdürmüştü.

Gönüllü işler dışında da, yaz tatili sırasında topluca yürüyüşlere çıkmış, tenis oynamış, Çita Yarımadası'nda yüzmeye gitmiş, içlerinden birinin evinde toplanarak sınavlara hazırlanmak için ders çalışmışlardı. Bazı zamanlarda (aslında en çok yaptıkları da buydu ama) bir yerlerde takılıp, kafa kafaya vererek sohbet etmişlerdi. Bir konu belirleyerek konuşuyor değillerdi, ama sohbet edecek konu sıkıntısı da çekmezlerdi hiç.

Beşi tamamen bir tesadüf eseri buluşmuşlardı. Ödev olarak verilen gönüllü etkinlikler arasında bazı seçenekler vardı ve ilkokulda normal derslerine uyum sağlayamayan (çoğunluğu okulu asan) öğrencilere okul bittikten sonra derslerinde yardım etmek de bu seçeneklerden biriydi. Katolik Kilisesi'nin organize ettiği bir programdı bu ve otuz beş kişilik sınıf içerisinde bu programı seçen yalnızca o beşi olmuştu. Beşi, Nagoya şehrinin bir banliyösünde kurulan yaz kampına üç gün katılmış, kamptaki çocuklarla derin bir samimiyet kurmuşlardı.

Kamptaki işlerinden vakit buldukça sohbet etmek için bir araya gelmiş, birbirlerine düşüncelerini ve o günlere nasıl

geldiklerini anlatmışlardı. Umutlarından bahsetmiş, yaşadıkları sorunları paylaşmışlardı. Sonra yaz kampı bittiğinde, her biri içinde, "Ben şu an doğru yerdeyim ve doğru insanlarla bağ kurdum" hissini taşımaya başlamıştı. Bu, tesadüfen ortaya çıkan kimyevi bir bileşimi andırıyordu. Aynı malzeme yeniden bir araya gelse, bütün hazırlıklar düzgün biçimde aynı şekilde yapılsa da bir daha asla aynı sonucun ortaya çıkması mümkün olmazdı.

Kamptan sonra da hafta sonlarında, yaklaşık ayda iki kez okul sonrası çalışmasına katılarak çocuklara derslerinde yardım edip kitap okuyor, birlikte spor yaparak onları eğlendiriyorlardı. Bunların dışında, bahçedeki çimlerin biçilmesi, binaların boyanması, oyuncakların onarılması gibi işlere de bakıyorlardı. Bu gönüllü etkinlikleri, liseden mezun olana dek iki buçuk yıl kadar daha sürmüştü.

Yalnız, üç erkek iki kızdan oluşan bir grup, daha baştan itibaren gerilim yaratacak unsurları bünyesinde barındırabilir. Sözgelimi, kızlı erkekli iki çift ortaya çıkacak olursa, bir kişi boşta kalır. Bu tür olasılıklar başlarının üzerinde karanlık bir bulut gibi dolaşıp duruyordu. Fakat böyle bir şey olmadığı gibi, olması ihtimali bile ortaya çıkmadı.

Tesadüf mü demek gerekir, beşi de büyük şehir banliyösünde yaşayan "üst orta gelirli" ailelerin çocuklarıydılar. Aileleri savaş sonrası bebek furyası olarak bilinen kuşaktandı ve babaları ya uzman oldukları meslekte ya da birinci sınıf şirketlerde çalışıyorlardı. Çocuklarının eğitiminde masraftan kaçınmıyorlardı. Aileleri, en azından dışarıya karşı huzurluydu, aralarında anne babası boşanmış olan yoktu ve annelerin çoğu da ev hanımıydı. Okulları sınavla girilen okullardandı ve hepsinin de başarı düzeyi yüksekti. Yaşam ortamları açısından bakılacak olursa, beşinin farklılıklarından ziyade ortak noktaları çok daha fazlaydı.

Ayrıca, Tsukuru Tazaki dışında, diğer dördünün tesadüfen ufak bir ortak noktası daha vardı. Soy isimlerinde renklerin yer alması. Erkeklerden birinin soyadı Akamatsu yani "kızıl çam", diğerininki Oumi yani "mavi deniz"di. Kızlardan birinin soyadı Şirane yani "ak kök", diğerininki de Kurono yani "kara ova"ydı. Yalnızca Tazaki ("girintili çıkıntılı kıyı") soyadının renklerle alakası yoktu. Bundan dolayı, Tsukuru en baştan itibaren hafif bir dışlanmışlık hissine kapılmıştı. Elbette adında renk olup olmamasının kişiliğiyle herhangi bir alakası olamazdı. Bunu çok iyi anlayabiliyordu. Ama yine de bir tür hayal kırıklığına kapılmış, kendisini de şaşırtacak ölçüde incindiğini hissetmişti. Diğerleri çok doğal bir şeymiş gibi, birbirlerini renkleriyle çağırıyorlardı. "Kızıl", "Mavi", "Ak", "Kara" diye. Ona ise sadece "Tsukuru" diyorlardı. Eğer benim soyadımda da bir renk olsaydı ne kadar hoş olurdu, diye Tsukuru defalarca ciddi ciddi düşünmüştü. İşte o zaman her şey mükemmel olurdu.

Kızıl, diğerlerine fark atacak kadar üstün başarıları olan bir öğrenciydi. Hiç de kendini adayarak ders çalışıyormuş gibi bir hali yoktu, ama tüm branşlarda ilk sıralarda yer alıyordu. Fakat bununla böbürlenmediği gibi, bir adım geri çekilerek, çevresindekilere şans tanımayı ihmal etmezdi. Sanki bu kadar zeki olmasından biraz utanıyor gibiydi. Yalnız ufak tefek insanlarda (boyu hep 1,60'ta kaldı) sık rastlandığı gibi, kafasına bir şey koyduğunda, ne kadar önemsiz bir mesele olursa olsun, kolay kolay geri adım atmama gibi bir eğilimi vardı. Mantığına ters gelen kurallara, donanımsız bulduğu öğretmenlere ciddi ciddi sinirlendiği anlar sık karşılaşılan bir durumdu. Doğuştan yenilmekten hoşlanmayan bir yapısı vardı, tenis maçlarında yenilince siniri bozulurdu. Yenilmeyi hazmedemezdi denemez, yenildiğinde alışılmadık biçimde suskunlaşırdı. Diğer dördü, onun bu sinirli halini komik bulur, sık sık onunla alay ederlerdi. Sonunda Kızıl'ın kendisi de

gülerdi. Babası Nagoya Üniversitesi'nde iktisat profesörüydü.

Mavi, *rugby* takımında forvetti ve yapılı vücuduna diyecek yoktu. Üçüncü sınıfta takımın kaptanlığına seçilmişti. Omuzları geniş, göğsü kaslı, alnı geniş, ağzı büyüktü; iri bir burnu vardı. Canla başla mücadele eden bir oyuncuydu ve sık sık sakatlanırdı; ders çalışmaya pek gelemezdi, ama neşeli bir kişiliği vardı. Okul arkadaşlarının çoğu tarafından da sevilirdi. İnsanların gözlerinin içine bakarak, rahatlıkla anlaşılabilen bir ses tonuyla konuşurdu. Acayip çok yemek yer, önüne ne konursa konsun sanki müthiş lezzetli bir şey yiyormuş gibi yalayıp yutardı. Neredeyse hiç arkadan konuşmaz, bir görüşte insanların adını ve yüzünü aklına kazırdı. Başkalarının söylediklerini can kulağıyla dinler, konuşma dağıldığında sohbeti ustalıkla toparlardı. Tsukuru *rugby* maçları öncesinde onun diğer oyuncularla bir daire oluşturup takım arkadaşlarını cesaretlendirirkenki halini şimdi bile çok iyi anımsıyordu.

Şöyle haykırırdı: "Bana bakın! Bugün biz kazanacağız! Bizim için mesele nasıl yeneceğimiz, ne kadar fark atacağımız! Kaybetme seçeneği yok bizim için! Tamam mı?! Kaybetmek diye bir şey yok!"

"Yok öyle bir şey!" diye takım oyuncuları da haykırarak yanıt verir, sonra sahaya yayılırlardı.

Fakat onların lisesinin *rugby* takımı pek de güçlü değildi. Mavi'nin kendisi sporda kabiliyetli, akıllı bir oyuncuydu, ama takımın geneli idare edecek düzeydeydi. Burs vererek ülkenin her yerinden yetenekli oyuncuları toplayan özel liselerin güçlü takımları karşısında sık sık çaresiz bir yenilgiye uğrarlardı. Fakat maç bitince Mavi yenmiş ya da yenilmiş olmaya pek fazla kafasını takmaz, "Önemli olan kazanma azmi. Durum bundan ibaret" derdi sık sık. "Gerçek hayatta insan hep kazanamaz ki. Kazanmak da var, kaybetmek de."

"Dahası gün olur yağmur yağar, maç ertesi güne kalır" de-

mişti, ironik sözler etmek konusunda usta olan Kara.

Mavi hayıflanır gibi, "Sen *rugby*'yi beyzbolla, tenisle karıştırıyorsun" demişti. "*Rugby*'de yağmur yağdı diye maç ertelenmez."

"Yağmur yağsa da maç yapılıyor mu?" diye sormuştu Ak. Onun hiçbir spora karşı merakı olmadığı gibi, bu konularda bilgisi de yoktu.

"Evet, gerçekten yapılıyor" diye söze karışmıştı Kızıl, hemen bilgiçliğini sergileyerek. "*Rugby* maçı, ne kadar yağmur yağarsa yağsın yarıda kesilmez. O yüzden her yıl çok sayıda takım oyuncusu maç sırasında boğulup ölür."

"Ne kadar feci!" demişti Ak.

"Şapşal! Şaka yaptığını anlayamıyor musun?" demişti Kara, bıkkın bir yüz ifadesiyle.

"Konu dağılıyor ama..." demişti Mavi, "benim söylemek istediğim, iyi bir sporcuysan yenilmeyi de bilmek gerektiği."

"Sen de her gün bunun antrenmanını yapıyorsun" demişti Kara.

Ak, geleneksel Japon oyuncak bebeklerini anımsatan düzgün yüz hatlarına sahipti, zayıf ve uzun boyluydu, manken gibi bir vücudu vardı. Sağlıklı görünen kapkara saçları uzundu, vernik gibi ışıltılar saçardı. Yolda karşılaştığı çoğu insan elinde olmadan dönüp ona bakardı. Fakat onun, bu güzelliği ağır bir yük olarak görüyormuş gibi bir hali vardı. Ağırbaşlıydı. Hangi konuda olursa olsun insanların dikkatini çekmekten hoşlanmazdı; çok yetenekliydi, güzel piyano çalardı, ama tanımadığı insanların önünde bu yeteneğini asla sergilemezdi. Yalnızca okulda derslerden sonra çocuklara sabırla piyano öğretirken en mutlu olduğu işi yapıyormuş gibi görünürdü. Tsukuru onu başka hiçbir zaman böyle neşeli ve rahatlamış göremezdi. "Bazı çocuklar normal derslere uyum sağlayamayabilirler ama doğuştan müzik dehasına sahiptirler ve o dehanın böyle pisi pisine gömülüp gitmesi yazık olur" derdi Ak.

Fakat o okulda, neredeyse antikaya çıkmış bir duvar piyanosundan başka bir şey yoktu. O yüzden beşi okula yeni bir piyano alabilmek için canla başla para toplamaya çalışmışlardı. Yaz tatilinde de hep birlikte yarızamanlı işlerde çalışmışlar, müzik aletleri satan şirketlere bile giderek destek olmalarını istemişlerdi. Nihayet, uzun çabalar neticesinde bir grand piyano almayı başarmışlardı. Lise üçüncü sınıfın ilkbaharında olmuştu bu. Onların bu azimli gönüllülük çalışmaları dikkatleri çekmiş, gazetelerde haber bile olmuştu.

Ak, normalde sessizdi. Hayvanları sever, köpek ya da kedilerden konu açılınca, aniden değişiverir, kendinden geçerek konuşmaya dalardı. Veteriner olmayı düşlediğini söylerdi, ama onun elinde keskin bir neşterle bir labradorun karnını yarışını, bir atın anüsüne elini sokuşunu Tsukuru bir türlü hayalinde canlandıramazdı. Eğer veterinerlik okuluna gidecek olursa, elbette bu tür deneyimler yaşaması da gerekecekti. Babası Nagoya şehir merkezinde jinekoloji polikliniği işletiyordu.

Kara'nın görüntüsü için vasatın üzerinde denilebilirdi fakat neşeli, canlı ve sempatik bir ifadesi vardı. İriceydi ve etine dolgundu. 16 yaşından itibaren göğüsleri artık iyice belirginleşmeye başlamıştı. Özgüveni yüksek, karakteri sağlamdı; hızlı konuşur, konuştuğu kadar da hızlı düşünürdü. Beşeri bilimler alanındaki derslerde çok başarılıydı, ama matematik ve fizikte feciydi. Babası Nagoya şehir merkezinde mali müşavirlik yapıyordu, ama Kara'nın ileride ona destek olması gibi bir şey söz konusu bile değildi. Tsukuru sık sık ona matematik ödevlerinde yardım ederdi. Kara, sık sık ironik sözleriyle konuşmalara katılırdı, kendine özgü benzersiz bir mizah anlayışı vardı. Onunla konuşmak keyifliydi, insana cesaret verirdi. Tutkulu bir kitap okuruydu, elinden hiç kitap düşmezdi.

Ak ile Kara ortaokul yıllarında da aynı sınıfta okumuşlar-

dı ve beşli grup oluşmadan önce de birbirlerini çok iyi tanıyorlardı. İki kız yan yana geldiğinde oldukça hoş bir görüntü oluşuyordu. Sanat dehasına sahip ama içine kapanık, muhteşem güzellikteki bir kız ile akıllı ve ironi ustası bir komedyen. Eşsiz, cezbedici bir ikiliydiler.

Bu açıdan bakıldığında, grup içerisinde Tsukuru Tazaki hiçbir belirgin özelliği ve özgünlüğü olmayan tek kişiydi. Notları vasatın biraz üzerindeydi. Ders çalışmaya pek merakı yoktu, ama ders sırasında dikkatle dinler, minimum düzeyde hazırlık ve alıştırma yapmayı ihmal etmezdi. Nedense küçüklüğünden beri sahip olduğu bir alışkanlıktı bu. Yemeklerden önce mutlaka ellerini yıkayıp, yemeklerden sonra mutlaka dişlerini fırçalaması gibi tıpkı. O yüzden çevresinin dikkatini çekecek notlar almasa da, ders geçme barajını kolaylıkla aşardı. Anne babası da, özel bir sorun çıkmadıkça okuldaki başarı durumuna karışmazlar, zorla dershaneye göndermek, ona özel öğretmen tutmak gibi işlere kalkışmazlardı.

Spordan nefret ediyor değildi, ama tutup da spor takımlarına girerek canla başla spor yapmaya kalkmamıştı; aile üyeleri ve arkadaşlarıyla arada sırada tenis oynar, bazen kayağa gider, zaman zaman da havuzda yüzerdi. Hepsi bu kadardı. Yüz hatları düzgündü ve bazen bunu başkaları da söylerdi, ama “imalat hatası yok” demek daha yerinde olurdu. O ise aynada kendini seyrederken, sık sık bir türlü kurtulamadığı bir can sıkıntısı hissederdi. Sanat alanlarına derin bir ilgisi olmadığı gibi, özel olarak söylenebilecek bir hobisi ya da yeteneği de yoktu. Nispeten suskun biriydi, yüzü sık sık kızarır, görgü kurallarından hoşlanmazdı; ilk kez karşılaştığı bir insanla birlikteyken de bir türlü kendini rahat hissedemezdi.

İlle de bir şey söylemek gerekiyorsa, beşinin içerisinde ailesinin durumu muhtemelen en iyi olan oydu denebilir; bir de, teyzesi deneyimli bir aktristi, ciddi bir kadındı ve tanınmış bir isimdi, o kadar. Fakat Tsukuru’nun kendisi açısın-

dan, insanlara karşı gurur vesilesi yapabileceği ya da *işte bu* diye sergileyebileceği bir özelliği yoktu. En azından, kendisi öyle hissediyordu. Her alanda vasattı, hatta silikti.

Hobi denebilir mi bilinmez, yalnızca bir şeyi, demiryolu istasyonlarında durup etrafı seyretmeyi her şeyden çok severdi Tsukuru Tazaki. Neden olduğunu bilmiyordu, ama kendini bildi bileli hep istasyonlarda durup etrafı seyretmeyi cazip bulmuştu. İster yüksek hızlı trenlerin devasa istasyonları olsun, ister taşradaki tek hatlı tren istasyonları, hatta taşıma amaçlı yük vagonlarının toplandığı istasyonlar; istasyon olması onun için yeterliydi. İstasyonlarla ilgili her şey onu çekerdi.

Küçüklüğünden beri her çocuk gibi tren maketlerinin hastasıydı, ama onu gerçekten cezbeden, özenle yapılmış lokomotif ve vagonlar olmadığı gibi, karmaşık bir şekilde birbirini keserek uzanan raylar ya da zarafet ürünü ışıklı paneller hiç değildi; hepsinin ortasında ikincil bir unsurmuş gibi duran sıradan istasyon maketleriydi. Böyle istasyonlardan trenlerin gelip geçişini veya hızlarını yavaşça düşürerek perona yanaşmalarını izlemeyi severdi. Gidip gelen yolcuların görüntüsünü hayal eder, istasyon içi anonslarını ve trenlerin kalkış sirenlerini duyar gibi olur, istasyon görevlilerinin enerji dolu hareketlerini hayalinde canlandırırdı. Gerçeklik ve hayal kafasının içinde birbirine karışır, duyduğu yoğun heyecandan vücudunun titrediği bile olurdu. Fakat nasıl olup da istasyonların kendisini böylesine cezbettiğini çevresindeki insanlara mantıklı bir şekilde açıklayamazdı. Açıklasa bile, bunun, *tuhaf bir çocuk* yaftası yemekle sonuçlanacağı açıktı. Dahası bizzat Tsukuru'nun da, kendisinde tuhaf bir şeyler olabileceğini düşündüğü oluyordu.

Göze çarpan bir özgünlüğü ya da özelliği olmamasına rağmen ve her zaman ortalamayı tutturmayı hedeflediği halde, galiba çevresindeki insanlardan biraz farklı, normal olduğu

pek söylenemeyecek tarafları vardı. Böylesine bir tezat barındıran benlik algısı, ergenlik yıllarından 36 yaşında olduğu şu ana kadarki yaşamının birçok noktasında şaşkınlık ve karmaşa yaşamasına neden olmuştu. Bazı zamanlarda zar zor hissedilecek ölçüde, bazı zamanlarda ise derin ve etkili bir şekilde.

Neden bu beş kişilik arkadaş grubuna dahil olduğunu bazen Tsukuru'nun kendisi de tam olarak anlayamıyordu. Diğerlerinin gerçek anlamda gereksinim duyduğu biri miydi acaba? Yoksa aksine, o olmasa diğer dördü daha keyifli bir arkadaşlık mı sürerlerdi? Belki de şansına bunun farkında değillerdi. Bunun farkına varmaları an meselesi olabilirdi. Tsukuru Tazaki bu konu üzerine ne kadar düşünürse, o ölçüde anlam veremez hale geliyordu. Kendi değerinin arayışı içine girmek, birimi olmayan bir maddeyi ölçmeye çalışmak gibiydi. İbrenin tık diye sabit bir noktada durması asla mümkün olmuyordu.

Fakat onun dışında kalan dördü bunu hiç mesele etmiyor gibiydiler. Dışarıdan bakınca, diğerleri beş kişi bir araya gelip, birlikte hareket etmekten keyif alıyor gibi görünüyorlardı. Sanki tam da beş kişi olmak zorundaydılar. Ne daha fazla ne daha az. Temel beşgenin, uzunluğu eşit beş kenardan oluşmasıyla aynı şekilde. Yüzlerindeki ifadeden bu rahatlıkla okunuyordu.

Dahası, elbette Tsukuru Tazaki de, kendisinin vazgeçilmez bir kenar olarak bu beşgene dahil edilmesinden ötürü sevinçliydi ve gurur duyuyordu. Diğer dördünü yürekten seviyor, gruplarındaki bütünlük hissine her şeyden çok daha güçlü bir aşk besliyordu. Bir fidanın topraktan besin emmesi gibi, ergenlik döneminde gereksinim duyduğu gıdayı Tsukuru o gruptan almış, gelişmesi için önemli bir besini, hatta acil durumlar için bir sıcaklık kaynağını vücudunda depolamıştı. Fakat yine de, kendisinin bir gün gelip de bu samimi gruptan

kopuvereceği ya da ihraç edileceği korkusunu yüreğinin derinliklerinde sürekli taşıyordu. Diğerlerinden kopup tek başına kaldığında, tıpkı cezir zamanı denizin yüzeyinde kapkara, uğursuz bir kayanın ortaya çıkıvermesi gibi, öylece kalakalacağı endişesi sık sık zihnini yokluyordu.

* * *

"Demek o kadar küçük yaşlardan beri istasyonları seviyorsun, öyle mi?" dedi Sara Kimoto, hayranlık dolu bir ses tonuyla.

Tsukuru başını sallayarak onayladı. Bir parça temkinli bir şekilde. Kadının, onu, fen bilimleri alanındaki okullardaki veya işyerlerindeki, uzmanlık alanlarıyla ilgili saplantılar geliştiren şapşallardan biriymiş gibi görmesini istemiyordu. Fakat neticede konuşmanın seyrine göre öyle algılaması olasılığı da vardı. "Evet, nedendir bilmem, küçüklüğümden beri istasyonları severim" diye kabullendi.

"Tutarlılığını korumuş bir ömür" dedi kadın. Bunu biraz eğlenceli bulduğu belliydi, ama ses tonunda olumsuz bir tını hissedilmiyordu.

"Bunun neden istasyon olduğunu, neden istasyon olması gerektiğini tam olarak açıklayamıyorum gerçi."

Sara gülümsedi. "Mutlaka ilahi kudretin bir ürünüdür."

"Belki de öyledir" dedi Tsukuru.

Konunun nasıl olup da oraya geldiğini Tsukuru bilemiyordu. *O olayın* meydana gelmesinin üzerinden çok uzun zaman geçmişti ve elinde olsa o anıyı belleğinden silivermek isterdi. Fakat Sara nedense Tsukuru'nun lise yıllarını konuşmak istemişti. Nasıl bir liseliydi, neler yapıyordu? Tsukuru neden sonra farkına vardığında, bir bakmıştı ki konuşmanın doğal akışı içerisinde o beşli samimi grubu anlatmaya başlamış. Rengârenk dörtlü ve renksiz Tsukuru Tazaki.

İkisi Ebisu semtinin dış kısımlarındaki küçük bir bardaydılar. Akşam yemeğini, Sara'nın bildiği küçük bir Japon lokantasında yemeyi planlamışlardı, ama Sara öğlen fazlasıyla geç yediğini söyleyince rezervasyonlarını iptal etmiş, bir yerlerde kokteyl eşliğinde peynir ve çerez atıştırmaya karar vermişlerdi. Tsukuru da pek öyle açlık hissetmediğinden, itiraz etmemişti. Zaten, normalde pek fazla yemezdi.

Tsukuru'dan iki yaş büyük olan Sara büyük turizm şirketlerinden birinde çalışıyordu. Uzmanlık alanı yurtdışı paket turların planlanmasıydı. Tsukuru ise Batı Kanto bölgesinde faaliyet gösteren bir demiryolu şirketinin istasyon binaları tasarım ve kontrol departmanında çalışıyordu (ilahi kudretin ürünü ancak böyle bir şey olabilirdi). Yaptıkları işler doğrudan alakalı olmasa da ikisinin de ulaştırma sektöründe çalıştıkları söylenebilirdi. Tsukuru'nun şefinin yeni eve taşınma partisinde tanıştırılmış, orada birbirlerine e-posta adreslerini vermişlerdi. Bu dördüncü buluşmalarıydı. Üçüncü buluşmalarında Tsukuru'nun apartman dairesine giderek seks yapmışlardı. O noktaya kadar her şey doğallık içinde gelişmişti. Bir hafta önce olmuştu bu. Hassas bir aşamadaydılar. Böyle gidecek olursa aralarındaki ilişki şüphesiz daha da derinleşecekti. Tsukuru 36, Sara ise 38 yaşındaydı. Doğal olarak, yaşadıkları, liseli aşkından dağlar kadar farklıydı.

İlk karşılaştıkları andan itibaren, kadının yüz hatları anlam veremediği bir şekilde Tsukuru'nun hoşuna gitmişti. Standart anlamıyla güzel değildi. Çıkık elmacıkkemikleri her haliyle sert bir mizacı olduğu izlenimi veriyordu, burnu küçük ama sivriydi. Gözleri normalde kısık duruyordu, ama bir şeyi daha iyi görmeye çalıştığında anormal ölçüde açılıveriyorlardı. Sonra da, korku nedir bilmeyen, merak dolu bir çift kara gözbebeği belirginleşiyordu.

Normal zamanlarda bilincinde olduğu bir şey değildi ama Tsukuru'nun vücudunda feci ölçüde hassas bir nokta vardı.

Sırtında bir yerlerdeydi bu nokta. Kendi eliyle ulaşamadığı, yumuşak ve belli belirsiz bir noktaydı; normalde elbette üzerinde giysi olurdu ve dışarıdan görünmezdi. Fakat hiç kestiremediği bir anda, birdenbire o nokta belirginleşir, birileri parmak uçlarıyla üzerine bastırırsa Tsukuru'nun içinde bir yerlerde bir şeyler harekete geçer, özel bir madde vücuduna salgılanmaya başlardı. Bu madde kanına karışır, vücudunun en ücra köşelerine kadar ulaşırdı. İşte o an ortaya çıkan tahrik hissi bedensel olduğu kadar zihinseldi de.

Sara ile ilk karşılaştığında, sanki bilinmez bir elin sırtındaki o düğmeye sert bir şekilde bastırdığını hissetmişti. Tanıştıkları gün ikisi epey uzunca bir süre baş başa konuşmuşlardı, ama neden bahsettiklerini neredeyse hiç anımsamıyordu. Anımsayabildiği, sırtındaki irkiltici his ve hem bedenini hem de zihnini saran, sözcüklerle düzgün bir şekilde ifade edemeyeceği garip tahrik duygusuydu. Kısmen gevşiyor, kısmen kasılıyordu. İşte böyle bir histi. Bunun anlamı neydi acaba? Tsukuru Tazaki bunun anlamı üzerine günlerce düşündü. Fakat soyut, belli bir şekli olmayan şeyler hakkında düşünmek, onun pek de becerikli olmadığı bir alandı. Tsukuru, e-posta göndererek, Sara'yı yemeğe davet etti. O hissin ve tahrik duygusunun ne anlama geldiğinden emin olabilmek için...

Sara'nın dış görünümü kadar kadının üzerindeki giysiler de hoşuna gidiyordu. Pek süslü değildi ama giysilerinin kesimi hoştu ve üzerinde güzel duruyordu. Üstelik vücuduna da, rahatlığını yansıtacak ölçüde tam oturuyordu. Sade giysiler gibi görünüyorlardı ama onları seçerken kadının bir hayli zaman harcadığını, hiç de azımsanamayacak paralar ödediğini, Tsukuru bile kolaylıkla tahmin edebiliyordu. Sara, giysilerine uygun düşecek şekilde aksesuar takar ve makyajını da abartmazdı. Tsukuru'nun kendisinin giyim kuşam takıntısı yoktu, ama güzel giyinen kadınları seyretmeyi eskiden

beri severdi. Tıpkı güzel bir müziğin keyfine varmayı sevdiği gibi.

İki ablası da Batı tarzı giyinmeyi severlerdi ve birileriyle buluşmak için çıkmadan önce Tsukuru'yu yakalayıp üstleri başları hakkındaki fikrini sorarlardı. Neden olduğunu anlayamazdı, ama bir hayli ciddiye alırlardı giysi meselesini. *Baksana! Bu nasıl sence? Bu ikisi birbirine uymuş mu?* Elbette, Tsukuru da bir erkek olarak fikrini her seferinde dürüstçe söylerdi. Ablaları çoğu zaman kardeşlerinin fikrine saygı gösterir, bu da Tsukuru'yu sevindirirdi. Bu alışkanlık, her ne zaman olduysa, karakterinin bir parçası haline gelivermişti.

Tsukuru viski-sodasını sessizce yudumlarken, Sara'nın üzerindeki tek parça elbiseyi çıkardığını hayal etti. Kopçasını açıp fermuarını indirdiği anı. Henüz yalnızca bir kez tecrübe etmişti, ama Sara'yla yaptığı seks ona kendini iyi hissettirmiş, tatmin edici olmuştu. Giysileri üzerindeyken de, soyunukken de, Sara beş yaş daha genç gösteriyordu. Teni beyazdı, memeleri büyük değildi, ama güzel bir yuvarlaklığı vardı. Vücudunu aceleye getirmeden okşamak harikaydı ve Tsukuru, boşaldıktan sonra ona sarıldığında içi yumuşak hislerle dolmuştu. Fakat bunun orada kalmayacağı açıktı. Bunu çok iyi biliyordu. Seks iki insan arasında kurulan bir bağdı. Aldıkları olduğu gibi, verecekleri de olacaktı.

"Senin lise yılların nasıldı?" diye sordu Tsukuru Tazaki.

Sara başını iki yana salladı. "Bırak şimdi benim lise yıllarımı. Çok can sıkıcıydı. Başka bir zaman anlatırım, ama şimdi senin anlatacaklarını dinlemek istiyorum. Sizin o samimi beşli gruba sonra ne oldu?"

Tsukuru avucuna bir tutam çerez aldı, birazını ağzına götürdü.

"Bizim aramızda, dile getirilmese de, bazı kurallar vardı. 'Mümkün olduğunca beş kişi birlikte hareket etmek' bunlar-

dan biriydi. Sözgelimi, içimizden iki kişinin baş başa bir şeyler yapması gibi bir durumdan elimizden geldiğince kaçınırdık. Eğer öyle yapmasaydık, grup zaman içerisinde parçalanabilir, dağılıp gidebilirdi. Bizler merkeze bağlı kalan birimler gibi hareket etmek zorundaydık. Nasıl söylesem, uyum içinde hareket eden, sınırları net, komün benzeri bir yapıyı ayakta tutmamız gerekiyordu."

"Uyum içinde hareket eden, sınırları net, komün benzeri bir yapı?" Sara'nın sorusunda katıksız bir şaşkınlık sezilebiliyordu.

Tsukuru'nun yanakları hafifçe kızardı. "Lise zamanları işte. İnsan komik şeyler düşünüp durur o zamanlar."

Sara, gözlerini Tsukuru'nun yüzüne dikerek, başını hafifçe yana eğdi. "Komik olduğunu sanmıyorum. İyi de o komünün amacı neydi peki?"

"Grubun asıl amacı, az önce söylediğim gibi, öğrenme yeteneği ya da isteği açısından sorunlu çocukları bir araya getiren okula yardım etmekti. Bu başlangıç noktamız olduğu gibi, sonrasında da hiç değişmeksizin, bizim için büyük anlam taşımayı sürdürdü. Fakat zamanla, bir komün oluşturmanın kendisi, bir amaç haline gelmiş olabilir."

"O yapının var olması, varlığını sürdürmesi amaçlardan biriydi."

"Herhalde."

Sara gözlerini iyice kıstı. "Tıpkı evren gibi."

"Evren hakkında pek bilgi sahibi değilim" dedi Tsukuru. "Fakat o sıralarda biz, çok önemli bir şey olarak görüyorduk bunu. Bizim aramızda ortaya çıkan kimyayı özenle korumayı sürdürmek. Rüzgâr eserken kibrit ateşini yanık tutmaya çalışmak gibi."

"Kimya?"

"Orada tesadüfen oluşan ortamın gücü. Bir kez daha ortaya çıkmayacak bir şey."

"Big Bang gibi mi?"

"Big Bang hakkında da pek fazla bilgim yok" dedi Tsukuru.

Sara *mojito*'sundan bir yudum alarak, farklı açılardan nane yaprağının şeklini inceledi. Sonra, "Baksana. Ben hep özel kız okulunda eğitim aldığımdan, devlet okullarındaki öylesi kızlı erkekli grupların nasıl olduğunu, doğrusunu söylemem gerekirse, pek bilmiyorum. Nasıl bir şey olduğunu hayalimde canlandırmam da güç. Siz beşiniz, o komünün varlığını *dağılmadan* sürdürebilmek için, elinizden geldiğince nefsinizi baskı altında tutmaya çalıştınız. Doğru mu anlıyorum?"

"Nefsi baskı altında tutmak ifadesi uygun düşer mi, bilemiyorum. O kadar abartılı bir şey olmadığı kanısındayım. Fakat gerçekten de bizim, o ortama farklı cins ilişkisini karıştırmamak için dikkat ettiğimizi, çaba gösterdiğimizi sanıyorum."

"Fakat bunu sözcüklere dökmediniz" dedi Sara.

Tsukuru başını sallayarak onayladı. "Dile getirilmedi. Kurallar kitabı gibi bir şeyimiz de yoktu elbette."

"Peki, senin için durum nasıldı? Sürekli birlikte zaman geçirdiğin halde Ak ya da Kara'ya karşı içinde bir şeyler oluşmadı mı? Anlattıklarına bakılırsa ikisi de bir hayli çekici kızlarınış."

"İkisi de gerçekten çekiciydi. Farklı açılardan. İçimde bir şeyler oluşmadı dersem, yalan olur. Fakat ben, elimden geldiğince bu tür şeyleri aklımdan geçirmemeye çalıştım."

"Elinden geldiğince?"

"Elimden geldiğince" dedi Tsukuru. Yanaklarının yine kızardığını hissedebiliyordu. "Aklımdan geçirmek zorunda kaldığımda, onları ikili olarak düşünmeye çalıştım."

"İkili olarak?"

Tsukuru biraz düşünüp doğru sözcüğü bulmaya çalıştı. "Tam olarak açıklayamam, nasıl söylesem bilemiyorum. Yani bir tür ütopik varlık olarak. Bedeni sabit olmayan, kavramsal varlıklar olarak."

"Hımın" dedi Sara, hayran kalmış gibi. Sonra bu ifadeyle ilgili bir süre düşündü. Bir şeyler söyleyecek gibiydi, ama aklından ne geçirdiyse, ağzını açmadı. Neden sonra konuştu:

"Sen liseden mezun olunca, Nagoya'dan ayrılıp Tokyo'daki üniversiteye geldin, değil mi?"

"Evet, öyle" dedi Tsukuru. "O günden beri de Tokyo'da yaşıyorum."

"Diğer dördü ne yaptı?"

"Benim dışımda dördü de oradaki üniversitelere gittiler. Kızıl, Nagoya Üniversitesi'nin iktisat fakültesine girdi. Babasının profesör olduğu fakülte. Kara, İngiliz filolojisi bölümüyle isim yapmış özel bir kız üniversitesine başladı. Mavi *rugby* takımı güçlü, ünlü bir özel üniversitenin işletme fakültesine burslu olarak girdi. Ak ise, çevresindekilerin ikna çabalarıyla veterinerlik okumaktan vazgeçip, konservatuvarın piyano bölümüne kaydoldu. Her birinin okulu, evlerinden gidip gelebilecekleri mesafedeydi. Yalnızca ben, Tokyo'daki teknik üniversiteye girdim."

"Sen niye Tokyo'ya gelme isteğine kapıldın?"

"Nedeni çok basit. İstasyon binaları inşası konusunda bir numara olarak bilinen bir profesör bu üniversitedeydi. İstasyon inşası özel bir alan ve istasyon binaları normal binalardan farklı olduğundan, sıradan bir teknik üniversiteye gidip de mimari ya da inşaat eğitimi alsam bile gerçek hayatta işime yaramayacaktı. Konunun duayeni birinin yanında uzmanlaşmak için çalışmam gerekiyordu."

"Kesin hedefler koymak yaşamı basitleştirir" dedi Sara.

Tsukuru da başını sallayarak aynı fikirde olduğunu belirtti.

Sara tekrar lafa girdi. "Peki, diğer dördünün Nagoya'da kalma nedeni, o güzelim komünü dağıtmak istememeleri miydi?"

"Lise üçüncü sınıfa geldiğimizde, beşimiz oturup liseden sonra ne yapacağımızı konuştuk. Benim dışımda dördü de

Nagoya'da kalıp oradaki üniversitelere gitmek niyetinde olduklarını söylediler. Açıkça dile getirmediler, ama grubu dağıtmamak için öyle yaptıkları belliydi."

Kızıl, ders başarısı açısından bakıldığında, Tokyo Üniversitesi'ne bile rahatlıkla girebilirdi ve hem ailesi hem de öğretmenleri ısrarla öyle yapmasını söylemişti. Mavi ise, spor yeteneği açısından bakıldığında, tüm Japonya'da nam salmış herhangi bir üniversiteden burs alabilirdi. Kara'nın karakteri de rafine, entelektüel hırsları tahrik eden büyük şehrin özgür yaşantısına uygundu ve doğrusu rahatlıkla Tokyo üniversitelerine gidebilirdi. Elbette Nagoya da büyük şehirdi, ama kültürel açıdan Tokyo ile karşılaştırıldığında biraz hallice bir taşra şehri olduğu inkâr edilemezdi. Fakat hepsi tüm bunlara karşın Nagoya'da kalmayı seçmişlerdi. Bir derece daha düşük okullara girerek... Yalnızca Ak, grup var olmasa bile, zaten Nagoya'da kalırdı herhalde. O kız, tek başına dünyaya açılıp hırslarının peşinde koşacak bir tip değildi.

"Peki sen ne yapacaksın, diye sorduklarında, henüz net bir karar vermedim, diye yanıtladım. Fakat o sırada, Tokyo'daki üniversiteye gelmeye karar vermiştim aslında. Ben de, mümkün olsaydı Nagoya'da kalarak, oradaki düzgün bir üniversiteye gidip, bir şekilde öylesine de olsa okula devam ederken diğerleriyle samimiyetimi sürdürmek isterdim. Birçok anlamda, bu kesinlikle daha rahat olurdu ve ailem de öyle yapmamı istiyordu. Ailem içten içe, üniversiteden mezun olup babamın yönettiği şirketi devralmamı ümit ediyordu. Fakat ben o zaman çıkıp Tokyo'ya gelmezsem pişman olacağımı biliyordum. Ne pahasına olursa olsun o profesörün öğrencisi olmak istiyordum."

"Demek öyle" dedi Sara. "Peki, senin Tokyo'ya geleceğin belli olunca diğerleri ne hissettiler acaba?"

"Diğerlerinin *gerçekte* ne düşündüklerini, işin orasını bilemiyorum. Fakat sanırım, hayal kırıklığı yaşamışlardır. Ben

ayrılınca, beşimiz arasında oluşmuş olan o en baştaki bütünlük hissi bozulmuş olacaktı ne de olsa."

"Kimya falan da kalmayacaktı."

"Belki de farklı bir nitelik kazanacaktı. Az çok elbette."

Fakat onlar, Tsukuru'nun kararının kesin olduğunu öğrenince, onu durdurmaya kalkmadılar. Aksine teşvik ettiler. *Tokyo dediğin yüksek hızlı trenle bir buçuk saatlik yer. İstediğin zaman çıkar gelirsin. Üstelik ilk tercihin olan okula gireceğinin garantisi yok ki,* demişlerdi, şakayla karışık. Gerçekten de o üniversitenin giriş sınavını geçebilmek için Tsukuru o zamana dek hiç olmadığı kadar, hayır, kendini bildi bileli ilk kez, ciddi ciddi ders çalışmak zorunda kalmıştı.

"Ee, liseden mezun olduktan sonra sizin beşli grup nasıl bir süreç yaşadı?" diye sordu Sara.

"Başlangıçta her şey gayet iyi gidiyordu. İlkbahar ve sonbahardaki uzun tatillerde, yaz ve yılbaşı tatillerinde, üniversite kapanır kapanmaz ben hemen Nagoya'ya dönüyor, onlarla mümkün olduğunca fazla ve uzun görüşmeye çalışıyordum. Aramız eskiden olduğu gibi iyiydi, samimiyetimizi koruyorduk."

Tsukuru'nun memlekete döndüğü zamanlarda, uzunca aradan sonra yeniden bir araya gelmeleri konusunda sorun çıkmamıştı. Diğerleri, Tsukuru şehirden ayrılınca yine hep birlikte oluyorlardı. Fakat Tsukuru şehre dönünce, önceden olduğu gibi, beş kişilik grupları kaldığı yerden devam ediyordu (elbette içlerinden birinin işi çıkıp da beş kişi bir araya gelemediğinde, üç ya da dört kişi kaldıkları da oluyordu). Memlekette kalan dördü, hiçbir kopukluk olmamış gibi, Tsukuru'yu doğallıkla aralarına kabul ediyorlardı. Öncekine nazaran azıcık da olsa farklı bir hava oluştuğuna, gizliden gizliye bir kopukluk yaşandığına dair bir his, en azından Tsukuru asla taşımıyordu. Bu durum onu sevindiriyordu. O yüzden de, Tokyo'da tek bir arkadaşının bile olmamasını hiç umursamıyordu.

Sara gözlerini kısarak Tsukuru'nun yüzüne baktı. Sonra, "Senin Tokyo'da tek bir arkadaşın bile olmadı mı?" dedi.

"Düzgün bir arkadaş bulamadım. Nedendir bilmem" dedi Tsukuru. "Ben zaten sosyal biri değilimdir. Yine de, odama kapanıp kalmadım. Doğduğumdan beri ilk kez tek başıma yaşıyordum, her şeyi yapmakta özgürdüm. Kendimce, günlerimi keyifli geçirdim. Tokyo ağ gibi demiryollarıyla kaplıydı, sayısız istasyon vardı, istasyonlara bakarak dolaşmak bile zaman öldürmeye yetiyordu. Çok farklı istasyonlara giderek, yapılarını inceledim, basit eskizlerini çizdim, dikkatimi çeken şeyleri defterime not aldım."

"Çok keyifli olsa gerek" dedi Sara.

Fakat üniversitede günler o kadar da keyifli geçmiyordu. Genel eğitim programında uzmanlık alanına giren ders sayısı azdı ve profesörlerin çoğu sıradan, sıkıcı insanlardı. Tsukuru, Almanca ve Fransızcasını geliştirmek için gayretle çalışmıştı. Konuşma İngilizcesini ilerletmek için dil laboratuarına da gitmişti. Dil öğrenmeye yatkın olduğunu anlamak da onun için yeni keşiflerden biriydi. Fakat Tsukuru'nun çevresinde, özel olarak dikkatini çeken tek bir kişi bile yoktu. Lise yıllarında tanıştığı rengârenk ve yaşama hırsını tetikleyen dört arkadaşıyla karşılaştırıldığında, herkes canlılıktan yoksun, sıradan ve silik kalıyordu. O yüzden Tokyo'daki zamanının büyük kısmını tek başına geçirmişti. Bu sayede de öncesine nazaran daha fazla kitap okur hale gelmişti.

"Yalnızlık hissetmedin mi?" diye sordu Sara.

"Tek başımaydım, dedim. Fakat pek yalnızlık hissetmedim. Nasıl desem, o sıralarda benim için, aksine o durumum normalde olması gerekenmiş gibiydi."

Gençti, hayatın işleyişiyle ilgili birçok şeyi bilmiyordu. Ayrıca, Tokyo gibi yeni bir yerdeydi, bu şehir ile o zamana kadar yaşadığı çevre arasında birçok açıdan dağlar kadar fark vardı. Bu fark, onun önceden tahmin ettiğinden çok daha bü-

yüktü. Ölçek aşırı genişti, içerik de akıl almaz ölçüde çeşitlilik gösteriyordu. Ne yapmaya kalkarsa kalksın, seçenekler aşırı fazla oluyordu; insanların konuşma tarzı garibine gidiyordu, zaman aşırı hızlı ilerliyordu. O yüzden, kendisiyle çevresindeki dünya arasında doğru dürüst bir denge kurmayı başaramıyordu. Hepsinden öte, o sıralarda istediği zaman geri dönebileceği bir yer vardı. Tokyo İstasyonu'ndan yüksek hızlı trene binince, bir buçuk saat sonra "Uyum içinde hareket eden, sınırları net, samimiyet yüklü o yer"de olabilirdi. Zaman orada sakince akıyor, yüreğini açabileceği dostları onu bekliyordu.

"Peki ya şimdiki sen?" diye sordu Sara. "Kendinle çevrendeki dünya arasında doğru dürüst bir denge kurmayı başarabiliyor musun?"

"Şu anki şirketimde on dört yıldır çalışıyorum. İşyerimle ilgili pek bir hoşnutsuzluğum yok, yaptığım işi de seviyorum. Mesai arkadaşlarımla da aram iyi. Şimdiye kadar birkaç kadınla çıktım. Sonuçta hiçbiriyle iş ciddiye binmedi, ama her birinde farklı nedenler söz konusuydu. Hep benim yüzümden olmadı."

"Şimdi de tek başınasın, ama yalnız değilsin."

Saat henüz erkendi, ikisinin dışında müşteri yoktu. Piyano caz üçlüsü kısık sesle çalıyordu.

"Herhalde" dedi Tsukuru, bir süre tereddüt ettikten sonra.

"Fakat dönüp gidebileceğin bir yer yok artık, değil mi? Senin için, 'uyum içinde hareket eden, sınırları net, o samimiyet yüklü yer' yok artık?"

Tsukuru bir süre bunun üzerine düşündü. Tutup da şimdi tekrar düşünmesine gerek yoktu aslında. "Artık öyle bir yer yok" dedi, durgun bir ses tonuyla.

O yerin ebediyen yok olup gittiğini öğrendiğinde üniversite ikinci sınıfta, yaz tatilindeydi.

2

O *olay* üniversite ikinci sınıfın yaz tatilindeyken meydana geldi. Dahası, o yaz bir sınır çizgisi çekilmiş gibi, Tsukuru Tazaki'nin yaşamı daha öncesiyle taban tabana farklı bir hal aldı. Sipsivri yükselen bir dağ sırtındaki bitki örtüsünün birdenbire tamamen değişivermesi gibi...

Tsukuru her zamanki gibi, üniversite tatile girer girmez eşyasını toplayıp (pek fazla eşyası da yoktu) hızlı trene bindi. Ailesinin Nagoya'daki evinde şöyle bir soluklandıktan sonra hemen diğer dördünün evlerine telefon açtı. Fakat hiçbirine ulaşamadı. Dördü için de, dışarıda oldukları söylendi. Kesin buluşmuş, hep birlikte bir yerlere gitmiş olmalıydılar. Telefona çıkan aile üyelerine not bırakan Tsukuru şehirde tek başına yürüyüş yaptı, izlemeyi aklından bile geçirmediği bir filmi izleyerek zaman öldürdü. Evine dönüp ailesiyle birlikte yemeğini yedikten sonra, bir kez daha dördünün de evlerine telefon açarak şansını denedi. Henüz hiçbiri dönmemişti.

Ertesi gün öğleden önce bir kez daha telefonla ulaşmayı denediyse de, aynı şekilde hiçbiri evde değildi. Tsukuru yine not bıraktı. *Eve döndüğü zaman beni aramasını söyler misiniz,* diye. *Tamam, anlaşıldı, iletirim,* diye yanıtladı telefona çıkan kişiler de. Fakat seslerindeki tınıda Tsukuru'nun içini tırmalayan bir şeyler vardı. İlk gün farkına varmamıştı,

ama sesleri normalde olduğundan az çok farklıydı. İnsanlar nedense onunla samimi konuşmaktan kaçınıyormuş gibi bir hisse kapılmıştı. Telefonu bir an önce kapatmak ister gibiydiler. Özellikle Ak'ın ablasının sesinde net bir şekilde farklı bir tını vardı. Tsukuru Ak'ın iki yaş büyüğü ablasıyla iyi anlaşırdı (kız kardeşi kadar göze çarpmazdı, ama evet, güzel bir kızdı); Ak'a telefon ettiğinde telefona o çıkarsa, her fırsatta şakalaşmak, alışkanlıkları haline gelmişti. En azından oldukça samimi bir şekilde selamlaşırlardı. Fakat kız bu sefer, insana kendini kötü hissettirecek ölçüde yüzeysel bir konuşma sonrasında telefonu kapatıvermişti. Dördünün de evine telefon ettikten sonra Tsukuru kendisini habis bir hastalık mikrobu taşıyan biri haline gelmiş gibi hissetmeye başlamıştı.

Bir şey oldu belki de, diye aklından geçirmişti Tsukuru. Kendisinin olmadığı zaman zarfında bir şey olmuş, insanlar da ona karşı mesafe koyar hale gelmişlerdi. Uygunsuz, istenmeyen herhangi bir şey... Fakat bunun ne olduğu, ne olabileceği konusunda ne kadar düşünürse düşünsün, mantıklı bir ipucu bulamıyordu.

Göğsünde tuhaf bir his vardı, sanki olmaması gereken bir şeyi topak halinde yutmuş gibi hissediyordu. Kusamadığı gibi, sindiremiyordu da. O gün evden hiç çıkmayarak telefon bekledi. Bir şeyler yapmaya çalıştığında dikkatini veremiyordu. Nagoya'ya döndüğünü dördünün ailesine bir kez daha söylemişti. Normalde olsa hemen telefon gelir, o tok zil sesini duyardı. Fakat telefon katı sessizliğini korumaya devam ediyordu.

Akşam olduğunda Tsukuru bir kez daha telefon etmeyi geçirdi aklından. Fakat şöyle bir düşününce vazgeçti. Dördü, *aslında* evde olabilirlerdi. Fakat telefona çıkmak istemediklerinden, evde değilmiş gibi yapmışlardı belki de. Ailelerine, "Eğer Tsukuru Tazaki'den telefon gelirse, evde olmadığımı

söyleyin" demişlerdi. O yüzden aile üyelerinden telefona kim çıktıysa tuhaf, rahatsız bir ses tonuyla konuşmuştu.

Neden?

Aklına hiçbir neden gelmiyordu. Bir önceki sefer, grup mayıs ayındaki uzun tatil sırasında bir araya gelmişti. Tsukuru Tokyo'ya gitmek için hızlı trene binmek üzere yola çıktığında dördü istasyona kadar onu yolcu etmeye gelmişlerdi. Bindiği vagonun penceresine doğru abartılı bir şekilde el sallamışlardı. Sanki uzak bir diyardaki cepheye giden askerlerini uğurlar gibi.

Sonrasında Tsukuru, Tokyo'dan Mavi'ye birkaç mektup yazmıştı. Ak, bilgisayardan pek anlamadığından, mektupla haberleşiyorlardı. Dahası, Mavi'nin grubun irtibat temsilcisi olmak gibi bir rolü vardı. Ona mektup gelecek olursa, diğer üyeler de görürdü. Böylelikle Tsukuru birbirine benzeyen dört mektup birden yazmak zahmetinden de kurtuluyordu. Tsukuru, mektuplarında genelde Tokyo'daki yaşantısından bahsediyordu. Orada neler gördüğünü, ne gibi deneyimler yaşadığını, neler hissettiğini anlatıyordu... Ne görürse görsün, ne yaparsa yapsın, diğer dördü yanında olabilseydi çok daha keyifli olacağını söylüyordu... Gerçekten de böyle hissediyordu Tsukuru. Bunlar dışında dişe dokunur bir şey de yazmamıştı.

Diğer dördü de Tsukuru'ya ortak imzalı mektuplar göndermişlerdi, ama bu mektuplarda da olumsuz bir şey yazmıyordu. Nagoya'da neler yaptıklarını rapor ediyorlardı yalnızca. Dördü de doğup büyüdükleri şehirde üniversite öğrencisi olmanın keyfini çıkarıyor gibiydiler. Mavi, ikinci el bir Honda Accord almıştı (arka koltukta köpek çişi izi gibi duran bir leke vardı) ve birlikte o arabayla Biva Gölü'ne gezmeye gitmişlerdi. Beş kişinin rahatlıkla binebileceği bir arabaydı (içlerinden biri aşırı şişmanlamadığı müddetçe). Tsukuru'nun aralarında olmamasına üzülüyorlardı. Yazın tekrar buluşacakla-

rı günü iple çekiyorlardı. Böyle yazmışlardı. Tsukuru'da, bu cümleleri içten gelerek yazdıkları hissi oluşmuştu.

O gece doğru düzgün uyuyamadı. İçi içine sığınıyordu, zihni anlamsız düşüncelerle doluydu. Fakat nihayetinde hepsi, değişik şekillere bürünen tek bir düşünceden ibaretti. Yönünü yitirmiş insanlar gibi, Tsukuru aynı yerde dolanıp duruyor, derken bir de farkına varıyordu ki, başladığı yere geri dönmüş. Sonunda artık hiçbir şey düşünemez hale geldi, tıpkı oluğu yalama olmuş, artık ne ileri ne de geri gidebilen bir vida gibi.

Sabahın dördüne kadar yatağında gözleri açık vaziyette yattı. Kısa bir süre uyukladı, sonra saat altıyı biraz geçerken tekrar uyandı. Yemek yeme isteği yoktu. Bir bardak portakal suyu içti, ama bu bile kusma hissine kapılmasına neden oldu. Ailesi, Tsukuru'nun aniden iştahını yitirmesi karşısında endişelendiler, ama o, hiçbir şeyinin olmadığını söyledi. *Yalnızca midem biraz kötü herhalde,* dedi...

O gün, Tsukuru hiç evden çıkmadı. Telefonun önünde uzanıp kitap okudu. Daha doğrusu kitap okumaya çabaladı. Öğleden sonra, dördünün evine bir kez daha telefon açtı. Hiç içinden gelmiyordu ama anlam veremediği bir ruh haliyle öylece oturup telefon gelmesini bekleyemezdi ya. Sonuç aynıydı. Telefona çıkan aile üyeleri sinek kovalar gibi konuştular, özür dilediler ya da açık vermemek için fazlasıyla çabalar gibi bir ses tonuyla, dördü için de evde olmadığını söylediler... Tsukuru ise kısa ama nazikçe teşekkür ederek telefonu kapattı. Bu sefer not bırakmamıştı. Muhtemelen nasıl ki kendisi bu durumun devam etmesine dayanamayacaksa, aynı şekilde onlar da evde değilmiş gibi yapmayı sürdüremezlerdi. En azından telefona çıkan aile üyelerinden bir tepki alırdı. Tsukuru'nun planı buydu. Kendisi telefon etmeyi sürdürürse, zaman içinde birinden mutlaka yanıt gelecekti.

Tahmin ettiği gibi, o akşam saat sekizi geçerken Mavi'den telefon geldi.

"Kusura bakma ama artık bizi telefonla aramanı istemiyoruz" dedi Mavi. Damdan düşer gibi, hiçbir giriş yapmadan. "Ne haber?" yoktu, "Nasılsın?" yoktu, "Uzun zaman oldu görüşmeyeli" de yoktu. Söyledikleri içinde yalnızca, "Kusura bakma" nezaket kurallarına uygundu.

Tsukuru önce nefesini tutup, karşısındakinin söylediklerini kafasında tekrarladı ve hızla düşünmeye başladı. O sesin taşıdığı duyguyu okumaya çalıştı. Fakat sanki kâğıttan resmi bir bildirimi okur gibi seslendirilmişti bu cümleler. Duygulara tek bir yer bile yoktu.

"Telefon etmemi istemiyorsanız, elbette etmem" diye yanıtladı Tsukuru. Sözcükler ağzından neredeyse kendiliğinden dökülüvermişti. Oldukça sıradan, serinkanlı bir sesle söylediğini sanıyordu, ama o ses kulağında kendi sesi değil de, hiç tanımadığı birinin sesiymiş gibi yankılanmıştı. Uzak bir şehirde yaşayan, henüz bir kez bile karşılaşmadığı (ve olasılıkla hiç karşılaşmayacağı) birinin sesi gibi...

"Öyle yap" dedi Mavi.

"İnsanların yapmamı istemediği bir şeyi yapmaya niyetim yok" dedi Tsukuru.

Mavi, iç geçirme mi, yoksa sızlanma mı olduğu belirsiz bir ses çıkarttı.

"Yalnız, niçin böyle oldu, mümkünse nedenini öğrenmek isterim" dedi Tsukuru.

"Onu ben söyleyemem" dedi Mavi.

"Kim söyleyebilir peki?"

Telefonun karşı tarafında kısa bir sessizlik oldu. Kalın bir taş duvar gibi bir sessizlik. Mavi'nin, burnundan nefes alıp verdiğini duyar gibiydi. Tsukuru, onun yassı, etli burnunu zihninde canlandırarak öylece bekledi.

"Kendin düşünecek olursan, anlarsın herhalde" dedi Mavi, neden sonra.

Tsukuru bir an küçükdilini yutacak gibi oldu. Bu oğlan ne diyordu böyle? Kendin düşünecek olursan mı? Daha ne kadar düşünebilirdi acaba? Biraz daha fazla düşünecek olursa kim olduğunu dahi bilemeyecek hale gelecekti.

"Böyle olduğu için üzgünüm" dedi Mavi.

"Herkesin görüşü böyle mi?"

"Evet. Herkes yazık olduğu düşüncesinde."

"Söylesene, tüm bunların nedeni ne?"

"Kendine sor" dedi Mavi. Sesindeki, üzüntü ve öfkeden kaynaklanan titreme, hafif de olsa hissediliyordu. Fakat bu da kısa bir an sürdü. Tsukuru daha ne yanıt vereceğini bulamadan telefon kapandı.

* * *

"Bütün söylediği bu muydu?" diye sordu Sara.

"Çok kısa, olabildiğince az sözcük kullanılan bir konuşmaydı. En çok bu kadar gerçekçi canlandırabilirim, ötesi mümkün değil" dedi Tsukuru.

İkisi bardaki küçük bir masada karşılıklı oturuyorlardı.

"Sonrasında onunla ya da diğer üçünden biriyle bu durum hakkında konuşma fırsatın oldu mu?" diye sordu Sara.

Tsukuru başını iki yana salladı. "Hayır, ondan sonra hiçbiriyle hiçbir şey konuşmadım."

Sara gözlerini kısarak Tsukuru'nun yüzüne baktı. Sanki fizik kurallarını ihlal eden bir manzarayı dikkatle inceliyormuş gibi...

"Hiçbiriyle, hiçbir şey mi?"

"Hiçbiriyle bir araya gelmedim, konuşmadım da."

Sara dayanamadı. "Niye birdenbire o grubun dışına atılman gerekti, bunun nedenini öğrenmek istemedin mi?"

"Nasıl söylesem, o sırada benim için artık ne olursa olsun fark etmezdi. Burnumun dibinde bir kapı trak diye kapanmış, artık içeriye girmeme izin verilmez olmuştu. Nedenini de söylememişlerdi. Fakat eğer bu hepsinin istediği bir durumsa, yapacak bir şey olmadığını düşündüm."

"Anlayamıyorum" dedi Sara, gerçekten anlayamıyormuş gibi. "Ortada bir yanlış anlama olamaz mı? Baksana, sen kendin bile mantıklı bir açıklamaya ulaşamamışsın, yanlış mı? Böyle bitmesinin yazık olduğunu düşünmedin mi? Saçma sapan bir yanlış anlama nedeniyle değerli dostlarını yitirmiş olabileceğini... Gayret etsen düzeltebileceğin bir yanlış anlamayı düzeltmediğini..."

Mojito bardağı boşalmıştı. Sara barmene işaret ederek kadehte kırmızı şarap istedi. Birçok seçenek arasında bocaladıktan sonra Cabernet Sauvignon sipariş etti. Tsukuru'nun viski-sodasının yarısı duruyordu. Buzu erimiş, bardağın etrafını su damlacıkları kaplamış, kâğıt bardakaltlığı ıslanıp kabarmıştı.

Tsukuru yanıtladı: "Birilerinin beni bir kalemde silmesi başıma ilk defa geliyordu. Üstelik bunu yapan da, herkesten daha fazla güvendiğim, benden birer parçaymış gibi alıştığım, samimi olduğum dört dostumdu. Nedeni araştırmak, yanlış anlamayı düzeltmek şöyle dursun, geçirdiğim şok öyle büyüktü ki bir daha hiç toparlanamam gibi hissediyordum. İçimden bir şeyler sökülüp koparılmıştı sanki."

Şarap kadehi masaya geldi, çerez tabağı yenisiyle değiştirildi. Barmenin uzaklaşmasını bekledikten sonra, Sara konuşmaya başladı:

"Başıma hiç böyle bir durum gelmedi ama senin o sırada yaşadığın hislerin ne kadar yoğun olduğunu tahmin edebiliyorum. Kendini hemen toparlayamamanı da anlıyorum. Fakat biraz zaman geçip de başlangıçtaki şokun etkisi hafiflediğinde bir şeyler yapamaz mıydın acaba? Bu şekilde, hiçbir

mantıklı açıklama aramadan öylece çekip gitmiş olamazsın. Yalan mı? Senin de içine sinmemiştir."

Tsukuru başını hafifçe iki yana salladı. "Ertesi sabah, aileme gelişigüzel bir bahane uydurarak doğruca hızlı trene atladım, Tokyo'ya döndüm. Her ne şekilde olursa olsun, Nagoya'da bir gün daha kalmak istemiyordum. Aklımda başka hiçbir şey yoktu."

"Senin yerinde ben olsaydım, orada kalır, ikna olana kadar nedeni bulmaya çalışırdım" dedi Sara.

"Ben o kadar güçlü olamadım" dedi Tsukuru.

"Gerçeği öğrenmek istemedin mi?"

Tsukuru masanın üzerine koyduğu ellerine bakarak sözcükleri dikkatle seçti: "O nedenin peşine düşüp de, karşıma çıkacak gerçekle yüzleşmekten korktum sanırım. İşin aslı her ne olursa olsun, benim için bir kurtuluş olmayacağı kanısındaydım. Nasıl olduğunu bilmiyorum, ama bundan emindim."

"Hâlâ aynı şekilde emin misin?"

"Bilemiyorum" dedi Tsukuru. "Fakat o sırada emindim."

"O yüzden de Tokyo'ya dönerek tek başına odana kapandın, gözlerini kapatıp kulaklarını tıkadın."

"Basite indirgersek, öyle."

Sara elini uzatıp Tsukuru'nun masanın üzerinde duran elini tuttu. "Yazık sana Tsukuru Tazaki" dedi. Elinin yumuşak dokunuşu Tsukuru'nun tüm vücuduna usulca yayıldı. Biraz sonra Sara elini çekip şarap kadehini ağzına götürdü.

"O olaydan beri, çok gerekmedikçe Nagoya'ya gitmiyorum" dedi Tsukuru. "Bir işim çıkıp da memlekete dönsem bile, mümkün olduğunca evden dışarı çıkmamaya çalışıp, işimi halledince de hemen Tokyo'ya dönüyorum. Annem ve ablam endişelenip ne olduğunu sordular kaç kere, ama hiç anlatmadım. Böyle bir olayı asla dile getiremezdim."

"O dördünün şimdi nerede olduklarını, ne yaptıklarını biliyor musun?"

"Hayır, hiç bilmiyorum. Kimse bir şey söylemedi, dürüst olmak gerekirse ben de öğrenmek istemedim zaten."

Sara kadehi çevirerek şarabı hafifçe çalkalayıp oluşan dalgacıklara baktı bir süre. Sanki birinin falına bakıyormuş gibi. Sonra sessizliğini bozdu.

"Bu bana çok tuhaf geliyor. Yani o sırada olanlar yüreğinde derin bir şok etkisi bırakmış, yaşamını da eni konu etkilemiş. Öyle değil mi?"

Tsukuru belli belirsiz başını salladı. "O olayın öncesindeki insan değilim artık, birçok anlamda az çok farklı biri haline geldim."

"Mesela hangi anlamda?"

"Mesela, kendimi başkaları için bir önemi olmayan, değersiz bir insan olarak düşünmeye başladım sanırım. Hatta kendim için bile."

Sara bir süre bakışlarını ayırmadan, Tsukuru'nun gözlerine baktı. Sonra sesi ciddileşti. "Sen önemi olmayan bir insan değilsin, değersiz bir insan hiç değilsin."

"Sağ ol" dedi Tsukuru. Sonra parmağının ucunu şakağına bastırdı. "Fakat bu benim kafamın içindeki bir sorun."

"Hâlâ anlayamıyorum" dedi Sara. "Senin kafanda, senin yüreğinde ya da her ikisinde, o sırada aldığın yara hâlâ duruyor. Bence gayet açık bu. Buna rağmen, şu on beş-on altı yıldır, neden böyle bir şeye maruz kaldığını öğrenmek adına bir çaba göstermemişsin."

"Gerçeği öğrenmek istemediğimi söylüyor değilim. Fakat şimdi, artık böyle bir şeyi unutup ardımda bırakmanın daha iyi olacağını düşünüyorum. Çok eski bir olay ve çoktan derinlere gömülüp gitti."

Sara önce ince dudaklarını birleştirdi sonra yanıtladı: "Bu kesinlikle tehlikeli olur."

"Tehlikeli mi?" dedi Tsukuru. "Nasıl yani?"

"Anılarını ustaca bir yerlere saklasan, iyice derine göm-

müş olsan bile, o anıları yaratan geçmişi silemezsin" dedi Sara, doğruca Tsukuru'nun gözlerine bakarak. "Bunu aklında tutsan iyi edersin. Geçmişi ne silebilirsin, ne de yeniden inşa edebilirsin. Çünkü bu, senin varlığını silmekle aynı şey olur."

"Nasıl oldu da konu buraya geldi acaba?" dedi Tsukuru, kısmen kendi kendine soruyormuş gibi, fakat neşeli bir sesle. "Bu olayı şimdiye kadar hiç kimseye anlatmamıştım, anlatmaya niyetim de yoktu oysa."

Sara hafifçe gülümsedi. "Bu olayı birilerine anlatmaya ihtiyaç duyduğun için olmasın? Hem de senin sandığından daha fazla?"

O yaz Nagoya'dan Tokyo'ya dönen Tsukuru tuhaf bir hissin esiri olmuştu; sanki vücudunun yapısı baştan aşağı değişmiş gibi bir histi bu. O ana kadar görmeye alıştığı şeylerin renkleri, özel bir filtreden geçirilmiş gibi, farklı tonlardaymış gibi görünüyordu. O ana kadar hiç duymadığı sesleri duyuyor, o ana kadar duyabildiği sesleri yakalayamıyordu. Vücudunu hareket ettirmeye çalıştığında hantallaştığını rahatça anlayabiliyordu. Sanki çevresindeki yerçekiminin doğası değişmeye başlamıştı.

Tokyo'ya döndükten sonraki beş ay boyunca Tsukuru ölümün eşiğinde yaşamıştı. Dipsiz, karanlık bir uçurumun kıyısında ancak sığabileceği bir oyuk bulabilmiş, tek başına oraya sığınmıştı. Uykusunda dönüverecek olsa, hiçlik uçurumunun dibine düşeceği, ucu ucuna durabildiği tehlikeli bir yerdi. Fakat hiç korku hissetmiyordu. Düşmenin ne kadar kolay olacağını düşünüyordu yalnızca.

Çevresi göz alabildiğine çorak kayalıklardan oluşan topraklardı. Bir damla su yoktu, tek bir ot bile yeşermiyordu. Renkler yoktu; ışık denebilecek bir şey yoktu. Güneş olmadığı gibi, ay ve yıldızlar da yoktu. Olasılıkla yönler de yoktu. Gizemli bir alacakaranlıkla dipsiz bir karanlık, belli bir za-

man döngüsünde yer değiştiriyordu yalnızca. Bilincin en kıyılarında olabilecek en ücra topraklardı. Fakat aynı zamanda bereketli bir yerdi. Alacakaranlık zamanı gagaları jilet gibi keskin kuşlar çıkıp geliyor, vücudunu acımasızca deşiyorlardı. Fakat zifiri karanlık çöküp de kuşlar gidince o yer, Tsukuru'nun bedeninde oluşan boşlukları geride kalan bir şeylerle dolduruveriyordu.

O geride kalan şeyler her neyse, Tsukuru ne olduklarını anlayamadığı gibi, ne kabullenebiliyor, ne de reddedebiliyordu. Bir gölgeler sürüsü şeklinde onun vücudunda kalıyor, bolca gölge yumurtası bırakıyorlardı. Nihayet zifiri karanlık çekilip de alacakaranlık geri döndüğünde, kuşlar yeniden ortaya çıkarak vücudunu delik deşik gagalıyorlardı.

O sırada kendisi olduğu halde, kendisi değildi. Tsukuru Tazaki olduğu halde, Tsukuru Tazaki değildi. Dayanamayacak ölçüde acı hissettiğinde, bedenini terk ediyordu. Sonra biraz uzaktaki acısız bölgede, acıya dayanmaya çalışan Tsukuru Tazaki'nin halini gözlemliyordu. Zihnini iyice odaklayabildiğinde bu imkânsız değildi.

O his, şimdi bile hiç beklemediği bir anda, içinde canlanıveriyordu. Kendi bedenini terk etmek... Kendine ait bir acıyı, başkasına aitmiş gibi izleyebilmek...

Bardan çıkınca, Tsukuru Sara'ya bir kez daha yemek teklifinde bulundu. Şuralarda basit bir şeyler yiyelim, dedi. Pizza bile olurdu. Henüz pek acıkmadım diye cevap verdi Sara. Öyleyse benim evime gidelim, dedi Tsukuru.

"Kusura bakma, ama bugün hiç havamda değilim" dedi Sara, söylemekte güçlük çekiyormuş gibi, ama kesin bir tavırla.

"Ben can sıkıcı şeyler anlattım diye mi acaba?" diye sordu Tsukuru.

Sara hafifçe iç geçirdi. "Onunla alakası yok. Yalnızca biraz

düşünmek istiyorum. O yüzden, mümkünse dosdoğru evime dönmek niyetindeyim."

"Tamam" dedi Tsukuru. "Seninle buluşup konuşmak iyi geldi. Keşke daha eğlenceli bir konu olsaydı."

Sara bir süre ağzını açmadı. Sonra kesin bir karara varmış gibi konuştu: "Yine çıkar mıyız? Elbette sen istersen."

"Elbette isterim. Rahatsızlık vermiyorsam eğer."

"Hiç rahatsız olmuyorum."

"İyi öyleyse" dedi Tsukuru. "Mesaj gönderirim."

Metro istasyonunun girişinde ayrıldılar. Sara yürüyen merdivenlerden çıkarak Yamanote Hattı ile gitti, Tsukuru ise merdivenlerden inerek Hibiya Hattı ile evine döndü. İkisi de kendi düşüncelerine dalıp gitmişti.

Sara'nın neler düşündüğünü Tsukuru'nun bilmesine elbette imkân yoktu. Tsukuru'nun o sırada aklından geçenleri Sara'ya açması da mümkün değildi. Ne olursa olsun, içinden çıkmasına izin vermemesi gereken türden şeyler vardı. Dönüş treninde Tsukuru Tazaki'nin kafası bu türden düşüncelerle doluydu.

3

Ölümün kıyılarında dolaştığı o yarım yıla yakın süre boyunca Tsukuru yedi kilo vermişti. Doğal olmasına doğal bir sonuçtu bu, çünkü doğru dürüst yemek yemiyordu. Küçüklüğünden beri nispeten yuvarlak yüz hatlarına sahipti, ama şimdi kuruyup kalmış, incecik olmuştu. Kemerini sıkması yeterli gelmeyince, daha küçük beden yeni pantolonlar alması gerekmişti. Çıplak kaldığında da kaburgaları sayılıyor ve ucuz bir kuş kafesi gibi görünüyordu. Duruşu gözle görülür ölçüde bozulmuş, omuzları çökmüştü. Eriyip çöp gibi kalan bacaklarıyla su kuşlarını andırıyordu. Artık vücudu yaşlı bir insanın vücudu gibiydi. Uzun bir aradan sonra, çıplak vaziyette aynanın karşısına geçip vücudunu incelediğinde, aklından bu düşünceler geçti. Hatta ölmek üzere olan biri gibiydi.

Ölmek üzere olan biri gibi görünsem bile, ne çıkar ki? Tsukuru aynanın önünde böyle dedi kendi kendine. *Bir anlamda ben sahiden de ölümle burun buruna yaşadım ne de olsa. Ağaç dalına yapışıp kalmış böcek kabuğu gibi, rüzgâr biraz güçlü esse sonsuza kadar savrulup gidiverecekmiş gibi, bu dünyaya yapışıp yaşamayı sürdürdüm ya işte.* Fakat bu gerçek, kendisinin tam anlamıyla ölmek üzere olan bir insan gibi göründüğü gerçeği Tsukuru'nun yüreğine bir kez daha şiddetli bir darbe vurdu. Sonra aynaya yansıyan çıplak vücudunu uzunca bir süre bıkmadan süzdü durdu. Televizyon haber-

lerinde verilen, büyük bir deprem ya da acımasız bir sel felaketine maruz kalmış, uzaklardaki bir yerin içler acısı görüntülerinden gözlerini ayıramayan insanlar gibi...

Belki de gerçekten ölmüşümdür, diye geçirdi aklından Tsukuru, sanki bu düşünce kafasına dank etmiş gibi. *Geçen yaz o dördü tarafından varlığım reddedildiği anda Tsukuru Tazaki adlı genç gerçek anlamda son nefesini verdi. Onun varlığının dış görüntüsü zar zor ayakta kaldıysa da, bu görüntü bile yarım yıla yakın bir sürede büyük ölçüde yeniden şekillendi. Vücut yapısı, yüz hatları tamamen değişti, dünyayı gören gözleri de değişti. Esen rüzgârın okşayışı, akan suyun sesi, bulutların arasından süzülen güneş ışığının bıraktığı his... Sanki mevsim çiçeklerinin renkleri bile öncesine göre daha farklı geliyor. Hatta hepsi baştan yaratılmış gibi. Burada duran, bu şekilde aynadan yansıyan, şöyle bir bakıldığında Tsukuru Tazaki gibi görünüyor, ama aslında öyle değil. İçindeki değiştirilmiş, öyle kolaylarına geldiği için Tsukuru Tazaki diye çağırdıkları bir kabuktan öte bir şey değil. Onun hâlâ bu isimle çağrılıyor olması, şimdilik başka şekilde çağrılması mümkün olmadığından.*

O gece Tsukuru tuhaf bir rüya gördü. Şiddetli bir kıskançlığın pençesinde kıvrandığı bir rüya. Uzun zamandır böylesine gerçek gibi gelen bir rüyayı ilk kez görüyordu.

Doğrusunu söylemek gerekirse, Tsukuru o ana kadar kıskançlık duygusunun gerçekte nasıl bir şey olduğunu bilmiyordu. Elbette kıskançlığı bir kavram olarak anlayabiliyordu. Sözgelimi, kişinin kendisinin ne kadar çabalarsa çabalasın elde edemediği yeteneklere, özelliklere veya konumlara bir başkası sahip olduğunda, hatta bunları çocuk oyuncağı gibi kolayca elde ettiğinde (veya öyle gibi göründüğünde) hissedilen duygu. Örneğin, aşkıyla yanılıp tutuşulan kadının başka bir erkeğin kollarında olduğu öğrenildiğinde hissedi-

len duygu. Gıpta etmek, kin gütmek, küçük düşmek, insanın içinden söküp atamadığı bir hüsran ve öfke.

Fakat Tsukuru aslında, böylesi bir duyguyu kendini bildi bileli bir kez bile yaşamamıştı. Kendisinde var olmayan yetenekler ya da özellikleri şiddetle arzuladığı olmadığı gibi, kara sevdaya düşmek gibi bir tecrübesi de yoktu. Birilerine karşı hayranlık beslemediği gibi, birilerinin yerinde olma isteği de duymamıştı. Elbette kendisiyle ilgili hoşnutsuzlukları yok değildi. Yetersizlikleri yok değildi. Eğer sorulacak olursa bunları sıralayabilirdi. Uzun mu uzun bir liste haline gelmezdi belki, ama iki üç satırla sınırlı kalmayacağı da kesindi. Fakat bu hoşnutsuzluk ve yetersizlik hisleri, nihayetinde onun içinde başlayıp biten şeylerdi. Zahmete girip de farklı, başka bir yerde arayışlara girmeyi gerektirecek türden şeyler değildi. En azından o ana kadar durum buydu.

Fakat rüyasında, Tsukuru bir kadını her şeyden çok istiyordu. Kim olduğu net değildi. *Oradaydı* işte, hepsi bu. Bir de, kadın, bedeniyle kalbini birbirinden ayırabiliyordu. Böyle özel bir yeteneği vardı. *Bunlardan birisini dersen sana veririm,* dedi kadın Tsukuru'ya. *Bedenimi ya da kalbimi. Fakat ikisini birden elde edemezsin. O yüzden şimdi burada ikisinden birini seçmeni istiyorum. Diğerini başka birine vereceğim çünkü.* Fakat Tsukuru kadını her şeyiyle istiyordu. İkisinden birini başka bir erkeğe veremezdi. Bu onun katlanabileceği bir şey değildi. Madem öyle ikisini de istemem, demek istiyordu. Fakat bunu da söyleyemiyordu. Ne ileri gidebiliyor, ne de geri çekilebiliyordu.

O sırada Tsukuru'nun hissettiği, bütün vücudunu kocaman elleri olan biri sıkıp buruyormuş gibi şiddetli bir acıydı. Sanki kasları yırtılıyor, kemiklerinden çığlıklar yükseliyordu. Tüm hücrelerini kurutup yok edecekmiş gibi gelen şiddetli bir susuzluk hissediyordu. Vücudu öfkeyle titriyordu. Kadının diğer yarısını başka birine vermek zorunda kal-

maktan kaynaklanan bir öfkeyle. Bu öfke, yoğun bir sıvı haline gelip, iliklerinden pıhtı gibi akıvermişti. Ciğerleri çılgına dönmüş bir çift körük olmuş, kalbi ise gaza sonuna kadar basılmış bir motor gibi devrini hızlandırmış, çağlayıp taşan karanlık kanını vücudunun ücra köşelerine kadar ulaştırmıştı.

Tsukuru, tüm vücudu şiddetle titreyerek uyandı. Bunun bir rüya olduğunu idrak etmesi zaman aldı. Terden sırılsıklam olan pijamasını yırtarcasına çıkarıp, havluyla vücudunu sildi. Fakat ne kadar silerse silsin, o vıcık vıcık his varlığını koruyordu. Derken, Tsukuru anladı. Belki de sezgisel olarak hissetti. *İşte bu, kıskançlık dedikleri şey,* diye düşündü. Âşık olduğu kadının kalbini ya da bedenini, ikisinden birini, hatta duruma göre ikisini birden birileri gelip onun elinden kapıverecekti.

Kıskançlık, Tsukuru'nun rüyası sırasında anladığı kadarıyla, dünyadaki en umutsuz zindandı. Neden derseniz, mahkûmun kendi kendini kapattığı bir zindandı da ondan. Birileri tarafından zorla içeri tıkılmış değildi. Kendiliğinden oraya girmiş, kilidi içeriden kapatmış, anahtarını ise kendisi parmaklıkların dışına fırlatıp atmıştı. Dahası, onun orada kapalı olduğunu, bu dünyada bilen tek bir kişi bile yoktu. Elbette çıkıp gitmeye karar verecek olsa çıkıp gitmesi için bu yeterliydi. O zindan Tsukuru'nun yüreğinin içindeydi neticede. Fakat o kararı veremiyordu. Yüreği taş bir duvar gibi sertleşmişti. İşte, kıskançlığın özü tam da buydu.

Tsukuru buzdolabından portakal suyu çıkartıp, bardak bardak içti. Boğazı kupkuru kesilmişti. Sonra masada oturup, yavaş yavaş aydınlanan pencereden dışarısını izleyerek, büyük duygu dalgalarının çarpmasıyla sarsılan yüreğini ve bedenini sakinleştirdi. İyi de bu rüya ne anlama geliyordu acaba? Bir tür vahiy miydi yoksa, sembollere dayanan bir mesaj mı? Bu rüya ona bir şeyler mi anlatmaya çalışıyordu?

Ya da belki de kendisinin de bilmediği gerçek benliği kabuğunu kırmış, kıvranarak dışarıya çıkmaya çalışıyordu, böyle düşündü Tsukuru. Ne idüğü bilinmeyen çirkin bir yaratık kabuğundan çıkmış, var gücüyle dışarıdaki havayla temas etmeye çalışıyordu...

Bunun sonradan farkına varmıştı, ama Tsukuru Tazaki'nin ölümü ciddi anlamda arzulamaktan vazgeçmesi de tam o noktada olmuştu. Bir bütün olarak aynaya yansıyan kendi çıplak bedenini süzmüş, aynadan yansıyanın kendisi olmayan kendi görüntüsü olduğunu kabullenmişti. O gece rüyasında kıskançlık duygusunu (ya da öyle sandığı duyguyu) doğduğundan beri ilk kez yaşamıştı. Gece sona erdiğinde, ölümün hiçliğiyle burun buruna yaşadığı beş aydan uzun süren zifiri karanlık günleri artık ardında bırakmıştı.

Herhalde rüya sırasında içinden geçen ve onu yakıp kavuran güçlü duygular, o ana kadar Tsukuru'nun peşini bırakmayan, ona hükmeden ölüm özlemini söküp atmıştı. Güçlü batı rüzgârının kara bulutları gökyüzünden süpürüp götürmesi gibi... Tsukuru'nun tahmini bu yöndeydi.

Geride kalan, teslimiyete benzeyen sakin düşüncelerdi. Renkten yoksun, iki fırtına arasındaki sessizlik gibi tarafsız duygulardı. Bomboş, kocaman kâgir bir evde Tsukuru tek başına oturmuş, eski, devasa dolaplı saatin zamanı dilimleyen, boşluktan gelen sesini kulak kesilerek dinlemişti. Ağzını kapatmış, gözlerini ayırmaksızın ibrenin ilerleyişini izleyip durmuştu yalnızca. Sonra ince, zar gibi bir şeyle duyguları kat kat sarılmış, yüreği boşlukta asılı kalmış halde, sanki her saat biraz daha yaşlanmıştı.

Günler geçtikçe Tsukuru artık yeniden doğru düzgün yemek yemeye başlamıştı. Taze yiyecek malzemeleri alıp geliyor, basit yemekler yaparak yiyordu. Yine de zayıf düşen vücudunun ağırlığı ancak birkaç kilo artmıştı. Yarım seneye

yakın sürede, midesi iyice büzülüp küçülmüş gibiydi. Belli bir miktardan fazla yediğinde kusuyordu. Yine sabahın erken saatlerinde üniversitenin havuzunda yüzmeye başlamıştı. Kasları güçsüzleştiğinden, merdiven çıkarken bile nefesi kesilecekmiş gibi oluyordu. Biraz olsun eski gücüne kavuşmak istiyordu. Yeni mayo ve bone satın aldı, her gün 1.000 ila 1.500 metreyi serbest stilde yüzmeye başladı. Yüzmeden sonra jimnastik salonuna uğrayıp, aletleri kullanarak sessizce spor yapmayı sürdürdü.

Doğru düzgün yemek yediği, düzenli olarak spor yaptığı birkaç aydan sonra, Tsukuru Tazaki'nin yaşantısı büyük ölçüde bir zamanlar sahip olduğu sağlıklı ritmini kazandı. Tekrar gerekli kaslar oluştu (önceki kas yapısıyla bir hayli farklıydı yine de), vücudunun duruşu düzeldi, yüzüne yeniden renk geldi. Sabahları uyandığında yaşadığı sert ereksiyonlar, uzun bir aradan sonra yeniden olmaya başlamıştı.

Tam o sıralarda, annesi nadiren yaptığı bir şeyi yaparak, tek başına çıkıp Tokyo'ya geldi. Muhtemelen Tsukuru'nun son günlerdeki konuşma tarzı tuhafına gitmiş; oğlu yılbaşı tatilinde de memlekete dönmeyince endişelenerek, durumuna bakmaya gelmişti. Kadın yalnızca birkaç ay içinde oğlunun dış görünümünün büyük ölçüde değiştiğini görünce dili tutulmuş gibi oldu. Fakat Tsukuru, "Bu yalnızca yaşımın getirdiği doğal bir değişim. Şu an ihtiyacım olan, vücudumun bu yeni haline uygun giysiler" deyince, annesi bu açıklamayı arkasında bir şey aramaksızın kabul etmiş, bunun erkek çocuklarının normal gelişim sürecinin bir parçası olduğuna ikna olmuştu. Kadın, kız kardeşlerden oluşan bir ailede büyümüştü, evlendikten sonra kızlarını büyütmek de çocuk oyuncağı gibi gelmişti. Erkek çocuklarının nasıl büyütüleceğine dair en ufak bir bilgisi yoktu. O yüzden, oğluyla mağazaları seve seve dolaştı, onun bütün gardırobunu yenileyecek kadar alışveriş yaptılar. Brooks Brothers ve Polo Tsukuru'nun an-

nesinin sevdiği markalardı. Eski giysilerin bir kısmını attılar, bir kısmını da bağışladılar.

Tsukuru'nun yüz hatları da değişmişti. Aynaya baktığında gördüğü, o tombul, kendince düzgün olsa da fazlasıyla sıradan, odaklanamayan ergen yüzü değildi artık. Aynadan kendisine bakan, keskin bir spatulayla düzeltilmişçesine pürüzsüz, genç bir erkek yüzüydü. Gözlerinde farklı, yeni bir tür ışıltı vardı. Yalnız ve gidecek yeri olmayan, sınırlı bir yerde bütünlüğü bulmak isteyen ışıltılar. Sakalları aniden gürleşmişti, her sabah tıraş olması gerekiyordu. Saçlarını öncekinden biraz daha uzun bırakmaya karar verdi.

Yeni görünümüne Tsukuru öyle aman aman bayılmıyordu. Hoşuna gitmiş değildi, ama itici de gelmiyordu. Nihayetinde bu da, günü kurtarmak için gerekli olan bir maskeden öteye geçmiyordu. Fakat aynadaki yüzün, daha önce gördüğü yüz olmamasına içten içe seviniyordu.

Her neyse, bir zamanlar var olan Tsukuru Tazaki adlı delikanlı ölmüştü. O çorak ve karanlık yerde yok olmuş gibi son nefesini vermiş, ormanın içindeki küçük bir açıklığa gömülmüştü. İnsanların hâlâ derin uykuda olduğu, gün doğmadan önceki saatlerde, sessizce ve gizlice... Mezar taşı bile olmaksızın... Şimdi orada durmuş nefes almakta olan, kabuğun altındaki neredeyse bütünüyle değişmiş yeni "Tsukuru Tazaki" idi. Fakat kendisinden başka kimse bunu bilmiyordu. Zaten o da bu gerçeği kimseye anlatmaya çalışmak niyetinde değildi.

Tsukuru Tazaki, tıpkı önceleri yaptığı gibi, etraftaki istasyonlara giderek bina içi eskizlerini çizdi, üniversitedeki derslere aksatmadan devam etti. Sabahları duş alıp saçlarını yıkıyor, yemeklerden sonra mutlaka dişlerini fırçalıyordu. Her sabah yatağını düzeltiyor, gömleklerini kendi ütülüyordu. Mümkün olduğunca boş zaman bırakmamaya çalışıyordu. Akşamları iki saat kadar kitap okuyordu. Çoğunluğu tarih kitapları ya da biyografilerdi. Bu alışkanlıkları eskiden kal-

maydı. Alışkanlıkları hayatının devam etmesini sağlıyordu. Fakat artık mükemmel bir komün düşüncesine inanmadığı gibi, insanlar arasında oluşan kimyanın sıcaklığını da vücudunda hissetmiyordu.

Her gün lavabo aynasının karşısında durup, bir süre kendi yüzünü seyretti. Sonra yüreği, kendisinin yeni (değişim geçirmiş) varlığına yavaş yavaş alıştı. Yeni bir dil öğrenip, kurallarını ezberler gibi tıpkı...

Sonunda Tsukuru'nun yeni bir arkadaşı oldu. Nagoya'daki dört arkadaşı tarafından terk edilişinden yaklaşık bir sene sonra, haziran ayında. Arkadaşı aynı üniversiteden, kendinden iki yaş küçük bir öğrenciydi. O erkek öğrenciyle üniversitenin havuzunda tanıştılar.

4

O erkek öğrenciyle üniversitenin havuzunda tanıştılar.

Tsukuru gibi o da sabahın erken saatlerinde havuza geliyordu. Doğal olarak birbirlerinin simalarına aşinalık kazanmışlar, selamlaşmaya, kısa konuşmalar yapmaya başlamışlardı. Yüzme seansını tamamlayıp soyunma odasında kıyafetlerini değiştirdikten sonra, kafeteryada birlikte basit bir kahvaltı ettikleri de oluyordu. Çocuk Tsukuru'nun iki sınıf altındaydı, fizik bölümündeydi. Aynı teknik üniversitenin öğrencileri olsalar bile fizik ile inşaat mühendisliği bölümleri neredeyse başka ırklardan olmak kadar uzaktı birbirine.

"İnşaat mühendisliğinde nelerle uğraşıyorsun?" diye sordu o öğrenci, Tsukuru'ya.

"İstasyon inşasıyla."

"İs-tas-yon?"

"Demiryolu istasyonu işte. Televizyon istasyonu falan değil."

"İyi de neden demiryolu istasyonu ki?"

"Ne diye olacak! İnsanların istasyona gereksinimi var" dedi Tsukuru, bu herkesin kabul etmesi gereken bir şeymiş gibi.

"Çok ilginç" dedi genç adam, gerçekten keyif alıyormuş gibi. "Şimdiye kadar oturup da istasyonların gerekliliği hakkında hiç düşünmemiştim."

"Fakat sen de istasyonları kullanıyorsundur. Trene binerken istasyon olmazsa sıkıntı yaratır."

"Eh, kullanıyorum. Olmasa sıkıntı yaratacağı da doğru elbette... Fakat, hımın, şu âlemde istasyon yapımı konusuna böylesine tutkuyla bağlı insanların bulunabileceği aklımın ucundan bile geçmemişti."

"Şu âlemde dört sesli parça besteleyenler olduğu gibi, marul ya da domates yetiştiren insanlar da var. İstasyon yapımıyla uğraşacak insanlar da gerekli" dedi Tsukuru. "Üstelik benim durumumda, tutkuyla bağlanmak ifadesi uygun düşmez. Yalnızca *sınırlı* bir konuya ilgi duyuyorum, o kadar."

"Belki kabalık olacak ama, insan ömrü boyunca bir tane bile ilgisini odaklayarak sınırlayabileceği konu bulsa başarı sayılır. Yanlış mı?"

Tsukuru kendisiyle dalga geçildiğini sanarak, o kendisinden yaşça küçük öğrencinin düzgün yüz hatlarını tam karşıdan süzdü. Fakat her nasılsa, karşısındaki cidden öyle düşünüyor gibiydi. Bu yüzdeki ifadede yapmacıklıktan eser yoktu.

"Tsukuru-san, bir şeyler üretmeyi seviyorsun değil mi? Adının anlamına uygun şekilde."

"Somut bir şekli olan şeyler üretip ortaya çıkartmayı eskiden beri severim" diye kabul etti Tsukuru.

"Ben öyle değilim. Kendimi bildim bileli, nedense bir şeyler üretmekte beceriksizimdir. İlkokul öğrencisi olduğum günlerden beri çok basit el işlerini bile doğru dürüst beceremem. Bir maketi bile hakkını vererek bir araya getiremem. Olguları kafamın içinde soyut olarak düşünmekten hoşlanırım ve ne kadar düşünürsem düşüneyim bıkmam, ama gerçekten şekli şemali olan somut bir şeyler üretmeyi beceremem. Yemek yapmayı severim, ama eh işte, yemek dediğin de hazırlamaya başladığın andan itibaren nesnelerin şeklini kaybetmesine dayanır ne de olsa... Fakat bir şeyler üretme konusunda beceriksiz bir insan olarak, teknik üniversiteye girmem de biraz tuhaf görünüyor olabilir."

"Burada hangi alanda uzmanlaşmak niyetindesin?"

Genç adam bir süre ciddiyetle düşündü. "Hiç bilemiyorum. Senden farklı olarak benim, *işte bu* diyebileceğim net bir hedefim yok. Her halükârda, mümkün olduğunca, olguları derinlemesine düşünmek istiyorum. Sadece en saf haliyle, özgürce düşünmeyi sürdürmek istiyorum. Durum bundan ibaret. Fakat saf haliyle düşünmek deyince, şöyle bir baktığımızda, bu bir tür hava boşluğu yaratmak gibi bir şey."

"Hava boşluğu yaratan insanlar da bu dünya için gereklidir sanırım."

Tsukuru'nun bu sözleri üzerine, karşısındaki öğrenci keyifle güldü. "Marul ve domates yetiştirmek yerine bütün insanlar hep beraber canla başla hava boşluğu yaratmaya başlarlarsa, epeyi sıkıntı yaratır gerçi."

"Düşünce sakal gibidir, büyümeden çıkmaz. Evet, biri böyle demişti" dedi Tsukuru. "Fakat kim olduğunu anımsamıyorum."

"Voltaire" dedi, o yaşça küçük öğrenci. Sonra eliyle çenesini sıvazlayarak güldü. Gülüşü neşeli ve samimiydi. "Fakat o söz hedefi tutturamamış olabilir. Benim henüz neredeyse hiç sakalım yok, ama küçüklüğümden beri her şey hakkında düşünmeyi severim."

Gerçekten de, yüzü pürüzsüz ve kaygandı, sakaldan eser yoktu. Kaşları ince ve koyu renkli, kulakları ise güzel bir deniz kabuğu gibi net hatlara sahipti.

"Voltaire'in söylediği, düşünmektense özeleştiriyle ilgili değil mi?" dedi Tsukuru.

Karşısındaki öğrenci başını hafifçe yana eğdi. "Özeleştiriyi doğuran acıdır. Yaş olmadığı gibi, sakal hiç değildir."

Soyadı Haida ("gri tarla") idi. Fumiaki Haida. Bunu duyduğunda, "Yine renk sahibi biri çıktı işte" diye düşündü Tsukuru. *Bay Gri. Gri... Gerçi gri elbette geri planda kalan renklerden biri ama.*

İkisinin de aşırı sosyal tipler oldukları söylenemezdi ama birçok kez karşılaşıp sohbet edince samimiyetleri ilerledi, birbirlerine içlerini açmaya başladılar. Her sabah aynı saat için sözleşerek birlikte yüzdüler. İkisi de serbest stilde uzun mesafe yüzebiliyordu, ama Haida biraz daha hızlıydı. Çocukluğunda yüzme okuluna gitmiş olmasının da etkisiyle, gereksiz yere güç harcamadan yüzmeyi biliyordu. Kürekkemikleri suyun yüzeyinde kelebek kanatları gibi hoş bir biçimde hareket ediyordu. Fakat Haida yüzme stili konusunda ona bazı ipuçları verip o da bilinçli bir şekilde kaslarını geliştirdikçe, Tsukuru da arkadaşının hızına yetişebilir hale geldi. Başlangıçta sohbet konuları yüzme tekniğine odaklanmıştı. Sonra yavaş yavaş daha geniş bir çerçevede sohbetler etmeye başladılar.

Haida ufak tefek ama yakışıklı bir gençti. Yüzü antik Yunan heykellerindeki gibi küçük ve inceydi. Klasik tipte, bilgili, alçakgönüllü bir ifadesi vardı. Bir erkek olarak güzelliği, birkaç kez görüştükten sonra doğal olarak daha akılda kalır hale geliyordu. İnsanların dikkatini hemen çeken yakışıklı gençlerden olduğu söylenemezdi.

Saçları kısa ve hafif dalgalıydı; üniforma gibi her zaman benzer türden rahat, ince kanvas pantolonlar ve aynı kesimde uçuk mavi tonlardaki gömlekler giyerdi. Fakat ne kadar sade ve her yerde bulunabilecek türden giysiler olursa olsun, Haida kendine yakıştırmayı bilirdi. Kitap okumayı her şeyden çok seviyordu, ama tıpkı Tsukuru gibi pek fazla roman okumuyordu. Onun hoşuna gidenler, felsefe kitapları ve klasiklerdi. Bunlar dışında tiyatro oyunlarını okumayı da seviyor, Yunan trajedileri ve Shakespeare'i tutkuyla okuyordu. Japon geleneksel No Tiyatrosu ve Bunraku Kukla Oyunu konusunda da bilgiliydi. Akita vilayeti kökenliydi, teni beyaz, parmakları uzundu. Alkolü sevmiyordu (yine tıpkı Tsukuru gibi), Mendelssohn ve Schumann müziklerini tek dinleyiş-

te ayırt edebiliyordu (bu Tsukuru'nun becerebileceği bir şey değildi). Feci utangaçtı, üç kişiden fazla insanın bulunduğu ortamlarda, neredeyse görünmez olmaya çalışır gibi bir hali vardı. Boynunda bıçak kesiği gibi duran, uzunluğu dört santim kadar, derin ve eski bir yara izi vardı ve bu, onun durgun haline tuhaf bir vurgu katıyordu.

Haida o bahar okulların başlamasıyla birlikte Akita'dan Tokyo'ya gelerek, kampüse yakın bir öğrenci yurduna yerleşmişti, ama henüz samimiyet kurduğu bir arkadaşı yoktu. Tsukuru'yla aynı dilden konuşabildiklerini anlayınca, ikisi birlikte uzun saatler geçirmeye başladılar; derken Haida, Tsukuru'nun yaşadığı apartman dairesine gidip gelmeye başladı.

“Nasıl oluyor da, öğrenci halinle böyle güzel bir apartman dairesinde kalabiliyorsun?” diye sormuştu Haida, ilk geldiği gün, hayrete düşerek.

“Babam Nagoya'da emlak şirketi işletiyor, Tokyo'da da birkaç yeri var” diye açıkladı Tsukuru. “O sayede ben de, tesadüfen boş duran bu dairede kalabiliyorum. Benden önce küçük ablam kalmış burada. O üniversiteden mezun olup boşalttı, hemen sonra da ben girdim. Tapu şirketin üzerine.”

“Ailen zengin öyleyse?”

“Öyle mi acaba? Ailem zengin mi, yoksa değil mi, dürüst olmak gerekirse hiç bilemiyorum. Muhasebecisini, avukatını, mali müşavirini ve yatırım danışmanını bir araya toplamadıkça babamın kendisi de duruma tam olarak hâkim değildir herhalde. Fakat şimdilik, bir sıkıntımız yok galiba. O yüzden, şansıma burada kalabiliyorum.”

“Fakat babanın yaptığı türden işlere merakın yok senin.”

“Evet, öyle. O türden bir ticarette sermayeyi sürekli döndürmek gerekir, büyük miktarlarda para oradan buraya, buradan oraya sürekli hareket halindedir. Ben öyle insanın kafasını karıştıran işlere uygun değilim. Babamla farklıyızdır.

Para kazanmayı sağlamasa bile, sabırla istasyon inşa etmek çok daha rahat bence."

"Sınırlandırılmış hedefler" dedi Haida ve neşeyle gülümsedi.

* * *

Sonuçta Tsukuru Tazaki, hep o Jiyugaoka'daki tek yatak odalı apartman dairesinde kaldı, hiç taşınmadı. Üniversiteden mezun olup genel merkezi Şincuku'da bulunan demiryolu şirketinde işe girdikten sonra da, aynı yerde yaşamaya devam etti. 30 yaşındayken babası ölmüş, o apartman dairesi resmen onun olmuştu. Babası en başından beri o daireyi oğluna bırakmak niyetinde olsa gerek, tapusunu ona hiç söylemeden Tsukuru'nun üzerine yaptırmıştı. Babasının işlettiği emlak şirketini büyük ablasının kocası devralmış, Tsukuru ailesinden bağımsız bir hayat sürerek Tokyo'da istasyon tasarımı işine devam etmişti. Tıpkı öncesinde olduğu gibi, Nagoya'ya nadiren gitmişti.

Babasının cenazesi için memlekete döndüğünde, o dördü bir ihtimal durumu öğrenip de taziyeye gelir mi acaba, diye aklından geçirmişti Tsukuru. Eğer böyle bir şey olursa, onlara nasıl davranmalıydı acaba? Fakat sonuçta, hiçbiri gelmemişti. Tsukuru bu durum karşısında hayrete düşmüş, biraz da yalnızlıktan kaynaklanan bir hüzne kapılmıştı. *Ben gerçekten bitmişim onlar için,* diye bir kez daha, iliklerine kadar hissetmişti. Yeniden eskiye dönmek mümkün değildi artık. Hem zaten o sıralarda beşi de artık 30 yaşındaydılar. Uyum içinde hareket eden, sınırları net komün rüyası görecek yaşta değillerdi.

Tsukuru bir dergide ya da gazetede görmüştü. Yapılan bir ankete göre dünyadaki insanların yaklaşık yarısı kendi isminden hoşnut değildi. Fakat Tsukuru şanslı olan yarının

içindeydi. En azından kendisine konan isimle ilgili bir hoşnutsuzluğu yoktu. Daha doğrusu, Tsukuru dışında bir isim konulmuş olsaydı o halini ve nasıl bir yaşam süreceğini de kafasında doğru düzgün canlandıramıyordu.

Asıl adı Tsukuru Tazaki, imlerle yazılıyordu, ama adını kullanması gereken yerler resmi belgeler olmadığı sürece, normalde im kullanmaksızın *hiragana* hece alfabesi harfleriyle yazardı ve arkadaşları da onun adının o şekilde yazıldığını sanıyordu. Yalnızca annesi ve iki ablası, onu, adındaki Tsukuru iminin diğer okunuşuyla, "Saku" veya "Saku-cuğum" diye çağırırlardı. Günlük yaşamda onu böyle çağırmak daha kolay oluyordu zira.

Tsukuru adını babası koymuştu. Babası aslında o doğmadan çok önce, kendi kendine ilk oğlunun adını "Tsukuru" koymaya karar vermişti. Nedenini bilmiyordu. Çünkü babasının yıllar yılı somut bir şeyler üretmek, bir şeyler inşa edip ortaya çıkarmak gibi eylemlerle uzaktan yakından ilgisi olmamıştı. Belki de, yaşamının bir noktasında bir tür ilham gelivermişti. Sesi duyulmayan bir şimşek çakmış, görünmez bir yıldırım "Tsukuru" sözcüğünü onun bilinçaltına nakşetmişti. Fakat babası, bir kez olsun bu ismin aklına nereden geldiğiyle ilgili konuşmamıştı. Ne Tsukuru'yla, ne de başkalarıyla.

Yalnız, "Tsukuru" adı için kullanacağı, aynı şekilde okunan imlerden, "yaratmak" anlamında olanıyla, "üretmek, ortaya çıkarmak" anlamında olanı arasında seçim yaparken bir hayli zorlanmıştı. Aynı okunuştaki imler olsa bile, ikisi arasında şekil olarak dağlar kadar fark vardı. Annesi "yaratmak" anlamında olanını önermişti; ama babası, günlerce derin derin düşündükten sonra daha az iddialı duran "üretmek, ortaya çıkarmak" anlamında olanını seçmişti.

Babasının cenazesinden sonra, annesi o esnada konuştuklarını anımsayıp, Tsukuru'ya anlatmıştı. " *'Yaratmak' kökenli bir isim koyarsak, yaşamının yükü iyice ağırlaşır,* demişti ba-

ban. *'Üretmek, ortaya çıkarmak' anlamında olursa kendisi de rahat eder.* Her neyse, senin adını koyarken baban gerçekten ciddi ciddi düşünmüştü. İlk erkek çocuk olmanın da etkisi olmuştur belki."

Tsukuru kendini bildi bileli babasıyla yakın olduğu bir anını hatırlamıyordu neredeyse; ama babasının bakış açısına katılmaması da mümkün değildi. "Yaratan Tsukuru Tazaki" yerine "Üreten/Ortaya Çıkaran Tsukuru Tazaki" ad olarak kendisine kesinlikle daha uygundu. Kendi içinde bir yaratıcılık unsuru bulamıyordu ne de olsa. Fakat bu sayede "yaşamının yükü" bir nebze hafiflemiş miydi, işte bu konuda hüküm vermekte güçlük çekiyordu. Evet, adı sayesinde sırtlandığı yükün şekli biraz farklılaşmış olabilirdi. Fakat ağırlığı hakkında aynı şey söylenebilir miydi acaba?

Nihayetinde, böylece o "Tsukuru Tazaki" adında biri olmuştu işte. Bunun öncesinde bir hiçti, isimsiz, tanımsız bir kaostan ibaretti. Karanlığın içinde güçbela nefes alan, ağlama sesleri çıkartan, üç kilograma bile ulaşmayan, pembe bir et topağıydı. Önce adı konuldu. Sonra bilinci ve belleği oluştu, derken benliği şekillendi. Adı her şeyin başlangıç noktasıydı.

Babasının adı Toşio Tazaki idi. Tam da ona uygun bir isimdi bu. Toşio: *birçok yerden kazanç elde etmeyi bilen erkek*. Hayata beş kuruşsuz başlamış, kendini göstermiş, emlakçılığa atılmış, Japonya'nın ekonomik gelişim döneminin rüzgârıyla başarıya ulaşmış, akciğer kanserinin acıları içerisinde 64 yaşında ölmüştü. Fakat bu çok sonraki bir olaydı. Tsukuru, Haida ile tanıştığında babası henüz sağlıklıydı ve günde elli tane filtresiz sigara içerek, var gücüyle ve hırsla şehrin lüks konutlarını alıp satıyordu. Emlak piyasasının altın çağı sona ermişti ama o, biraz da risk alıp kazandığı parayı farklı işlere yatırarak işlerini yürütmüş, o sıralarda henüz kayda değer bir sıkıntıya maruz kalmamıştı. Akciğerindeki o uğursuz leke de henüz tespit edilmiş değildi.

"Babam Akita'daki bir devlet üniversitesinde felsefe hocası" dedi Haida. "Tıpkı benim gibi o da soyut temaları kafasının içinde evirip çevirmekten hoşlanır. Her zaman klasik müzik dinler, kimsenin okumadığı kitapları tutkuyla okur. Para biriktirme konusunda hiç becerikli sayılmaz ve eve giren paranın çoğu kitap ve plağa gider. Aileymiş, para biriktirmekmiş, hiç düşünmez. Kafası hep gerçeklikten başka bir yerlerdedir. Ben öğrenci harçları yüksek olmayan bir üniversiteye girebildim, günlük giderlerim fazla tutmasın diye de öğrenci yurdunda kalıyorum ya, o sayede bir şekilde Tokyo'ya gelebildim."

"Fizik bölümü felsefe bölümüyle karşılaştırıldığında para kazanmak açısından daha mı şanslı bari?" diye sordu Tsukuru.

"Mezunlarının para kazanamaması konusunda birbiriyle yarışırlar herhalde. Elbette Nobel Ödülü alacak olursan, durum değişir " dedi Haida, o çekici gülümsemesini yüzüne oturtarak.

Haida'nın kardeşi yoktu. Küçüklüğünden beri arkadaşı azdı, köpekleri ve klasik müziği seviyordu. Onun kaldığı öğrenci yurdu doğru düzgün müzik dinlenebilecek bir yer olmadığından (elbette orada köpek beslemek de mümkün değildi), her seferinde yanında birkaç CD ile Tsukuru'nun dairesine gelip müzik dinliyordu. Çoğunu da, üniversite kütüphanesinden ödünç alıyordu. Kendisine ait eski uzunçalarları getirdiği de oluyordu. Tsukuru'nun dairesinde hatırı sayılır bir müzik seti vardı, ama ablasının bıraktığı plaklar Barry Manilow ile Pet Shop Boys'tan ibaretti ve Tsukuru'nun o müzik setini kullandığı da yoktu.

Haida'nın severek dinlediği başlıca müzikler, enstrümantal eserler, oda müzikleri ve vokal bestelerdi. Orkestranın tüm heybetiyle kendini ortaya koyduğu türden müzikler onun beğeni alanına girmiyordu. Tsukuru'nun klasik müziğe (ya da başka bir tür müziğe) özel bir merakı yoktu, ama Hai-

da ile birlikte onun sevdiği türden müzikleri dinlemek hoşuna gidiyordu.

İkisi birlikte plaktan bir piyano eserini dinlerken, Tsukuru bu parçanın daha önce de birkaç kez kulağına çalındığını fark etti. Adını bilmiyordu. Bestecisini de tanımıyordu. Fakat durgun, dokunaklı bir müzikti. Tek sesli, ağır ama insanı etkileyen bir giriş. Sonra yine durgun ses değişimleri... Tsukuru okumakta olduğu kitaptan başını kaldırarak Haida'ya parçanın adını sordu.

"Franz Liszt'in 'Le Mal du Pays' adlı parçası. 'Hac Yılları' derlemesinde birinci yıla, İsviçre kısmına koymuş."

" 'Lö Mal dö..?' "

" 'Le Mal du Pays', Fransızca. Genelde sıla özlemi ya da melankoli gibi anlamlarda kullanılır, ama ayrıntısına girecek olursak, 'kır manzarasının insanın yüreğinde yarattığı nedensiz hüzün' denebilir. Tam olarak çevrilmesi zor bir deyim gerçi."

"Tanıdığım bir kız bu parçayı sık sık çalardı. Lisedeyken sınıf arkadaşımdı."

"Ben de bu parçayı eskiden beri severim. Pek bilinen bir parça değil aslında" dedi Haida. "O arkadaşın piyanoyu iyi çalar mıydı?"

"Ben müzikten pek anlamam, o yüzden iyi miydi, değil miydi bilemem. Fakat her duyduğumda, güzel bir parça, derdim kendi kendime. Nasıl söylesem? Dingin bir hüzün yüklü ve öyle olmakla birlikte, duygusal değil."

"Öyle hissettirebildiğine göre, güzel çalıyordu mutlaka" dedi Haida. "Teknik açıdan basitmiş gibi durur, ama yorumlaması bir hayli güç bir parçadır. Sadece notalara bakarak öylece çalmaya kalkınca, hiçbir albenisi olmayan bir müzik çıkar ortaya. Tersine, kendinden fazla şey katacak olursan da ucuzlaşır. Yalnızca bir pedal kullanımıyla, müziğin karakteri baştan aşağı değişiverir."

“Bu çalan piyanist kim?”

“Lazar Berman. Rus piyanist. Hayali bir manzarayı en ince detaylarına kadar resmedermiş gibi çalar Liszt’i. Liszt’in piyano parçaları genelde teknik ve yüzeysel bulunur. Elbette aralarında daha oyuna kaçan eserleri de vardır, ama tamamını dikkatle dinlersen, özünde kendine has bir derinlik yaratıldığını anlarsın. Fakat bu derinlik, çoğunlukla süslemelerin ardına ustalıkla gizlenmiştir. Özellikle bu ‘Hac Yılları’ adlı derlemesi öyledir. Şu an yaşamakta olan piyanistler arasında Liszt’i doğru ve güzel çalabilen kişi sayısı pek fazla değildir. Benim kanaatimce, nispeten yeni olanlar arasında bu Berman, eskiler arasında ise Cladio Arrau ile sınırlı.”

Konu müzik olduğunda Haida’nın çenesi açılıyordu. Berman’ın Liszt eserleri performansı üzerine konuşmayı sürdürdüyse de, Tsukuru pek dinlemiyordu. Ak’ın o parçayı çalarkenki hali, şaşırtıcı bir şekilde Tsukuru’nun zihninde tüm netliğiyle, üçboyutlu olarak canlanıvermişti. Sanki içinde yüzdükleri o güzel anlar, zamanın haklı baskısına karşı koyarak, oluğun içinden yavaş ama emin bir şekilde geri yüzüyormuş gibi...

Kızın evinde, salonda bulunan Yamaha marka grand piyano. Ak’ın ciddi karakterini yansıtacak şekilde hep akortlu olurdu. Parlak yüzeyinde ne bir leke ne de parmak izi vardı. Pencereden içeriye öğleden sonra güneşinin ışıkları süzülürdü. Bahçedeki servi ağacının gölgesi. Rüzgârla salınan dantel perde. Masanın üzerinde çay fincanı. Arkasında düzgünce toplanmış siyah saçları ve nota defterini pür dikkat izleyen bakışlar. Tuşların üzerinde on uzun, güzel parmak... Pedallara basan iki ayağında Ak’ın normaldeki halinden beklenmeyecek bir güç gizli olurdu ve tam kararında kullanırdı bu gücü. Baldırları ise sır sürülmüş porselen gibi beyaz ve pürüzsüzdü. Bir şeyler çalması istenince, sık sık bu parçayı çalardı. “Le Mal du Pays.” Kır manzarasının insanın yüreğinde yarattığı nedensiz hüzün. Sıla özlemi ya da melankoli...

Tsukuru, gözlerini hafifçe yumarak müziğe kulak kesildiğinde, göğsünün derinliklerinde dindirilmesi güç bir sıkışma hissetti. Küçük, sert bir bulut topağını farkında olmadan içine çekmiş gibiydi. Plağın o parçası bitip sonraki parça başladığı halde, Tsukuru öylece sessiz sessiz durdu, yalnızca hayalinde canlanan manzaraya yüreğini salıverdi. Haida, arada sırada Tsukuru'ya doğru kısa bakışlar fırlatıyordu.

"Sence mahsuru yoksa bu plak burada kalsın. Nasıl olsa yurttaki odamda dinleyemem" demişti Haida, plağı kılıfına yerleştirirken.

O özel kutu içerisindeki üç plak, şimdi bile Tsukuru'nun dairesinde duruyordu. Barry Manilow ve Pet Shop Boys'un yanında...

Haida güzel yemek yapıyordu. Orada müzik dinlemesine olanak sağladığı için bunu bir teşekkür gibi kabul etmesini söylüyor, sık sık yiyecek malzemeleri alıp getiriyor, mutfağa geçerek yemek yapıyordu. Mutfak gereçleri ve kap kacak eskiden orada oturan ablasından kalmıştı. Tsukuru, tıpkı diğer birçok ev eşyası gibi, tıpkı ablasının önceki erkek arkadaşlarından arada sırada gelen telefonlar gibi ("Kusura bakmayın. Ablam artık burada oturmuyor") onları da devralmıştı. İkisi haftada iki üç kez birlikte akşam yemeği yiyorlardı. Haida'nın yaptığı yemekleri yerken müzik dinliyor, çeşitli konularda sohbet ediyorlardı. Çoğu kolayca yapılabilen sıradan yemeklerdi; ama Haida'nın, tatil günlerinde zaman harcamayı göze alarak alengirli yemekler yaptığı da oluyordu. Yaptığı her şeyin tadı muhteşemdi. Haida'nın aşçılık konusunda doğuştan yeteneği var gibiydi. Sade omletten miso çorbasına, kremalı sosa, İspanyol paellasına varana kadar her şeyi ustalıkla ve özenle hazırlıyordu.

"Fizik bölümünde okuman yazık olmuş. Senin restoran açman gerek" dedi Tsukuru, şakayla karışık.

Haida güldü. "Fena fikir değil. Fakat sabit bir yere bağlanmayı sevmiyorum. İstediğim zaman istediğim yere gidip, istediğim gibi düşüncelere dalabileceğim özgür bir yaşam istiyorum."

"Fakat bu o kadar kolay değil."

"Kolay değil. Haklısın. Fakat bu konuda kafam net. Daima özgür kalmak istiyorum. Yemek yapmayı seviyorum, ama bunu iş edinip mutfağa tıkılmak niyetinde değilim. Böyle bir şey yapacak olursam, zamanla birilerinden nefret etmeye başlarım."

"Kimden?"

" 'Aşçı garsonu sevmez, her ikisi de müşteriden nefret eder' " dedi Haida. "Arnold Wesker'in *Mutfak* adlı oyununda öyle der. Özgürlüğü elinden alınan insan mutlaka birilerinden nefret etmeye başlar. Sence de öyle değil mi? Ben öyle bir yaşamım olsun istemem."

"Hiçbir yere bağlı olmamak, istediğin gibi özgürce düşünebilmek... Senin arzu ettiğin bu mu?"

"Aynen öyle."

"Fakat meseleleri özgürce düşünebilmenin basit olmadığı kanısındayım."

"Meseleleri özgürce düşünmek derken, bu aslında bir şekilde kendi bedenimden ayrılmak anlamına da geliyor. Bedenim dediğim kafesin içinden çıkıp zincirlerimden kurtularak, mantığı saf haliyle özgürce uçurmak. Mantığa doğal bir yaşam kazandırmak. İşte bu düşünce, temelinde özgürlüğün çekirdeğidir."

"Oldukça zormuş."

Haida başını iki yana salladı. "Hayır. Bu nereden baktığına bağlı, o kadar da özel bir zorluğu yoktur. Çoğu insan zamanı geldiğinde, kendileri farkında bile olmadan yaparlar bunu ve o sayede akıl sağlıklarını korurlar. Sadece öyle yaptıklarının farkında değillerdir."

Tsukuru bir süre onun söylediklerini düşündü. Karşısında Haida varken, böylesi soyut, teorik konuşmalar yapmayı seviyordu. Normalde az konuşurdu, ama o kendinden yaşça küçük arkadaşıyla bu türden konuşmalar yaparken, herhalde yüreğinde bir şeyler tetikleniyor olsa gerek, sözcükler tuhaf bir şekilde ağzından dökülüveriyordu. Bu, Tsukuru'nun ilk kez yaşadığı bir şeydi. Nagoya'daki beşli grubun içerisindeyken bile, çoğu durumda dinleyici konumunda olurdu.

Tsukuru söze girdi: "Fakat farkında olmadan değil de, bilinçli olarak bunu yapabilir hale gelmediğin müddetçe, senin söylediğin 'düşüncede özgürlük' elde edilemez. Yanılıyor muyum?"

Haida başını sallayarak onayladı. "Çok haklısın. Fakat bu bilinçli olarak rüya görmek kadar zor bir şeydir. Sıradan insanlar kolay kolay beceremezler."

"Fakat sen bunu bilinçli olarak yapabilmeyi hedefliyorsun."

"Öyle de denebilir" dedi Haida.

"Teknik üniversitenin fizik bölümünde bununla ilgili dersler verildiğini hiç sanmıyorum ama..."

Haida güldü. "Bu tür şeyleri üniversitede öğrenmeyi zaten düşünmüyorum. Benim burada bulmak istediğim, özgür bir çevre ve zaman yalnızca. Bunun dışında özel bir isteğim yok. Zaten özgürce düşünmekten kastettiğim şeyi akademik ortamda tartışabilmek için bilimsel bir tanım gerekir. Bu da çok can sıkıcı bir nokta. Yaratıcılık dediğin, titizce düşünülmüş taklitlerden başka bir şey değildir. Gerçekçi akımdan Voltaire böyle diyor."

"Sen de öyle mi düşünüyorsun?"

"Her neden bahsedersek bahsedelim mutlaka bir çerçevesi vardır. Düşünce için de durum aynıdır. Her adımda çerçeveden korkmamak gerek, ama çerçeveyi kırmaktan da çekinmemeli. İnsanın özgür kalabilmesi için bu her şeyden çok

daha önemlidir. Çerçeveye karşı saygı ve nefret. Yaşamda önemli olan şeylerin tümü iki anlamlıdır. Benim söyleyebileceğim yalnızca bu."

"Sormak istediğim bir soru var ama..."

"Nedir?"

"Birçok dinde peygamberler çoğu durumda, derin bir kendinden geçme halinde mutlak varlıktan mesaj alırlar."

"Evet, öyle."

"Bu özgür iradeyi aşan bir yerde cereyan ediyor değil mi? Sonuna kadar da edilgen olarak."

"Evet, öyle."

"Sonra o mesaj, peygambere ait çerçeveyi aşarak tüm dünyada işlev kazanıyor."

"O da doğru."

"Burada ne tezat var, ne de iki anlamlılık."

Haida ses çıkartmadan başını sallayarak onayladı.

"Anlayamıyorum. Eğer hal böyleyse, insanoğlunun özgür iradesinin acaba ne kadar değeri var?"

"Muhteşem bir soru" dedi Haida. Sonra sessizce gülümsedi. Gülümsemesi güneşin altında uyuyup gerinen bir kedinin yüzündeki gülümseme gibiydi. "Henüz bu soruyu yanıtlayamam."

Hafta sonlarında Haida, Tsukuru'nun dairesinde kalmaya başlamıştı. İkisi gece geç saatlere kadar sohbet ediyor, Haida salondaki çekyatı yatak haline getirerek orada yatıyordu. Sabah olduğunda ise kahve koyup omlet hazırlıyordu. Kahve konusunda çok titizdi ve özenle kavrulmuş bir miktar kahve çekirdeği ile elektrikli küçük kahve değirmenini hep yanında taşıyordu. Kahve konusundaki tutkusu, yoksul bir yaşam süren Haida için lükse kaçtığı tek konuydu.

Tsukuru, yüreğini açabileceği bu yeni arkadaşına kendisiyle ilgili birçok gerçeği doğrudan ve dürüstçe anlattı. Fa-

kat Nagoya'daki dört dostuyla ilgili konunun üstünü dikkatle örttü. O meseleyi kolay kolay dile getiremezdi, çünkü yüreğinde açılmış yara hâlâ fazlasıyla taze ve derindi.

Fakat yine de, kendinden yaşça küçük bu arkadaşıyla birlikte olduğu zamanlarda, çoğunlukla o dördünü unutabiliyordu. Hayır, *unutmak* doğru bir ifade olmaz. Dört samimi arkadaşı tarafından bir kenara itilerek dışlanmış olmanın acısı, içinde aynı şekilde varlığını sürdürüyordu. Fakat bu acı şimdilerde denizdeki gelgit gibi bir hal almıştı. Zaman geliyor, ayakuçlarına kadar ulaşıyor; zaman geliyor, çekilip uzaklara gidiyordu. Neredeyse görünmez olacak kadar uzaklara. Tsukuru, Tokyo gibi bir yerde, yavaş yavaş da olsa kök salmaya başladığını hissedebiliyordu. Tek başınaydı, ketumdu ama yeni yaşantısı orada şekillenmeye başlamıştı. Nagoya'daki günleri giderek geçmişe ait, ona yabancı zamanlar haline gelmişti. Bu kesinlikle Haida adındaki yeni arkadaşı sayesinde gerçekleşen bir ilerlemeydi.

Haida'nın hemen her şey hakkında kendine göre bir fikri vardı ve fikirlerini mantıklı bir şekilde dile getirebiliyordu. Onunla daha çok vakit geçirdikçe Tsukuru bu kendinden yaşça küçük arkadaşına saygı duymaya başlamıştı. Fakat öte yandan, Haida'yı ona çeken şeyin ne olduğunu ya da onun kendisinde ne bulduğunu bilemiyordu. Her ne olursa olsun, birçok konuda kendilerini kaptırarak sohbet ederken, fikir alışverişinde bulunurken ikisi de zamanı unutuyorlardı.

Fakat yine de, Tsukuru tek başına kaldığında, arada sırada bir kız arkadaşa şiddetli bir özlem duyuyordu. Bir kadına sarılıp, elleriyle onun vücudunu nazikçe okşayıp, teninin kokusunu doyasıya içine çekmeyi arzuluyordu. Sağlıklı, genç bir erkeğin doğal olarak kapılacağı türden bir arzuydu bu. Fakat hayalinde herhangi bir kadını canlandırmaya kalktığında, bir kadınla yatmayı arzuladığında, otomatik olarak zihninde canlanan, nedense Ak ve Kara oluyordu. O ikisi her

zaman birlikte, ayrılmaz bir çift halinde Tsukuru'nun hayallerine giriyorlardı. Dahası bu durum yüzünden, Tsukuru her seferinde baş edemediği bir kedere kapılıyordu. *Neden şimdi bile o ikisi olmak zorunda? Beni bir kenara iterek dışladılar. Bir daha görüşmek, konuşmak istemiyoruz, dediler. Buna rağmen, nasıl oluyor da yüreğimden uslu uslu çıkıp gitmiyorlar?* Tsukuru Tazaki 20 yaşındaydı, ama bir kez bile bir kadınla yatmışlığı yoktu. Hayır, öpüşmüşlüğü, elini tutmuşluğu, hatta çıkmışlığı bile yoktu.

Bende kökü çok derinlere uzanan bir kusur olabilir, diyordu Tsukuru sık sık kendi kendine. *Duygularımın doğal akışı bir yerlerde bir engele toslamış, bu bana bir çarpıklık olarak geri dönmüş olabilir.* Bu engel o dördü tarafından reddedilmesiyle ortaya çıkan bir şey miydi, yoksa bu durumdan bağımsız olarak, doğuştan kendi içinde taşıdığı yapısal bir bozukluk muydu, işte bu konuda Tsukuru net bir hüküm veremiyordu.

Bir cumartesi akşamı Tsukuru ile Haida, geç saatlere kadar konuşmaya dalmış, derken ölümden söz açılmıştı. İnsanın ölmek, ölümü yanı başında hissederek yaşamak zorunda oluşunun anlamından konuştular... Bu meselenin daha çok teorik yönüne ağırlık vererek konuşuyorlardı. Tsukuru bir dönem nasıl kendini ölümün kıyısında hissederek yaşadığını, o deneyimin kendisinde ne gibi değişikliklere yol açtığını Haida'ya açmak isterdi. O zamanlar gördüğü acayip görüntüleri anlatmak isterdi... Fakat bunu anlatacak olsaydı, bu durumu hazırlayan süreci de başından sonuna kadar açıklaması gerekecekti. O yüzden, her zaman olduğu gibi Haida konuşmacı, Tsukuru dinleyici konumunda kaldı.

Saat 11'e gelip de sohbet konuları tükenince, odaya bir sessizlik çöküverdi. Normalde olsa, birbirlerine iyi geceler dileyip yatma hazırlıklarına başlarlardı. İkisi de sabahları erken kalkıyordu. Fakat Haida çekyatın üzerinde bağdaş kurmuş,

derin düşüncelere dalmış bir halde oturmayı sürdürdü. Sonra pek alışılmadık bir biçimde, tereddütlü bir sesle konuşmaya başladı.

"Ölümle ilgili olarak biraz inanılmaz bir hikâyem var. Bana da babam anlatmıştı. 20'li yaşlarının başında bizzat kendisinin başına geldiğini söylemişti. Tam da şu an benim olduğum yaşlarda. Bu hikâyeyi eskiden beri birçok kez dinlediğimden, ayrıntılarına varana kadar ezberlemiş durumdayım artık. Garip bir hikâye ve böyle bir şeyin bir insanın başına gelebileceğine şimdi bile inanmakta güçlük çekiyorum, ama babam böyle konularda yalan söyleyecek biri değildir. Dahası, bildiğin üzere, palavra hikâyelerin ayrıntıları, her anlatışta farklılık gösterir. Anlatan yakayı ele verir, bazen de bir önceki sefer nasıl anlattığını unutur. Fakat babamın anlattığı bu hikâye, her seferinde baştan sona aynı olurdu. O yüzden muhtemelen gerçekten başına geldi diye düşünüyorum. Sonuçta ben onun oğluyum ve babamın huyunu suyunu iyi bilirim, o yüzden bu hikâyeye olduğu gibi inanmaktan başka çarem yok. Fakat elbette, sen babamı tanımadığından, inanıp inanmamakta serbestsin. Yalnızca, böyle bir hikâye varmış, diye dinle lütfen. Anonim bir halk hikâyesi veya hayalet masalı gibi dinlesen de olur. Uzun bir hikâye ve saat de geç oldu, ama anlatmamın sakıncası var mı?"

"Elbette yok, henüz uykum gelmedi" dedi Tsukuru.

5

"Babam gençliğinde bir yıl kadar avare bir yaşam sürmüş" diye anlatmaya başladı Haida. "1960'lı yılların sonlarıymış. Üniversitede öğrenci olayları fırtınasının ortalığı kasıp kavurduğu dönem, kültürel açıdansa Karşı Kültür'ün altın yıllarıymış. Ayrıntılarını bilmiyorum ama babam Tokyo'da üniversitede öğrenciyken kabullenemediği bazı saçma olaylarla karşılaşmış, siyasi mücadeleye olan inancını yitirmiş, eylemlerden kendini çekmiş. Sonra da okula kayıt dondurma dilekçesi vererek, bütün ülkeyi tek başına amaçsızca dolaşmış. Fiziksel güce dayalı işlerde çalışıp, yaşamak için gerekli parayı kazanarak, boş zaman bulduğunda kitap okumuş, bir sürü değişik insanla tanışmış, gerçek hayat deneyimini artırmış. Babam sık sık, kendi açısından bu dönemin belki de hayatının en mutlu zamanları olduğunu söylerdi; o dönem birçok önemli şey öğrenmiş. Çocukluğumda, o günlerde yaşadıklarıyla ilgili hikâyeleri birçok kez dinledim. Sanki bir askerin eski zamanlarda, uzak topraklardaki savaş anılarını anlatır gibi anlatırdı. O avare yaşantısından sonra babam üniversiteye geri dönmüş. Kendini öğrenim hayatına vermiş, bir daha da uzun yolculuklara falan çıkmamış. Benim bildiğim kadarıyla, babam sonrasında evden işe gidip gelmekten ibaret bir yaşam sürdü. Garip değil mi? Böylesine sakin ve düzenli görünen bir yaşamda bile, geçmişte bir noktada mutlaka hayatın sekteye uğradığı bir zaman dilimi oluyor galiba. Yol-

dan çıkmak için ayrılmış dönem denebilir belki. İnsanoğluna mutlaka böylesi bir zaman dilimi gerekiyor herhalde."

O kış Haida'nın babası Oita ilinin dağlık bölgesindeki küçük bir kaplıca pansiyonunda ayak işlerine bakmaktadır. Orası çok hoşuna gidince bir süre kalmaya karar verir. Her gün fiziksel güce dayalı belli işleri yapması, bazı angaryaları halletmesi gerekmektedir, sonrasında kalan zamanı özgürce kullanabilmektedir. Aldığı ücret sözünü etmeye değecek bir şey değildir ama üç öğün yemek ve kalacak yer verirler, istediği kadar da kaplıca havuzlarına girebilmektedir. Boş zamanlarında kendine ait dar odasında uzanıp istediği kadar kitap da okuyabilmektedir. Çevresindeki insanlar bu sessiz, acayip "Tokyolu öğrenci"ye karşı hep nazik davranırlar; verilen yemekler aleladedir, ama orada yetiştirilen taze malzemelerle pişirilmiş lezzetli yemeklerdir. Dahası, her şeyden öte, orası bütün dünyadan soyutlanmış bir yerdir. Sinyaller yetersiz olduğundan televizyon izlenemez, gazete bile ancak ertesi gün gelir. En yakın otobüs durağı dağ yolundan aşağıda, üç kilometre mesafededir ve oradan pansiyona kadar olan bozuk yolu gidip gelebilecek tek araç, pansiyona ait külüstür ciptir. Elektrik bile, çok yakın bir zamanda bağlanmıştır.

Pansiyonun önünde uzanan güzel vadiden geçen temiz ırmakta canlı renkleri olan, etine dolgun tatlı su balıklarından bolca yakalanabilmektedir. Tiz sesli kuşlar cıvıldayarak ırmağın üzerinde uçuşur, yabandomuzu ya da maymun görmek ise hiç de nadir rastlanan bir durum değildir. Dağlık alan, yenebilir dağ bitkilerinin hazine deposu gibidir. Böylesine dış dünyadan soyutlanmış bir ortamda genç Haida dilediğince kitap okuyup düşüncelere dalma imkânı bulur. Artık gerçek dünyanın karmaşası ilgisini çekmemektedir.

O pansiyona kapağı atmasının üzerinden iki ay geçmiştir; bir gün bir müşteri ile sohbet etmeye başlar. 40'lı yaşlarının

ortasında gibi duran bir adamdır. Uzun boyludur, kol ve bacakları da dikkat çekici ölçüde ince ve uzundur. Saçları kısadır, alnı kelleşerek açılmıştır. Metal çerçeveli bir gözlük takmaktadır, kafasının şekli de taze yumurta gibi yusyuvarlaktır. Omzuna astığı vinil çantasıyla dağ yolundan kendi başına yürüyerek çıkıp gelmiştir, o pansiyonda bir hafta kadar konaklar. Dışarıya çıkarken hep aynı deri ceketini, mavi kot pantolonunu ve postallarını giyer. Soğuk günlerde ayrıca yün şapka takıp, boynuna lacivert atkı dolar. Adının Midorigava ("yeşil ırmak") olduğunu söyler. En azından konaklama defterine Tokyo şehri, Koganei ili adresiyle birlikte yazdığı isim budur. Titiz bir tip olsa gerek, önceki günün hesabını her sabah nakitle kapatmaktadır.

(*Midorigava? Yeşil ırmak. İşte yine renk sahibi biri.* Fakat Tsukuru araya girmeksizin öyküye kulak verdi.)

Adının Midorigava olduğunu söyleyen adam özel bir şeyle uğraşıyor değildir. Fırsat buldukça açık hava kaplıcasına girer, çevredeki dağ patikalarında yürüyüş yapar, yanında getirdiği cep kitaplarını (çoğu zararsız gizem romanlarıdır) altı mangallı sehpada oturarak okur. Akşamları tek başına iki küçük kadeh sıcak *sake* içer. Ne daha fazla, ne de daha az. Adam, Haida'nın babasından aşağı kalmayacak ölçüde suskun biridir, gerekmedikçe hiç kimseyle konuşmaz, ama pansiyondakiler de bu durumu pek umursamaz. O tür müşterilere alışkındırlar çünkü. Onca zahmete girerek, dağların arasına gizlenmiş o ücra kaplıcaya gelenler az çok değişik insanlardır, uzun süre konaklayan müşteriler ise hepten değişiktir.

Genç Haida bir gün, henüz güneş doğmadan, ırmak kenarındaki açık hava kaplıcasına girmeye gider. Tesadüfen Midorigava da çıkagelir, ilk lafa giren de o olur. Midorigava nedense ilk gördüğü andan itibaren bu ayak işlerine bakan gence karşı azımsanmayacak bir ilgi duymuş gibidir. Bu ilginin nedeni, Haida'nın izinli olduğu saatlerde yeşilliklere otu-

rup bir Georges Bataille derlemesinin sayfalarını çevirdiğini görmesi de olabilir.

Kendisinin Tokyo'dan gelen bir caz piyanisti olduğunu söyler Midorigava. Özel hayatında canını sıkan bir şeyler olmuş, günlük işlerden yorulmuş, bir süre sakin bir çevrede dinlenmek istemiş, tek başına çıkıp o dağ başına gelmiştir. Daha doğrusu, keyfine göre seyahat etmektedir ve yolu tesadüfen oraya düşmüştür. Ortalıkta gereksiz hiçbir şey olmadığı için burası hoşuna gitmiştir. Haida'nın da Tokyo'dan geldiğini duymuştur, onaylatmak için sorar.

Haida, gündoğumundan önceki yarı aydınlıkta, sıcak suya gömülmüş halde, kendi durumunu üç beş cümleyle açıklar. Üniversiteye kayıt dondurma dilekçesi vermiş, amaçsızca seyahat etmektedir. Nasıl olsa üniversite de kuşatma altındadır. Tokyo'da kalmasının anlamı yoktur.

O sıralarda Tokyo'da olup biteni merak edip etmediğini sorar Midorigava. *Başlı başına bir gösteri. Her gün bir yerlerde yeni bir patırtı çıkıyor. Sanki dünya altüst oluyor. Bunları kaçırdığın için pişman değil misin?*

Dünya öyle kolay kolay altüst olmaz, diye yanıtlar Haida. *Altüst olan insanlardır. Böyle bir şeyi göremedim diye de pişman olmam.* Bu kısa ve dik kafalı yanıt Midorigava'nın hoşuna gitmiş gibidir.

O civarda piyano çalabileceği bir yer olup olmadığını sorar genç Haida'ya.

Tepeyi aşınca bir ortaokul olduğunu söyler Haida, dersler bittikten sonra müzik odasının piyanosunu çalmasına belki izin verebileceklerini ekler. Midorigava bunu öğrenince sevinir. *Senin için sakıncası yoksa daha sonra beni oraya kadar götürür müsün?* Sonra Haida pansiyonun sahibine bu durumu aktarınca, adam da, "Madem öyle istiyor, götürüver" der. Pansiyonun sahibi ortaokula telefon ederek, adamın piyanoyu kullanabilmesini ayarlar. Haida ile Midorigava öğlen ye-

meğinden sonra tepeye tırmanıp ortaokula giderler. Yağmur henüz dinmiştir, patika kaygandır, ama Midorigava sırt çantasını göğsüne gelecek şekilde asmış, sağlam ve hızlı adımlarla yürümektedir. Dış görünüş itibariyle büyük şehir insanıdır ama ondan hiç beklenmeyecek ölçüde güçlü kuvvetli biri gibidir.

Müzik odasındaki eski duvar piyanosunun tuşları eksiktir, akordu da pek düzgün sayılmaz ama sonuçta idare edecek durumdadır. Piyanist, gıcırdayan tabureye oturup, parmaklarını açarak 88 tuşu şöyle bir yokladıktan sonra, bazı akortları dener. Beş kez, yedi kez, dokuz kez, on bir kez. Çıkan sesler onu hiç de hoşnut etmiş gibi değildir, ama tuşlara basmak bile sanki bir tür fiziksel tatmin veriyor gibidir. Müthiş süratli ve güçlü parmak hareketlerine bakılırsa, mutlaka isim yapmış bir piyanist olsa gerek, diye düşünür Haida.

Piyanonun durumunu aşağı yukarı tarttıktan sonra, Midorigava çantasından küçük bir kese çıkartıp dikkatle piyanonun üstüne koyar. Kaliteli bir kumaştan yapılmış bir kesedir bu, ağız kısmı kordonla büzülen türdendir. Belki de yakılan bir ölünün külleridir diye düşünür, genç Haida. Piyano çalarken o keseyi müzik aletinin üzerine koymak adamın alışkanlığı gibidir. Hareketleri öyle bir izlenim bırakır.

Derken Midorigava "Round Midnight"ı biraz çekiniyormuş gibi çalmaya başlar. Başlangıçta, sanki vadiden geçen ırmağa ayağını sokup akıntının hızını ve bastığı yeri yoklayan insanlar gibi, her bir notayı nazikçe ve temkinli bir tarzda çalar. Parçanın ardından uzun bir doğaçlama gelir. Zaman geçtikçe parmakları suya alışkın balıklar gibi daha canlı ve cesur hareket etmeye başlar. Sol eli sağ elini yüreklendirir, sağ eli sol elini kamçılar. Genç Haida caz hakkında özel bir bilgi sahibi değildir, ama Theolonius Monk'un yaptığı o besteyi tesadüf eseri bilmektedir ve Midorigava'nın çalışının esaslı, harika bir performans olduğunu hisseder. Çalışında öyle de-

rin bir ruh vardır ki insan piyanonun akordundaki bozukluğa dikkat etmez bile. Dağların arasındaki bir ortaokulun müzik odasında, bu performansın tek dinleyicisi olarak o müziğe kulak verdiğinde, sanki içindeki bütün kirler suyla yıkanıp gidiyormuş gibi bir duyguya kapılır. O müziğin dolaysız güzelliği ozon yüklü tertemiz havayla, vadiden akan berrak ve serin ırmağın akışıyla birleşiyor, hepsi birbirlerine sesleniyor gibidir. Midorigava da kendini çalmaya iyice kaptırmıştır, sanki gerçekliğin bütün önemsiz ayrıntıları çevresinden büsbütün silinip gitmiş gibidir. Genç Haida, yaptığı şeye böylesine kendisini kaptırmış birini daha önce hiç görmemiştir. Haida, Midorigava'nın, sahibinden bağımsız canlılar gibi hareket eden on parmağından bir an bile gözlerini ayıramaz.

On beş dakika kadar sonra, besteyi çalıp bitirdiğinde, Midorigava çantasından kalınca bir havlu çıkartıp yüzünde biriken terleri özenle siler. Derken, sanki sessizce düşüncelere dalmış gibi bir süre gözlerini kapatır. Sonra da, “Artık yeter, kâfi. Yavaş yavaş dönelim” der. Elini uzatıp piyanonun üzerindeki küçük keseyi alır, yine nazikçe çantasının içine koyar.

“Bu kese nedir?” diye sorar Haida'nın babası bir cesaretle.

“Uğur” diye kestirip atar Midorigava.

“Piyanonun koruyucu tanrısı gibi bir şey mi?”

“Hayır, benim öteki benliğim diyebilirim belki de” der Midorigava, dudaklarına yerleşen yorgun bir gülümsemeyle. “Biraz garip bir hikâyesi var bunun. Fakat hem anlatması uzun sürer, hem de şu an bunu anlatamayacak kadar yorgunum.”

Burada Haida anlatmayı keserek duvardaki saate şöyle bir göz attı. Sonra da dönüp Tsukuru'ya baktı. Elbette Tsukuru'nun karşısında duran oğul Haida idi. Fakat Haida o olayı babasının hemen hemen kendisiyle aynı yaşlarda yaşadığını söylediğinden, Tsukuru'nun bilincinde, baba-oğulun görüntüleri doğal olarak iç içe geçmişti. Sanki iki farklı za-

man üst üste binmiş gibi garip bir hisse kapılmıştı. Belki de bu olay, aslında babasının değil, orada karşısında duran oğulun başından geçmişti. Haida, babası yaşamış gibi, kendi başından geçen bir olayı anlatıyor olabilirdi. Bir an böyle bir kuşkuya kapılıverdi Tsukuru.

"İyice geç oldu artık. Eğer uykun geldiyse, gerisini bir dahaki sefer anlatayım."

"Sorun yok, hâlâ uykum gelmedi" dedi Tsukuru. Aslında, uykusu iyice açılmıştı. Devamını dinlemek istiyordu.

"Anlatayım öyleyse. Benim de henüz pek uykum yok nasıl olsa" dedi Haida.

* * *

Midorigava'nın Haida'nın önünde piyano çalışı ilk ve son olur. Ortaokulun müzik odasında "Round Midnight"ı on beş dakika kadar çaldıktan sonra, adamın piyanoya karşı ilgisi tamamen kaybolmuş gibidir. Genç Haida, "Daha çalmak istemiyor musunuz?" diyerek onu konuşturmaya çalışsa bile, adam sadece sessizce başını iki yana sallar. Bunun üzerine Haida da şansına küser. Midorigava'nın artık piyanonun başına geçmek gibi bir niyeti yoktur. Oysa Haida bir kez daha Midorigava'nın çalışını doyasıya dinlemek istemektedir.

Midorigava esaslı bir yetenektir. Buna şüphe yoktur. Onun müziği, dinleyeni fiziksel ve duygusal olarak harekete geçirecek bir güce sahiptir. Kendini vererek o müziği dinlediğinde, Haida resmen sanki alınıp başka bir âleme götürülmüş gibi bir hisse kapılır. Kolay kolay yaratılacak bir etki değildir bu.

Böylesine sıra dışı bir yeteneğe sahip olmanın, Midorigava'nın kendisi için ne anlama geldiğini, genç Haida tam olarak kavrayamaz. Böyle bir yeteneğe sahip kişi için bu bir mutluluk mudur, yoksa ağır bir yük mü? Bir lütuf mudur, yoksa lanet mi? Ya da aynı anda hepsini birden bünyesinde barındıran bir şey mi? Her ne ise, Midorigava insanlarda mutlu oldu-

ğu gibi bir izlenim bırakmamaktadır. Yüzündeki ifade çoğunlukla hüzün ve ilgisizlik arasında gidip gelmektedir. Arada sırada dudaklarında bir gülümseme belirse de entelektüel bir ironi taşıyan, bastırılmış bir harekettir bu.

Midorigava bir gün, arka avluda odun kırıp taşıyan genç Haida'ya seslenir:

"İçki içer misin?" diye sorar.

"Biraz içebilirim" diye yanıtlar genç Haida.

"Biraz içebilmen yeter. Bu akşam bana eşlik eder misin? Tek başıma içmekten sıkıldım artık" der Midorigava.

"Akşamüzeri işlerim var. Yedi buçuğu bulur ama."

"Olur. Yedi buçuk gibi benim odama gelir misin?"

Saat yedi buçuk olduğunda genç Haida, Midorigava'nın odasına gider. İki kişilik akşam yemeği hazırlığı yapılmış, sıcak *sake* konmuştur. İkisi karşılıklı oturup *sake* içer, yemeklerini yerler. Midorigava kendisi için hazırlanan yemeğin yarısını bile bitirmez, durmadan kendi kadehini doldurarak içkisini içer. Kendisiyle ilgili konuşmaz, Haida'nın nereli olduğu (Akita), Tokyo'daki üniversite yaşamı gibi konularda havadan sudan sorular sorar. Onun felsefe bölümü öğrencisi olduğunu öğrenince, birkaç uzmanlık alanı sorusu sorar. Hegel'in dünya görüşünü, Platon'un eserlerini... Konuştukça, Haida adamın o tür kitapları bir sistematik içinde okuduğunu anlar. Tek okuduğu, zararsız gizem romanları değildir anlaşılan.

"Demek öyle. Sen mantık dedikleri şeye inanıyorsun yani?"

"Evet, öyle. Temelde mantığa inanıyor, güveniyorum. Zaten uğraştığım bilim alanı da bu, sonuçta" der genç Haida.

"Mantık çerçevesine girmeyen şeyleri pek sevmez misin?"

"Sevmek ya da sevmemek bir yana, mantık çerçevesine uymayan meseleleri de düşünmeyi reddediyor falan değilim. Ne de olsa mantık, benim dinim değil. Mantık çerçevesine uyma-

yan meselelerle mantıksallık arasında bir kesişme noktası bulmanın da önemli bir iş olduğu kanısındayım."

"Sözgelimi, şeytana inanır mısın?"

"Şeytan mı? Şu boynuzlu şeytan mı?"

"Aynen öyle. Boynuzları var mı yok mu bilemiyorum gerçi."

"Kötülüğün metaforu olan şeytansa, elbette inanabilirim."

"Sana kötülüğün metaforu olan ve gerçek bir şekle sahip olan şeytan desem, ne dersin peki?"

"Öyle bir şeyi kendi gözümle görmeden bir şey diyemem" der Haida.

"O şeyi kendi gözünle gördüğünde, artık çok geç olabilir ama."

"Neticede, biz burada savlar üzerinden konuşuyoruz. Konuşmayı sürdürebilmemiz için de çok daha somut örnekler gerekir. Köprü kirişler üzerinde durur. Sav dediğimiz şeyi ne kadar ileri götürürsek o ölçüde kaygan bir hal alır, çıkan sonuç da o derece aldatıcı bir şey olur."

"Somut örnek mi?" der Midorigava. İçkisinden bir yudum alır, yüzünü buruşturur. "Fakat bazen, o dediğin türden somut örnekler ortaya çıktığında, kabul edip etmemek, inanıp inanmamak noktasına geri dönüverirsin. Ortası yoktur. Deyim yerindeyse ruhsal bir sıçramadır bu. Mantık öyle bir noktada güçsüz kalır."

"Evet, o noktada mantığın güçsüz kalacağı doğru olabilir. Mantık dediğimiz, yalnızca işimize gelenleri yazan bir kullanım kılavuzu değildir zira. Fakat daha sonra, muhtemelen o örneğe mantıksallığı uygulamak mümkün olur."

"Sonrasına kaldığında çok gecikilmiş olabilir ama."

"Geç olup olmaması, mantıksallıktan farklı bir konu."

Midorigava güler. "Evet, aynen dediğin gibi. Sonrasında geç kalındığı anlaşılsa bile, bu mantıksallıktan farklı bir konu. İşte bu geçerli bir tez. Antitez oluşturmaya imkân yok."

"Midorigava Bey, sizin öyle bir deneyiminiz oldu mu? Bir

şeyi kabul edip, inanıp, mantıksallığını aşarak sıçrama yapmak gibi?"

"Hayır" der Midorigava. "Ben hiçbir şeye inanmam. Ne mantığa, ne de mantıksızlığa. Tanrı'ya inanmadığım gibi, şeytana da inanmam. Bu konuda bir savın uzantısı olamayacağı gibi, sıçrama diyebileceğimiz bir şey de söz konusu değil. Yalnızca o *şeyi* olduğu gibi kabul ederim. İşte bu benim en temel sorunum. Özne ve nesneyi ayıran doğru düzgün bir duvar öremiyorum."

"Fakat sizin müzik dehanız var."

"Sence öyle mi?"

"Sizin müziğinizde kesinlikle insanı harekete geçiren, dolaysız bir güç var. Ben cazdan pek anlamam, ama o kadarını görebilirim."

Midorigava zahmetli bir durumla karşılaşmış gibi başını iki yana sallar. "Evet, deha dediğin gerçekten de bazı durumlarda insana kendini iyi hissettirir. Hoş görünürsün, insanların dikkatini çekersin, işler yolunda giderse para da kazanırsın. Kadınlar senin peşine düşer. Eh, yokluklarındansa olmaları daha iyi elbette. Fakat deha dediğin şey var ya Haida, ancak bedensel ve zihinsel olarak muazzam bir odaklanmayla desteklenirse işlev kazanır. Beynindeki vidalardan biri yerinden oynasa ya da vücudundaki bir bağ kopuverse, bu deha şafak vaktindeki sis gibi dağılıp gidiverir. Sözgelimi, azıdişlerin sızlasa, omzun tutulsa, doğru düzgün piyano çalamaz hale gelirsin. Doğru söylüyorum. Bu benim başıma gerçekten de geldi. Tek bir çürük diş, ağrıyan bir sırt yüzünden, insanlara geçirmek istediğin o güzelim hayal ve tınılar kolayca heba olur gider. İnsan bedeni her zaman kırılgandır. Karmaşık bir sistem üzerine kuruludur ve bu sistem ufacık şeyler yüzünden sık sık bozulur. Dahası, bir kez bozuldu mu, çoğu durumda onarılması da zordur. Çürük diş, omuz tutulması tedavi edilebilir, ama bir sürü onarılamayacak şey var. Bir

adım ötede ne olacağını bilemediğin, böylesine tekinsiz bir zemin üzerinde bel bağladığın dehanın ne anlamı olabilir ki?"

"Evet, deha gelip geçici olabilir. Bunu hayatlarının sonuna kadar korumayı başaran insan sayısı da azdır belki de. Fakat deha bazen ruhani açıdan büyük bir sıçrama da yaratabilir. Bireyi aşan, evrensel, neredeyse bağımsız bir olgu olarak."

Midorigava bir süre ciddiyetle onun bu dediklerini düşünür. Sonra konuşur.

"Mozart ve Schubert genç yaşta öldüler, ama müzikleri ölümsüz oldu. Senin söylemek istediğin bu mu?"

"Diyelim öyle."

"Böylesi bir deha, nihayetinde istisnadır. Çoğu durumda böyle bir dehaya sahip olmanın bedelini öder insan; ömrü törpülenir, erken ve zamansız bir ölüme tamam demek zorunda kalır. Bu, insanın ortaya canını koyduğu bir takas gibidir. Takasa giriştikleri Tanrı mıdır, yoksa şeytan mı, işin orasını bilemem." Midorigava iç geçirerek bir süre sessiz kalır, sonra yeniden konuşur. "Konuyu değiştirmek gibi olacak ama, doğrusunu söylemek gerekirse benim ölümüm yaklaştı. Sadece bir ay kadar bir ömrüm kaldı."

Bu sefer düşüncelere dalma sırası genç Haida'ya gelir. Doğru sözcükleri bir türlü bulamaz.

"Bir hastalığın pençesindeymişim gibi anlaşılmasın" der Midorigava. "Vücudum tamamen sağlıklı. İntihar etmeyi de düşünmüyorum. Eğer aklından geçen buysa, endişelenmene gerek yok."

"Peki Midorigava Bey, geriye bir aylık ömrünüzün kaldığını nereden çıkartıyorsunuz?"

"Bana da biri söyledi. *Senin kalan ömrün iki ay,* diye. Bir ay önceydi bu."

"İyi de, bunu söyleyen nasıl biri?"

"Doktor değil, falcı hiç değil. Tamamen sıradan bir insan. Yalnız, *o sırada* o da ölmek üzereydi."

Genç Haida adamın söylediklerini bir süre düşünür, ama mantık yürütmek için tutunacak bir dal bulamaz. "Midorigava Bey, yoksa siz buraya ölmek için bir yer bulmaya mı geldiniz?"

"Yani, basite indirgersek, öyle de denebilir."

"Söylediklerinizi bir mantığa oturtamıyorum, ama bu ölümden kaçmanın yolu yok mu?"

"Tek bir yolu var" der Midorigava. "Bu ehliyeti, deyim yerindeyse ölüm jetonunu, başka birine devretmen yeterli. Yani kestirmeden gidecek olursak, senin yerine ölmeyi kabul edecek birini bulman gerek. Sonra bayrak el değiştirince, 'Haydi, şimdi sıra sende' deyip toz olacaksın. Böylece ölmekten kurtulursun. Fakat ben bu yönteme başvurmak niyetinde değilim. Çok eskiden beri mümkün olduğunca erken ölmek isterdim. İşte aradığım fırsat."

"Böylece ölüp gitmek umurunuzda değil yani."

"Eh, dürüst olmak gerekirse, yaşamak çok eziyetli. Böylece ölüp gitmek de hiç umurumda değil. Bir yöntem bularak kendi çabamla hayatıma son verecek kadar enerjim yok, ama ölümü sessizce kabullenmeyi becerebilirim."

"Fakat somut olarak, o 'jeton' bir başkasına nasıl devrediliyor?"

Midorigava bunda ne var der gibi hafifçe omuz silker. "Çok basit. Karşımdaki kişinin benim söylediklerimi anlayıp kabul ettikten sonra jetonu almayı kabul etmesi yeterli. O noktada devir teslim başarıyla tamamlanır. Sözlü de yapılabilir. Bir kez el sıkışmak da olur. İmza, mühür, sözleşme gibi şeylere hiç ihtiyaç yok. Devlet dairesi işlerinden farklı bir durum ne de olsa."

Genç Haida başını yana eğer. "İyi de insanın burnunun dibine kadar gelen ölümü, onun yerine kabul edecek birini bulması kolay olmasa gerek."

"Evet, en önemli mesele de bu" der Midorigava. "Böyle ipe sapa gelmez bir meseleyi her önüne gelene söyleyemezsin ki.

Tutup da birisine durduk yerde, 'Affedersin ama benim yerime ölür müsün?' denmez ki. Karşındakini elbette çok doğru seçmen lazım. İşte asıl bu noktada işler çetrefil bir hal alır."

Midorigava yavaşça etrafını kolaçan edip, genzini temizler ve devam eder:

"İnsanların tümünün rengi vardır, bunu biliyor muydun?"

"Hayır, bilmiyordum."

"Anlatayım bak. İnsanların her birinin kendi rengi vardır ve vücut siluetlerinin çevresinde hayal meyal ışıldar. Hale gibi ya da arkadan vuran bir ışık gibi düşün. Ben bu renkleri net olarak görebiliyorum."

Midorigava kadehine içkisini koyup, tadını almaya çalışır gibi yudum yudum içer.

"Bu renkleri görebilme yeteneği doğuştan gelen bir şey midir?" diye sorar genç Haida, az da olsa şüpheyle.

Midorigava başını iki yana sallar. "Hayır, doğuştan gelen bir şey değildir, belli bir süre için bu yeteneğe sahip olunur. Bu yetenek yakın bir zamanda ölmeyi kabul etmek karşılığında verilir. Sonra da, insandan insana aktarılarak sürer gider. Bu hak, bu yetenek şu an bana emanet."

Genç Haida bir süre suskun kalır. Söyleyecek doğru düzgün bir şey bulmakta zorlanır.

Midorigava konuşmayı sürdürür: "Şu dünyada, hoşa giden renkler olduğu gibi, insanı çok itici hislere sevk eden renkler de var. Keyifli renkler, üzüntülü renkler. Işıltısı güçlü insanlar, silik insanlar. Bu insanı feci yoruyor. Bu renkleri görmek istemesem bile, görmek durumundayım. İnsan kalabalıkları içinde pek fazla durmak istemiyorum. İşte o yüzden, çıkıp bu dağ başına kadar geldim."

Genç Haida, adamın anlattıklarını takip edebilmek için çaba göstermektedir. "Öyleyse, benden yayılan rengi de görebiliyorsunuz."

"Evet, elbette görebiliyorum. Bunun nasıl bir renk olduğu-

nu sana söylemeye niyetim yok gerçi" der Midorigava. "İşte bu noktada benim yapmam gereken şey, özel bir renge, özel bir ışıltıya sahip olan bir insan bulmak. Ölüm jetonu verilebilecek kişiler, esas olarak sadece o kişilerdir. Her önüne gelene verilebilecek bir şey değildir bu jeton."

"Dünyada, o türde renk ve ışıltı sahibi insanlar çok mu peki?"

"Hayır, pek fazla değil. Gördüğüm kadarıyla bin, iki bin kişide olsa olsa bir kişi kadardır sanırım. Kolayca bulunacak bir şey değil ama hiç bulunmaz diye bir durum da yok. Esas zor olan, o tür insanlarla karşılıklı oturup, ciddi ciddi konuşabilecek bir ortam yaratmak. Tahmin edebileceğini sanıyorum, bu hiç de kolay değil."

"İyi de, bunlar nasıl insanlar? Yani, bir başkasının burnunun dibine kadar gelen ölümü, o kişinin yerine kabul edebilenler?"

Midorigava gülümser. "Bunlar nasıl insanlar?.. Aslında, işin orasını ben de bilemiyorum. Bildiğim, bunların belli bir renk tonuna sahip oldukları, belli bir yoğunluktaki ışıltıyı siluetlerinin çevresinde taşıdıkları yalnızca. Tabii bu söylediklerim dış görünüş özelliklerinden ibaret. Fakat mutlaka bir şey söylemem gerekirse, tamamen benim kişisel görüşüm ama, sıçrama yapmaktan korkmayan insanlar diyebilirim sanırım. Neden korkmuyorlar diye soracak olursan, her birinin farklı gerekçeleri vardır herhalde."

Midorigava bir süre suskun kalır. Sessizlikte, vadinin dibinden akan ırmağın sesi daha da güçlenmiş gibi duyulur. Sonra ağzı kulaklarına vararak sırıtır.

"Şimdi de işin pazarlama kısmına geçelim."

"Dinlemek isterim" der genç Haida.

Midorigava hemen konuşmaya başlar: "Ölümü üstlenmeyi kabul ettiğin anda, sıra dışı bir özelliği de ele geçirmiş olursun. Özel bir yetenek olarak da nitelendirebilirsin bunu. İn-

sanların yaydığı, kendilerine özgü renkleri görebilmek bu yeteneğin işlevlerinden biridir. Bu yeteneğin kökeninde, kendi algılama yeteneğini çok daha geniş sınırlara taşımak vardır. Böylece Aldous Huxley'nin sözünü ettiği 'algı kapıları'nı itip açmış olursun. O zaman algılama yeteneğin katıksız, saf bir hale gelir. Sisin dağılması gibi, her şey berraklaşır. Nihayetinde sen, normalde görülemeyen bir manzarayı kuşbakışı görebilir hale gelirsin."

"Midorigava Bey, geçen günkü piyano performansınız bunun sonuçlarından biri mi?"

Midorigava başını iki yana sallar. "Hayır, o performans benim her zaman sahip olduğum bir şeyin sonucu sanırım. O kadarını tüm hayatım boyunca yaptım zaten. Algılama dediğin, kendi başına bir bütündür ve bunun somut sonuçlar halinde dışarıdan görülebilmesi gibi bir durum yoktur. Bir kazanç da sağlamaz. Bunun nasıl bir şey olduğunu sözcüklere dökmek imkânsızdır. İnsanın bizzat tecrübe etmesinden başka yolu yoktur. Benim söyleyebileceğim tek şey, bir kez o *gerçek manzara*'yı görünce, şimdiye kadar yaşamış olduğun dünyanın korkutucu ölçüde sıradan kalacağıdır. O manzarada mantık ya da mantıksızlık yoktur. İyilik ya da kötülük de yoktur. Her şey birlik halindedir. İşte orada, sen de o birliğin bir parçası olursun. Fiziksel bedeninin sınırlarından kurtulur, deyim yerindeyse metafiziksel bir varlık haline gelirsin. Sezgi olursun. Bu bir taraftan muhteşem bir duygudur, bir taraftan da umutsuz bir duygu. Şimdiye kadar olan yaşantının nasıl da yüzeysel, nasıl da derinlikten yoksun olduğunu, neredeyse her şeyin sonuna geldiğinde anlamış olursun ne de olsa. Ben nasıl oldu da böyle bir yaşantıya tahammül edebildim düşüncesiyle ürperiverirsin."

"O manzarayı görebilme ehliyeti, ister ölüm karşılığında elde edilsin, ister geçici bir süre için olsun yine de tecrübe etmeye değer, diyebilir misiniz Midorigava Bey?"

Midorigava başını sallayarak onaylar. "Elbette. Fazlasıyla değer. Bunu kesin olarak garanti edebilirim."

Genç Haida bir süre suskun kalır.

"Ne dersin?" der Midorigava, gülümseyerek. "İçinde o jetonu almak konusunda bir merak oluştu mu?"

"Bir sorum var."

"Nedir acaba?"

"Yoksa ben de, o *özel bir tür renk ve özel bir tür ışıltı yoğunluğuna sahip* insanlardan mıyım? O bin, iki bin kişide bir görülen insanlardan mıyım?"

"Aynen öyle. Seni ilk gördüğüm anda fark ettim."

"Yani ben de sıçrama yapmak isteyen insanlardan biriyim, öyle mi?"

"Bilemem. Öyle misin acaba? Ben o kadarını bilemem. Aslında bu senin kendine sorman gereken bir soru."

"Fakat neticede, sizin o jetonu başka birine devretmek gibi bir niyetiniz yok Midorigava Bey."

"Kimse kusuruma bakmasın" der piyanist. "Ben böylece öleceğim. Bu hakkı devretmek gibi bir niyetim yok. Deyim yerindeyse, ben malını satmak istemeyen pazarlamacıyım."

"Eğer siz ölecek olursanız Midorigava Bey, o jeton ne olacak?"

"Bilmem. Bunu ben de bilemiyorum. Ne olacak acaba? Benimle birlikte, öylece yok olup gider belki de. Veya bir şekilde geride kalır. Sonra yine, bir insandan diğerine dolaşmaya başlar bakarsın. Wagner'in yüzüğü gibi. Bunu hiç bilemiyorum ve dürüst olmak gerekirse, umurumda da değil. Düşünsene, ben öldükten sonra olup biteceklerden niye sorumlu olayım ki."

Genç Haida tüm duyduklarını kafasının içinde bir düzene koymak ister, ancak pek başarılı olamaz.

"Ne diyorsun, anlattıklarım hiç de mantığa uygun gelmiyor, değil mi?" der Midorigava.

"Çok ilginç bir konuşma oldu, ama öyle kolay kolay inanılabilecek bir şey değil" der genç Haida, dürüstçe.

"Mantık çerçevesinde bir açıklaması olmadığı için mi?"

"Evet, öyle."

"Hem kanıtlanması da mümkün değil."

"Bizzat bu takası gerçekleştirmeden, bunun gerçek olup olmadığını kanıtlamanın yolu yok. Bunu mu demek istediniz?"

Midorigava başını sallayarak onaylar. "Aynen öyle. Onu demek istedim. Gerçekten sıçrama yapmadıktan sonra kanıtlanamaz. Dahası, gerçekten o sıçramayı yapınca artık kanıtlamanın gereği de kalmaz. Bunun ortası yok. Sıçrayacak mısın, sıçramayacak mısın? Ya biri ya diğeri."

"Midorigava Bey, siz ölmekten korkmuyor musunuz?"

"Ölümün kendisinden korkmuyorum. Gerçekten de. Bir sürü ipe sapa gelmez tipin ölüp gidişlerini kendi gözlerimle gördüm. O tipler bile becerebildiklerine göre benim yapamamam için bir neden yok."

"Peki ya ölümden sonrası?"

"Ölümden sonraki dünya, ölümden sonraki hayat. Bu mu kastettiğin?"

Haida başını sallayarak onaylar.

"Bunu düşünmemeye karar verdim" der Midorigava, uzamış sakalını eliyle sıvazlayarak. "Düşünsem bile bir şey öğrenemeyeceğim, öğrensem bile teyit edemeyeceğim şeyleri düşünmek boşuna olur. Bu da, senin sözünü ettiğin savın çetrefilli bir uzantısından öteye geçmez."

Genç Haida derin bir nefes alır. "Bütün bunları bana neden anlattınız?"

"Şimdiye kadar, bunları hiç kimseyle konuşmadım, konuşmaya da niyetim yoktu" der Midorigava. Sonra *sake* kadehini kafasına diker. "Sessizce, tek başıma yok olup gitmek niyetindeydim. Fakat seni gördüğümde, bu genç adama anlatmamın bir değeri olabilir belki, diye düşündüm."

“Sizin anlattıklarınıza inanıp inanmayacağıma aldırmadan mı?”

Midorigava’nın gözleri uykulu bir hal almıştır, hafifçe esner, sonra yanıtlar:

“İster inan ister inanma, benim için fark etmez. Çünkü er ya da geç, bu anlattıklarıma inanacaksın. Sen de nasıl olsa öleceksin. Ölümle karşılaştığında, ne zaman nasıl bir ölüm olur bilemem, mutlaka bu konuşmayı anımsayacaksın. Sonra benim anlattıklarımı olduğu gibi kabul edip, buradaki mantığı baştan sona kavrayacaksın. Gerçek mantığı... Ben sadece bunun tohumunu ektim.”

Dışarıda yağmur tekrar yağmaya başlamıştır. Yumuşak, sessiz bir yağmurdur. Vadide akan ırmağın gürültüsü baskın çıkınca, yağmurun sesi duyulmaz olur. İnsanın tenine temas eden havadaki belli belirsiz değişim sayesinde, yağmurun yağmakta olduğu hissedilmektedir sadece.

Derken Haida aniden, o dar odanın içinde Midorigava ile karşılıklı oturuyor oluşunun çok acayip bir şey, doğanın kanunlarına aykırı düşen, gerçekte imkânsız bir şey olduğunu düşünmeye başlar. Başı dönmektedir sanki. Odanın durgun havasında hafif bir koku alır gibi olur; ölümün kokusunu. Etin yavaş yavaş çürümeye başladığı sırada çıkardığı kokuyu... Fakat bu muhtemelen bir yanılsamadır. Henüz orada ölmüş olan kimse yoktur.

“Yakında Tokyo’daki üniversite yaşantına dönersin herhalde” der Midorigava, sakin bir ses tonuyla. “Yaşamın eski halini alır. O yaşama sımsıkı sarıl. Her ne kadar yüzeysel ve sığ olsa bile, bu hayat yaşamaya değer. Sana garanti ederim. İroni ya da antitez yok bu sözümde. Benim için, o değer denen şey yük haline geldi sadece. Artık o yükü doğru düzgün taşıyamıyorum. Belki de doğuştan bu yükü taşımaya uygun değildim. O yüzden, ölmek üzere olan bir kedi gibi, sakin ve karanlık bir yere saklanmış, o anın gelmesini sessizce bek-

lemekteyim. Bunun kötü bir tarafı yok. Fakat sen farklısın. Sen bu yükün altından kalkabilirsin mutlaka. Mantığın ipini kullanarak, *o yaşamaya değecek şeyleri*, kendi üzerine sağlam bir şekilde dik bundan sonra."

"Hikâye burada bitiyor" dedi oğul Haida. "Bu konuşma gerçekleştikten iki gün sonra, babam dışarıda bazı işlerle uğraşırken Midorigava pansiyondan ayrılmış. Gelirken olduğu gibi, sırt çantasını tek omzuna asmış, üç kilometrelik dağ yolunu yürüyerek otobüs durağına kadar inmiş. Daha sonra nereye gittiği bilinmiyor. Günlük hesabını kapatarak, tek kelime etmeksizin, çekip gitmiş. Babama da herhangi bir not bırakmamış. Arkasında yalnızca okuduğu bir yığın gizem romanını bırakmış. Babam da hemen sonra Tokyo'ya dönmüş, üniversite kaydını yenilemiş, kendini tamamen derslerine vermiş. Midorigava adındaki adamla karşılaşmasının, uzun süren avarelik günlerine nokta koymasında etkisi var mıdır, bilemiyorum. Fakat babamın anlattıklarına bakılırsa, bu olay onu hiç de azımsanamayacak ölçüde etkilemiş."

Haida, koltuğun üzerinde oturuşunu düzeltip, ayak bileğini uzun parmaklarıyla yavaşça ovaladı.

"Babam Tokyo'ya döndükten sonra Midorigava adında bir caz piyanisti var mı diye araştırmış. Fakat o isimde hiçbir piyanist bulamamış. Belki de sahte isim kullanıyordu. O yüzden, adamın bir ay sonra gerçekten ölüp ölmediği de henüz anlaşılabilmiş değil."

"Fakat senin baban hayatta, öyle değil mi?" diye sordu Tsukuru.

Haida başını sallayarak onayladı. "Evet, vadesini doldurmuş değil daha."

"Baban, Midorigava'nın bu tuhaf konuşmasına gerçekten inandı mı acaba? Ustaca kurgulanmış bir hikâyeyle kendisiyle dalga geçildiğini düşünmemiş midir dersin?"

"Ne düşündü acaba? Ben de bilemiyorum. Fakat o sıralarda babam için sorun inanıp inanmamak değildi herhalde. Bu inanılması güç hikâyeyi, inanılması güç bir hikâye olarak kabullenmiştir sanırım. Tıpkı yılanın, yakaladığı avını çiğnemeden yutarak vücuduna alıp, sonra da sindirmesi gibi."

Haida bu noktada konuşmayı kesti. Sonra derince iç geçirdi.

"Bu kadar uzun konuşmak yordu. Yavaş yavaş yatalım mı?"

Saat gecenin birine yaklaşmıştı. Tsukuru kendi yatak odasına çekildi, Haida kanepeyi açıp yatak yaptı ve odanın ışığını kapattı. Pijamalarını giyip yatağına giren Tsukuru, vadinin dibinde akan bir ırmağın sesini işitir gibi oldu. Fakat bu elbette bir yanılsamaydı. Tokyo'nun göbeğindeydiler sonuçta.

Çok geçmeden, Tsukuru derin bir uykuya daldı.

O gece, bazı tuhaf şeyler oldu.

6

Tsukuru Tazaki bilgisayarından Sara Kimoto'ya e-posta göndererek onu yemeğe davet etti. Ebisu'daki barda görüşmelerinden beş gün sonraydı. Yanıtı Singapur'dan geldi. Japonya'ya iki gün sonra dönecekti. Sonraki cumartesi akşam zamanı olduğunu söylüyordu. "Çok iyi oldu bu. Benim de seninle konuşmak istediğim şeyler vardı zaten" diye yazmıştı.

Konuşmak istediği şeyler? Kadının kendisiyle ne konuşmak isteyebileceği hakkında Tsukuru'nun hiçbir fikri yoktu. Fakat Sara ile tekrar görüşeceğini düşünmek keyfini yerine getirmiş; kendinden yaşça büyük bu kadına karşı duyduğu arzuyu bir kez daha fark etmesini sağlamıştı. Onu bir süre göremeyince sanki önemli bir şeyden yoksun kalmış gibi bir duyguya kapılıyor, göğsünde hafif bir sızı baş gösteriyordu. Bu duyguları yaşamayalı oldukça uzun zaman olmuştu.

Fakat ondan sonraki üç gün boyunca, hiç hesapta yokken Tsukuru bir dolu işle boğuşmak zorunda kaldı. Metro hattı ile ortak kullanım planında, vagonların şeklinin farklı olmasından doğan, güvenlikle ilgili bazı sorunlar açığa çıkmış (neden böylesi önemli bilgiler çok daha erken verilmez acaba?), bu sorunları çözebilmek için de, acilen bazı istasyonların peronlarında kısmen tadilat yapılması gerekmişti. Bu tadilatın zaman çizelgesini yapmak zorundaydı. Neredeyse hiç uyumadan çalışması gerekmişti. Yine de, bir şekilde yapılacak iş ana hatlarıyla ortaya çıkmış, cumartesi akşamüzerinden pazar akşamına kadar kendine bir boşluk yaratabilmişti. Tsu-

kuru işte giydiği takım elbisesiyle Aoyama'daki buluşma yerine doğru yola çıkmıştı. Metro koltuğunda derin bir uykuya dalınca, Akasaka-Mitsuke İstasyonu'ndaki aktarmayı kaçırmaktan son anda kurtulmuştu.

"Bir hayli yorgun görünüyorsun" dedi Sara, Tsukuru'nun yüzüne bakar bakmaz.

Tsukuru son birkaç gün aşırı yoğun olduğunu ve bunun nedenini kısaca açıkladı. Mümkün olduğunca basit ve anlaşılabilir bir şekilde.

"Önce eve dönüp duş alarak, iş kıyafeti dışında bir şeyler giymek istiyordum, ama onu da yapamadım" dedi Tsukuru.

Sara alışveriş çantasının içinden güzelce paketlenmiş, ince uzun ve küçük bir kutu çıkartarak Tsukuru'ya uzattı. "Benden sana bir hediye."

Tsukuru paketi açtı. İçinde kravat vardı. Şık, mavi renkte, desensiz, ipek bir kravattı. Yves Saint Laurent.

"Singapur'da gümrüksüz satış mağazasında gördüm, sana yakışacağını düşünerek aldım."

"Teşekkür ederim. Şık bir kravat."

"Kendisine kravat hediye edilmesinden hoşlanmayan erkekler de var ama..."

"Ben onlardan değilim" dedi Tsukuru. "Aklıma gelip de kendime bir kravat alayım dediğim pek olmaz ne de olsa. Üstelik sen çok zevklisin."

"Sevindim" dedi Sara.

Tsukuru takmış olduğu çizgili kravatı oracıkta çözüp, Sara'nın hediye ettiği kravatı boynuna dolayarak bağladı. O gün üzerinde yelekli yazlık takım elbisesi ve düz beyaz gömlek vardı, ama mavi kravat hiç de sırıtmamış, üzerindekilere uymuştu. Sara masanın üzerinden ellerini uzatıp, daha önce de yapmış olduğunu belli eden el hareketleriyle kravatın bağını düzeltti. Hafif bir parfüm kokusu burnuna dolunca Tsukuru kendini bir hoş hissetti.

"Çok yakıştı" dedi Sara ve neşeyle gülümsedi.

Çıkardığı kravatı masanın üzerinde duruyordu ve sandığından daha yıpranmış görünüyordu. Farkına varmadan edinilmiş uygunsuz bir alışkanlığı çağrıştırıyordu. Bir kez daha, üstüne başına biraz daha dikkat etmesi gerektiğini düşündü Tsukuru. Demiryolu şirketinde her gün istasyon tasarımı işiyle uğraştığı için üstünü başını dert etmesi gerekmiyordu pek. İşyerindeki çalışanların hemen hemen tamamı erkekti. Ofise girer girmez kravatlarını çıkartır, kollarını sıvayarak çalışmaya başlarlardı. Sık sık inşaat alanlarına gitmeleri de gerekirdi. Tsukuru'nun nasıl bir takım elbise giydiğine, ne tür bir kravat taktığına neredeyse hiç kimse dönüp bakmazdı. Üstelik uzun zamandır ilk kez düzenli bir kız arkadaşı oluyordu.

Sara ona ilk kez bir hediye veriyordu. Tsukuru buna çok sevinmişti. *Öyle ya,* dedi içinden, *benim de onun doğum gününün ne zaman olduğunu sormam lazım. Bir hediye almak gerekecek. Bunu aklımdan çıkartmamalıyım.* Tsukuru bir kez daha teşekkür ederek, eski kravatını katlayıp ceketinin cebine koydu.

İkisi Güney Aoyama'da bir binanın bodrum katındaki bir Fransız restoranındaydılar. Burası da Sara'nın önceden bildiği yerlerden biriydi. Kasvetli bir yer değildi. Şaraplar ve yemek de pahalı sayılmazdı. Normal aile restoranlarına benziyordu, ama o türden yerlere kıyasla masalar daha aralıklıydı, rahat rahat sohbet edilebilecek bir ortamdı. Servisi de gayet titizdi. Karafta şarap sipariş ederek mönüyü incelediler.

Sara küçük çiçek desenli tek parça bir elbise ve üstüne de beyaz yelek giymişti. İkisi de çok nezih duruyordu. Sara'nın ne kadar maaş aldığını, Tsukuru elbette bilmiyordu. Fakat giysileri için hatırı sayılır paralar harcamaya alışkın gibi bir hali vardı.

Yemek yerlerken, Sara Singapur'daki işten bahsetti. Otel-

lerle fiyat görüşmeleri, restoran seçimi, ulaşım imkânlarının netleştirilmesi, farklı etkinliklerin ayarlanması, sağlık tesislerinin yerinde incelenmesi... Yeni tur programlarını oluşturabilmek için yapılması gereken dağ gibi iş oluyordu. Uzun mu uzun bir kontrol listesi ile tur programının gerçekleşeceği yere gidiyor, listedeki maddeleri tek tek eliyordu. Bizzat orada dolaşıp, kendi gözleriyle ayrıntıları tek tek teyit ediyordu. İşin aşamaları yeni bir istasyon inşası sürecine çok benziyordu. Anlattıklarına bakınca, Sara'nın zeki ve konusunun uzmanı olduğu anlaşılıyordu.

"Yakınlarda oraya bir kez daha gitmem gerekecek sanırım" dedi Sara. "Sen Singapur'a hiç gittin mi?"

"Gitmedim. Aslına bakarsan, Japonya sınırlarının dışına hiç çıkmadım. İş dolayısıyla yurtdışına gitmem falan da gerekmedi hiç, tek başıma seyahat etmekten de biraz korktum."

"Singapur keyifli bir yer. Yemekleri lezzetli, yakın yerlerde çok hoş sahilleri var. Seni gezdirmeyi isterim."

Tsukuru, Sara ile birlikte yabancı bir ülkeye seyahat etmenin ne kadar hoş olacağını hayal etti.

Tsukuru her zamanki alışkanlığıyla bir kadeh, karafın kalanını ise Sara içmişti. Alkole dayanıklı bir bünyesi olsa gerek, ne kadar içerse içsin yüzü al al olmuyordu. Tsukuru dana eti yahnisi sipariş etmiş, Sara ise ördek rostosu istemişti. Ana yemekler bittikten sonra, Sara bir hayli tereddüt etse de tatlı istedi. Tsukuru ise kahve sipariş etti.

"Geçenlerde seninle görüştükten sonra, uzun uzun düşündüm" diye söze başladı Sara, demini yeni bulan çayını içerken. "Şu senin lise yıllarındaki dört arkadaşın hakkında. O güzel komün ve aranızdaki kimya hakkında."

Tsukuru başını hafifçe sallayarak onayladı. Sonra konuşmanın devamını bekledi.

Sara devam etti: "Sizin şu beşlinin öyküsü çok ilginç geli-

yor bana. Muhtemelen ben öyle bir şey yaşamamış olduğum içindir."

"Öyle bir şeyi hiç yaşamamış olmak çok daha iyidir belki de" dedi Tsukuru.

"Sonunda yüreğinden yaralandığın için mi?"

Tsukuru başını evet anlamında salladı.

"Ne hissettiğini anlıyorum" dedi Sara, gözlerini kısarak. "Fakat sonunda acı veren bir durum yaşayıp hayal kırıklığına uğramış olsan bile, o insanların karşına çıkmış olmasının senin için iyi bir şey olduğu kanısındayım. Bir insanın yüreğinde hiçbir boşluk kalmayacak şekilde başka birileriyle bütünleşmesi, kolay kolay olan bir şey değil. Üstelik bu bağ, beş kişinin bir araya gelmesiyle oluşturulmuşsa, mucizeden başka bir sözcükle ifade edilemez."

"Evet, gerçekten mucizeye yakın bir durumdu ve bunun başıma gelmiş olması benim için iyi bir şey olabilir. Haklısın" dedi Tsukuru. "Fakat bu bağı kaybettiğimde, daha doğrusu bu bağ elimden koparılıp alındığında yaşadığım şok da o ölçüde büyüktü. Yitirmişlik, tek başına bırakılmışlık duygusu... Bu sözcükler bile o halimi anlatmak için yeterli değil."

"Fakat üzerinden on altı koca sene geçmiş. Şimdi artık 40'larına yaklaşmış bir yetişkinsin. O sırada aldığın darbe ne kadar şiddetli olursa olsun, üstesinden gelebilecek yaştasın artık."

"Üstesinden gelmek" diye Sara'nın kullandığı ifadeyi tekrarladı Tsukuru. "Tam olarak ne demek istiyorsun?"

Sara ellerini masanın üzerine koydu. On parmağını hafifçe açmıştı. Sol elinin serçeparmağında taşı badem şeklinde bir yüzük vardı. Bakışları bir süre o yüzüğe takılı kaldı. Sonra başını kaldırdı.

"O dört arkadaşın tarafından neden öylesine ani bir şekilde dışlandığını, o tavrın neden gerekli olduğunu artık ortaya çıkarmalısın, bunun zamanının geldiği kanısındayım."

Tsukuru kahvenin kalanını içmek için hamle yaptıysa da, fincanın boşaldığının farkına varıp tabağına geri koydu. Fincan tabağa değdiğinde beklenmedik şekilde yüksek, tok bir ses çıktı. Garson, sesi duymuş gibi masalarına gelerek, ikisinin bardaklarını buzlu su ile doldurdu.

Garson uzaklaşınca, Tsukuru söze girdi:

"Önceki sefer de söyledim, mümkün olsa o olayı hafızamdan olduğu gibi silip atmayı tercih ederdim. O sırada aldığım yara yavaş yavaş kapandı ve acısını kendimce dindirebildim. Üstelik üzerinden zaman da geçti. Tam kapanmışken tutup da yarayı yeniden deşmeye niyetim yok."

"Fakat emin misin? Yalnızca yüzeyde kapanmış gibi görünüyor olabilir" dedi Sara sakin bir ses tonuyla, Tsukuru'nun gözlerine bakarak. "İçeride hâlâ sessizce kanıyordur belki de. Hiç böyle düşündün mü?"

Tsukuru sessiz kalarak düşündü. İstediği gibi bir yanıt bulamadı.

"Baksana, bana o dördünün tam adlarını söyler misin? Bir de gittiğiniz lisenin adını, mezun olduğunuz yılı, devam ettiğiniz üniversiteleri ve her birinin o yıllardaki irtibat adresini."

"Bunları öğrenip de ne yapacaksın?"

"Onlar şimdi neredeler, ne yapıyorlar, elimden geldiğince ayrıntılı bir şekilde araştırmak niyetindeyim."

Birden Tsukuru nefesi yetmiyormuş gibi hissetti. Su bardağını alarak bir yudum içti. "Ne için?"

"O insanlarla yüz yüze gelip görüşebilmen için. On altı yıl önce meydana gelen olay hakkında onlardan bir açıklama duyma şansına sahip olabilesin diye."

"İyi de, ya ben öyle bir şey yapmak istemiyorum dersem?"

Sara masanın üstündeki ellerini avuçları yukarı gelecek şekilde ters çevirdi. Fakat gözlerini masanın öte tarafındaki Tsukuru'nun gözlerinden hiç ayırmıyordu.

"Daha açık konuşabilir miyim?" dedi Sara.

"Elbette."

"Söylemesi biraz zor gerçi."

"Ne olursa olsun. Senin ne düşündüğünü öğrenmek istiyorum."

"Geçen sefer görüştüğümüzde, senin dairene gelmek istemediğimi söylemiştim. Anımsıyorsundur. Neden biliyor musun?"

Tsukuru başını iki yana salladı.

"Senin iyi bir insan olduğunu düşünüyorum ve senden hoşlanıyorum. Yani, kadın-erkek ilişkisi açısından" dedi Sara. Sonra kısa bir süre sustu. "Fakat sanırım, senin yüreğinde taşıdığın bir sorun var."

Tsukuru sessizce Sara'nın yüzüne bakıyordu.

"Bundan sonrasını söylemesi iyice güç. Yani ifade etmek zor. İnsan sözcüklere dökünce herhalde fazlasıyla basitleştirmiş oluyor. Fakat makul bir çizgide, mantıklı bir açıklama getiremem. Nihayetinde bu sezgisel bir yargı."

"Senin sezgilerine güveniyorum" dedi Tsukuru.

Sara dudağını dişlerinin arasına hafifçe kıstırıp, sanki gözleriyle bir mesafeyi ölçer gibi baktı, sonra konuştu: "Seninle aynı yatağı paylaştığımda, sen sanki başka bir yerlerdeymişsin gibi bir hisse kapıldım. Biz ikimiz birbirimize sarılmışken aslında sen uzaklarda bir yerlerdeymişsin gibi. Çok naziktin ve bu da hoşuma gitti gerçi. Yine de..."

Tsukuru boş kahve fincanını tekrar alıp, iki eliyle kavradı. Sonra tekrar tabağına bıraktı. Bu kez ses çıkmadı.

"Anlayamıyorum" dedi Tsukuru. "*O süre boyunca* senden başka hiçbir şeyi düşünmedim. Zihnimin başka bir yerlerde olduğunu da sanmıyorum. Dürüst olmak gerekirse, o sırada senden başka bir şeyi düşünebilecek halde de değildim."

"Öyledir belki. Benden başka hiçbir şeyi düşünmemiş olabilirsin. Sen öyle diyorsan, ben de inanırım. Fakat yine de, kafanın içinde başka bir şeyler vardı. En azından, sanki bir

tür mesafe koyuyor gibiydin. Belki de bu yalnızca kadınların anlayabileceği bir şeydir. Her neyse. Bilmeni istediğim, benim bu tür bir ilişkiyi uzun süre devam ettiremeyeceğim. Senden hoşlanıyor olsam bile. Göründüğümden daha hırslı, dolaysız bir karakterim vardır. Eğer sen ve ben, bundan sonra da ciddi bir şekilde ilişkimizi sürdüreceksek, o *bir şeylerin* aramıza girmesini istemiyorum. Ne olduğu tam anlaşılamayan *şeylerin.* Söylediklerimi kavrayabiliyor musun?"

"Yani artık benimle görüşmek istemiyor musun?"

"Öyle demiyorum" dedi Sara. "Seninle bir araya gelip sohbet etmekte mesele yok. Çok da keyifli oluyor. Fakat senin dairene gelmek istemiyorum."

"Benimle yatmak istemediğini mi söylemeye çalışıyorsun?"

"Yapamam" dedi Sara, kesin bir tavırla.

"Ben yüreğimde bir sorun taşıdığım için mi?"

"Öyle. Yüreğinde bir sorun var. Bu senin düşündüğünden çok daha derinlere kök salmış durumda belki de. Fakat yeter ki sen bu sorunu ciddiye al, çözebilirsin. Tıpkı aksayan bir yanını bulduğun bir istasyonda onarım yapmak gibi. Ama bunun için gerekli olan verileri toplaman, titiz bir şema çizmen, ayrıntılı bir iş planı yapman gerek. Gel gör ki en başta önceliklerini netleştirmelisin."

"Bunun için de, o dördüyle bir kez görüşüp konuşmam gerek. Söylemek istediğin bu mu?"

Sara başını evet anlamında salladı. "Nahif, kırılgan bir delikanlı olarak değil, kendi ayakları üzerinde durabilen bir profesyonel olarak, geçmişle tam anlamıyla yüzleşmelisin. Görmek istediklerini değil, görmek zorunda olduklarını görmelisin. Bunu yapmazsan, bundan sonraki hayatını o ağır yükü taşıyarak geçirirsin. O yüzden, dört arkadaşının adını bana söyle. Onların şimdi nerede, ne yaptıklarını ben araştırır öğrenirim."

"Nasıl?"

Sara bıkkın bir ifadeyle başını salladı. "Sen teknik üniversiteden mezun olmadın mı? İnternet kullanmıyor musun? Google, Facebook gibi şeyleri hiç mi duymadın?"

"İş gereği elbette sık sık kullanıyorum. Google ve Facebook'un ne olduğunu da biliyorum. Tabii ki. Fakat kişisel işler için neredeyse hiç kullanmam. O tür şeylere pek merakım yok."

"Öyleyse bana bırak. Ben o tür şeylerde gayet iyiyimdir" dedi Sara.

Yemekten sonra, birlikte Şibuya'ya kadar yürüdüler. Baharın son günleriydi, insana kendini iyi hissettiren bir akşamdı, koskocaman sarı renkli ay buğu içinde kalmış gibi görünüyordu. Havada varla yok arası hissedilen bir nem vardı. Sara'nın tek parça elbisesinin etekleri, sanki Tsukuru'nun yanından akıp gidiyormuş gibi, hoş bir şekilde salınıyordu. Tsukuru bir yandan yürürken, hayalinde o giysinin içindeki bedeni canlandırdı. O bedeni bir kez daha kollarına almayı hayal etti. Düşündükçe penisinin sertleşir gibi olduğunu hissetti. Yaşamakta olduğu ihtirasta sorunlu bir yan olduğunu düşünmüyordu. Sağlıklı bir yetişkin erkek olarak bu doğal bir duygu ve arzuydu. Fakat belki de bu arzunun kökünde, Sara'nın da işaret ettiği gibi, bir mantığa oturtulamayan, çarpık bir şeyler de vardı. Bu konuda Tsukuru doğru düzgün hüküm veremiyordu. Bilinç ve bilinçaltının sınırları üzerine ne kadar çok düşünürse, kim olduğundan daha da az emin olmaya başlıyordu.

Tsukuru bir süre tereddüt ettikten sonra, kararlı bir şekilde konuşmaya başladı:

"Geçen sefer söylediklerim içinde, düzeltmem gereken bir nokta var."

Sara yürümeye devam ederek, meraklı gözlerle Tsukuru'nun yüzüne baktı. "Ne gibi?"

"Şimdiye kadar birkaç kadınla ilişkim oldu. Hiçbiri düz-

gün bir şekilde neticelenmedi, ama bunda etkisi olan birçok unsur vardı. Hep benim yüzümden değildi, dedim."

"Çok iyi anımsıyorum."

"Şu on yıl boyunca üç dört kadınla çıktım. Hepsiyle de nispeten uzun soluklu ve ciddi olarak. Gönül eğlendirmek gibi bir niyetim yoktu. Fakat bu ilişkilerin yolunda gitmemiş olmasında, hepsinde de temelde sorun sanırım benden kaynaklanıyordu. Onlardan kaynaklanan bir sorun yoktu."

"Senden kaynaklanan ne gibi sorunlar vardı?"

"Elbette her birinde kişiye bağlı olarak sorunun şekli az çok farklıydı" dedi Tsukuru. "Fakat ortak nokta olarak söyleyebileceğim şu ki, onların hiçbirine ciddi bir şekilde yüreğimi kaptırmadım. Elbette onlardan hoşlanıyordum ve birlikte gayet keyifli zamanlar geçirdik. Birçok iyi anı kaldı geriye. Fakat karşımdakini, kendimi kaybedecek ölçüde istemek gibi bir durum hiç olmadı."

Sara bir süre sessiz kaldı. Sonra konuştu: "Yani sen, on yıl boyunca, ciddi anlamda yüreğini çelmeyi pek de başaramayan kadınlarla, *nispeten uzun soluklu ve ciddi ilişkilerde* bulundun. Durum bu mu?"

"Sanırım o anlama geliyor."

"Bu bana hiç de mantıklı gelmiyor."

"Haklısın."

"Belki de evlenmek, özgürlüğünden olmak istemiyordun, olamaz mı acaba?"

Tsukuru başını iki yana salladı. "Hayır. Evlilik ya da bağlanma korkusu taşıdığımı sanmıyorum. Bilakis denge arayışı içinde olan biriyim zira."

"Yine de, sürekli olarak seni geride tutan psikolojik bir şey vardı?"

"Belki de öyleydi."

"O yüzden, yüreğini tamamen açmanı gerektirmeyen kadınlar dışında ilişki kurmadın."

Tsukuru yanıtladı: "Birisine cidden âşık olup ona gereksinim duyar hale gelirsem, nihayet günün birinde, hiçbir ön uyarı olmaksızın, o insanın ortadan kayboluvermesinden ve geride tek başıma kalmaktan korkuyordum sanırım."

"O yüzden de her zaman, bilinçli bir şekilde ya da farkında olmadan, karşındakiyle arana bir mesafe koydun. Hatta, uygun bir mesafe koyabileceğin kadınları seçtin. Sonunda yara almayacağın şekilde. Doğru mu?"

Tsukuru yanıt vermedi. Sessizliği, onayladığına işaret ediyordu. Fakat aynı zamanda, sorunun kökeninde yalnızca bu olmadığını Tsukuru biliyordu.

"Şimdiyse, bizim aramızda da aynı şey meydana gelebilir."

"Hayır, sanmıyorum. Seninle şimdiye kadar olanlardan farklı hissediyorum. Doğru söylüyorum. Sana yüreğimi açmayı istiyorum. Bunu tüm kalbimle istiyorum. O yüzden de, bunları konuşuyorum işte."

"Baksana. Benimle daha fazla görüşmek istiyor musun?" dedi Sara.

"Elbette. Mümkün olduğunca."

"Ben de mümkün olursa, seninle bundan sonra da görüşmek istiyorum" dedi Sara. "Senin iyi bir insan olduğuna, içten ve samimi biri olduğuna inanıyorum çünkü."

"Sağ ol" dedi Tsukuru.

"Öyleyse o dört arkadaşının adlarını söyle bana. Sonrasına kendin karar verirsin. Haklarındaki bilgilere ulaştığımda, onlarla yine de görüşmek istemezsen görüşmezsin. Bu nihayetinde senin sorunun ne de olsa. Fakat bundan bağımsız bir şekilde, ben kişisel olarak da o dördünü merak ediyorum. Onlarla ilgili daha fazla şey öğrenmek istiyorum. Şimdi bile sırtında bir yük gibi taşıdığın bu insanları tanımak istiyorum."

Tsukuru Tazaki dairesine dönünce, masasının çekmecesinden eski ajandasını çıkartıp adres sayfalarını karıştırarak,

dördünün adlarını, o yıllardaki adreslerini, telefon numaralarını dizüstü bilgisayarının ekranında düzgünce yazdı.

Kei Akamatsu
Yoşio Oumi
Yuzuki Şirane
Eri Kurono

Ekranda alt alta yazılı bu adlara içinde değişik duygular hissederek bakarken, çoktan geçmiş olması gereken zaman, sanki geri dönmüş, yeniden onu sarmalamış gibi bir hisse kapıldı. O geçmişe ait zaman, şimdi akmakta olan gerçek zamana, sessizce karışmaya başlamıştı. Dumanın kapı aralığından odaya dolması gibi. Kokusuz, renksiz bir dumandı. Fakat bir süre sonra Tsukuru birden gerçekliğe dönüp, dizüstü bilgisayarının tuşuna basarak, e-postayı Sara'nın adresine gönderdi. Gönderildiğinden emin olduktan sonra bilgisayarı kapattı. Sonra zamanın yeniden gerçekteki haline dönmesini bekledi.

"Ben kişisel olarak da o dördünü merak ediyorum. Onlarla ilgili daha fazla şey öğrenmek istiyorum. Şimdi bile sırtında bir yük gibi taşıdığın bu insanları tanımak istiyorum."

Sara'nın söyledikleri muhtemelen doğruydu. Tsukuru yatağına uzanmış yatarken aklından bu düşünce geçti. O dördü şimdi bile sırtına yapışık haldeydiler. Hem de, Sara'nın düşündüğünden çok daha sağlam bir şekilde.

Bay Kızıl
Bay Mavi
Bayan Ak
Bayan Kara

7

Haida'nın, gençliğinde babasının Kyuşu'nun dağlık bölgesindeki kaplıcada karşılaştığı Midorigava adlı caz piyanisti hakkındaki garip hikâyeyi anlattığı gece, bazı tuhaf şeyler oldu.

Tsukuru Tazaki zifiri karanlıkta, gözlerini birden açıverdi. Bir tıkırtıya uyanmıştı. Küçük bir taşın pencere camına çarptığında çıkarttığı ses. Belki de ona öyle gelmişti. Tam olarak kestiremiyordu. Yatağının yanı başındaki elektronik saate bakmaya çalıştıysa da, boynunu çeviremedi. Yalnızca boynunu değil, vücudunun hiçbir yerini kıpırdatamıyordu. Uyuşmuş değildi. Yalnızca, vücudunu hareket ettirmeye çalıştığında başaramıyordu. Bilinci ile kasları arasındaki bağ kopmuş gibiydi.

Oda karanlığa gömülmüştü. Tsukuru ışık alan yerde uyuyamadığından, yatarken mutlaka kalın perdeyi iyice çekerek, odayı olabildiğince karartırdı. O yüzden dışarıdan ışık girmezdi. Yine de, odada kendinden başka birinin daha olduğunu hissedebiliyordu. Biri karanlığın içinde gizlenmiş onu izliyordu. Kendini kamufle edebilen hayvanlar gibi nefesini tutmuş, kokusunu silikleştirmiş, rengini değiştirmiş, karanlıkta gizlenmişti. Fakat her nasılsa, Tsukuru bu kişinin Haida olduğunu anlamıştı.

Bay Gri.

Gri renk beyazla siyahın karışımından elde edilir. Dahası,

biraz koyulaştıkça farklı tonlardaki karanlığın içerisine kolayca karışabilir.

Haida, karanlık odanın köşesinde hareketsizce durmuş, gözlerini ayırmadan sırtüstü yatan Tsukuru'ya bakıyordu. Sanki heykel taklidi yapan pandomimciler gibi, uzunca bir süre tek bir kası bile oynamadı. O manzara içerisinde belli belirsiz de olsa hareket eden tek şey, Haida'nın uzun kirpikleriydi yalnızca. Bu durum tuhaf bir tezat barındırıyordu. Haida kendi isteğiyle neredeyse tamamen donmuş gibiyken; Tsukuru, istediği halde vücudunu kımıldatamıyordu. *Bir şey söylemem lazım,* diye düşündü Tsukuru. Bir şeyler dile getirmesi, bu tedirgin edici dengeyi bozması gerekiyordu. Fakat sesi bile çıkmadı. Ne dudaklarını, ne de dilini oynatabildi. Gırtlağından süzülüp çıkan tek şey, sessiz, kuru nefesiydi.

Haida'nın o odada ne işi vardı acaba? Neden orada durmuş, gözlerini dikerek öylece Tsukuru'ya bakıyordu?

Bu rüya değil, diye düşündü Tsukuru. *Her şey bir rüya olamayacak kadar net.* Fakat orada dikilip duran kişinin gerçek Haida olup olmadığı konusunda Tsukuru bir karar veremiyordu. Gerçek Haida, gerçek vücuduyla yan odadaki koltukta mışıl mışıl uyurken, bu ondan kopup gelen klonu gibi bir şey olabilirdi. Tsukuru'nun içine öyle bir his doğmuştu.

Fakat bu varlığı huzursuz edici, kötücül bir şey gibi hissetmiyordu. Ne olursa olsun, Haida'nın kendisine *kötü bir şey* yapması mümkün değildi. Tsukuru bundan neredeyse emindi. Bu onunla ilk kez karşılaştığı andan beri sezgisel olarak bildiği bir şeydi. Deyim yerindeyse, içgüdüsel olarak.

Evet, Kızıl da çok zeki biriydi ama onun zekâsı nispeten faydacı, duruma göre çıkarcı olabilirdi. Onunla karşılaştırıldığında Haida'nın zekâsının saf, belli prensiplere dayanan bir yanı vardı. Kendi içinde bütünlüğü olduğu bile söylenebilirdi. Onunla birlikteyken, Tsukuru'nun arada sırada Haida'nın o an ne düşündüğünü kavrayamadığı olurdu.

Karşısındaki insanın kafasının içerisinde bir şeyler hızla yol alırdı sanki ama o *bir şeylerin* ne tür şeyler olduğu hakkında Tsukuru'nun hiçbir fikri olmazdı. Böyle anlarda kafası karışır, sanki geride tek başına bırakılmış gibi bir hisse kapılırdı. Fakat o zaman bile, Tsukuru kendinden yaşça küçük bu arkadaşına karşı tedirginlik ya da kızgınlık hissetmezdi. Karşısındakinin zihninin devir katsayısı yüksekti, etkinlik alanı daha genişti, onun zihniyle arasında düzey farkı vardı, o kadar. Tsukuru böyle düşünerek, Haida'nın zihinsel hızına yetişmeye çabalamayı bırakmıştı.

Muhtemelen Haida'nın beyninde, kendi düşünce hızına uygun olarak düzenlenmiş yüksek hız parkuru gibi bir şey vardı; arada sırada bu parkurda vitesi yükselterek sürüş yapması gerekiyordu. Bunu yapmadığında, Tsukuru'nun sıradan hızına ayak uydurarak düşük viteste sürüşe devam ettikçe, düşünce sistemi hararet yapıyor ve inceden inceye arızalar vermeye başlıyordu belki de. Tskuru böyle bir izlenime kapılıyordu. Bir süre geçince, Haida o parkurdan ayrılıp, hiçbir şey olmamış gibi, o uysal gülümsemesini yüzüne yerleştirip Tsukuru'nun bulunduğu yere dönüyordu. Derken hızını düşürerek, yeniden Tsukuru'nun düşünce hızına ayak uyduruyordu.

Kendisine yönelmiş o dikkatli bakış ne kadar sürmüştü acaba? Uzun bir zaman mı geçmişti, kısa mı, Tsukuru bir hüküm veremiyordu. Haida gecenin bir yarısı taş kesilmiş gibi bir halde duruyor, tek kelime etmeden Tsukuru'yu süzüyordu. Haida'nın söylemek istediği bir şeyler var gibiydi. Mutlaka iletmesi gereken bir mesaj taşıyor gibiydi. Fakat bir nedenle, o mesajı somut sözcüklere dönüştüremiyor; bu da, Tsukuru'nun kendinden yaşça küçük, zeki arkadaşını hiç olmadığı şekilde sinirlendiriyordu sanki.

Tsukuru yatakta uzanmış öylece yatarken, bir an, az önce dinlediği Midorigava adlı adamın öyküsü aklına geliverdi.

Midorigava, ölümün tam kıyısına kadar gelmişken –en azından kendisi öyle iddia ediyordu– ortaokulun müzik odasında piyano çaldığı sırada, piyanonun üzerine kumaş bir kese koymuştu. O kesenin içinde ne vardı acaba? Haida'mn öyküsü, bu gizemi çözülmemiş bir halde bırakarak sona ermişti. Tsukuru neredeyse meraktan çatlayacaktı. Birilerinin ona o kesenin içinde ne olduğunu söylemesi lazımdı. Midorigava o keseyi çok önemli bir şeymiş gibi neden piyanonun üzerine koymuştu? Hikâyenin can alıcı noktası bu olmalıydı.

Fakat bunun yanıtını alamadı. Uzunca bir sessizlikten sonra Haida, belki de Haida'nın klonu, sessizce ortadan kayboluverdi. En sonunda, Haida'nın soluk sesini duyar gibi olmuştu, ama emin değildi. Haida'nın varlığı tütsü dumanının havaya karışması gibi silikleşerek kaybolmuştu; Tsukuru farkına vardığında, o karanlık odada artık tek başına kalmıştı. Vücudunu hâlâ hareket ettiremiyordu. Bilinci ile kaslarını birbirine bağlayan kablo hâlâ kopuktu, bağlantı somunu yerinden çıkıp düşmüştü.

Bunun ne kadarı gerçek acaba? diye düşündü Tsukuru. Bu rüya değildi. Hayal değildi. Kesinlikle gerçekti. Fakat gerçekliğin sahip olması gereken ağırlıktan yoksundu.

Bay Gri.

Daha sonra, Tsukuru bir kez daha uykuya dalmış olmalı. Nihayet kendini rüyasında buluverdi. İşin doğrusu, buna rüya denemezdi belki de. Bulunduğu ortam, bir rüyada olması gereken tüm özellikleri taşıyan gerçeklikti. Ya da –kendine özgü bir zaman ve mekânda– serbest bırakılan hayal gücünden başka bir şeyin ortaya çıkaramayacağı, farklı türden bir gerçeklik haliydi.

İki kız, anadan doğma bir halde yataktaydılar. Dahası, onun iki yanına sımsıkı yapışmışlardı. Ak ve Kara. Şirane ve Kurono. 16-17 yaşındaydılar. Nasıl oluyorsa, hep o yaşta kal-

mışlardı. İki kız göğüslerini ve kasıklarını onun vücuduna bastırıyorlardı. Tsukuru ikisinin tenlerinin pürüzsüzlüğünü ve sıcaklığını ayrı ayrı, canlı bir şekilde hissedebiliyordu. Ayrıca, iki kızın parmakları ve dil uçları, sağmaya çalışırmış gibi sessizce vücudunda dolaşıyordu. Tsukuru da çırılçıplaktı.

Bu Tsukuru'nun arzuladığı bir ortam olmadığı gibi, hayalinde canlandırdığı bir görüntü de değildi. Kolay kolay gelip de Tsukuru'yu bulacak şey değildi. Fakat onun iradesine karşın, o görüntü gitgide berraklaşıyor, dokunuşlar daha canlı, somut bir hal alıyordu.

Kızların parmakları ince, nazik ve hassastı. Dört el ve yirmi parmak ucu. Karanlıktan doğmuş, görme yetisi olmayan kaygan canlılarmış gibi, Tsukuru'nun vücudunda dokunmadık yer bırakmıyor, onu tahrik ediyorlardı. O ana kadar hiç hissetmediği kadar şiddetli bir kalp çarpıntısı hissediyordu. Yıllardır yaşadığı evde, o güne dek hiç bilmediği gizli, küçük bir odanın varlığını öğrenmek gibi bir duyguydu bu. Kalbi Kelt davulu gibi kesik kesik, tok sesler çıkartıyordu. El ve ayakları hâlâ uyuşmuş haldeydi. Parmağını bile oynatamıyordu.

Kızların vücutları tüm esneklikleriyle Tsukuru'nun vücudunu sarıverdi. Kara'nın memeleri dolgun ve yumuşaktı. Ak'ınkilerse ufaktı, ama meme uçları çakıl tanesi gibi sertti. İkisinin de apışarası tüyleri yağmur ormanları gibi nemlenmişti. Soluk alıp verişleri, Tsukuru'nunkine ayak uydurmuş, sanki tek ses haline gelmişti. Uzaklardan gelen akıntıların karanlık deniz dibinde kimselerin haberi olmadan birbirine karışması gibi...

Uzun ve inatçı okşayışlar sonrasında, kızlardan birinin vajinasının içindeydi artık. Birleştiği Ak idi. Tsukuru'nun üzerine çıkmış, sertleşip dikleşen organını eliyle tutarak, becerikli hareketlerle kendi içine yönlendirmiş, organı sanki bir vakum tarafından emiliyormuş gibi, hiçbir dirençle karşılaşmaksızın kızın içine yerleşivermişti. Biraz rahat hareket

edebilir hale gelip soluklarını düzene koyduktan sonra Ak havada karmaşık şekiller çizer gibi, vücudunun üst kısmını döndürüp kalçalarını oynatmaya başladı. Uzun düz saçları, kamçı gibi Tsukuru'nun başının üzerinde salınıyordu. Ak'ın normaldeki halinden beklenmeyecek ölçüde, fazla cüretkâr bir hareketti.

Fakat Ak da, Kara da, olanlar sanki çok doğalmış, durup düşünmelerini gerektirecek bir durum yokmuş gibi davranıyorlardı. Tereddüt yaşadıklarına dair tek bir işaret bile yoktu. İkisi birlikte onu okşuyorlardı, ama Tsukuru'nun içine girdiği, Ak'tı. O derin karmaşa içinde, Tsukuru kendi kendine, *Neden Ak?* diye sordu. Neden Ak olması gerekiyordu acaba? İkisinin her an eşit olması, ikisinin bir arada tek bir varlık olmaları gerekirdi oysa.

Tsukuru'nun daha fazlasını düşünebilecek hali yoktu. Kızın hareketleri birden hızlanmış, daha sert bir hal almıştı. Bunun farkına vardığı anda, Tsukuru Ak'ın içine şiddetle boşalıverdi. İçine girdiği anla boşaldığı an arasında çok kısa bir süre geçmişti. *Aşırı kısa,* diye düşündü Tsukuru. *Hayır, zaman algımı mı yitirdim yoksa?* Her halükârda, o dürtüyü bastırabilmesi imkânsızdı. Sanki tam tepesine çullanan devasa bir dalga gibi apansız gelivermişti.

Fakat şimdi boşaldığı kişi Ak değil de, her nasılsa Haida olmuştu. Farkına vardığında, kızlar ortadan kaybolmuş, yerlerini Haida almıştı. Boşalma anında, seri bir hareketle eğilerek Tsukuru'nun penisini ağzına almış, çarşafı kirletmeyecek şekilde, fışkıran meniyi emmişti. Şiddetli bir boşalma olmuştu, menisi oldukça fazlaydı. Haida birkaç fışkırmada son bulan boşalmayı sabırla karşılayıp, kesilince de kalanını diliyle yalayarak temizledi. Bu işe bir hayli alışkın gibiydi. En azından, Tsukuru öyle hissetmişti. Sonrasında Haida sessizce yataktan inip lavaboya gitti. Bir süre musluktan akan suyun sesi duyuldu. Ağzını çalkalıyordu herhalde.

Boşaldıktan sonra da, Tsukuru'nun ereksiyon hali devam etti. Ak'ın sıcak ve ıslak cinsel organının temasını hâlâ hissediyor gibiydi. Sanki gerçekte yaşanmış bir cinsel deneyimin hemen sonrasıymış gibi... Rüya ile hayalin, hayal ile gerçekliğin sınırını henüz tam olarak kavrayamıyordu.

Tsukuru zifiri karanlıkta bir sözcük bulmaya çalıştı. Özel, belli birine yöneltilecek bir sözcük değildi aradığı. Yalnızca, oradaki sessiz, isimsiz boşluğu doldurmak için, bir tane olsun doğru sözcük bulmak zorunda hissediyordu kendisini. Haida lavabodan dönmeden önce... Fakat bulamıyordu. O süre boyunca, kafasında basit, tek bir melodi tekrarlayıp duruyordu. Bunun, Liszt'in "Le Mal du Pays" eserinin melodisi olduğunun farkına, ancak sonradan varabildi. "Hac Yılları", "Birinci Yıl-İsviçre". Kır manzarasının insanın yüreğinde yarattığı hüzün.

Derken, neredeyse üzerine çullanır gibi derin bir uyku bastırıverdi.

Sabah uyandığında, saat sekize geliyordu.

Uyanır uyanmaz, iç çamaşırına boşalıp boşalmadığını kontrol etti. O tür cinsel içerikli rüyalardan sonra mutlaka iz kalırdı. Fakat yoktu. Tsukuru bir anlam veremedi. Evet, rüyasında, en azından gerçeklik dünyası olmayan bir yerde, boşalmıştı. Fazlasıyla şiddetli bir şekilde hem de. O duygu vücudunda canlılığını koruyordu. Bol miktarda, *gerçek* meninin boşalmış olması gerekirdi. Fakat eser yoktu.

Tsukuru daha sonra, Haida'nın bütün meniyi emdiğini anımsadı.

Gözlerini kapattı, yüzünü hafifçe buruşturdu. *Bu gerçekten oldu mu acaba? Hayır, mümkün olamaz. Her şey benim bilincimin karanlığında meydana geldi. Nasıl düşünürsem düşüneyim öyle. Peki, o boşalan meni nereye aktı? O da, yine bilincimin derinliklerinde kaybolup gitti mi?*

Tsukuru hissettiği karmaşanın ağırlığı altında yataktan kalkıp, pijamasıyla mutfağa geçti. Haida çoktan üstünü değiştirmiş, çekyatta ayaklarını uzatmış, kalınca bir kitap okuyordu. Tüm dikkatini o kitaba vermişti, sanki başka bir âlemde gibi görünüyordu. Fakat Tsukuru'yu görünce hemen kitabı kapatıp, yüzünde neşeli bir gülümsemeyle mutfakta kahve, omlet ve kızarmış ekmek hazırladı. Taze kahve kokusu ortalığı kapladı. Geceyle gündüzü ayıran bir kokuydu. Masada karşılıklı oturup, kısık sesle müzik dinleyerek kahvaltılarını ettiler. Haida her zamanki gibi iyice kızarttığı ekmeğe hafifçe bal sürerek yedi.

Haida yemek masasında bir süre, bir yerlerde yeni keşfettiği çekirdek kahvenin tadından, ne kadar iyi kavrulmuş olduğundan bahsettikten sonra, düşüncelere daldı. Herhalde okumakta olduğu kitapta yazılanlarla ilgili düşünüyor olmalıydı. Boşluktaki bir noktaya odaklanan bir çift gözbebeğinden bunu anlamak mümkündü. Alabildiğine berraktı gözbebekleri, ama bakışlarından hiçbir şey okunmuyordu. Soyut konular üzerine düşünürken, gözleri hep böyle olurdu. Her seferinde, Tsukuru'ya ağaçların arasından görünen dağ pınarlarını çağrıştırırdı.

Haida'nın halinde tavrında her zamankine göre bir farklılık yoktu. Alışıldık pazar sabahlarından biriydi. Gökyüzü hafifçe bulutluydu, dışarıda yumuşak bir günışığı vardı. Haida, doğrudan Tsukuru'nun gözlerine bakarak konuşuyordu. Bakışlarında anlattıklarının dışında bir şey saklı değildi. Herhalde *gerçeklikte* hiçbir şey olmamıştı. Olanlar, Tsukuru'nun bilinçaltının derinliklerinden yüzeye çıkan kuruntulardan ibaretti. Tsukuru'nun aklından bu düşünce geçti. Sonra, utanç duygusuyla birlikte, şiddetli bir karmaşa hissinin pençesine düşüverdi. Tsukuru o güne kadar birçok kez Kara ve Ak'ın birlikte yer aldığı cinsel içerikli rüyalar görmüştü. O rüyaları, tamamen istemsiz bir şekilde, neredeyse periyodik

olarak görür, her seferinde boşalırdı. Fakat böylesine canlı ve gerçek gibi gelen bir rüyayı ilk kez görüyordu. Dahası, her şeyden öte, Haida'nın da rüyaya dahil olması Tsukuru'nun kafasını allak bullak etmişti.

Fakat Tsukuru, bu sorunu daha fazla kurcalamaktan vazgeçti. Ne kadar derinlemesine düşünürse düşünsün, bir yanıt bulabilmesi mümkün değildi. Bu soruyu "cevaplanmamış sorular" etiketi yapıştırılmış çekmecelerden birine yerleştirerek sonraki günlerde yeniden düşünmeye karar verdi. Tsukuru'nun zihninde o tür çekmecelerden bol bol vardı ve birçok soru o çekmecelerde kaderine terk edilmişti.

Daha sonra, Tsukuru ve Haida üniversitenin havuzuna gidip birlikte yarım saat yüzdüler. Pazar sabahı havuzda pek fazla insan yoktu ve gönüllerince yüzebildiler. Tsukuru gerekli kasları uygun bir şekilde hareket ettirmeye odaklanmıştı. Sırt, bel ve karın kasları. Göğüs ve bacak kaslarını aklına takmasına gerek yoktu. Bir kez ritmi yakalayınca, kalanı kendiliğinden oluyordu. Haida sürekli önden yüzdü, Tsukuru peşinden gitti. Haida'nın suyu yumuşak bir şekilde tekmeleyen ayaklarının suyun yüzünde ritmik olarak beyaz köpükler çıkartmasını, başka bir şey düşünmeden izliyordu. Bu görüntü, Tsukuru'nun beyninde hafif bir uyuşmaya da neden olmuştu.

Duş alıp, soyunma odasında giyindikten sonra Haida'nın gözlerinde az öncesine kadar varlığını koruyan berrak ışıltı kaybolmuş, normaldeki donuk bakışları geri dönmüştü. Vücudunu sınırlarını zorlayarak hareket ettirince, her nasılsa Tsukuru'nun zihnindeki karmaşa da yatışmış gibiydi. İkisi spor salonundan çıkarak kütüphaneye kadar yan yana yürüdüler. O süre boyunca neredeyse hiç konuşmadılar, ama bu nadir bir durum değildi. Kütüphanede araştırmak istediği bir şey olduğunu söylemişti Haida. Bu da nadir bir durum

değildi. Haida kütüphanede "araştırma" yapmaktan hoşlanırdı. Bu, çoğunlukla, "bir süre tek başına kalmak istediği" anlamına gelirdi. "Eve dönüp çamaşır yıkayacağım" dedi Tsukuru.

Kütüphanenin önüne gelince, birbirlerine hafifçe el sallayarak ayrıldılar.

Sonraki günlerde, uzunca bir süre Haida'dan haber çıkmadı. Tsukuru ne havuzda, ne de üniversite binalarında Haida'yı gördü. Haida ile tanışmadan önce olduğu gibi tek başına sessizce yemeğini yiyor, havuza gidip tek başına yüzüyor, derslere girip not alıyor, yabancı dil sözcük ve kalıplarını robot gibi ezberleyerek yaşamını sürdürüyordu. Sakin, yalnız bir yaşamdı. Zaman sanki onun üzerinden neredeyse hiç iz bırakmadan geçip gidiyordu. Arada sırada "Hac Yılları" plağını pikaba koyup dinliyordu.

Bir hafta kadar ses çıkmayınca, Tsukuru acaba Haida artık benimle görüşmemeye mi karar verdi diye düşündü. Bu olmayacak şey değildi. Hiçbir uyarı yapmadan, hiçbir neden belirtmeden çekip gitmişti belki de. Tıpkı bir zamanlar memleketindeki *o dördünün* yaptığı gibi.

O yaşça küçük dostumun benden böyle uzaklaşmasının nedeni o gece gördüğüm gerçekten farksız cinsel içerikli rüyadır belki de, diye aklından geçirdi Tsukuru. *Bir kanal açılmış, Haida benim bilinçaltımda meydana gelenlerin tümünden haberdar olmuş, bu onu rahatsız etmiştir. Hatta sinirlenmiştir belki de.*

Hayır, bu mümkün değildi. Olanların Tsukuru'nun bilincinden dışarı sızması mümkün olamazdı. Orada olup bitenleri Haida'nın öğrenebilmesinin hiçbir mantıklı açıklaması olamazdı. Yine de Tsukuru, kendi bilinçaltının derinliklerindeki bazı çarpık unsurların, o kendinden yaşça küçük dostunun keskin gözlerinden kaçmadığını düşünüyordu. Bu dü-

şünce aklından geçtikçe de, utançtan yerin dibine girecek gibi oluyordu.

Sonuçta Haida ortadan kaybolunca, Tsukuru o dostunun kendisi için ne kadar büyük bir anlam taşıdığını, günlük yaşamına nasıl da renk katıp zenginleştirdiğini, ta iliğinde kemiğinde hissetti. Haida ile ettikleri sohbetleri, onun kendine özgü hafif kahkahasını özlemle anmaya başladı. Sevdiği müzikleri, arada sesli sesli okuduğu kitapları, dünyada olup bitene getirdiği yorumları, kendine özgü mizah anlayışını, doğru zaman ve yerlerde kullandığı alıntıları, yaptığı yemekleri, hazırladığı kahveleri... Haida'nın ardında bıraktığı boşluğu, Tsukuru günlük yaşantısının her alanında rahatlıkla görebiliyordu.

Haida'nın bütün bu verdiklerine karşılık, ben ona ne verebildim acaba? diye düşünmeden edemiyordu Tsukuru. *Ben o dostumun yüreğinde ne bırakabildim?*

Kaderimde tek başına kalmak vardır belki de. Tsukuru böyle düşünmekten kendini alamıyordu. İnsanlar önce onunla yakınlaşıyor, sonra da çekip gidiyorlardı. Sanki Tsukuru'nun iç dünyasında bir şeyler arıyor, ama tam olarak bulamıyor ya da buldukları şey hoşlarına gitmeyince şanslarına küserek (hatta hayal kırıklığına uğrayıp öfkelenerek) çekip gidiyorlardı. Bir gün, apansız ortadan kayboluveriyorlardı. Bir açıklama yapmadan, doğru dürüst veda etmeden... İçinde sıcak kanın dolaştığı, nabız atışının hâlâ duyulabildiği bir damarı sessiz, ama keskin bir baltayla kesip atar gibi...

Kendi iç dünyasının köklerinde yer alan ve insanları hayal kırıklığına uğratan bir şeyler vardı mutlaka. *Renksiz Tsukuru Tazaki,* dedi seslice. *Sonuçta, insanlara verebilecek hiçbir şeyim yok sanırım. Hayır, bırak onu, kendime verebileceğim bir şey bile yok belki de.*

Fakat kütüphanenin önünde ayrılmalarından on gün sonra, Haida hiçbir şey olmamış gibi üniversitenin havuzunda

ortaya çıkıverdi. Kaçıncı turda olduğunu bilemiyordu, ama Tsukuru tam dönüş yapacakken havuzun duvarına dokundurduğu sağ elinin üzerine, birisi parmağıyla hafifçe vuruverdi. Başını kaldırdığında, Haida karşısında mayosuyla çömelmiş halde duruyordu. Siyah yüzücü gözlüklerini alnına kaldırmıştı; yüzünde her zamanki, insanı rahatlatan gülümsemesi vardı. İkisi uzun bir aradan sonra karşılaştıkları halde, konuşmaksızın, birbirlerini başlarıyla selamlayarak, her zaman olduğu gibi, aynı parkurda uzunca bir süre yüzdüler. Yumuşak kas hareketleri, uysal ve ritmik ayak vuruşları, ikisinin su içerisinde kurdukları yegâne iletişimdi. Bunun için sözcüklere gerek yoktu.

"Bir süreliğine Akita'ya gittim" diye ilk kez konuştu Haida, havuzdan çıkıp duş aldıktan sonra saçlarını kurularken. "Ani oldu biraz, ama aile işleri yüzünden mecbur kaldım."

Tsukuru ağzında bir şeyler geveleyerek başını anlıyorum anlamında salladı. Haida'nın sömestrin ortasında on gün gibi uzun bir süre okula ara vermesi pek olacak şey değildi. O da, aynı Tsukuru gibi, çok sıra dışı bir durum olmadığı müddetçe dersleri kaçırmazdı. Bu yüzden, çok önemli bir şey olmuştu mutlaka. Fakat Haida memleketine dönüş nedeniyle ilgili daha fazla bir şey söylemediği gibi, Tsukuru da sormaya kalkmadı. Neticede, kendisinden yaşça küçük dostu hiçbir şey olmamış gibi geri dönüp gelince, Tsukuru göğsünün içine sıkışıp kalmış, düğüm olmuş topak gibi bir şeyi atmayı başarabilmişti. Göğsündeki ağırlık kalkıvermiş gibi hissediyordu. Haida, Tsukuru yüzünden ortadan kaybolmuş değildi.

Haida tıpkı öncesinde olduğu gibi Tsukuru'yla görüşmeyi sürdürdü. İkisi doğal bir akış içerisinde her zamanki sohbetlerini yapıyor, birlikte yemek yiyorlardı. Haida'nın kütüphaneden ödünç aldığı müzik CD'lerini çekyatta oturarak birlikte dinliyor, dinledikleri müzikler hakkında sohbet ediyor, okudukları kitaplardan konuşuyorlardı. Bazen de, aynı oda-

da öylece durup sadece samimi bir sessizliği paylaşıyorlardı. Hafta sonlarında Haida, Tsukuru'nun apartman dairesine geliyor, geç saatlere kadar sohbet ediyorlar, sonra da orada kalıyordu. Çekyatı yatak haline getiriyor, orada uyuyordu. Onun (belki de klonunun) gece yarısı yatak odasına gelerek, zifiri karanlıkta gözlerini dikerek Tsukuru'yu süzmesi gibi bir durum da –elbette öyle bir şey gerçekten olmuşsa– bir daha yaşanmadı. Tsukuru sonrasında da, Kara ve Ak'ın birlikte ortaya çıktıkları cinsel içerikli rüyaları birkaç kez daha gördüyse de, Haida bunların hiçbirinde yoktu.

Yine de, Tsukuru'nun arada sırada, kendi bilinçaltında gizlenen şeyi, o gece Haida'nın o keskin gözleriyle yakaladığını düşündüğü oluyordu. Dahası, sanki o kuşkulu bakışların izini vücudunda hissediyordu. Yanık acısı gibi bir sızı hafiften varlığını koruyordu. Haida o gece, Tsukuru'nun içinde gizlediği fantezi ve arzuları gözlemlemiş, onları tek tek analiz ederek sınıflandırmıştı. Buna rağmen, arkadaş olarak onunla görüşmeyi sürdürmüştü. Yalnız, o insanın huzurunu kaçıran unsurları kabullenip, duygularına çekidüzen vermek, kendine gelmek için ayrı kalacakları bir zamana ihtiyaç duymuştu. O yüzden de, on gün boyunca Tsukuru ile iletişimini kesmişti.

Elbette bunlar, tahminlerden öteye geçmiyordu. Kanıtlardan yoksun, bir mantığa dayanmayan tahminler. *Kuruntu* demek daha doğru olurdu belki de. Fakat bu düşünceler inatla peşini bırakmıyor, Tsukuru'nun ruhsal dengesini bozuyordu. Haida'nın onun bilinçaltının derinliklerini köşe bucak gördüğünü düşündükçe, kendini nemli bir taşın altında yaşayan çirkin bir böcek gibi hissediyordu.

Fakat yine de, Tsukuru Tazaki'nin o yaşça küçük dostuna ihtiyacı vardı. Muhtemelen her şeyden çok daha fazla.

8

Haida'nın, Tsukuru'nun hayatından bir daha geri gelmemek üzere çıkıp gitmesi ertesi yılın şubat sonlarında, ikisi tanıştıktan sekiz ay sonra oldu. Üstelik bu sefer, bir daha asla dönmedi.

Yıl sonu sınavları bitip, sonuçlar açıklandıktan sonra Haida memleketi Akita'ya gitti. *Fakat hemen dönerim herhalde,* demişti Tsukuru'ya. *Akita'nın kışları feci soğuk olur, evde iki hafta kalsam can sıkıntısından ölürüm. Tokyo'da daha rahatım. Yalnız, evde kar temizliğine yardım etmem de gerekiyor. O yüzden, bir gidip dönmem lazım.* Fakat iki hafta, üç hafta geçtiği halde, o yaşça küçük dostu Tokyo'ya dönmedi. Bir haber de çıkmadı.

Tsukuru başlangıçta pek aldırış etmedi. Herhalde ailesinin yanında sandığından daha rahat etmişti. Normalde olduğundan daha fazla kar yağmış da olabilirdi. Tsukuru'nun da mart ortalarında üç günlüğüne Nagoya'ya gitmesi gerekti. Gitmek istemiyordu, ama hiç gitmezse de olmayacaktı. Elbette Nagoya'da kar temizliğine gerek yoktu, ama annesi Tokyo'ya telefon edip duruyordu. *Okul tatile girdiği halde neden gelmiyorsun?* diye. "Tatil sırasında halletmem gereken çok önemli bir ödevim var" diye yalan söyledi Tsukuru. Annesi ısrar etti; *Yine de, iki üç günlüğüne olsun gelebilirsin,* dedi. Ablası da telefon edip annesinin onu özlediğini, kısa bir süre için bile olsa gelmesinin iyi olacağını söyledi. *Tamam, öyle yaparım,* dedi Tsukuru da.

Nagoya'da bulunduğu süre boyunca, akşam saatlerinde köpeği de yanına alarak yakınlardaki parka gitmek haricinde, hiç dışarı çıkmadı. Bir zamanlar arkadaş olduğu o dördünden biriyle yolda karşılaşmaktan korkuyordu çünkü. Özellikle Kara ve Ak'la ilgili cinsel içerikli rüyalar görmeye başladıktan sonra, onlarla gerçek anlamda karşı karşıya gelecek cesareti asla kendinde bulamıyordu Tsukuru. O rüyalar, iki kıza hayal dünyasında tecavüz etmekten farksızdı ne de olsa. O rüyaları kendi iradesi dışında görmüş olsa da, nasıl rüyalar gördüğünü onların bilemeyeceğinden emin olsa da, böyle hissediyordu... Sanki iki kız, Tsukuru'nun yüzüne bir baksalar onun rüyalarında olup bitenleri anlayıvereceklerdi. Sonra da, onun kirli, bencilce hayallerini ağır eleştirilerin hedefi haline getireceklerdi.

Mümkün olduğunca mastürbasyon yapmamak için kendini tutuyordu. Bu, sadece eylemin kendisinden suçluluk duyduğu için değildi. Suçluluk duygusunun asıl nedeni kendine dokunmaya başlar başlamaz, hayalinde Kara ve Ak'ın görüntüsünün canlanmasına engel olamamasıydı. Başka şeyler düşünmeye çalışsa bile, iki kız bir yolunu bulup hayaline sızıveriyorlardı. Fakat kendini bastırdıkça daha çok cinsel içerikli rüyalar görmeye başlamıştı. Dahası, iki kız o rüyalarda istisnasız olarak ortaya çıkıveriyorlardı. Sonuç aynıydı. Fakat bu en azından, onun bilinçli olarak hayalinde canlandırdığı bir manzara değildi. Tabii ki çok basit bir mazeretti bu ama Tsukuru için, aynı şeyi başka sözcüklerle ifade etmekten farksız olan bu savunma, hiç küçümsenmeyecek bir anlam taşıyordu.

Bu rüyaların içeriği neredeyse tamamen aynıydı. Her gördüğünde mizansen ve eylemin ayrıntılarında ufak değişiklikler olsa da çıplak iki kız birlikte Tsukuru'ya sarılıyor, elleri ve dilleri onun vücudunda dolaşıyor, cinsel organını sertleştiriyor, sonra da onunla ilişkiye giriyorlardı. Bu akışta her-

hangi bir değişiklik olmuyordu. Bir de, Tsukuru'nun en sonunda içine boşaldığı kişi hep Ak oluyordu. Kara ile ateşli bir seks yapıyor olsa bile, birden partnerinin değiştiğini görüyor, Ak'ın içinde boşalıyordu. Bu rüyaları, üniversite ikinci sınıfın yaz tatilinde gruptan ihraç edilip de artık iki kızla görüşme şansı kalmadığında görmeye başlamıştı. Yani Tsukuru'nun o dördünü bir şekilde unutmaya karar vermesinden sonra. Öncesinde bu türden rüyalar gördüğünü ise hiç hatırlamıyordu. Neden bu rüyaları gördüğünü Tsukuru elbette anlayamıyordu. Bu da onun bilinçaltındaki dolabın "cevaplanmamış sorular" çekmecesinde duran sorulardan biriydi.

Tsukuru üstesinden gelmeyi bir türlü başaramadığı hüsran duygusunu yüreğinde taşımaya devam ederek Tokyo'ya döndü. Fakat hâlâ Haida'dan haber yoktu. Havuzda, kütüphanede onu göremedi. Kaldığı yurda birkaç kez telefon ettiyse de, Haida'nın o sırada odasında olmadığı söylendi. Bunun üzerine, Haida'nın Akita'daki ailesinin adresini de, telefon numarasını da bilmediğini fark etti. Derken, bahar tatili sona erdi ve okulun yeni öğretim yılı başladı. Artık dördüncü sınıftaydı. Kiraz çiçekleri önce açıp, sonra da döküldü. Ama o kendinden yaşça küçük arkadaşından hâlâ bir haber yoktu.

Kalkıp Haida'nın kaldığı öğrenci yurduna bile gitti. Görevliler, Haida'nın önceki sömestr bittiğinde yurttan ayrılma dilekçesi verdiğini, bütün eşyalarını toplayarak ayrıldığını söylediler. Tsukuru bunu duyduğunda ne diyeceğini şaşırdı. Yurttan ayrılma nedeni olsun, nereye taşındığı olsun, görevliler bu konuda hiçbir şey bilmiyordu. Belki de hiçbir şey bilmediklerini söylüyorlardı sadece.

Okulun öğrenci işlerine giderek, kayıt kütüğüne baktırdığında Haida'nın kayıt dondurduğunu öğrendi. Kayıt dondurma nedenini, özel bilgi olması gerekçesiyle söylemediler. Haida'nın, dönem sonu sınavları bittikten hemen sonra, kişisel mührünü bastığı kayıt dondurma ve yurttan ayrılma di-

lekçelerini bizzat kendisinin teslim ettiğini öğrenebildi. Haida o sıralarda, Tsukuru ile normal bir şekilde görüşmeye devam ediyordu. Havuzda birlikte yüzüyorlar; Haida hafta sonlarında gelip Tsukuru'nun dairesinde kalıyor, akşam geç saatlere kadar sohbet ediyorlardı. Buna rağmen, Haida kayıt dondurma işini Tsukuru'dan gizlemişti. Hiçbir şey yokmuş gibi, "İki haftalığına memleketim Akita'ya gideceğim" demişti sadece. *Bir şekilde kesin kararını verdi ve bana tek kelime etmeksizin, hayatımdan çekip gitti. Bu tesadüfen olacak iş değil. Böyle davranmasını gerektiren net bir nedeni olması lazım. Bu neden her ne olursa olsun, Haida olasılıkla bir daha geri dönmeyecek.* Tsukuru'nun bu sezisi doğruydu. En azından onun öğrenci olduğu süre boyunca, Haida üniversiteye dönmedi. Hiçbir haber de çıkmadı.

Çok garip, diye düşündü Tsukuru. *Haida babasının yazgısını tekrarlıyor. Aynı şekilde, 20 yaşlarında üniversitede kayıt dondurup ortalardan kayboluyor. Sanki babasının ayak izlerini sadık bir şekilde takip eder gibi. Yoksa, babasıyla ilgili anlattığı o hikâye, kendi yarattığı bir kurgu muydu? Babasını hikâyenin kahramanı olarak kullanıp, kendisiyle ilgili bir şeyler mi anlatmaya çalışmıştı acaba?*

Fakat Haida'nın bu seferki ortadan kayboluşu, Tsukuru'yu önceki kadar derin bir karmaşaya sürüklemedi. Onun tarafından bir kenara fırlatılıp atıldığı, terk edildiği gibi düşüncelere de kapılmadı. Haida'yı yitirince, aksine üzerine bir tür sessizlik çökmüş gibi oldu. Bu, tuhaf bir şekilde, nötr bir sessizlikti. Nasıl olduğunu anlayamamakla birlikte, sanki Haida onun bir kısım günah ve kirlerini üstlenmiş, sonra da çekip uzaklara gitmişti, Tsukuru böyle tuhaf bir düşünceye kapılmıştı.

Haida'nın ortadan kayboluşu yüzünden Tsukuru elbette yalnızlık hissediyordu. Üzücü bir sondu. Haida onun şimdiye kadar bulabildiği gerçekten az sayıdaki arkadaştan biriy-

di, önemli bir dosttu. Fakat bu, nihayetinde önüne geçilemeyecek bir durumdu belki de. Haida'nın ardında bıraktıkları, küçük kahve değirmeni, yarısı dolu çekirdek kahve torbası, Lazar Berman'ın çaldığı Liszt'in "Hac Yılları" (üçlü uzunçalar seti), bir de o inanılmaz ölçüde berrak bir çift gözün belleğinde bıraktığı izlerdi.

O mayıs ayında, Haida'nın üniversiteyi bıraktığını anladıktan bir ay sonra, Tsukuru hayatında ilk kez gerçek bir kadınla cinsel ilişkiye girdi. O sırada 21 yaşındaydı. Aslında tam olarak 21 buçuk yaşında. Ders yılının başından itibaren staja da başlamıştı. Tokyo merkezindeki bir tasarım şirketinin taslak çizim departmanında yarızamanlı çalışıyordu ve partneri de orada tanıştığı, kendinden dört yaş büyük bekâr bir kadındı. Kadın büroda sekreterlik işlerine bakıyordu. Ufak tefek, uzun saçlı bir kadındı; kulakları büyüktü ve düzgün bacakları vardı. Vücudu bir bütün olarak küçültülmüş gibi bir izlenim bırakıyordu. Yüzü güzelden ziyade şirin olarak nitelendirilebilirdi. Biri şaka yaptığında, düzgün, beyaz dişlerini göstere göstere gülüyordu. Tsukuru o büroda çalışmaya başladığı andan itibaren, kadın bir şekilde ona hep nazik davranmıştı. Kadının onunla ilgilendiğini hissedebiliyordu. İki ablayla birlikte büyümenin sonucu olsa gerek, Tsukuru kendinden yaşça büyük kadınların yanında doğal davranıyor, kendini rahat hissediyordu. Kadın, küçük ablasıyla tam aynı yaştaydı.

Bir fırsat çıkınca Tsukuru kadını yemeğe çıkarıp, önce kendi dairesine ve sonunda da bir cesaret yatağa davet etti. Kadın bu davetlerin hepsini kabul etti. Neredeyse hiç tereddüt etmeden. Tsukuru açısından ilk deneyimdi, ama yine de, her şey sorunsuz bir şekilde olup bitti. En başından en sonuna kadar, kararsızlık yaşamadığı gibi pişmanlığa da kapılmadı. O yüzden kadın, Tsukuru'nun, yaşına oranla yeterince

cinsel deneyim sahibi olduğunu düşünmüş gibiydi. Oysa rüyaları dışında bir kadınla birlikte olmuşluğu yoktu aslında.

Tsukuru elbette kadından hoşlanıyordu. Çekici bir kadındı, akıllıydı. Onda Haida'nın sağladığı türden bir entelektüel heyecanı bulmaya çalışması anlamsız olurdu, ama neşeli, alçakgönüllü bir kişiliği vardı, meraklıydı ve onunla konuşmak keyifli oluyordu. Cinsel açıdan da girişkendi. Onunla olan ilişkisi sayesinde, kadın vücudu hakkında birçok şey öğrendi.

Kadın yemek yapmakta pek usta değildi, ama temizlik yapmayı seviyordu ve Tsukuru'nun apartman dairesi dip köşe tertemiz olmuştu. Perdeler, çarşaflar, yastık yüzleri, havlular, hatta banyo paspası bile yepyeni, tertemiz olanlarıyla değiştirilmişti. Tsukuru'nun Haida gittikten sonraki yaşantısına, kadın hiç de azımsanamayacak bir renklilik ve canlılık getirmişti. Fakat Tsukuru'nun o yaşça büyük kadınla yakınlaşıp onunla tensel ilişki kurmasının nedeni tutku değildi; neden, kadına duyduğu sempati olmadığı gibi günlük yaşantısındaki yalnızlığını hafifletmek hiç değildi. Böyle bir şeye kalkışmasının nedeni, eşcinsel olmadığını ve yalnızca rüyalarında değil, gerçek bir kadının içine de boşalabileceğini kendisine kanıtlamaktı. Biri ona nedenin bu olduğunu söylese, muhtemelen kabul etmezdi, ama Tsukuru için ana hedef buydu.

Ve hedefine ulaştı.

Hafta sonlarında kadın onun dairesine gelip orada kalıyordu. Tıpkı çok kısa bir süre öncesine kadar Haida'nın da yaptığı gibi. İkisi yatağın içinde uzun uzun sevişiyorlardı. Gündoğumuna yakın saatlere kadar seks yaptıkları da oluyordu. Tsukuru onunla birlikte olurken, yalnızca onu ve onun vücudunu düşünmeye çalışıyordu. Kendini tamamen o ana odaklıyor, hayal gücünün şalterini indirerek, gerçekte orada olmayan her şeyi, Kara ve Ak'ın çıplak vücutlarıyla Haida'nın

dudaklarını, zihninden uzaklaştırıyordu. Kadın doğum kontrol hapı kullandığından, Tsukuru hiç çekinmeden kadının içine boşalabiliyordu. Partneri onunla cinsel ilişkiye girmekten keyif alıyordu ve tatmin oluyormuş gibiydi. Orgazma ulaşırken garip sesler çıkartıyordu. *Sorun yok, ben normalim,* diyordu Tsukuru kendi kendine. Bu ilişki sayesinde gördüğü cinsel içerikli rüyalar da kesilmişti.

Bu ilişki sekiz ay kadar sürdükten sonra, karşılıklı anlaşarak ayrıldılar. Tsukuru'nun üniversiteden mezuniyetinin hemen öncesindeydi. O sırada demiryolu şirketinde işe başlaması çoktan kesinleşmiş, tasarım şirketindeki stajı da sona ermişti. Kadın, Tsukuru ile ilişkisini sürdürürken, memleketi Niigata'daki, aynı zamanda çocukluk arkadaşı da olan sevgilisiyle ilişkisini kopartmamıştı (bu bilgiyi en başta vermişti) ve nisan ayında adamla evleneceklerdi. Tasarım şirketinden ayrılacak, nişanlısının çalıştığı Sanco şehrinde yaşayacaklardı. O yüzden bir gün ikisi yataktayken artık Tsukuru'yla görüşemeyeceğini söyleyiverdi.

"Çok iyi bir insandır" dedi kadın, elini Tsukuru'nun göğsüne koyarak. "Sanırım bana uygun bir eş."

"Artık seninle görüşemeyeceğim için üzülüyorum, ama sanırım seni tebrik etmem gerek" dedi Tsukuru.

"Teşekkür ederim" dedi kadın ve sanki bir sayfanın altına küçük harflerle not düşer gibi, "İleride yine seninle görüşme şansımız olur belki" diye ekledi.

"Ne kadar iyi olur" dedi Tsukuru. Fakat o dipnotun somut olarak ne anlama geldiğini kavrayamamıştı. Nişanlısıyla birlikteyken de o garip sesleri çıkarıyor mu acaba, diye bir an aklından geçiriverdi yalnızca. Sonra bir kez daha seks yaptılar.

Tsukuru'nun, haftada bir kez de olsa kadınla buluşamayacak olmasına üzüldüğü doğruydu. O neredeyse gerçek gibi gelen rüyalardan kurtulmak için de, daha çok şimdide ya-

şayabilmek için de, belli bir partnere ihtiyacı vardı. Yine de kadının nişanlı olması, Tsukuru'nun işine gelmişti belki de. O yaşça büyük kadın arkadaşına karşı, sakin bir sempati ve sağlıklı bir tensel istekten fazlasını hissedemiyordu ne de olsa. Dahası, tam da o sıralarda, Tsukuru hayatında yeni bir evreye adım atmak üzereydi.

9

Sara Kimoto cep telefonundan aradığında, Tsukuru, masasının üzerinde yığılmış belgeleri sınıflandırıp gereksizleri atarak, çekmecesinde biriken kırtasiye malzemelerini düzenleyerek zaman öldürüyordu. Sara ile önceki buluşmasından beş gün sonra, perşembe günüydü.

"Müsait misin?"

"Elbette" dedi Tsukuru. "Bugünlük işler normalde olduğundan daha durgun."

"İyi öyleyse" dedi Sara. "Bugün kısa bir süre için de olsa görüşebilir miyiz? Saat yedide yemekli bir toplantım var, ama öncesinde uygun olursan zaman yaratabilirim. Eğer Ginza'ya kadar gelebilirsen çok iyi olur."

Tsukuru saate baktı. "Sanırım beş buçukta Ginza'da olabilirim. Yer söyleyebilir misin?"

Sara, Yonçome Kavşağı yakınlarındaki bir kafenin adını verdi. Tsukuru o kafenin yerini biliyordu.

Saat beşten önce işleri toparlayıp şirketten çıktı, Şincuku İstasyonu'ndan Marunouçi Hattı'na binip Ginza'ya gitti. Sanki önceden ayarlamış gibi, Sara'nın hediye ettiği mavi kravatı takmıştı.

Sara kafeye daha önce gelmiş, kahve içerek bekliyordu. Tsukuru'nun o kravatı taktığını görünce neşeyle gülümsedi. Gülümsediğinde dudağının kenarında iki şirin çizgi beliriveriyordu. İş çıkışı buluşan insanlar yüzünden kafe kalabalıktı.

"Bu kadar uzağa yordum seni. Kusura bakma" dedi Sara.

"Arada bir Ginza'ya gelmek fena olmuyor" dedi Tsukuru. "Gelmişken bir yerlerde güzel bir yemek de yiyebilseydik çok daha iyi olurdu."

Sara dudaklarını büzüp derin derin iç geçirdi. "Keşke yapabilseydik, ama bu akşamki bir iş yemeği. Fransa'dan gelen önemli bir misafiri çay seremonili yemekle ağırlamam gerekiyor. Geriliyorum, yediğimin tadına varamıyorum. Bu işler bana göre değil aslında."

Gerçekten de her zamankinden daha fazla özen göstererek giyindiği belli oluyordu. Üzerinde, kaliteli, özel dikim kahverengi bir döpiyes vardı; yakasına iliştirdiği broşun ortasındaki küçük elmasın ışıltıları göz alıyordu. Eteği kısaydı, onun altına kıyafetiyle aynı renkte, ince desenli bir külotlu çorap giymişti.

Sara dizinin üstüne koyduğu, açık kahverengi, mine deseni süslemeli el çantasını açıp, içinden büyükçe bir zarf çıkarttı. Zarfın içinde katlanmış halde duran birkaç bilgisayar çıktısı vardı. Sonra tıkırtısı rahatlıkla duyulacak şekilde çantayı kapattı. Çevredeki insanların istemeden de olsa dönüp bakmalarına neden olacak, hoş bir sesti.

"Dört arkadaşının son zamanlarda nerede olduklarını, neler yaptıklarını buldum. Geçen sefer söz vermiştim ya."

Tsukuru şaşırmıştı. "İyi de, daha bir hafta bile olmadı."

"Yapacak bir iş oldu mu seri çalışırım. Ne yapacağımı bildikten sonra, uğraştıracak bir iş de değildi zaten."

"Ben asla beceremezdim."

"Her insanın kendine özgü, yetenekli olduğu alanlar vardır. Ben de asla bir istasyon inşa edemem."

"Çizim taslağı da çıkartamazsın kesin."

Sara gülümsedi. "İki yüz yıl yaşasam bile, öyle bir şeyi yapamam."

"Ee, o dördünün nerede olduklarını buldun yani ha?" diye sordu Tsukuru.

"Bir anlamda öyle" dedi Sara.

"*Bir anlamda*" diye tekrarladı Tsukuru. Bu ifadede bir parça tuhaf bir tını vardı. "Bu ne anlama geliyor şimdi?"

Sara kahvesinden bir yudum alıp fincanı tabağına bıraktı. Sonra araya bir boşluk koymak istermiş gibi tırnaklarına sürdürdüğü ojeyi kontrol etti. Tırnakları, çantasıyla aynı (biraz daha açık) kahverengiye boyanmıştı. *Bir aylık maaşıma bahse girerim ki bu tesadüf değildir,* diye geçirdi içinden Tsukuru.

"Sırayla anlatmama izin ver. Aksi takdirde tam anlamıyla doğru ifade edemem" dedi Sara.

Tsukuru başını sallayarak onayladı. "Elbette. Senin için nasıl kolay olacaksa öyle anlat."

Sara ilkönce hızlıca araştırma yöntemini anlattı. Önce internetten faydalanmıştı. Facebook, Google, Twitter... Mümkün olan tüm araştırma yollarına başvurarak, o dördünün hayatlarının izini sürmeyi başarmıştı. Mavi ve Kızıl'ın güncel durumlarını aşağı yukarı kavrayabilmişti. İkisi hakkındaki bilgilere ulaşmak pek zor olmamıştı. Aslına bakılırsa onlar kendileri hakkındaki, çoğunlukla işle ilgili pek çok bilgiyi herkese açık bir şekilde ortaya sermekteydiler.

"Şöyle bir düşününce tuhafıma gidiyor" dedi Sara. "Sence de öyle değil mi? Temelde insanların birbirine karşı ilgisiz olduğu bir çağda yaşadığımız halde, başkaları hakkında muazzam miktarda bilgiyle çevrelenmiş durumdayız. Yeter ki isteyelim, insanlar hakkındaki bu bilgileri rahatlıkla elde edebiliriz. Buna rağmen, yine de başkaları hakkında gerçekte hiçbir şey bilmiyoruz."

"Felsefi gözlem yapmak bugünkü şık kıyafetinle sana çok yakışıyor" dedi Tsukuru.

"Teşekkür ederim" dedi Sara, gülümseyerek.

Kara'yla ilgili araştırma pek kolay olmamıştı. Mavi ve Kızıl'dan farklı olarak, kendisiyle ilgili bilgileri sosyal payla-

şım ortamlarında sergileyeceği bir işle uğraşmıyordu çünkü. Yine de, Aiçi İli Güzel Sanatlar Üniversitesi'nin el sanatları bölümüyle ilgili siteler yoluyla, onun ayak izlerine ulaşmayı da başarmıştı Sara.

Aiçi İli Güzel Sanatlar Üniversitesi'nin el sanatları bölümü? Onun Nagoya'daki kızlara özel bir üniversitenin İngiliz Filolojisi bölümüne girmiş olması gerekiyordu. Fakat Tsukuru bundan bahsederek Sara'nın sözünü kesmek istemedi. Soru işaretini kafasına kaydetmekle yetindi.

"Yine de, onunla ilgili bilgi çok sınırlıydı" dedi Sara. "O yüzden, Kara Hanım'ın ailesinin evine telefon ettim. Onun liseden sınıf arkadaşı olduğum yalanını uydurdum. Aynı yıl mezun olanlar için bir dergi hazırladığımızı söyledim, mümkünse güncel adresini vermelerini rica ettim. Annesi çok nazik bir kadın, birçok bilgi verdi."

"Asıl sen bilgi almak konusunda çok ustasın sanırım" dedi Tsukuru.

"Belki onun da etkisi olmuştur" dedi Sara, kendini ön plana çıkartmak istemiyormuş gibi.

Kadın garson gelerek Sara'nın fincanındaki kahveyi tazelemek istediyse de, o elini kaldırarak reddetti. Garson uzaklaşınca tekrar konuşmaya başladı.

"Ak Hanım hakkında bilgi toplamak bir açıdan çok zor oldu, bir açıdan da çok kolay. Onunla ilgili neredeyse hiçbir kişisel bilgi bulamadım ama eski gazetelerdeki haberler ihtiyacım olan bilgiyi sağladı."

"Gazetelerdeki haberler?" dedi Tsukuru.

Sara dudağını dişlerinin arasına kıstırdı. "Bu çok hassas bir konu. O yüzden, az önce söylediğim gibi, sırasıyla anlatmama izin ver."

"Kusura bakma" diye özür diledi Tsukuru.

"Öncelikle bilmek istediğim bir şey var: Eğer o dördünün şu anda nerede olduklarını bilirsen onlarla yüzleşmeye ka-

rarlı mısın, değil misin? Şu andan itibaren öğreneceğin gerçekler içinde, keşke hiç haberim olmasaydı diye düşüneceğin türden gerçekler olsa bile."

Tsukuru başını sallayarak onayladı. "Bu gerçeklerin ne tür şeyler olduğuna dair tahmin bile yürütemem, ama o dördüyle buluşacağım. Bu konuda kararım kesin."

Sara bir süre Tsukuru'yu süzdü. Sonra konuştu:

"Kara dediğin Eri Kurono, şu an Finlandiya'da yaşıyor. Japonya'ya da neredeyse hiç gelmiyor."

"Finlandiya?"

"Finli kocası ve iki küçük kızıyla birlikte Helsinki'de yaşıyor. O yüzden, eğer onunla görüşmek istersen, oraya kadar gitmekten başka yolu yok gibi görünüyor."

Tsukuru, zihninde ana hatlarıyla Avrupa haritasını canlandırdı. Sonra da, "Şöyle bir düşününce, şimdiye kadar doğru dürüst hiç seyahate çıkmadım. Ücretli izinlerim de birikti. Kuzey Avrupa'daki demiryollarının durumunu yerinde incelemek pek fena olmaz" dedi.

Sara gülümsedi. "Helsinki'deki evlerinin adresini ve telefon numaralarını yazdım. Neden bir Finli ile evlenip Helsinki'ye yerleştiğini ya kendin araştır ya da gidip kendisine sor."

"Teşekkür ederim. Adres ve telefon numarasını bilmem yeterli."

"Eğer Finlandiya'ya gitmek istersen, seyahatinle ilgili olarak sanırım yardım edebilirim."

"Profesyonelsin ne de olsa."

"Üstelik akıllı ve becerikliyim."

"Elbette" dedi Tsukuru.

Sara bir sonraki çıktıyı açtı. "Mavi dediğin Etsuo Oumi, Nagoya şehir merkezindeki Lexus galerisinde satış görevlisi olarak çalışıyor. Bir hayli yetenekli olsa gerek, son yıllarda birkaç kez en fazla araç satışı yapan kişi olarak birincilik

ödülü almış. Genç yaşına rağmen satış departmanının şefliğine getirilmiş."

"Lexus" diye tekrarladı Tsukuru, kendi kendine mırıldanarak.

Tsukuru, Mavi'yi takım elbise giymiş, güçlü ışıklarla aydınlatılmış bir galeride hayal etmeye çalıştı; müşterilere, lüks sedan arabanın gerçek deriden koltuklarına dokunmanın yarattığı his ya da boyasının kalınlığı hakkında neşeyle açıklamalar yapıyordu. Fakat gözünde canlandırması kolay olmadı. Hayalinde canlanan, *rugby* eşofmanı içinde tere batmış, direkt demlikten ağzını dayayarak buğday çayı içen, iki kişilik yemeği tek başına rahatlıkla silip süpüren Mavi'ydi yalnızca.

"Aklına gelmez miydi?"

"Biraz tuhafıma gitti" dedi Tsukuru. "Fakat şimdi sen söyleyince, Mavi'nin karakteri pazarlama işine uygundu belki de. Aslında düz bir insandı, ağzı laf yapardı diyemem ama doğallığıyla insanların güvenini kazanırdı. Ufak numaraları beceremese de, uzun vadede düşününce yaptığı işte başarılı olabilir."

"Bir de, Lexus'un kendisi de güvenli bir araba olarak biliniyor."

"Fakat o kadar usta bir satıcıysa, karşılaştığımız anda bana da bir Lexus aldırır belki de."

Sara güldü. "Belki de."

Tsukuru, babasının iri kasa Mercedes Benz'den başka arabaya binmeyişini anımsadı. Babası düzenli olarak üç yılda bir aynı sınıf arabanın yenisini alırdı. Daha doğrusu o hiçbir şey söylemese bile, üç yılda bir bayi temsilcisi gelir, arabasını en yeni ve tam donanımlı modelle değiştirip giderdi. Arabasında tek bir çizik bile olmaz, hep pırıl pırıl parlardı. Babası o arabayı hiç kendisi sürmezdi. Her zaman şoförü vardı. Camları koyu gri olur, içerisi görünmezdi. Jantları darphaneden yeni çıkmış gümüş para gibi göz alıcı ışıltılar saçardı.

Kapıları bankalardaki kasa odalarının kapısı gibi tok bir ses çıkartarak kapanır, arabanın içi kapalı bir hazne gibi olurdu. İnsan arka koltuğa oturunca dışarıdaki dünyanın tüm karmaşası çok uzaklarda kalmış gibi hissederdi. Tsukuru çocukluğundan beri o arabaya binmekten hoşlanmazdı. Aşırı sessizdi. Yolcularla tıklım tıkış dolu, kalabalık istasyon ve trenleri tercih ederdi.

"Mavi Bey, üniversiteyi bitirdikten sonra epey bir süre Toyota pazarlamada çalışmış, orada da üstün başarılar göstermiş. 2005 yılında ise Japonya iç pazarına yönelik Lexus markası piyasaya sürüldüğünde, transfer edilerek oraya geçmiş. Hoşça kal Corolla, merhaba Lexus" dedi Sara. Sonra bir kez daha sağ elinin ojesini kısa bir bakış atarak kontrol etti. "İşte böyle. Yani senin Mavi ile görüşmen o kadar zor bir olay değil. Lexus galerisine gidecek olursan, orada bulursun."

"Demek öyle" dedi Tsukuru.

Sara sonraki sayfayı açtı.

"Öte yandan senin Kızıl dediğin, Kei Akamatsu'nun yaşamı bir hayli fırtınalı geçmiş. Nagoya Üniversitesi'nin iktisat fakültesinden üstün başarıyla mezun olmuş. Bu başarısına uygun şekilde büyük bankalardan birine girmiş. Şu megabank olarak bilinenlerden birine. Ancak nedense üç yıl sonra oradan ayrılıp, başka bir şirkete geçmiş. Nagoya sermayeli bir şirkete. Uzatmadan söylemek gerekirse, hakkında pek de iyi şeyler söylenmeyen, üçkâğıtçı, tefeci şirketlerden biri. İnsanın aklının almayacağı bir kariyer değişikliği; ama iki yıl sonra orayı da bırakıp, bu sefer bir yerlerden sermaye bularak kendi şirketini kurmuş. Kişisel gelişim seminerleri ile meslek içi eğitimleri bir araya getiren bir şirket. Kızıl yaptıkları şeyi 'yaratıcı gelişim semineri' diye tanımlıyormuş. Şirket inanılmaz başarılı olmuş. Nagoya şehir merkezinin göbeğinde bulunan çok katlı gökdelenlerden birinde ofis açmış, bir sürü eleman çalıştırıyor. Yaptıkları işin detaylarını

öğrenmek istersen internette kolayca bulabilirsin. Şirketinin adı *BEYOND*. Biraz yeni moda bir havası var."

"Yaratıcı gelişim semineri..."

"Adı yeni bir şeymiş gibi bir izlenim yaratıyor ama temelde kişisel gelişim seminerlerinden pek farklı değil" dedi Sara. "Kısacası profesyonel hayat savaşçılarını yetiştirmek için hızlı ve kolayca beyin yıkama kursu. Kutsal kitap yerine eğitim kitapçığı, aydınlanma ya da cennet yerine kariyer ve yüksek yıllık gelir vaadi. Pragmatizm çağının yeni dini. Fakat din gibi akıl sınırlarını aşan unsurları yok, her şeyin altında bir teori var, her şey dijital. Son derece şeffaf ve anlaşılması kolay. Bu kurstan olumlu yönde etkilenip havaya giren kişilerin sayısı da azımsanacak gibi değil. Fakat temelde bazı insanların işine gelecek bir düşünce sisteminin hipnoza yakın bir yolla beyne sokulmasından farklı bir şey yok. Teorileri de, istatistikleri de amaca uygun olanlar arasından ustalıkla toplanmış. Yine de, şirketin itibarı şu an için gayet yüksek. Bir sürü yerel şirketle sözleşme yapmışlar. Şirketin web sitesine bakacak olursan bir sürü ilgi çekici şey yapıyorlar: İşe yeni giren şirket elemanlarına yönelik staj kamplarından tut, daha orta düzey elemanlara yönelik olarak, yaz sıcaklarından kaçılabilecek serin yerlerdeki lüks otellerde yapılan meslek içi eğitimlere, üst düzey pozisyondakiler için lüks öğlen yemeklerine varana kadar bir dolu değişik, orijinal şey var. En azından ambalaj çok güzel. Özellikle genç şirket elemanlarına, çalıştıkları şirketlerin görgü kuralları ve doğru iletişim kurma teknikleri gibi konularda titizlikle eğitim verdiklerini söylüyorlar. Şahsen ben bu tür şeylerden uzak durmayı tercih ederim ama şirketler için hayat kurtarıcı olabilir. Ne tür bir iş yaptığını ana hatlarıyla anlayabildin mi acaba?"

"Ana hatlarıyla anladım" dedi Tsukuru. "Fakat bir iş kurabilmek için o işin kapasitesi ölçüsünde sermaye gerekir mut-

laka. O kadar sermayeyi Kızıl nereden buldu acaba? Babası üniversite hocası ve çok akıllı bir adam benim bildiğim kadarıyla, ama o kadar varsıl olduğunu sanmıyorum. Her şey bir yana, risk alarak böylesi bir girişime kendi isteğiyle atılıp yatırım yapacağını da düşünmüyorum."

"İşin o kısmı sır" dedi Sara. "Fakat o bir yana da, bu Akamatsu lise çağlarında da böyle guru gibi rollere yatkın bir tip miydi?"

Tsukuru başını iki yana salladı. "Hayır, nasıl biri olduğunu anlatmam gerekirse, uysal, meselelere nesnel bakan, bilime yatkın biriydi diyebilirim. Hızlı düşünür, meseleleri derinlemesine kavramayı becerirdi ve gerektiğinde ağzı çok iyi laf yapardı. Fakat normalde mümkün olduğunca bu yönlerini ön plana çıkarmamak için gayret ederdi. Belki böyle söylemem hoş olmayabilir, ama bir adım geride durarak kendi kendine planlar yapan tiplerdendi. Onun insanları coşkuyla konuşarak şevke getirdiğini, havaya soktuğunu hayalimde pek canlandıramıyorum."

"İnsanlar kolayca değişebilir" dedi Sara.

"Elbette" dedi Tsukuru. "İnsanlar kolayca değişebilir. Üstelik bir zamanlar ne kadar samimi, ne kadar birbirimize içimizi açmış olsak bile, aslında hiçbirimiz diğeri için neyin gerçekten önemli olduğunu pek bilmiyorduk belki de."

Sara bir süre Tsukuru'nun yüzüne baktı, sonra konuştu: "Her neyse. İkisinin de şu an işyerleri Nagoya şehrinde ve ikisi de doğdukları şehirden hiç ayrılmamışlar denebilir. Okulları Nagoya'daymış, işyerleri Nagoya'da. Sanki Conan Doyle'un *Kayıp Dünya*'sı gibi. Söylesene, Nagoya gerçekten insana kendini bu kadar rahat hissettiren bir yer mi?"

Tsukuru bu soruya nasıl yanıt vereceğini bilemedi. Yalnız içini tuhaf bir his kaplamıştı. Koşullar farklı olsaydı, o da Nagoya'dan dışarı bir adım bile atmayacağı bir hayat sürüp, bu durumu hiç sorgulamadan yaşayıp gidecekti belki de.

Sara bir süredir susuyordu. Kâğıt çıktılarını katlayarak zarfın içine koyup masanın kıyısına bıraktı, bardağındaki suyu içti. Sonra sesine biraz daha resmi bir ton katarak konuştu:

"Geriye kalan tek kişi, Ak dediğin Yuzuki Şirane hakkında bir şeyler söylemek gerekirse, o kız maalesef güncel bir adrese sahip değil."

"Güncel bir adrese sahip değil" dedi Tsukuru mırıldanır gibi.

Bu da yine garip bir ifadeydi. *Güncel adresine ulaşamadım,* demiş olsa mesele kolaydı. Fakat *güncel bir adrese sahip değil* ifadesi her haliyle doğallıktan uzaktı. Tsukuru bunun ne anlama gelebileceğini düşündü. Acaba onun nerede olduğu bilinmiyor muydu? Evini barkını bırakıp evsiz bir yaşamı tercih edecek hali yoktu ya.

"Senin için üzgünüm, ama o kız artık bu dünyada değil" dedi Sara.

"Bu dünyada değil mi?"

Her nedense Ak'ın bir uzay mekiğine binmiş uzayda dolaşan halinin görüntüsü bir an Tsukuru'nun gözlerinin önünden geçiverdi.

Sara yanıtladı: "Altı yıl önce ölmüş. Bu yüzden de güncel bir adresi yok. Nagoya şehri banliyösünde mezarı var yalnızca. Sana böyle bir şeyi iletmek durumunda kalmak beni de üzdü."

Tsukuru bir süre söyleyecek söz bulamadı. Torbada açılan küçük bir delikten suyun sızması gibi vücudundan güç çekilip gidiverdi. Çevresindeki uğultu uzaklaştı, Sara'nın sesi bile kulaklarına zorlukla ulaşıyordu. Fakat onun sesi dahi, bir havuzun dibinden duyulan ses gibi, anlamı olmayan uzak bir uğultudan öteye geçmiyordu. Tsukuru bir şekilde gücünü toplayarak, suyun dibinden yükselip başını su yüzeyine çıkarttı. Böylelikle kulakları nihayet yeniden duyabilir hale geldi. Sesler bir nebze anlam kazanmaya başlamıştı. O arada

Sara, ona bir şeyler anlatmaya devam ediyordu:

"... Tutup da onun ne şekilde öldüğüyle ilgili ayrıntıları öğrenmeye kalkmadım. Bunu senin, muhtemelen kendi yönteminle öğrenmenin daha iyi olacağını düşündüm çünkü. Öğrenmek zaman alsa bile."

Tsukuru mekanik bir hareketle başını sallayarak onayladı.

Altı yıl önce? Altı yıl önce hayata veda ettiyse, öldüğünde 30 yaşındaydı. *Daha* 30 yaşında. Tsukuru Ak'ın 30 yaşındaki görüntüsünü hayalinde canlandırmaya çalıştı fakat başaramadı. Gözünde canlanan, kızın 16-17 yaşlarındaki haliydi yalnızca. Tsukuru'nun içine dayanılması güç bir hüzün çöktü. *Şu işe bak! Onunla birlikte yaş almayı bile beceremedim.*

Sara vücuduyla masaya hafifçe yüklenerek elini usulca Tsukuru'nun elinin üzerine koydu. Sıcak, küçük bir eldi. Tsukuru bu içten dokunuştan mutlu olmuş, Sara'ya minnet duymuştu ama yine de sanki bu dokunuş uzak bir yerde tesadüfen eşzamanlı olarak başka birinin başına gelen bir şeymiş gibi hissetti.

"Kusura bakma ortaya böyle bir sonuç çıktığı için" dedi Sara. "Fakat birileri mutlaka bir gün sana söyleyecekti."

"Biliyorum" dedi Tsukuru. Elbette biliyordu. Yalnız, yüreğinin bu gerçeğe ayak uydurması biraz zaman alıyordu, o kadar. Bu hiç kimsenin suçu değildi.

"Artık ben gideyim" dedi Sara, kol saatine bakarak. Sonra zarfı Tsukuru'ya uzattı. "Dört arkadaşınla ilgili dokümanların çıktıları burada. Yalnız, sadece minimum bilgiler yazılı. Bu insanlarla kendin görüşerek konuşmanın senin için daha önemli olacağını düşündüm çünkü. Ayrıntılar onlarla görüşmelerinde açığa çıkacaktır."

"Zahmetlerin için teşekkürler" dedi Tsukuru. Uygun sözcükleri arayıp bulduktan sonra bu sözcükleri seslere dönüştürmesi biraz zaman almıştı. "Yakında neler olup bittiğini anlatmak için seni ararım sanıyorum."

"Aramanı bekleyeceğim. Eğer bu arada benim yapabileceğim herhangi bir şey olursa çekinmeden söyle."

Tsukuru bir kez daha teşekkür etti.

İkisi kafeden çıkınca, yolda ayrıldılar. Tsukuru caddenin başında durup, açık kahverengi yazlık döpiyes giymiş olan Sara'nın el sallayarak insan seli arasında kaybolup gidişini izledi. Mümkün olsaydı onunla öylece oturup biraz daha birlikte kalmak isterdi. Daha fazla içine sindire sindire, zamana yayarak konuşmak. Fakat elbette, Sara'nın da kendi hayatı vardı. Söylemeye gerek bile yok ki, Sara'nın hayatının büyük kısmı Tsukuru'nun bilmediği yerlerde geçiyordu, Tsukuru ile ilgisi olmayan şeyler üzerine kuruluydu.

Sara'dan aldığı zarf ceketinin iç cebindeydi. Zarfın içinde dört arkadaşının Tsukuru'dan sonraki yaşamlarının sade bir şekilde özetlendiği çıktılar, güzelce katlanmış şekilde duruyordu. İçlerinden biri artık *burada* değildi. Bir avuç beyaz küle dönüşmüştü. Düşünceleri, fikirleri, hisleri, arzuları ve rüyaları... Bunların hepsi silinip gitmişti. Hiçbir iz bırakmadan. Geride kalan bir tek *onunla* ilgili anı parçalarıydı. Siyah, uzun ve düz saçları, piyano tuşları üzerinde gezinen güzel parmakları, porselen gibi pürüzsüz, beyaz ve zarif (fakat garip bir şekilde etkileyici) baldırları, Franz Lizst'ten çaldığı "Le Mal du Pays". Onun ıslak apışarası tüyleri, sertleşen meme uçları... *Hayır hayır, bunlar anı parçaları değil. Bunlar... Hayır, bunları düşünmeyi bırakmalıyım.*

Tsukuru, sokak lambasının direğine yaslanarak, oradan nereye gideceğini düşündü. Kol saati yediye az bir zaman kaldığını gösteriyordu. Hava hâlâ bir parça aydınlıktı, ama caddede sıralanan vitrinler insanları davet edercesine her an daha ışıltılı bir hal alıyordu. Saat daha erkendi ve Tsukuru'nun yapmak zorunda olduğu hiçbir şey de yoktu. Henüz eve dönmek istemiyordu. Sessiz bir yerde tek başı-

na kalmak istemiyordu. Gitmek istedikten sonra, Tsukuru istediği her yere gidebilirdi. *Neredeyse* her yere. Fakat nereye gitmesi iyi olurdu, Tsukuru'nun aklına hiçbir yer gelmiyordu.

Daha çok içebilseydim keşke, böyle zamanlarda ne iyi olurdu ama, diye düşündü. Sıradan bir erkek olsa, herhalde bir meyhane bulup girer, sarhoş olmaya çalışırdı. Onun bünyesi ise belli bir miktarın üzerinde alkolü kaldırmıyordu. Alkollü içkiler duygularını uyuşturmadığı gibi onu rahatlatacak bir unutma da sağlamıyordu. Ertesi sabahki baş ağrısı kalıyordu elinde bir tek.

Hadi bakalım, nereye gideyim ben şimdi?

Sonuçta gidebileceği tek bir yer vardı.

Tsukuru anacaddeden Tokyo İstasyonu'na kadar yürüdü. Yaesu girişindeki turnikeden geçerek istasyon binasına girip, Yamanno Hattı'nın peronundaki bir banka oturdu. Sonra hemen hemen dakikada bir art arda gelerek sayısız insanı perona boşaltan ve yine sayısız insanı bir kargaşa içerisinde yutup giden, sıra sıra yeşil renkli vagonları izleyerek bir saatten fazla zaman geçirdi. Bu süre boyunca hiçbir şey düşünmemiş, kendinden geçmiş gibi yalnızca o görüntüyü izlemişti. Bu görüntü Tsukuru'nun yüreğindeki acıyı hafifletmedi. Fakat orada sürüp giden sonsuz tekrar her zamanki gibi onu büyülemiş, en azından zaman algısını uyuşturmuştu.

İnsanlar her yönden akın akın geliyor, kendiliğinden oluşan kuyruklara dahil olup, düzgün bir sırayla vagonlara binerek bir yerlere götürülüyorlardı. Dünyada bu kadar çok insan olması Tsukuru'yu gerçekten hayrete düşürüyordu. Ayrıca bu dünyada bu kadar çok sayıda yeşil renkli demiryolu vagonunun var olması da aynı şekilde şaşırtıcıydı. Bu tam anlamıyla bir mucize diye düşünüyordu. Bu kadar çok sayıda insan bu kadar çok sayıda vagonla, sanki çok da basit bir şeymiş gibi sistemli bir şekilde taşınıyor. Nasıl oluyor da bu kadar çok insanın gidecek bir yeri, dönecek bir yeri var?

İş çıkışı saatinin dalga dalga akın eden kalabalığı nihayet duruldüğu sıralarda Tsukuru Tazaki yavaşça oturduğu yerden kalkıp, perona gelen trenin bir vagonuna binerek evine döndü. Yüreğindeki acı hâlâ olduğu yerde duruyordu. Ama aynı zamanda, artık yapmak zorunda olduğu bir şey vardı, biliyordu.

10

Mayıs sonlarında Tsukuru izin alıp hafta sonuyla birleştirerek üç günlüğüne ailesinin Nagoya'daki evine gitti. Tam babasının anma günü töreni de o döneme denk geldiğinden, memleketine gitmesi için birçok açıdan iyi bir zamanlamaydı.

Babası öldükten sonra büyük ablası ve kocası annesiyle birlikte o büyük evde yaşamaya başlamışlardı ama eskiden Tsukuru'nun kullandığı oda kullanılmıyordu, bu yüzden orada kalabildi. Yatağı, masası, kitaplığı, tıpkı lise yıllarındaki gibi aynen duruyordu. Kitaplıkta sıra sıra, eskiden okuduğu kitaplar diziliydi. Masanın çekmecesinde hâlâ kırtasiye malzemeleri ve defterleri duruyordu.

İlk gün Budist tapınağındaki anma ayinine ve akrabalarla yemekli toplantıya katıldı, ailesiyle biraz hoşbeş etti, ertesi günden itibaren artık serbestti. Tsukuru ilk olarak Mavi'yi ziyaret etmeye karar verdi. Pazar günleri normal şirketler tatil olurdu ama araba galerileri açıktı. Hangisiyle görüşecekse görüşsün, önceden randevu almaksızın öylece gitmeyi planlıyordu. Böyle bir yöntem belirlemişti. Karşısındakinin zihninde hazırlık yapmasına izin vermeksizin görüşmek, mümkün olduğunca en sahici tepkilerini ortaya çıkartacaktı. Eğer gittiğinde görüşemese ya da buluşma isteği reddedilse bile kaderine razı olacaktı. O durumda başka bir yaklaşım biçimi bulması gerekecekti.

Lexus galerisi Nagoya Kalesi'ne yakın, sakin bir semtteydi. Geniş vitrinin arkasında spor modellerden 4X4'lere,

rengârenk sıfır Lexus'lar, yepyeni arabalar göz alıcı şekilde dizilmişti. Tsukuru içeriye girince burnuna, yeni tekerlek, sentetik reçine ve hakiki deri kokusunun karışımı olan, yeni arabalara özgü o koku geldi.

Tsukuru kabul masasına yaklaşarak orada oturan genç kadınla konuştu. Kadın saçlarını şık bir şekilde tepesinde toplamış, ince beyaz boynunu ortaya çıkartmıştı. Masadaki vazoda beyaz ve pembe yıldızçiçekleri kocaman açmıştı.

"Bay Oumi ile görüşmek istemiştim de..." dedi.

Kadın aydınlık ve temiz vitrine yakışır şekilde sakin bir gülümsemeyle karşıladı onu. Dudaklarına doğal renkte bir ruj sürmüştü, dişleri güzeldi. "Buyrun, Bay Oumi mi dediniz? Affedersiniz, sizin adınızı öğrenebilir miyim?"

"Tazaki" diye yanıtladı Tsukuru.

"Bay Tasaki, bugün için randevu vermiş miydik acaba?"

Tsukuru, soyadının söylenişindeki küçük yanlışlığı düzeltmeye kalkmadı. Aslında böylesi daha da işine gelirdi.

"Hayır, randevu almamıştım ama..."

"Anlaşıldı efendim. Sizi biraz bekletebilir miyim?" Kadın telefonda dahili bir numarayı tuşlayarak beş saniye kadar bekledi. Sonra, "Bay Oumi, Bay Tasaki isminde bir konuğumuz var. Evet öyle, Bay Tasaki" dedi.

Karşı tarafın ne söylediği duyulmamıştı ama kadın söylenenleri kısa seslerle birkaç kez onayladı. En sonunda da, "Tamam, anlaşıldı" dedi.

Kadın ahizeyi yerine bırakıp, başını kaldırarak Tsukuru'ya baktı. "Bay Tasaki, Bay Oumi'nin şu an bir işi var, ayrılamıyor. Çok özür dileriz ama burada biraz beklemenizi rica edebilir miyim? *On dakika sürmez,* dedi kendisi."

Eğitimli ve düzgün bir konuşma şekli vardı. Saygı dili kullanımında hatası yoktu. Dahası beklettiği için samimi bir şekilde üzülmüş gibiydi. Belli ki iyi bir eğitim almıştı. Ya da belki de karakteri öyleydi.

"Sorun değil. Acelem yok nasıl olsa" dedi Tsukuru.

Kadın Tsukuru'yu her haliyle pahalı olduğu belli olan siyah deri kaplı bir koltuğa buyur etti. Devasa bir saksıda bir salon bitkisi vardı, kısık sesle bir Antonio Carlos Jobim parçası çalıyordu. İnce uzun cam sehpanın üzerinde kuşe kâğıda basılı Lexus katalogları sıralanmıştı.

"Kahve, çay ya da Japon çayı ikram edebilirim."

"Öyleyse kahve olsun" dedi Tsukuru.

Tsukuru Lexus'un yeni sedan modelinin kataloğuna bakarken kahvesi geldi. Krem rengi kulplu fincanların üzerinde Lexus logosu vardı. Tsukuru kadına teşekkür ederek kahvesini içti. Lezzetli bir kahveydi. Kokusundan taze olduğu belliydi, sıcaklığı da tam kıvamındaydı.

Takım elbise altına deri ayakkabı giyerek gelmem iyi olmuş, dedi Tsukuru içinden. Lexus satın almaya gelen insanların normalde nasıl giyindiklerine dair Tsukuru'nun hiçbir fikri yoktu. Fakat, polo tişört altına kot pantolon ve spor ayakkabısı gibi bir kılıkla ciddiye alınmayabilirdi. Evden çıkmadan önce bir an düşünmüş, tedbir açısından takım elbisede karar kılmış, kravat da takmıştı.

Beklediği on beş dakika boyunca Tsukuru satışta olan Lexus modellerinin tamamını ezberledi. Anladığı kadarıyla Lexus'ların Corolla ya da Crown gibi model adı yoktu; tek yol, modelleri numaralarıyla akılda tutmaktı. Tıpkı Mercedes ya da BMW gibi. Hatta Brahms'ın senfonileri gibi. Nihayet, uzun boylu bir adam galeriyi baştan başa kat ederek geldi. Geniş yapılıydı. Fakat iri cüssesine rağmen kıyafeti düzgündü. Geniş adımlarla yürüyor, o mekânda nispeten aceleyle hareket ettiğini çevresindekilere hissettiriyordu. Bu adam kesinlikle Mavi'ydi. Uzaktan bakınca bile eskisi gibi görünüyordu. Vücudu bir beden daha irileşmişti yalnızca. Aile üyelerinin sayısı artınca evin biraz daha genişletilmesi gibi... Tsukuru kataloğu masaya bırakıp, koltuktan kalkarak onu karşıladı.

"Beklettim, kusura bakmayın. Ben Oumi."

Mavi Tsukuru'nun karşısında durup hafifçe başını eğdi. O iri vücudunu saran takım elbisenin üzerinde tek bir kırışıklık bile yoktu. Mavi-gri karışımı, hafif kumaştan, kaliteli bir takım elbiseydi. Biçimine bakılırsa ısmarlama dikilmiş olmalıydı. Açık gri gömlek, koyu gri kravat... Kusursuz bir kılıktı. Öğrencilik yıllarındaki halini düşününce, bir tek saçları hiç değişmemişti, aynı şekilde kısaydı. *Rugby* oyuncusu saçıydı bu. Bir de eskiden olduğu gibi, teni yine güneş yanığıydı.

Tsukuru'yu görünce Mavi'nin yüzündeki ifade hafifçe değişti. Gözlerinden belli belirsiz bir tedirginlik geçti sanki. Tsukuru'nun yüzünde, tanıdık bir şeyler yakalamış gibiydi. Fakat bunun ne olduğunu doğru dürüst anımsayamıyordu. Gülümsemesini bozmamış, tek kelime etmeden Tsukuru'nun bir şeyler söylemesini bekliyordu.

"Uzun zaman oldu" dedi Tsukuru.

O sesi duyunca Mavi'nin yüzünü kaplayan hafif kuşku perdesi aniden kalkıverdi. Tsukuru'nun sesi değişmemişti.

"Tsukuru? Sen misin?" dedi gözlerini kısarak.

Tsukuru başını sallayarak onayladı. "Böyle birdenbire işyerine geldiğim için kusura bakma ama böylesinin daha iyi olacağını düşündüm."

Mavi omuzlarını dikleştirerek derince nefes alıp yavaşça geri bıraktı. Sonra Tsukuru'yu baştan ayağa inceler gibi süzdü. Bakışlarını yukarıdan aşağıya, aşama aşama indirip sonra tekrar yukarıya çevirdi.

"Bir hayli farklı görünüyorsun" dedi beğenmiş gibi. "Yolda karşılaşsam asla tanıyamazdım herhalde."

"Sense hiç değişmemiş gibisin."

Mavi kalın dudaklarını hafifçe kıvırdı. "Hayır, kilo aldım, göbeğim çıktı, artık hızlı koşamıyorum. Son zamanlarda, müşteri eğlendirmek için ayda bir golf oynamak dışında, hiçbir şey yapmıyorum."

Kısa bir sessizlik oldu.

"Baksana, buraya kadar araba satın almaya gelmedin değil mi?" dedi Mavi emin olmak ister gibi.

"Araba satın almak için gelmedim. Kusura bakma. Mümkünse özel konuşmak istiyorum. Kısa bir süre de olsa fark etmez."

Mavi'nin yüzü biraz buruşur gibi oldu. Ne yapacağını bilemediği, tereddüt ettiği belliydi. Eskiden beri ne düşünse yüzünden okunurdu, öyle bir karakteri vardı.

"Bugün programım çok sıkışık. Bir ara dışarıya çıkmam da gerekecek. Öğleden sonra da toplantım var."

"Sana uygun olan zamanı söylemen yeter. Ben sana uydururum. Bu sefer sırf bunun için geldim Nagoya'ya."

Mavi programını şöyle bir aklından geçirdi. Sonra duvar saatine göz attı. Saat on bir buçuğu gösteriyordu. Burnunun ucunu parmağıyla ovaladıktan sonra kararlı bir şekilde yanıt verdi: "Tamam. Saat on ikide öğlen paydosuna çıkacağım. Otuz dakika kadar yetecekse konuşabiliriz. Buradan çıkınca sol tarafta biraz ileride Starbucks var. Orada bekle beni."

Mavi, on ikiye çeyrek kala Starbucks'a geldi.

"Burası gürültülü. İçeceklerimizi alıp sakin bir yere gidelim" dedi. Sonra kendisi için kapuçino ve çörek aldı. Tsukuru ise bir şişe su. Sonra ikisi yürüyerek yakınlardaki bir parka gittiler. Orada boş buldukları bir banka yan yana oturdular.

Hava ince bir bulut tabakasıyla örtülüydü. Gökyüzünün hiçbir yerinde mavilik görünmüyor, ama yağmur yağacakmış gibi de durmuyordu. Rüzgâr da yoktu. Yeşil yaprakları iyice gürleşmiş söğüt ağacının dalları neredeyse yere değecek kadar sarkmıştı; ağaç derin düşüncelere dalmış gibi, tek bir yaprağı bile kımıldamıyordu. Arada sırada küçük kuşlar gelip o ağacın dallarına sarsak bir şekilde konuyor, sonra hemen vazgeçerek uçup gidiyorlardı. Dallar paniğe kapılmış gibi bir

an titreşiyor, sonra yeniden eski sakin haline dönüyordu.

"Biz konuşurken cep telefonum çalabilir, kusura bakma. İşle ilgili sık sık arıyorlar" dedi Mavi.

"Önemli değil. Meşgul olduğunun farkındayım."

"Bu cep telefonları hem büyük rahatlık, hem de insana rahatsızlık verebiliyor" dedi Mavi. "Ee, söyle bakalım, sen evlendin mi?"

"Hayır, hâlâ yalnızım."

"Ben altı yıl önce evlendim. Bir de çocuğum var. Üç yaşında, erkek. Bir diğeri de karımın karnında, günbegün büyüyor. Eylülde doğacak. Kızmış, öyle dediler."

Tsukuru başını sallayarak onayladı. "Yaşamında her şey yolunda gidiyor demek."

"Her şey yolunda gidiyor denir mi bilmem de en azından emin adımlarla ileriye gidiyor. Farklı bir şekilde söylersek, geri dönülmez noktaya geldim" diyerek güldü Mavi. "Sende durumlar nasıl?"

"Olumsuz bir durum yok." Tsukuru cüzdanından kartvizitini çıkartıp Mavi'ye uzattı. Mavi eline alıp seslice okudu.

"*** Demiryolu Anonim Şirketi. Tesis Bölümü İnşaat Masası."

"Esas olarak istasyon inşa edip, bakım işi yapıyoruz" dedi Tsukuru.

"Öyle ya, sen eskiden beri istasyonları severdin" dedi Mavi etkilenmiş gibi. Sonra kapuçinosundan bir yudum aldı. "Sonuçta sevdiğin işi yapabiliyorsun işte."

"Ücretli çalışan olduğum için yaptığım her şeyi sevdiğimi söyleyemem. Bir sürü can sıkıcı angaryası da oluyor."

"O her yerde aynı. Birilerinin emri altında olduğun müddetçe karşına bir sürü can sıkıcı iş çıkar" dedi Mavi. Sonra can sıkıcı işlerden bazılarını anımsamış gibi başını birkaç kez hafifçe iki yana salladı.

"Lexus satılıyor mu?"

"Fena değil. Burası Nagoya ne de olsa. Toyota'nın asıl memleketi. Sen hiçbir şey yapmasan bile Toyota araba satılır. Yalnız, artık bizim rakiplerimiz Nissan ya da Honda değil. Hedefimiz, şimdiye kadar Mercedes, BMW gibi yabancı üst sınıf arabaları kullanan kitleyi Lexus sahibi yapmak. Bunun için Toyota amiral gemisi markasını üretti. Zaman alır belki ama mutlaka hedefe ulaşılır."

"Kaybetme seçeneği yok bizim için."

Mavi'nin ifadesi bir an değişir gibi olduysa da hemen eski halini aldı. "Ah, şu benim *rugby* maçlarındaki moral lafım. Tuhaf şeyleri aklında tutmuşsun."

"Takımı cesaretlendirmekte ustaydın."

"Evet, maçlarda sık sık yenilirdik ama. Gerçi iş hayatım kendi çapında düzgün ilerliyor. Elbette şu an ekonomi durgun, ama yine de para sahibi insanlar ellerindeki parayı sımsıkı tutmayı başarıyorlar. Hem de inanılmayacak şekilde sıkı."

Tsukuru sessizce başını sallayarak onayladı. Mavi konuşmayı sürdürdü:

"Ben kendim en baştan beri Lexus kullanıyorum. Muhteşem bir araba. Hem sessiz, hem de pek arıza çıkartmıyor. Deneme parkurunda sürdüğüm zaman saatte iki yüz kilometre bastım, ama direksiyonda en ufak titreme olmadı, frenleri de sağlam. Hayranlık uyandırıcı. Kendi hoşuma giden bir ürünü insanlara önermek de iyi bir şey. Ne kadar güzel konuşursan konuş, senin içine sinmeyen bir şeyi insanlara satman mümkün olmaz."

Tsukuru aynı fikirde olduğunu belirtti.

Mavi Tsukuru'nun yüzüne tam karşıdan baktı. "Baksana, sence ben araba satıcısı gibi mi konuşuyorum?"

"Hayır, öyle olduğunu sanmıyorum" dedi Tsukuru. Mavi'nin dürüstçe kendi düşüncelerini söylediğini anlayabiliyordu. Fakat yine de, lise yıllarındaki konuşma tarzının öyle olmadığı kesindi.

"Sen araba kullanıyor musun?" diye sordu Mavi.

"Şoförlüğüm var, ama arabam yok. Tokyo'da yaşayınca tren, otobüs ve taksi yeterli oluyor. Normal hayatta da bisiklet kullanıyorum. Mutlaka gerekli olduğunda saatlik araba kiralıyorum. Bu açıdan Nagoya'dan biraz farklı orası."

"Öyle ya, hem daha rahat olur, hem de masraf çıkartmaz" dedi Mavi. Sonra hafifçe iç geçirdi. "Arabasız da yaşanır, bu önemli bir sorun değil. Peki ne âlemdesin? Tokyo'daki hayatından memnun musun?"

"İşim var, hem çok uzun zamandır Tokyo'da yaşadığım için de bir şekilde alıştım oradaki hayata. Başka gidebileceğim bir yer de yok. Durum bundan ibaret. Aman aman hoşuma gidiyor da sayılmaz."

Daha sonra, bir süre sessiz kaldılar. İki İskoç çoban köpeğini gezdiren orta yaşlı bir kadın önlerinden geçip gitti. *Jogging* yapan birkaç kişi kaleye doğru koşarak uzaklaştı.

"Konuşmak istediğini söylemiştin" dedi Mavi, uzaklardaki birine doğru seslenir gibi.

"Üniversite ikinci sınıfın yaz tatilinde Nagoya'ya döndüğümde seninle telefonda konuşmuştuk" diye söze girdi Tsukuru. "O gün, artık benimle görüşmek istemediğinizi, bir daha asla telefon etmememi söyledin. Bir de bunun sizin dördünüzün ortak kararı olduğunu... Anımsıyor musun?"

"Elbette anımsıyorum."

"Bunun nedenini öğrenmek istiyorum" dedi Tsukuru.

"Durup dururken, şimdi mi?" dedi Mavi, biraz şaşırmış gibi.

"Evet, şimdi. O zaman bu soruyu bir türlü soramadım. Bunu damdan düşer gibi söylemen benim için ağır bir şok olmuştu. Aynı zamanda, öylesine kesin bir dille reddedilmemin nedenini söylemenden de korktum belki. Eğer öğrenirsem belki bir daha ayağa kalkamam gibi hissetim. O yüzden meselenin ne olduğunu öğrenmeye kalkmayıp her şeyi unut-

maya çalıştım. Zaman geçtikçe yüreğimde açılan yaranın da iyileşeceğini düşündüm."

Mavi, çörekten ufak bir parça kopartıp ağzına attı, sonra yavaşça çiğneyerek kapuçinosuyla mideye indirdi. Tsukuru konuşmasını sürdürdü:

"Derken üzerinden on altı yıl geçti. Fakat o sırada yüreğimde açılan yara, sanırım hâlâ varlığını koruyor. Dahası galiba kanamaya da devam ediyor. Geçenlerde ufak bir olay oldu ve bunun farkına vardım. Benim için ne kadar büyük bir anlamı olduğunu fark ettim. O yüzden işte böyle ta Nagoya'ya kadar seninle görüşmeye geldim. Damdan düşer gibi oldu, belki de rahatsız ettim ama..."

Mavi bir süre, kendi ağırlığıyla sarkan söğüt dallarını izledi. Sonra sessizliğini bozdu. "Bunun nedeniyle ilgili olarak senin aklına hiçbir şey gelmiyor mu?"

"On altı yıl boyunca o nedeni düşünüp durdum. Fakat şimdi bile hiçbir fikrim yok."

Mavi, kafası karışmış gibi gözlerini kısıp, burnunun ucunu parmağıyla ovaladı. Bir konuda derinlemesine düşündüğünde alışkanlık olarak hep böyle yapardı. "O gün ben sana öyle söyleyince sen de, 'Anladım' diyerek telefonu öylece kapattın. İtiraz da etmedin. Derinlemesine sorgulamaya da kalkmadın. Bu yüzden ben de doğal olarak senin konu hakkında bir şeyler bildiğini düşündüm."

"İnsanın yüreğinde gerçekten derin bir yara açıldığında söyleyecek tek sözcük bile gelmiyor aklına" dedi Tsukuru.

Mavi bu sözlerle ilgili bir yorum yapmadan, çöreğinden parçalar kopartıp topak yaparak güvercinlerin bulunduğu tarafa fırlattı. Güvercinler göz açıp kapayana kadar çörek parçalarına üşüşüverdiler. Hep yaptığı bir hareket gibiydi bu. Herhalde öğlen tatillerinde sık sık tek başına buraya geliyor, öğlen yemeğini güvercinlerle bölüşüyordu.

"Söylesene, neydi sebebi?" diye sordu Tsukuru.

"Gerçekten hiçbir şey bilmiyor musun?"

"Hayır, gerçekten hiçbir şey bilmiyorum."

O sırada Mavi'nin cep telefonu neşeli bir melodiyle çaldı. Mavi, cep telefonunu ceketinin cebinden çıkartıp, ekranında arayan kişinin adına şöyle bir baktıktan sonra yüzündeki ifadeyi hiç değiştirmeksizin tuşuna basarak öylece tekrar cebine koydu. Tsukuru o melodiyi bir yerlerde duyduğunu hatırlıyordu. Çok eski bir pop şarkısı, muhtemelen o doğmadan önce moda olan bir parçaydı. Birçok kez kulağına çalınmıştı, ama parçanın adını anımsamıyordu.

"Eğer bir işin varsa önce onu hallet, benim için sakıncası yok" dedi Tsukuru.

Mavi başını iki yana salladı. "Hayır, sorun değil. O kadar önemli bir iş değil. Sonra da halledebilirim."

Tsukuru pet şişedeki suyundan bir yudum içip boğazını ıslattı. "Benim o gün gruptan ihraç edilmem neden gerekti?"

Mavi bir süre düşündü, sonra sessizliğini bozdu: "Senin hiçbir fikrin olmadığını söylüyorsun ya, nasıl desem? Yani sen, Ak ile cinsel ilişkiye girmedin mi?"

Tsukuru'nun dudakları şaşkınlıkla kıvrıldı kaldı. "Cinsel ilişki mi? Nasıl olur?"

"Ak, senin ona tecavüz ettiğini söyledi" dedi Mavi, bunu söylemekte güçlük çekiyor gibi. "Güç kullanarak onu cinsel ilişkiye zorlamışsın."

Tsukuru bir şeyler söylemeye çalıştıysa da, tek kelime edemedi. Daha yeni su içtiği halde, boğazı öyle kurumuştu ki acıyordu.

Mavi konuşmasını sürdürdü: "Senin öyle bir şeyi yapacağına hiç inanamadım. Sanırım diğer ikisi için de durum aynıydı. Kara için de, Kızıl için de. Neresinden bakarsak bakalım, sen insanların istemediği bir şeyi zorla yapacak türden biri değilsin. Hem de güç kullanarak öyle bir şey yapacak bir tip asla değilsin. Bunu çok iyi biliyordum. Fakat Ak gerçek-

ten ciddiydi, kafasına takmıştı. Senin bir dışarıya gösterdiğin yüzün, bir de gerçek yüzün olduğunu söyledi. Dışarıya gösterdiğin yüzüne bakınca hayal bile edilemeyecek bir gerçek yüzün varmış... O öyle söyleyince biz de hiçbir şey diyemedik."

Tsukuru, dudağını dişlerinin arasına kıstırıp bir süre öylece durdu. Sonra konuştu: "Sözde ona tecavüz etmişim ya, Ak bunun nasıl olduğunu anlattı mı?"

"Evet, anlattı. Oldukça gerçekçi bir şekilde, ayrıntılarına varana kadar. Bana kalsa duymayı istemezdim. İşin doğrusu, öyle bir şeyi dinlemek bana da acı verdi. Acı verdiği gibi çok da üzüldüm. Hayır, yüreğimde bir yara açıldı desem daha doğru olur. Her neyse, Ak feci şekilde hassaslaşmıştı. Konuşurken vücudu titriyor, yüzü allak bullak oluyordu, öylesine şiddetli bir öfkeye kapılmıştı ki. Söylediğine bakılırsa, adını unuttum ama ünlü bir yabancı piyanistin konseri varmış, onu dinlemek için tek başına Tokyo'ya gitmiş, o gece senin Ciyugaoka'daki apartman dairende kalmış. Ailesine otelde kalacağını söyleyerek otel parasını da cebine atmış. Bir erkek ve bir kadın bütün gece baş başa kalacak olsanız bile yanındaki sen olduğun için endişelenmemiş, ama gece yarısı zorla tecavüz etmişsin ona. Direnmiş, ama her yanı uyuşmuş gibiymiş, vücuduna söz geçiremiyormuş. Yatmadan önce biraz içki içmişsiniz, ama içine ilaç karıştırmış olabilirmişsin. Böyle anlattı."

Tsukuru başını iki yana salladı. "Bende kalmasını bir yana bırak, Ak Tokyo'daki daireme bir kez bile gelmedi."

Mavi geniş omuzlarını hafifçe silkti. Tadı buruk bir şeyi ağzına götürmüş gibi bir ifadeyle yüzünü yana döndü. Sonra konuştu: "O gün Ak'ın söylediklerine öylece inanmaktan başka çarem yoktu. Kendisinin bakire olduğunu söylemişti. Zor kullanılarak bekâreti bozulmuş, müthiş canı acımış ve kanaması olmuş. O içine kapanık Ak'ın tutup da bize kasten bir hikâye uydurması için hiçbir neden gelmiyordu aklıma."

Tsukuru Mavi'nin yüzüne yandan bakarak konuştu: "İyi de

öyle olsa bile neden ilkönce benimle yüz yüze konuşup emin olmaya çalışmadınız? Neden bir de benim tarafımdan dinlemek için bir fırsat vermediniz? Gıyabımda hüküm vermek yerine?"

Mavi derince bir iç geçirdi. "Evet, söylediklerinde haklısın. Şimdi düşününce... Bizim soğukkanlı olup, durum ne olursa olsun önce seni dinlememiz gerekirdi. Fakat o sırada bunu yapamadık. Hiç, ama hiç öyle bir hava yoktu. Ak feci şekilde heyecanlıydı, perişandı. Ne olacağı belli değildi. O yüzden öncelikle onu yatıştırıp sakinleştirmek zorundaydık. Biz de Ak'ın söylediklerine yüzde yüz inanmış değildik. Dürüst olmak gerekirse biraz tuhaf olduğunu düşündüğümüz noktalar da vardı. Fakat anlattıklarının tamamen uydurma olduğunu düşünemedik. Öyle kesin konuşuyordu ki az da olsa bir gerçeklik payı olmalıydı. Öyle düşündük."

"O yüzden de, önce beni gruptan koparıp atmayı seçtiniz."

"Bak Tsukuru, biz de şoktaydık, kafamız karmakarışık olmuştu. Olay bizi de yaralamıştı. Neye inanacağımızı bilemez durumdaydık. Böyle bir ortamda önce Kara Ak'ın tarafını tuttu. Ak'ın istediği gibi seni gruptan koparıp atmamızı talep etti. Bahane buluyor değilim, ama Kızıl ve ben onların isteğine uyup itaat etmiş olduk."

Tsukuru iç geçirerek konuştu: "İster inan ister inanma ama ben kesinlikle Ak'a tecavüz etmedim. Onunla cinsel ilişkiye de girmedim. Bunu düşündürecek herhangi bir şey bile olmadı."

Mavi başıyla onayladıysa da hiçbir şey söylemedi. İster inanmış olsun ister inanmamış, üzerinden çok uzun zaman geçmişti. Tsukuru'nun aklından geçen buydu. Diğer üçü için de, Tsukuru'nun kendisi için de.

Bir kez daha Mavi'nin cep telefonunun melodisi duyuldu. Kimin aradığına bakıp Tsukuru'ya döndü. "Kusura bakma. Biraz müsaade isteyebilir miyim?"

"Elbette" dedi Tsukuru.

Mavi elinde cep telefonuyla banktan kalkıp biraz uzakta

konuştu. Beden dilinden ve yüzündeki ifadeden bir müşteri ile pazarlık ettiği anlaşılıyordu.

Tsukuru aniden, telefon melodisinin hangi şarkı olduğunu anımsadı. Elvis Presley'in "Viva Las Vegas" parçasıydı. Fakat nereden bakılırsa bakılsın, bu şarkı başarılı bir Lexus satıcısının çağrı melodisi olmaya uygun bir müzik gibi gelmiyordu. Tsukuru giderek gerçekliğin sınırlarından çıkıyormuş gibi hissetti kendini.

Neden sonra Mavi geri dönüp, tekrar banka, onun yanına oturdu.

"Kusura bakma" dedi. "Hallettim."

Tsukuru kol saatine baktı. Önceden anlaştıkları otuz dakika dolmak üzereydi.

"Ak, neden tutup da öyle uydurma bir şey anlattı acaba? Dahası, bahsettiği kişi neden ben olmak zorundaydım ki?" dedi Tsukuru.

"Nereden bileyim ben" dedi Mavi. Sonra başını iki yana güçsüzce salladı. "Senin için üzgünüm, ama o olay neyin nesiydi, o zaman da hiç anlam verememiştim. Şimdi de veremiyorum."

Gerçeğin ne olduğu, neye inanması gerektiği sorularının yarattığı kararsızlık Mavi'yi bir karmaşanın içine çekivermişti. Üstelik o, karmaşa içinde olmaya alışık biri değildi. Sınırları belli bir saha içerisinde, belli kurallara uyarak, belli takım arkadaşları ile hareket halindeyken kendini çok daha rahat ortaya koyuyordu.

"Sanırım en ayrıntılı bilgiyi Kara'dan alabilirsin" dedi Mavi. "O zaman, nedense öyle gelmişti bana. Bana söylenmeyen bir şeyler daha var herhalde, demiştim. Bilirsin ya. Böyle konularda kadın kadına daha açık konuşulur."

"Kara şu an Finlandiya'da yaşıyor" dedi Tsukuru.

"Biliyorum. Arada bir kartpostal gönderiyor" dedi Mavi.

Sonra bir süre sessiz kaldılar. Üniformaları içindeki üç lise öğrencisi kız parkın içinden yürüyüp gittiler. Kısa eteklerini

savura savura, yüksek sesle gülerek ikisinin oturduğu bankın önünden geçip giden kızlar, daha çocuk gibi görünüyorlardı. Beyaz çoraplar ve mokasen ayakkabılar. Yüzlerinde çocuksu ifadeler. Kendilerinin de bir zamanlar aynı yaşta olduklarını düşünmek, bir hayli tuhaf geliyordu Tsukuru'ya.

"Baksana Tsukuru. Çok değişmişsin" dedi Mavi.

"On altı yıldır görüşmedik. Değişmişimdir elbette."

"Hayır, geçen yıllar yüzünden değil. İlk başta seni tanıyamadım. Elbette, dikkatli bakınca tanıyor insan ama. Nasıl desem, zayıflamışsın, korkusuz ve kararlı bir görüntün var. Elmacıkkemiklerin belirginleşmiş, bakışların derin ve keskin bir hal almış. Eskiden çok daha yuvarlak hatların, yumuşak bir halin vardı."

Tsukuru bunun, altı aya yakın bir süre ölümü, kendini yok etmeyi düşünüp durmaktan kaynaklandığını; dahası o günlerin kendisini büyük ölçüde değiştirdiğini söyleyemedi. Söylese bile o süreçte kapıldığı umutsuzluğun yarısını bile aktarmayı başaramazdı muhtemelen. Öyle olacağına hiçbir şey söylememeyi tercih ederdi. Tsukuru susup, Mavi'nin konuşmasını sürdürmesini bekledi.

Mavi devam etti: "Sen bizim grubun içerisinde hep sempatik, yakışıklı çocuk rolündeydin. Temizdin, derli topluydun, üstün başın düzgündü, görgü kurallarının dışına çıkmazdın. Selamlaşmaları kuralına göre yapar, gereksiz yere konuşmazdın. Sigara kullanmaz, neredeyse hiç içki içmez, hiçbir yere geç kalmazdın. Baksana, biliyor muydun? Bizim annelerimizin hepsi sana hayrandı."

"Anneleriniz mi?" dedi Tsukuru, şaşırarak. Onların anneleriyle ilgili neredeyse hiçbir şey anımsamıyordu. "Üstelik ne eskiden yakışıklıydım, ne de şimdi öyleyim. Hiçbir özelliği olmayan bir tipim var."

Mavi yine geniş omuzlarını hafifçe silkti. "Fakat en azından bizim içimizde, en erkek gibi duran sendin. Evet, benim

yüzümün belli bir karakteristiği olabilir, ama sanki goril gibiyim. Kızıl dersen, sanki kalemle çizilmiş gibi, gözlüklü, zeki çocuk. Söylemek istediğim, bizim grubun içerisinde her birimizin üzerimize düşen rolü üstlenmiş olduğumuz. Elbette, grubumuz devam ettiği sürece."

"Bilinçli olarak o rolleri üstlendiğimizi mi söylemek istiyorsun?"

"Hayır, sanırım o kadar da kesin anlamda bilinçli değildik. Fakat o zamanlar hepimiz içten içe hissediyorduk herhalde. Grup içerisinde kendimize nasıl bir konum biçildiğini..." dedi Mavi. "Ben aklı havada sporcu, Kızıl üstün zekâlı parlak çocuk, Ak güzel hanım kız, Kara ise hızlı düşünen komedyen. Sense, iyi yetiştirilmiş, yakışıklı çocuktun."

Tsukuru kısa bir an bunu düşündü. "Ben eskiden beri kendimi hep, bir rengi ve karakteristiği olmayan, içi boş bir insan olarak gördüm. Belki de, o grubun içerisinde benim rolüm buydu. İçi boş olmak."

Mavi'nin yüzündeki ifadeden garipsediği anlaşılıyordu. "Tam olarak anlayamadım. İçi boş olmak, nasıl bir rol olabilir?"

"İçi boş bir kap. Renksiz bir arka plan. Göz önüne çıkan bir eksiklik olmadığı gibi, özel bir meziyet de yok. İşte öyle bir varlık, grup için gerekliydi belki de."

Mavi başını iki yana salladı. "Hayır. Sen içi boş falan değilsin. Hiç kimse öyle düşünmüyor. Sen, nasıl desem, diğer herkesin yüreğine sakinlik veriyordun."

"Herkesin yüreğine sakinlik mi veriyordum?" diye, Tsukuru aynı ifadeyi şaşkınlık içinde tekrarladı. "Asansörde çalınan müzikler gibi mi?"

"Hayır, öyle değil. Açıklaması zor, ama senin sırf orada bulunman bile kendimizi en doğal halimizle ortaya koymamızı sağlıyordu. Çok fazla konuşmazdın, ama ayaklarını yere sağlam basarak yaşıyordun ve bu da, gruba bir güven duygu-

su veriyordu. Teknelerin çapası gibi. Sen aramızdan ayrıldıktan sonra bunun bir kez daha farkına vardım. Senin varlığının bizim için gerekli olduğunun... O yüzden midir bilmem, sen gittikten sonra biz de aniden parçalandık, her birimiz bir tarafa dağıldık."

Tsukuru söyleyecek söz bulamıyor, suskunluğunu koruyordu.

"Bak, biz bir anlamda, mükemmel bir birleşim gibiydik. Beş parmak gibi." Mavi iri elini uzatıp, kalın parmaklarını açtı. "Şimdi bile sık sık düşünürüm. Biz beşimiz de, diğerlerinin eksik kısımlarını doğal bir şekilde tamamlıyorduk. Her birimiz en iyi niteliklerimizi olduğu gibi ortaya seriyor, esirgemeden paylaşıyorduk. Öyle bir şey, hayatlarımızda bir daha mümkün olmaz herhalde. Tek seferlik bir şeydi. Bana öyle geliyor. Şu an benim kendi ailem var ve onları çok seviyorum elbette. Fakat dürüst olmak gerekirse, aileme karşı bile, o sıralarda olduğu gibi, saf duygular beslemekte güçlük çekiyorum."

Tsukuru susuyordu. Mavi boşalan kesekâğıdını iri eliyle buruşturup sert bir top haline getirerek, bir süre avucunda yuvarladı.

"Bak Tsukuru. Ben sana inanıyorum" dedi Mavi. "Ak'a hiçbir şey yapmadığına inanıyorum. Şöyle bir düşününce, gayet mantıklı geliyor. Senin öyle bir şey yapman için hiçbir neden yok."

Tsukuru buna nasıl yanıt vermesi gerektiğini düşünürken, Mavi'nin iç cebinden telefonun çağrı melodisi duyulmaya başladı: "Viva Las Vegas!" Mavi arayanın kim olduğuna baktıktan sonra telefonu cebine koydu.

"Kusura bakma, ama artık işyerine dönüp canla başla araba satmam lazım. İstersen galeriye kadar birlikte yürüyelim."

İkisi bir süre suskunca, yolda yan yana yürüdüler.

İlk konuşan Tsukuru oldu: "Baksana, telefon melodisi olarak neden 'Viva Las Vegas'ı seçtin?"

Mavi güldü. "O filmi hiç izledin mi?"

"Çok eskiden, televizyonda bir gece yarısı yayınında denk gelmiştim. Başından sonuna kadar izlemiş değilim gerçi."

"Saçma bir filmdi, değil mi?"

Tsukuru ne düşündüğünü belli etmeyecek şekilde gülümsemeye çalıştı.

Mavi devam etti: "Üç yıl önce, üstün başarılı satış elemanı olarak, Las Vegas'ta yapılan Amerika Lexus Pazarlamacıları Konferansı'na davet edildim. Konferans dediysem de, ödül gezisi gibi bir şeydi. Toplantılar öğlene kadar bitiyor, öğleden sonraya bir tek kumar ve içki kalıyordu. Orada, sanki 'Viva Las Vegas' şehrin tanıtım müziği gibi, her yerde çalınıyordu. Rulette tesadüfen büyük voliyi vurduğumda da fonda gene bu müzik çalıyordu. O günden beri bana şans getiren uğurum oldu."

"Şimdi anlaşıldı."

"Dahası, bu melodi pazarlıklarda inanılmaz işe yarıyor. Tam görüşme yaparken bu melodi çalınca, yaşlı müşteriler şaşırıyor hep. Bu genç yaşta, ne diye bu eski melodiyi kullanıyorum diye. Böylece konuşmadaki buzlar eriyor. Elbette 'Viva Las Vegas' için Elvis'in en efsanevi parçasıydı denemez. Onun çok daha ünlü birçok başka şarkısı var. Fakat bu parçada öyle bir şey var ki, belki de insanın aklına gelmesi zor bir parça olduğundan mıdır nedir, insanların yüreğini garip bir şekilde yumuşatıyor. İnsanlar istemeden de olsa gülümseyiveriyor. Nedendir bilemiyorum, ama öyle işte. Hiç Las Vegas'a gittin mi?"

"Hayır, gitmedim" dedi Tsukuru. "Yurtdışına bir kez bile çıkmışlığım yok. Fakat yakın zamanda, Finlandiya'ya gitmek niyetindeyim."

Mavi şaşırmış gibiydi. Yürümeye devam ederken Tsukuru'nun yüzüne dikkatlice baktı.

"Eh, bu iyi olabilir. Mümkün olsa ben de gelmek isterdim.

Kara'yla en son onun evlilik töreninde görüştüm. Dahası, artık zaman geçtiğine göre söyleyebilirim, ben ona âşıktım" dedi Mavi. Sonra önüne dönerek birkaç adım daha attı. "Fakat şu an bir çocuğum var, biri de yolda ve işim başımdan aşkın. Evin kredisi de duruyor. Köpeği her gün yürüyüşe çıkartmam gerekiyor. Hiç öyle Finlandiya'ya gidebilecek durumda değilim. Kara'yı görebilirsen, benden de selam söyle."

"Söylerim" dedi Tsukuru. "Fakat daha önce, gidip Kızıl'la görüşmeyi düşünüyorum."

"Ha..." dedi Mavi. Yüzünde ne anlama geldiği belirsiz bir ifade oluştu. Yüz kasları sanki tuhaf bir şekilde seğirmişti. "Ben son zamanlarda kendisiyle görüşmüyorum."

"Neden?"

"Sen onun nasıl bir iş yaptığını biliyor musun?"

"Aşağı yukarı."

"Aman neyse... Şimdi burada açmasam daha iyi olur. Onunla görüşmeden bir önyargıya kapılmana neden olmak istemem. Söyleyebileceğim şu ki, onun yaptığı işten pek de hazzetmiyorum, o kadar. Biraz da o yüzden, artık görüşmez olduk. Ne yazık ki."

Tsukuru sessizce, Mavi'nin geniş adımlarına ayak uydurarak ilerledi.

"İnsan olarak ondan kuşku duyuyor değilim. Yalnızca yaptığı iş konusunda kuşkularım var. İkisi arasında fark var" dedi Mavi, kendi kendine konuşur gibi. "Aslında hayır, kuşkularım var demek de doğru ifade olmadı. Sadece onun düşünce tarzına alışmam mümkün değil. Her neyse. Kendisi bu aralar şehirde çok ünlü. Başarılı girişimci sıfatıyla televizyonlarda, gazetelerde, dergilerde, hemen her yerde görebilirsin. Kadın dergilerinden birine bakılırsa, '30'lu yaşlardaki en başarılı bekâr erkekler'den biriymiş."

"30'lu yaşlardaki en başarılı bekâr erkekler mi?" dedi Tsukuru.

"Hiç aklımıza gelir miydi?" dedi Mavi, biraz hayranlık yüklü bir sesle. "Kendisinin kadın dergilerine çıkacağını hayal bile edemezdik."

"Peki, Ak'ın ölüm nedeni neydi?" diyerek Tsukuru konuyu değiştirdi.

Mavi, yolun orta yerinde aniden duruverdi. Hiç kıpırdamadan heykel gibi kalakalmıştı. Arkasından gelen insanlar az kalsın ona çarpacaklardı. Mavi, dümdüz Tsukuru'nun yüzüne baktı.

"Dur bir saniye. Ak'ın nasıl öldüğünden, bundan bile haberin yok mu?"

"Nereden bileyim? Geçen haftaya kadar onun öldüğünden bile haberim yoktu. Kimse bana söylemedi ne de olsa."

"Gazete de okumuyor musun?"

"Şöyle bir göz gezdiririm. Fakat onunla ilgili bir yazıya da denk gelmedim. Ne olduğunu bilmiyorum, hem muhtemelen Tokyo gazeteleri pek üzerinde durmamışlardır."

"Senin ailen de bu konuyla ilgili hiçbir şey bilmiyor mu?"

Tsukuru başını iki yana sallamakla yetindi.

Mavi şok olmuş gibi, hiçbir şey söylemeksizin önüne dönerek, yine hızlı adımlarla yürümeye başladı. Tsukuru da ona ayak uydurdu. Biraz sonra, Mavi sessizliğini bozdu.

"Ak konservatuvardan mezun olduktan sonra bir süre kendi evlerinde piyano öğretmenliği yaptıysa da, sonunda evden ayrıldı, Hamamatsu şehrine taşınıp, tek başına yaşamaya başladı. İki yıl kadar sonra kaldığı apartman dairesinde boğularak öldürülmüş halde bulundu. Ona bir türlü ulaşamadığı için endişelenerek bakmaya giden annesi bulmuş onu. Annesi o günün şokunu hâlâ atlatabilmiş değil. Suçlu da henüz bulunamadı."

Tsukuru yutkundu. Boğularak öldürülmek?

Mavi devam etti: "Ak'ın ölü bulunduğu tarih, altı yıl öncesinin 12 Mayıs'ı. O sıralarda biz artık neredeyse hiç görüşmü-

yorduk. O yüzden, onun Hamamatsu'da nasıl bir yaşam sürdüğünü bilmiyorum. Neden Hamamatsu'ya gittiğini bile bilmiyorum. Bulunduğunda öleli üç gün olmuş. Kimse farkına varmadan mutfağının zemininde üç gün öylece yatmış."

Mavi yürürken konuşmaya devam etti:

"Nagoya'da yapılan cenaze törenine gittim, ama gözyaşlarım da hiç durmadı. Sanki benim bir parçam ölmüş gibiydi, taş gibi kalakalmıştım. Fakat az önce söylediğim gibi, grubumuz o sıralarda artık çoktan paramparça olmuştu. Herkes yetişkin olmuş, farklı hayatlar sürmeye başlamıştı ve bu da bir bakıma kaçınılmaz bir durumdu. Artık, masum lise öğrencileri değildik. Fakat yine de, bir zamanlar çok önemli olan bir şeyin solup gitmesi üzücüydü. O her anını dolu dolu yaşadığımız günlerde birlikteydik, birlikte büyümüştük oysa."

Nefes aldığında, Tsukuru ciğerleri yanıyormuş gibi hissetti. Sanki dili şişip uyuşmuş, ağzını tıkıyordu.

Bir kez daha cep telefonunun "Viva Las Vegas" melodisi çaldı. Mavi bu kez melodiyi duymazdan gelerek, öylece yürümeyi sürdürdü. O ana hiç uymayan melodi bir süre ceket cebinde neşeyle çalmayı sürdürdü, sonra da kesildi.

Lexus galerisinin girişine vardıklarında, Mavi iri elini uzatarak Tsukuru'yla tokalaştı. Güçlü bir tokalaşmaydı. "Seni gördüğüme sevindim" dedi, Tsukuru'nun gözlerine bakarak. Dosdoğru karşısındakinin gözlerine bakarak konuşur, güçlü bir şekilde tokalaşırdı. Tıpkı eskiden olduğu gibiydi.

"İşine mâni oldum, kusura bakma" dedi Tsukuru, nihayet konuşmayı başardığında.

"Hiç önemi yok. Başka bir sefere, daha geniş zaman ayırabildiğimizde, yeniden görüşmek isterim. Konuşmamız gereken bir sürü mesele olduğunu hissediyorum. Nagoya'ya gelecek olursan önceden haber ver."

"Seni ararım. Yine görüşelim" dedi Tsukuru. "Bu arada, eskiden Ak'ın sık sık piyanoda çaldığı parçayı anımsıyor mu-

sun? Franz Liszt'in 'Le Mal du Pays' adlı, beş altı dakikalık sakin bir parçası hani..."

Mavi bir an düşündükten sonra başını iki yana salladı. "Melodisini duyarsam, belki anımsarım. Fakat parçanın adından hiç çıkaramadım. Ben pek klasik müzikten anlamam ne de olsa. Ne olmuş o parçaya?"

"Bir şey olduğu yok. Öylesine aklıma geliverdi" dedi Tsukuru. "Son bir sorum daha var. Lexus... Ne anlama geliyor?"

Mavi güldü. "İnsanlar hep bunu soruyor, ama hiçbir anlamı yok. Uydurulmuş bir sözcük. New York'taki reklam ajansı Toyota'nın isteği üzerine yaratmış. Her haliyle lüksü çağrıştıran, bir anlamı varmış gibi gelen ve etkileyici bir tınısı olan bir sözcük bulmak istemişler. Tuhaf bir dünyada yaşıyoruz. Bir yanda canını dişine takarak demiryolu istasyonu yapan insanlar var, diğer yanda yüksek paralar alarak şatafatlı sözcükler uyduran insanlar."

"Buna genel olarak 'endüstriyel saflaştırma' deniyor. Devir böyle" dedi Tsukuru.

Mavi'nin gülümsemesi tüm yüzünü kapladı. "Biz de geride kalmayalım öyleyse."

Sonra ayrıldılar. Mavi, cebinden telefonunu çıkartarak galeriye girdi.

Mavi ile muhtemelen bir daha hiç karşılaşamam, diye düşündü Tsukuru, kavşakta ışığın yanmasını beklerken. Otuz dakikalık bir süre, on altı yıl aradan sonra görüşen iki eski dost için çok kısa olabilirdi. O süre içerisinde konuşamayacakları birçok şey vardı mutlaka. Fakat aynı zamanda, aralarında konuşulması gereken başkaca önemli bir şey de kalmamış gibi geliyordu Tsukuru'ya.

Sonrasında Tsukuru bir taksi çevirerek kütüphaneye gitti, altı yıl önceki gazetelerin küçültülmüş ciltli baskılarını görmek istediğini söyledi.

11

Ertesi gün, pazartesi öğleden önce on buçukta Tsukuru Kızıl'ın ofisini ziyaret etti. Ofis, Lexus galerisine beş kilometre mesafedeydi. Cam kaplı modern bir ofis binasının sekizinci katının yarısını kaplıyordu. Katın diğer yarısı ise ünlü bir Alman ilaç firmasına aitti. Tsukuru, önceki gün üzerinde olan aynı koyu renk takım elbiseyi giymiş, Sara'nın hediye ettiği mavi kravatı takmıştı.

Girişi, üzerinde *BEYOND* yazan kocaman, şık tasarımlı bir logo süslüyordu. Ofis aydınlık, ferah ve temizdi. Danışmanın arkasındaki duvara ana renklerin bolca kullanıldığı büyük bir soyut resim asılıydı. Ne anlatmak istediği belirsizdi ama yine de çok kafa karıştırıcı bir resim sayılmazdı. Onun dışında süs eşyası sayılabilecek tek bir şey bile yoktu. Ne çiçek vardı, ne vazo. Sadece danışma kısmına bakarak içeride ne tür bir işle uğraşıldığını tahmin etmek mümkün değildi.

Danışma masasında onu karşılayan, yapılı saçlarının uçları güzelce kıvrılmış, 20'li yaşlarının başında gibi duran bir kadındı. Varsıl, rahat bir ailede, üzerine titrenerek büyütülmüş bir kadına benziyordu. Kadın, Tsukuru'nun kartvizitini alınca, yüzünün tamamına yayılan bir gülümseme takınıp, irice bir köpeğin yumuşak burun ucuna usulca dokunuyormuş gibi el hareketleriyle dahili bir numara tuşladı.

Kısa bir süre sonra iç taraftaki kapı açıldı ve sağlam yapı-

lı bir kadın göründü. Muhtemelen 40'lı yaşlarının ortalarındaydı; omuzlarını geniş gösteren siyah bir döpiyes ve kalın topuklu siyah ayakkabılar giymişti. Yüz hatları tuhaf bir şekilde kusursuzdu. Saçları kısa kesilmişti, sağlam bir çene yapısı vardı ve her haliyle yetenekli bir kadın gibi duruyordu. Hani bazı orta yaşlı kadınlar vardır, insan onlara bakınca, ellerinden her iş gelir herhalde diye düşünür, işte o tür kadınlara benziyordu. Aktris olsa, emekli başhemşire ya da lüks genelev patroniçesi rolleri için biçilmiş kaftandı.

Kadın, Tsukuru'nun uzattığı kartvizite bakıp, pek anlam veremiyormuş gibi bir yüz ifadesi takındı. Tokyo'daki bir demiryolu şirketinin tesis bölümü inşaat masası başkan vekilinin Nagoya'daki "yaratıcı gelişim seminerleri" veren bir şirketin CEO'su ile ne işi olabilirdi acaba? Hem de randevusuz geldiği düşünülürse. Fakat kadın, ziyaret amacıyla ilgili tek soru sormadı.

"Kusura bakmayın ama biraz burada beklemenizi rica edebilir miyim?" dedi, gülümsedi mi dudakları mı kıvrıldı anlamak imkânsızdı. Sonra Tsukuru'yu bir sandalyeye buyur ederek, yine aynı kapının ardında kayboldu. Krom ve beyaz deriden yapılmış, İskandinav tasarımı, sade bir sandalyeydi. Güzel, temiz, göze batmayan ama bir sıcaklık duygusu da vermeyen bir sandalye. Kuzey ülkelerinde yağmurun aralıksız, ince ince yağdığı, gün ışığının kaybolmadığı beyaz geceler gibi. Tsukuru sandalyeye oturup bekledi. O süre boyunca, danışma masasındaki genç kadın dizüstü bilgisayarında birtakım işlerle meşgul oldu. Arada sırada cesaretlendirmeye çalışırmış gibi, Tsukuru'ya gülümsüyordu.

Tıpkı Lexus'un danışmasındaki kadın gibi, Nagoya'da sık karşılaşılan tipte bir kadındı. Düzgün yüz hatları, özenli kıyafetler, sempatik bir tavır ve saçlar hep hoş bir şekilde dalgalı. Bu tür kadınlar nedense hep pahalı özel kız üniversitelerinde Fransız edebiyatı öğrenimi görür, mezun olunca da ye-

rel şirketlerde işe girerek danışma görevlisi ya da sekreter olurlardı. Birkaç yıl çalışır, senede bir kız arkadaşlarıyla alışveriş yapmak için Paris'e giderlerdi. Nihayetinde de gelecek vaat eden bir erkek çalışanın dikkatini çekerek ya da birisiyle görücü usulü tanışarak evlenirler, mutlu son diye nitelendirilebilecek şekilde şirketten ayrılırlardı. Sonrasındaysa çocuklarını ünlü özel okullara sokabilmek yaşam amaçları haline gelirdi. Tsukuru sandalyede oturduğu süre boyunca bu tür kadınların yaşamı üzerine düşündü.

Orta yaşlı kadın beş dakika kadar sonra gelerek, Tsukuru'yu Kızıl'ın odasına buyur etti. Kadının yüzündeki gülümseme biraz öncekine göre bir parça daha belirgin ve samimi gibiydi şimdi. Bu gülümsemeye, patronunun randevusuz kabul ettiği misafire karşı bir saygı ve yakınlık duygusu da eklenmişti. Herhalde bu durumla pek sık karşılaşılmıyordu.

Tsukuru'nun önüne düşerek koridorda ilerleyen kadın geniş adımlarla yürüyordu; ayak sesleri, işine bağlı, sabahın erken saatlerinde çalışmaya başlayan demirci ustalarının çıkarttıkları sesler gibi tok toktu. Koridorda kalın buzlu camlı birkaç kapı sıralanmıştı, ama iç taraflarından konuşmalar ya da başka bir ses duyulmuyordu. Burası, Tsukuru'nun, telefonların durmaksızın çalarak ortalığı inlettiği, kapıların sık sık açılıp kapandığı, sürekli birilerinin yüksek sesle bağırdığı işyeriyle taban tabana zıttı.

Kızıl'ın odası şirketinin tamamı göz önüne alındığında şaşırtıcı ölçüde ufak kalıyordu. Orada da yine İskandinav tasarımı bir çalışma masası, küçük boyutlarda bir oturma takımı ve ahşap bir konsol vardı. Masada, küçük bir heykelcik havası verilmiş paslanmaz çelik çalışma lambası ve Mac marka dizüstü bilgisayar duruyordu. Konsolun üzerine B&O müzik seti konulmuştu, duvarda da yine ana renklerin yoğunca kullanıldığı büyükçe bir resim asılıydı. Bu da danışmadakiyle aynı ressamın eseri olmalıydı. Pencereler genişti ve ana-

caddeye bakıyordu, ama dışarıdan hiç gürültü gelmiyordu. Yaz başı güneşinin ışıkları zemine serili desensiz halının üzerine vurmuştu. Güzel, yumuşak ışıklardı.

Oda sade ve tekdüzeydi. Gereksiz tek bir şey bile yoktu. Mobilya ve eşyaların her biri belli ki pahalı şeylerdi, ama Lexus galerisindeki gibi pahalı olduklarını bangır bangır ilan eden nesneler değildi, her şey sade ve göze batmayacak şekilde yerleştirilmişti. Göze batmadan masraftan kaçınmamak; belki de bu odanın konsepti için en doğru nitelendirme bu olurdu.

Kızıl, masasından kalkarak Tsukuru'yu ayakta karşıladı. 20'li yaşlarındaki haline göre büyük değişim geçirmişti. Boyu eskiden olduğu gibi en çok 1,60'tı ama saçları göze çarpacak ölçüde seyrelmişti. Saçları zaten ince telliydi, ama daha da incelmiş, alnı açılmış, kafasının şekli net olarak ortaya çıkmıştı. Üstüne üstlük, saçlarının eksikliğini kapatmak istermiş gibi favorilerinden başlayıp çenesini de örtecek şekilde sakal bırakmıştı. Sakalları seyrek saçlarıyla karşılaştırıldığında gür ve siyahtı; bu tezat da fazlasıyla göze çarpıyordu. Metal çerçeveli, ince uzun gözlüğü, uzun, oval yüzüne yakışmıştı. Vücudu eskiden olduğu gibi inceydi, fazladan bir gram et yokmuş gibi duruyordu. İnce çizgili gömlek giymiş, kahverengi örgü kravat takmış, gömleğinin kollarını dirseğine kadar kıvırmıştı, üzerinde krem rengi kanvas pantolon vardı. Yumuşak deriden topuğu yüksek bir ayakkabı giymişti, çorapları yoktu. Spor giyimi özgür yaşam tarzını sergiler gibiydi.

"Sabah sabah damdan düşer gibi geliverdim, kusura bakma" diyerek özür diledi Tsukuru önce. "Böyle yapmazsam, belki benimle görüşmezsin diye düşündüm."

"Nereden çıkartıyorsun?" dedi Kızıl ve elini uzatıp Tsukuru ile tokalaştı. Mavi'ninkinden farklı olarak, küçük ve yu-

muşak bir eldi. Sıkma şekli de nazikti. Fakat içten gelerek el sıktığı belliydi. Âdet yerini bulsun diye tokalaşmış gibi değildi. "Sen görüşmek istedikten sonra reddetmek için hiçbir neden yok. Her zaman seve seve görüşürüm."

"İşlerin yoğun değil mi?"

"Yoğun olmasına yoğun. Fakat burası benim kendi şirketim neticede ve üzerimde kimse yok. Nasıl davranacağıma kendim karar veririm. İstersem programımda esnek davranabilirim. Elbette günün sonunda programı tamamlamak lazım. Eh, Tanrı olmadığımıza göre zamana hükmedemeyiz ama kısmen de olsa ayarlamalar yapabilmek mümkün."

"Mümkünse biraz kişisel bir konuyu görüşmek istiyorum" dedi Tsukuru. "Eğer şimdi meşgulsen, senin programına uygun bir zamanda yeniden gelebilirim."

"Zaman konusunda endişelenmene gerek yok. Ne güzel, kalkıp gelmişsin işte. Şimdi konuşalım."

Tsukuru iki kişilik deri koltuğa, Kızıl ise karşısındaki sandalyeye oturdu. İkisinin arasında ufak, oval bir sehpa, üzerinde de ağır olduğu belli bir kül tablası vardı. Kızıl, Tsukuru'nun kartvizitini bir kez daha eline alıp, gözlerini kısarak dikkatlice baktı.

"Demek öyle. Tsukuru Tazaki arzuladığı gibi istasyon inşa ediyor yani?"

"Öyle demek isterdim, ama maalesef yeni istasyon inşa etme şansımız pek olmuyor" dedi Tsukuru. "Şehir içi bölgelerde yeni hat kurmak kolay değil ne de olsa. Yaptığımız iş çoğunlukla halihazırda var olan istasyonlarda onarım ve tadilat. Engelliler için düzenlemeler, tuvaletlerin çok işlevli hale getirilmesi, güvenlik çitlerinin yerleştirilmesi, istasyon binası içerisindeki mağaza yeri sayısının artırılması, diğer şirketlere ait hatlarla bağlantılarda giriş çıkışların ayarlanması... İstasyonların toplumsal işlevi değişim geçiriyor, bu yüzden yapılacak çok iş var."

"Yine de, istasyonlarla ilgili bir iş yapıyorsun nihayetinde."

"Orası doğru."

"Evli misin?"

"Hâlâ bekârım."

Kızıl bacak bacak üstüne atarak kanvas pantolonunun paçasına yapışan ip parçasını eliyle silkeledi. "Ben bir kez evlendim. 27 yaşındayken. Fakat bir buçuk yıl sonra boşandım. O zamandan beri yalnızım. Bekârlık daha iyi ve rahat. Boşa zaman harcaman gerekmiyor. Sen de benimle aynı fikirde misin?"

"Hayır, benim durumum farklı. Ben bir gün evlenebileceğimi düşünüyorum. Zaman bana neredeyse fazla bile geliyor. Sadece onunla evlenme isteği duyacağım kişiyi bulamadım henüz."

Tsukuru, Sara'yı anımsadı. Onunla belki de evlenme isteğini duyabilirdi. Fakat Sara'yı henüz yeterince tanımıyordu. Elbette, Sara da Tsukuru'yu yeterince tanımıyordu. Karşılıklı olarak biraz daha zamana ihtiyaçları vardı.

"Görünen o ki işlerin yolunda gidiyor" dedi Tsukuru. Sonra şirin ofiste göz gezdirdi.

10'lu yaşlardayken Kızıl ve Tsukuru senlibenli konuşurlardı. Fakat on altı yıl aradan sonra karşılaşınca, böyle senlibenli konuşmanın kulağa biraz garip geldiğini fark etti. Mavi de, Kızıl da hiçbir şey değişmemiş gibi senlibenli konuşuyorlardı, ama Tsukuru bunu kolayca beceremiyordu. Böyle içli dışlı konuşmak artık Tsukuru'nun doğal olarak yapabildiği bir şey değildi.

"Evet, şimdilik işler yolunda" dedi Kızıl. Sonra hafifçe genzini temizledi. "Bizim şirketin ne tür işler yaptığını biliyor musun?"

"Ana hatlarıyla biliyorum. Eğer internette yazılanlar aynen doğruysa elbette."

Kızıl güldü. "Yalanımız yok. Aynen doğru. Fakat elbette en

önemli kısmı yazılı değil. O da burada saklı." Kızıl kendi şakağına parmak ucuyla birkaç kez dokundu. "Şef aşçılar gibi. Can alıcı kısım tarifte yazılı değil."

"Şirketlere yönelik olarak, insan eğitip yetiştiriyorsunuz. Şirketin başlıca faaliyet alanı bu diye anlıyorum ben ama..."

"Aynen öyle. Biz işe yeni başlayan çalışanlara başlangıç eğitimi veriyor, belli bir süre çalışmış olanları ise meslek içi eğitime alıyoruz. İşletmelere böylesi bir hizmet sunuyoruz. Müşterilerin talebine uygun olarak, sipariş üzerine programlar hazırlayıp, etkin ve profesyonel bir şekilde uyguluyoruz. İşletmeler de bu sayede zaman kazanmış, zahmete girmekten kurtulmuş oluyor."

"Çalışan eğitimini dış kaynak kullanma yoluyla sağlamak" dedi Tsukuru.

"Evet, öyle. Her şey benim aklıma gelen parlak bir fikirle başladı. Çizgi romanlarda sık sık görürsün hani. Başın üzerinde parlak bir ampul yanıverir ya, öyle işte. İşin kuruluş aşamasında, bir tefeci şirket patronunun gözüne girmiştim, sermayeyi o verdi. Şansıma böyle bir fırsat söz konusu oldu da, gerçekleştirmeyi başardım."

"İyi de, o fikir nereden çıktı?"

Kızıl güldü. "O kadar ahım şahım bir öyküsü yok. Üniversiteden mezun olunca büyük bir bankada çalıştım, ama iş çok can sıkıcıydı. Üstlerim hep elinden iş gelmeyen insanlardı. Gözlerinin önünde olan şeyler dışında bir şeyi düşünmez, bir tek kendilerini sağlama almaya bakar, ileriyi görmek istemezlerdi. Japonya'nın zirvesindeki bir banka böyleyse, bu ülkenin geleceği karanlık görünüyor diye düşündüm. Üç yıl boyunca sabrederek çalışmayı sürdürdüm, ama durum asla daha iyiye gitmedi. Aksine her geçen gün kötüleşiyordu desem yeri var. Bunun üzerine bir tefeci şirkete transfer oldum. O şirketin patronu beni çok sevmişti, oraya geçmemi de bizzat kendisi istedi. O şirkette birçok işi bankada olduğundan

daha özgürce yapabilmek mümkündü, işin kendisi de eğlenceliydi. Fakat orada da, diğer yöneticilerle fikir ayrılığına düştüm, patrondan özür dileyip, iki yıldan biraz fazla bir süre sonunda bıraktım."

Kızıl cebinden kırmızı Marlboro paketini çıkarttı. "İçmemin bir sakıncası olur mu?"

"Elbette yok" dedi Tsukuru. Kızıl, sigarayı dudaklarının arasına kıstırıp, çakmakla yaktı. Gözlerini kısarak dumanı yavaşça içine çekip, saldı.

"Bırakmam gerektiğini biliyorum. Fakat olmuyor. Sigarayı bırakınca iş yapamaz hale geliyorum. Hiç sigarayı bırakmaya çalıştığın oldu mu?"

Tsukuru doğduğundan beri tek bir sigara bile içmemişti.

Kızıl, konuşmasını sürdürdü: "Nedendir bilmem, ben başkalarının altında çalışmaya pek uygun değilim herhalde. İlk bakışta öyle durmuyorum ve ben kendim de, üniversiteyi bitirip işe girene kadar öyle bir karakterim olduğunun farkında değildim. Fakat gerçekten öyle. İpe sapa gelmez tiplerden, akla mantığa sığmayan emirler alınca tepem atıveriyor. Öyle ki beynimden gerçek bir patlama sesi geliyor adeta. Böyle birinin maaşlı çalışması mümkün olamaz. O noktada ben de kararımı verdim işte. Kendi işimi kurmaktan başka bir yol kalmıyordu zira."

Kızıl, konuşmasına şöyle bir ara verip, artık çok uzaklarda kalmış anı kırıntılarını topluyormuş gibi, elinden yükselen morumsu dumanı izledi.

"Şirkette çalışarak öğrendiğim şeylerden biri, yaşadığımız dünyadaki çoğu insanın başkalarından emir alma ve o emirlere uyma konusunda pek direnç göstermediği oldu. Aksine, insanlar emir almaktan hoşlanıyor sanki. Elbette şikâyet ettikleri de oluyor, ama içten gelerek değil. Yalnızca alışkanlık haline getirdikleri için homurdanıyorlar işte. Meseleleri kafanı kullanarak düşün, sorumluluk alarak hüküm ver, dendi-

ğinde kafaları karışıveriyor. Benim de aklıma bunu bir işkolu haline getirmek fikri geldi. Mesele basit. Anlıyor musun?"

Tsukuru suskun kaldı. Kızıl'ın aslında ondan bir yanıt beklediği yoktu.

"Sonra sevmediğim şeyleri, yapmak istemediğim şeyleri, bana yapılmasını istemediğim şeyleri aklıma getirebildiğim kadarıyla listeledim. O listeyi temel alarak, böyle yapılırsa yukarıdan gelen emirlere uygun olarak sistematik bir şekilde hareket eden insan kaynağı yetiştirilebilir, diye bir program tasarladım. Tasarlamak dediysem de, kısmen sağdan soldan aşırdım. Şirkete ilk girdiğimde katıldığım meslek içi eğitim çok işime yaradı. Renk olsun diye de tarikat ve kişisel gelişim seminerleri havası kattım. Amerika'da başarılı olan, aynı türden girişimlerin iş içeriklerini araştırdım. Birçok psikoloji kitabı okudum. Nazi gönüllülerinin, Amerikan bahriye erlerinin ilk eğitimlerine ilişkin elkitapları da birçok noktada işe yaradı. İşi bıraktıktan sonra altı ay boyunca kelimesi kelimesine bu programı yazmak için çalışmaya gömüldüm. Ne de olsa, eskiden beri bir noktaya odaklanarak çalışmakta ustayımdır."

"Üstelik kafan da çalışır."

Kızıl sırıttı. "Sağ ol. Eh, tutup da bunu benim söylemem pek doğru olmaz."

Sigarasından bir nefes daha çekip, külünü kül tablasına silkti. Sonra başını kaldırıp Tsukuru'ya baktı.

"Dini tarikatlar ve kişisel gelişim seminerlerinin başlıca amacı para toplamaktır. Bunun için de kabaca bir tür beyin yıkama yöntemi uygularlar. Biz öyle şeyler yapmayız. Öyle saçma sapan işler yaparsak, birinci sınıf işletmelerin bizimle çalışmasını sağlayamayız. İnsanları zorla yola sokmaya çalışmak da bir yöntem olarak işe yaramaz. Kısa süreliğine göz alıcı bir başarı sağlasa da uzun ömürlü olmaz. Disipline sokmak önemli, ama programın kendisi sonuna kadar bi-

limsel, pratik ve rafine olmak zorunda. Toplumsal kabullerin sınırları içinde kalmak zorunda. Ayrıca, etkisinin de bir nebze sürdürülebilir olması gerekir. Bizim hedefimiz asla zombiler yaratmak değil. Şirketin istekleri doğrultusunda çalışırken, 'Ben bağımsız bir şekilde düşünebiliyorum' diyen işgücünü yetiştirmek."

"Toplumsal gerçekleri bir hayli küçümseyen bir dünya görüşü" dedi Tsukuru.

"Öyle de denebilir belki."

"Fakat staj gören insanlar, öyle kolayca disiplin altına girmiyorlardır."

"Elbette. Bizim programımızı asla kabullenemeyen insanların sayısı hiç de az değil. O tür insanları ikiye ayırıyoruz. Birincisi toplum karşıtı insanlar. İngilizcesiyle *outcast*. Bu tipler bütün yapıları, konu ne olursa olsun en baştan kabul etmezler. Bir başka deyişle, topluluk kurallarına uymaya evet demezler. Böyle tiplerle uğraşmak yalnızca zaman kaybıdır. Bırakıp gitmelerini istemekten başka çaremiz kalmaz. Bir diğer kısım ise, gerçekten kafalarını kullanarak düşünebilen insanlardır. Bunları kendi hallerine bırakmak gerekir. Bunlarla oyun oynamak tehlikeli olur. Ne tür sistem söz konusu olursa olsun böylesi 'seçilmiş insanlar' gereklidir. İşler yolunda giderse zamanla yönetici konumuna da gelirler. Fakat bu iki grup arasında, yukarıdan emir alınca o doğrultuda hareket eden bir kesim vardır ki bu kesim çalışan nüfusunun çoğunluğunu oluşturur. Benim kaba hesabıma göre toplam çalışan sayısının yüzde 85'i civarında olsa gerek. Kısacası, işte benim işim bu yüzde 85'le."

"Üstelik işin de umduğun şekilde ilerliyor."

Kızıl, başını sallayarak onayladı. "Evet, şu an için hesapladığım gibi gidiyor. Başladığımda iki üç kişinin çalıştığı küçük bir şirketti, ama şimdi gördüğün gibi bir ofise sahip olduk. Adımız da çok geniş çevrelerde bilinir oldu."

"Kendi yapmak istemediğin, sana yapılmasını istemediğin şeylerden yola çıkarak bunu bir iş haline getirdin. En başta yola çıkış noktan buydu."

Kızıl, başıyla onayladı. "Evet, öyle. Yapmak istemediğimiz ya da bize yapılmasını istemediğimiz şeyleri belirlemek zor değil ne de olsa. Tıpkı yapmak istediklerimizi belirlemek gibi. Bir şeye karşı negatif ya da pozitif hissetmek arasındaki fark gibi yalnızca. Basite indirgersek bu bir yön farkından öteye geçmez."

Onun yaptığı işten pek de hazzetmiyorum. Mavi'nin kullandığı ifade Tsukuru'nun aklından geçiverdi.

"Fakat bu yaptığın işte kişisel olarak toplumdan bir intikam alma isteği gibi bir amaç da saklı olabilir mi acaba? Toplum karşıtı eğilimler sahibi bir elit olarak" dedi Tsukuru.

"Haklısın, belki bu da söz konusu olabilir" dedi Kızıl. Sonra keyifle gülerek parmağını şıklattı. "Güzel pas. Avantajı yakaladın Tsukuru Tazaki."

"Sen bu programın lideri gibi mi çalışıyorsun? İnsanların önüne çıkıp konuşuyor musun yani?"

"Evet. Başlarda o işlerin tamamını kendim yapıyordum. Ne de olsa kendimden başka bel bağlayacağım kimse yoktu. Baksana Tsukuru. Beni o şekilde çalışırken hayal edebiliyor musun?"

"Çok zor" dedi Tsukuru, dürüstçe.

Kızıl, güldü. "Fakat nedendir bilmem, o işte çok iyiyim. Bunu benim söylemem garip belki, ama insanları bayağı bir etki altına alabiliyorum. Elbette rol kesmekten ibaret ama o ölçüde hedefi tutturup, ikna edici olabiliyor. Fakat artık yapmıyorum. Guru tiplemesi bana uygun değil. Nihayetinde bir işletmeciyim ben. Yapmak zorunda olduğum birçok iş var. Şimdilerde işleri kendi yetiştirdiğim eğitmenlere bıraktım. Son zamanlarda, daha çok konferans tarzı işlerim arttı. İşletmelerin toplantılarına davet ediliyorum, üniversitelerin iş

bulma seminerlerinde konuşuyorum. Bir yayınevinin talebi üzerine kitap da yazdım."

Kızıl, burada konuşmasına ara verip, sigarasını kül tablasında ezerek söndürdü.

"Bu tür işlerde, yapılması gerekenler listesi netleşince, gerisi pek zor olmuyor. Lüks broşürler hazırlayıp göz alıcı cümlelerle kendini tanıtır, birinci sınıf semtlerden birinde ofis açarsın, olur biter. Ofise ince bir beğeniyi yansıtan mobilyalar yerleştirir, yüksek maaş ödeyerek, göze hoş görünen becerikli çalışanları işe alırsın. İmaj önemlidir. Onun için, yatırımdan çekinmeyeceksin. Bir de yaptığın şeyin kulaktan kulağa yayılması önemli rol oynar. İnsanlar bir kere iyi bir izlenim edindi mi kendini artık o rüzgâra bırakman yeter. Fakat uzunca bir süre daha fazla büyümek gibi bir niyetim yok. İşi Nagoya ve çevresindeki işletmelerle sınırlı tutuyorum. Gözümle görebileceğim sınırlar içerisinde olmayınca, iş kalitesinin sorumluluğunu almam mümkün olmaz."

Kızıl bir şeyler bulmaya çalışıyormuş gibi Tsukuru'nun gözlerine baktı.

"Baksana. Benim yaptığım işle pek ilgilendiğin yok. Yanılıyor muyum?"

"Yalnızca tuhafıma gidiyor. İnsan senin 10'lu yaşlardaki haline bakınca bu tür bir işe girişeceğini hayal bile edemezdi."

"Ben kendim de hayal edemezdim" diyen Kızıl, tekrar güldü. "Üniversitede kalır, bari hoca filan olurum, diye düşünüyordum. Fakat üniversiteye girince akademik çalışmaya hiç de uygun olmadığımı anladım. Can sıkıntısının zirve yaptığı bir dünya. Öyle bir yerde ömrümü tüketmek istemedim. Fakat üniversiteden mezun olup da bir işletmeye girdiğimde, şirkette çalışmaya da uygun olmadığımı anladım. İşte böyle peş peşe deneme yanılma şeklinde devam etti. Fakat şimdi senin de gördüğün gibi, bir şekilde ayakta durabileceğim bir yer buldum ve hayatta kalmayı başardım. Peki, senin cephende

durumlar nasıl? Şu an çalıştığın şirketten memnun musun?"

"Bayıldığımı söyleyemem. Fakat özellikle belirtebileceğim bir memnuniyetsizliğim de yok" dedi Tsukuru.

"İstasyonlarla ilgili bir iş yapabildiğin için mi?"

"Evet, öyle. Senin ifadeni ödünç alacak olursam, bir şekilde pozitif hissetmeyi başarıyorum işte."

"İşinle ilgili karamsarlığa kapıldığın olmadı mı hiç?"

"Her günüm, gözle görülüp elle tutulabilecek şeyler yapmakla geçiyor. Karamsarlığa kapılacak zamanım yok."

Kızıl gülümsedi. "Gerçekten muhteşem. Sen tam da böyle bir insansın zaten."

Aralarına bir sessizlik çöktü. Kızıl, altın çakmağını elinde evirip çeviriyordu, ama sigarasını yakmadı. Herhalde, günlük olarak belli bir adetle sınırlamaya çalışıyordu.

"Konuşmak istediğin bir şeyler olduğu için buraya kadar geldin, değil mi?" dedi Kızıl.

"Biraz eskilere dönmek istemiştim" dedi Tsukuru.

"Olur, eskilerden konuşalım."

"Mesele, Ak."

Kızıl, gözlüğünün ardında gözlerini kısıp, elini sakalına götürdü. "Konunun buraya geleceğini tahmin ediyordum. Sekreterimden senin kartvizitini aldığım anda anladım."

Tsukuru ses çıkartmadı.

"Ak'a yazık oldu" dedi Kızıl, kısık bir sesle. "Pek rahat bir yaşam süremedi. Güzeldi, güçlü bir müzik yeteneği vardı, ama ölümü feci oldu."

Ak'ın yaşamının bu şekilde bir iki cümleye sığdırılmasına Tsukuru normalde tepki göstermeden edemezdi. Fakat muhtemelen zaman farkı etkili olmuştu. Tsukuru Ak'ın öldüğünü çok yakın bir zamanda öğrenmişti, Kızıl ise altı yıldan beri bu gerçekle yaşıyordu.

"Şimdi artık anlamsız gelebilir, ama ben kendi açımdan bir yanlış anlamayı düzeltmek istiyorum" dedi Tsukuru. "Ak

ne anlattı bilemiyorum, ama ona tecavüz falan etmiş değilim. Her ne şekilde olursa olsun, onunla öylesi bir ilişkiye girmişliğim de yok."

Kızıl, yanıtladı: "Düşünüyorum da, gerçek dediğin, kumların altında kalmış bir şehir gibidir. Zamanın akışıyla üstündeki kum daha da kalınlaşırsa gerçek iyice derine gömülebilir; yine zamanın akışıyla birlikte kumlar rüzgârla savrulursa, görünür hale de gelebilir. Bu olaysa, neresinden bakarsak bakalım, ikinci şıkka giriyor. Yanlış anlamayı düzeltmek falan söz konusu değil. Sen zaten öyle bir şey yapacak insan değilsin. Bunu çok iyi biliyorum."

"Çok iyi biliyorsun?" diye, Kızıl'ın ifadesini aynen tekrarladı Tsukuru.

"Şimdi çok iyi biliyorum, demek istedim."

"Yığılan kumlar savrulduğu için mi?"

Kızıl, başıyla onayladı. "Evet, öyle."

"Sanki tarih hakkında konuşuyor gibiyiz."

"Bir anlamda evet, tarih hakkında konuşuyoruz."

Tsukuru karşısında oturan eski dostunun yüzüne bir süre baktı. Fakat gördüğü yüzde bir duygu izine rastlayamadı.

"Anılarını ustaca bir yerlere saklasan, iyice derine gömmüş olsan bile, o anıları yaratan geçmişi silemezsin" dedi Tsukuru, Sara'nın söylediklerini hatırlayıp aynı şekilde kullanarak.

Kızıl, başını birkaç kez salladı. "Aynen öyle. Anılarını ustaca bir yerlere saklasan, iyice derine gömmüş olsan bile, o anıları yaratan geçmişi silemezsin. Bu tam da benim söylemek istediğim şey."

"Fakat neticede, o zaman hep birlikte beni gruptan koparıp attınız. Bir anda ve hiç acımadan" dedi Tsukuru.

"Evet, öyle yaptık. Bu tarihsel bir gerçek. Kendimi savunmaya çalışıyor değilim ama o zaman öyle yapmak zorundaydık. Ak'ın anlattıkları çok gerçekçiydi. Rol yapmıyordu. Ger-

çekten yaralanmıştı. O yara gerçekten acı veriyor, gerçek kan akıyordu. Her ne şekilde olursa olsun, kuşku götürür bir hava yoktu. Fakat seni gruptan koparıp attıktan sonra, zaman geçtikçe, olup bitenlere hiç anlam veremez hale geldik."

"Nasıl yani?"

Kızıl, parmaklarını dizinin üzerinde birbirine kenetleyerek beş saniye kadar düşündü. Sonra yanıtladı:

"Başlangıçta üzerinde durulmayacak kadar ufak tefek şeylerdi. Ufak tefek, ama mantıksız gelen şeyler. Küçük küçük şaşkınlıklar yaşıyorduk fakat yine de pek üzerinde durmadık. Önemsiz şeylerdi ne de olsa. Fakat günden güne bu garip davranışlar çoğalmaya başladı, biz de daha sık fark etmeye başladık. Bunun üzerine düşündük, yolunda gitmeyen bir şeyler var dedik."

Tsukuru sessizce konuşmanın devamını bekledi.

"Muhtemelen Ak'ın ruhu hastalanmıştı" dedi Kızıl, masanın üzerinden aldığı altın çakmakla oynarken, sözcükleri özenle seçerek. "Geçici bir şey miydi, doğuştan gelen bir eğilimi mi vardı, bilemiyorum. Fakat en azından o sıralarda kız biraz *tuhaflaştı.* Evet, Ak gerçekten üstün bir müzik dehasına sahipti. Öyle güzel çalıyordu ki aklımızı başımızdan alırdı. Fakat bu maalesef onun ihtiyacını karşılayacak düzeyde bir deha değildi. Küçük bir dünyada ayakta kalabilse bile, geniş bir dünyaya açılabilecek ölçüde güçlü değildi. Ne kadar çalışıp didinse bile kafasında hedeflediği düzeye ulaşmayı başaramadı. Bildiğin gibi, Ak'ın vakur, içine kapanık bir karakteri vardı. Konservatuvara girdikten sonra, bu baskı daha da arttı. Sonra yavaş yavaş gariplikler ortaya çıkmaya başladı."

Tsukuru başını sallayarak onayladıysa da, bir şey söylemedi.

"Sık karşılaşılan bir durum" dedi Kızıl. "Yazık, ama sanat dünyasında bu tür durumlar sık sık olur. Deha bir hazne gi-

bidir tıpkı. Ne kadar çabalarsan çabala, ebatları kolay kolay değişmez. Belli bir miktarda su alır, fazlasını değil."

"Bu, dediğin gibi, sık karşılaşılan bir durum olabilir" dedi Tsukuru. "Fakat Tokyo'da ona önce ilaç verdiğim, sonra da tecavüz ettiğim hikâyesi nereden çıktı peki? Her ne kadar sinirleri yıpranmış olsa bile, nasıl durduk yerde böyle bir şey uydurabilir?"

Kızıl, başıyla onayladı. "Haklısın. Gerçekten durduk yerde oldu. Aslında tam da bu yüzden, en başlarda anlattıklarına inanmak durumunda kaldık. Ak durup dururken neden öyle bir hikâye uydursun ki, dedik."

Tsukuru kumların altına gömülmüş bir eskiçağ kentini gözlerinin önüne getirdi. Sonra kendini, yüksekçe bir kum tepeciğinin üzerine oturup, o çorak ören yerini izlerken hayal etti.

"Fakat neden bu hikâyedeki fail bendim? Neden ben olmak zorundaydım?"

"Bunu ben bilemem" dedi Kızıl. "Ak gizliden gizliye senden hoşlanıyordu belki de. O yüzden de, senin tek başına Tokyo'ya gitmen karşısında hayal kırıklığına uğrayıp öfkeye kapılmış olabilir. Kendisi de bu şehirden kurtulmak istiyordu belki de. Sebep her ne olursa olsun, artık işin gerçeğini öğrenebilmek mümkün değil. İşin gerçeği diye bir şey varsa elbette."

Kızıl, altın çakmağı avucunun içinde evirip çevirmeye devam ediyordu. Sonra konuşmasını sürdürdü:

"Anlamanı istediğim bir şey var. Sen çekip Tokyo'ya gittin, biz dördümüz Nagoya'da kaldık. Elbette bununla ilgili şöyle oldu, böyle oldu demek gibi bir niyetim yok. Yalnız, senin yeni bir yerde, yeni bir yaşantın oldu. Öte yandan bizim, birbirimize yaslanarak Nagoya şehrinde yaşamamız gerekiyordu. Ne söylemeye çalıştığımı anlıyor musun?"

"Artık bir yabancı haline gelen beni koparıp atmak Ak'ı

kesip atmaktan daha gerçekçi olacaktı. Söylemek istediğin bu mu?"

Kızıl bunu yanıtlamayarak hafifçe, ama uzun uzun iç geçirdi. "Şöyle bir düşününce, beşimiz içerisinde ruhsal açıdan en güçlü olanımız sendin belki de. Yumuşak ve uysal görünümünden hiç beklenmeyecek ölçüde hem de. Geride kalan dördümüz dışarıya çıkma cesaretini gösteremedik. Büyüdüğümüz yerden ayrılmaktan, anlaşabildiğimiz arkadaşlarımızdan uzak kalmaktan korktuk. İçinde kendimizi rahat hissettiğimiz o sıcaklığı arkamızda bırakamadık. Soğuk kış sabahlarında, sıcak yorganın altından çıkamamak gibi. Tutup eften püften bir sürü bahane uydurduk, ama şimdi çok iyi anlayabiliyorum."

"Fakat burada kaldığın için pişmanlık duymuyorsun, değil mi?"

"Evet, sanırım pişman değilim. Bu şehirde kalmanın, gerçekten birçok artısı oldu ve bunlardan fazlasıyla da yararlandım. Burası yerli bağlantıların sözünün geçtiği bir şehir. Sözgelimi benim arkamda duran tefeci şirketin patronu, bizim lise yıllarımızdaki gönüllülük faaliyetlerimiz hakkında gazetede çıkmış olan haberi okuyunca, en baştan itibaren bana güvendi. Bizim o faaliyetlerimizden, kişisel çıkarlarım için yararlanmayı hiç düşünmemiştim. Fakat sonuçta öyle oldu. Dahası, bu şirketin müşterileri arasında, üniversitede babamın öğrencisi olmuş kişilerin sayısı hiç de az değil. Nagoya'nın sanayi dünyasında çok sağlam bir ağ var. Nagoya Üniversitesi profesörü demek, burada az çok marka anlamına geliyor ne de olsa. Fakat böyle şeylerin Tokyo'da hiçbir önemi yok. Bir mendil kadar değeri olmaz. Sence de öyle değil mi?"

Tsukuru sessizliğini koruyordu.

"Dördümüzün burada kalmasının ardında böylesi gerçekçi nedenler olduğu kanısındayım. Deyim yerindeyse, bizler sı-

cak suyla dolu küvetin içinde kalmayı tercih ettik. Farkına vardığımda, bu şehirde bir tek ben ve Mavi kalmıştık. Ak öldü, Kara ise evlenip Finlandiya'ya gitti. Üstelik, Mavi'yle birbirimizden iki adım ötede yaşadığımız halde hiç görüşmüyoruz. Neden? Görüşsek bile konuşabileceğimiz hiçbir şey yok da ondan."

"Lexus satın al sen de. Konuşacak konu çıkmış olur."

Kızıl gözlerini kapattı. "Ben şu an Porsche Carrera 4 kullanıyorum. Üstü yarı açılır türden. Altı manuel vitesi var ve vites değiştirmek mükemmel bir his. Özellikle vites düşürürken harika. Hiç kullandın mı?"

Tsukuru başını iki yana salladı.

"Benim çok hoşuma gidiyor. Yerine başka bir şey almaya niyetim yok" dedi Kızıl.

"Bir tane de şirket için al sen de. Nasıl olsa vergiden düşersin. Masrafları da şirketten çıkar."

"Müşterilerimiz arasında Nissan bağlantılı şirketler de, Mitsubishi bağlantılı şirketler de var. Şirket arabası olarak Lexus kullanmam mümkün değil."

Kısa bir sessizlik oldu.

"Ak'ın cenaze törenine katıldın mı?" diye sordu Tsukuru.

"Evet, gittim. Öylesine acılı bir cenazeyi ne daha önce yaşamıştım, ne de sonrasında yaşadım. Gerçekten. Şimdi hatırlarken bile üzülüyorum. Mavi de oradaydı. Kara gelemedi. Çünkü o sıra çoktan Finlandiya'ya yerleşmişti ve doğum yapmak üzereydi."

"Ak'ın öldüğünü bana neden bildirmediniz?"

Kızıl, bir süre hiçbir şey söylemeksizin Tsukuru'nun yüzüne dalgın dalgın bakmakla yetindi. Bakışlarını tam olarak odaklayamıyor gibiydi. "Bilemiyorum" dedi Kızıl. "Birileri söylemiştir diye düşündüm. Belki de Mavi..."

"Hayır, hiç kimse söylemedi. Bir hafta öncesine kadar da onun öldüğünü bilmiyordum."

Kızıl, başını iki yana salladı. Sonra da, bakışlarını çevirip pencereden dışarı baktı. "Sanırım kötülük etmişiz. Bahane üretiyor değilim, ama biz de ne yapacağımızı bilmez haldeydik. Ak'ın öldürüldüğünden doğal olarak haberin olur diye düşündük. Sonra, sen cenaze törenine gelmeyince de, herhalde gelmek çok zor gelmiştir dedik, ona yorduk."

Tsukuru bir süre suskun kaldı. Sonra konuştu: "Öldürüldüğünde Ak, Hamamatsu'daymış. Doğru mu?"

"Evet. Sanırım iki yıl kadar kaldı orada. Tek başına yaşıyor, çocuklara piyano öğretiyordu. Yanılmıyorsam, Yamaha'nın müzik kursunda çalışıyordu. Neden kalkıp da Hamamatsu'ya gitti, işin ayrıntısını bilmiyorum. İstese Nagoya'da da iş bulabilirdi oysa."

"Ak orada nasıl bir yaşam sürüyordu acaba?"

Kızıl paketinden bir sigara daha çıkartıp dudaklarının arasına kıstırdı ve kısa bir an durup çakmağıyla yaktı. Sonra yanıtladı:

"O öldürülmeden altı ay kadar önce, iş nedeniyle Hamamatsu'ya gitmem gerekmişti. Ak'ı telefonla arayıp onu yemeğe davet ettim. O sıralarda artık dördümüz büsbütün kopmuştuk ve birbirimizin yüzünü bile doğru dürüst görmüyorduk. Arada sırada haberleşiyorduk yalnızca. Fakat Hamamatsu'daki işim düşündüğümden çok daha çabuk bitince, epey bir zamanım arttı, ben de uzunca bir aradan sonra Ak ile görüşmek istedim. Sandığımdan çok daha huzurlu görünüyordu. Nagoya'dan uzaklaşarak yeni bir yerde yaşamaya başladığı için mutlu gibiydi. Birlikte eskilerden konuşup, yemek yedik. Şehir merkezindeki ünlü bir yılanbalığı lokantasına gidip bira içtik, bir hayli rahatlamıştık. Onun da biraz içtiğini görmek şaşırtmıştı beni. Onu içki içerken hiç hayal edemezdim. Fakat nasıl söylesem, yine de ortamda sanki epey yüksek bir gerilim de var gibiydi. Yani sohbet ederken bazı konulardan kaçınarak konuşmak gibi..."

"Bazı konular derken? Beni kastediyorsun değil mi?"

Kızıl'ın yüzünde sıkıntılı bir ifade oluştuysa da, başını sallayarak onayladı. "Evet, öyle. O olay, Ak'ın kafasında inatla varlığını koruyor gibiydi. O olayı unutamamıştı. Fakat bu bir tarafa bırakılırsa, artık onda garip diyebileceğim bir şey göremedim. Bol bol güldü ve sanırım sohbetten de keyif aldı. Konuştukları da mantıklıydı. Yaşam çevresini değiştirmesinin ona olumlu katkısı olmuş gibi geldi bana. Yalnız, bunu söylemek hiç hoşuma gitmiyor ama, o artık eskisi gibi güzel değildi."

"Güzel değildi" diye, Tsukuru Kızıl'ın sözlerini aynen tekrarladı. Kendi sesi çok uzaklardan geliyormuş gibiydi.

"Hayır, *güzel değildi* demek biraz yanlış oldu." Kızıl böyle dedikten sonra bir an düşündü. "Nasıl söylesem, elbette yüzü temelde aynıydı ve normal standartlar açısından bakarsak o gün de güzel olduğu kuşku götürmezdi. 10'lu yaşlardaki Ak'ı bilmedikleri müddetçe, insanlar onun hoş biri olduğundan başka bir şey düşünmezlerdi mutlaka. Fakat ben Ak'ın eski halini biliyorum. Onun ne kadar çekici olduğu, yüreğime net bir şekilde kazınmış durumda. Fakat o gün karşımdaki Ak, öyle değildi."

Kızıl o anki görüntüyü anımsamış gibi, yüzünü hafifçe buruşturdu.

"Ak'ı o haliyle tam karşımda görmek, dürüst olmak gerekirse benim için zor bir deneyim oldu. Eskiden onda var olan sıcak *bir şeylerin* artık izine bile rastlayamamak. O bir şeylerin yitip gitmiş, artık benim yüreğimi titretemeyecek olması."

Kül tablasının üzerinde sigaranın dumanı yükseliyordu. Kızıl, konuşmasını sürdürdü:

"O sırada Ak 30'lu yaşlarına yeni adım atmıştı. Söylemeye hiç gerek yok ki, hâlâ gençti elbette. Benimle buluşmaya aşırı ciddi bir kıyafetle geldi. Saçlarını ensesinde toplamış, neredeyse hiç makyaj yapmamıştı. Gerçi bunun pek öne-

mi yok. Küçük, yüzeysel detaylar bunlar ne de olsa. Önemli olan Ak'ın o gün geldiğinde artık yaşama gücünü, bu güçle gelen doğal ışıltıları bütünüyle yitirmiş olmasıydı. Karakter olarak içine kapanık bir kızdı, evet ama içinde kendi iradesinden bağımsız olarak tüm canlılığıyla hareket eden bir şeyler vardı. O şeylerin ışıltıları ve sıcaklığı buldukları çatlaklardan dışarıya vururdu sanki. Fakat onunla son görüşmemizde bu şeyler neyse çoktan yok olup gitmişti. Sanki birisi sahne arkasına geçerek fişini çekmiş gibi. Bir zamanlar onu herkesten ayıran o ışıltı, o canlılık yok olup gitmişti ve ona bakmak insana acı veriyordu. Mesele yaşla ilgili değil. Yaşı ilerlediği için o hale geldiğini söylüyor değilim. Ak'ın birisi tarafından boğularak öldürüldüğünü duyduğumda, gerçekten perişan oldum, gerçekten tüm içtenliğimle üzüldüm ona. Nasıl bir durumdan kaynaklanıyor olursa olsun, o şekilde ölmesini istemezdim. Fakat aynı zamanda şöyle düşünmeden de edemedim: Fiziksel olarak ölmeden, öldürülmeden önce de, bir anlamda canı çoktan çekilip gitmişti."

Kızıl, kül tablasındaki sigarayı eline alıp, dumanını derin derin içine çekerek, gözlerini kapattı.

"O benim yüreğimde çok derin bir boşluk bıraktı ve o boşluk henüz kapanmış değil" dedi Kızıl.

Bir sessizlik çöktü. Elle tutulacak kadar yoğun bir sessizlik.

"Ak'ın sık sık çaldığı piyano bestesini anımsıyor musun?" diye sordu Tsukuru. "Lizst'in 'Le Mal du Pays' adlı kısa bestesi hani..."

Kızıl, kısa bir an düşündükten sonra başını iki yana salladı. "Hayır, o besteyi anımsamıyorum. Benim anımsadığım Schumann besteleri yalnızca. 'Kinderszenen, Çocukluk Manzaraları' içindeki ünlü beste. 'Träumerei, Rüya Görme' idi sanırım. Bunu arada sırada çaldığını anımsıyorum. Fakat Lizst parçası çaldığını bilmiyorum. Ne olmuş o parçaya?"

"Özel bir anlamı yok. Bir an aklıma geliverdi yalnızca" de-

di Tsukuru. Sonra kol saatine göz attı. "Çok zamanını aldım. Ben yavaş yavaş kalkayım. Seninle konuşabildiğimiz için çok sevindim."

Kızıl, sandalyedeki oturuşunu bozmaksızın, dosdoğru Tsukuru'nun yüzüne bakıyordu. Bakışlarında herhangi bir ifade yoktu. Henüz üzerine hiçbir şey kazınmamış bir taş tablete bakan insanlar gibi bir hali vardı. "Acelen mi var?" diye sordu.

"Hiç yok."

"Biraz daha konuşabilir miyiz?"

"Olur. Benim zamanım bol."

Kızıl, bir süre söyleyeceklerini tartıyormuş gibi durdu. Sonra konuştu: "Artık bana karşı sevgi hissetmiyorsun, değil mi?"

Tsukuru bir an ne diyeceğini şaşırdı. Hem böyle bir soruya hiç hazırlıklı değildi, hem de o an karşısındaki insana karşı hissettiği duyguları sevgi ya da sevgisizlik gibi iki sözcüğe indirgemek pek uygun gelmiyordu nedense.

Tsukuru sözcükleri özenle seçti: "Bir şey söyleyemem. 10'lu yaşlarda olduğumuz sıralarda farklı duygulara sahip olduğum kesin. Fakat bu..."

Kızıl, elini kaldırarak Tsukuru'nun sözünü kesti:

"Sözcük seçiminde o kadar titizlenmesen de olur. Sevmek için çabalamana da gerek yok. Bana karşı sevgi besleyen tek kişi bile yok artık. Çok doğal. Ben bile, kendime karşı sevgi besleyemiyorum. Fakat eskiden, benim de birkaç muhteşem arkadaşım vardı. Sen de onlardan biriydin. Fakat hayatımın bir noktasında hepsini yitiriverdim. Tıpkı Ak'ın bir noktada yaşam ışıltısını kaybetmesi gibi... Fakat ne şekilde olursa olsun, artık geri dönebilmek mümkün değil. Paketi açılan ürünü değiştirmek mümkün olmaz. Bu şekilde sürdürmekten başka yolum yok."

Kızıl, kaldırdığı elini indirip, dizinin üzerine koydu. Son-

ra parmağını düzensiz bir ritimle dizkapağına vurmaya başladı. Sanki Mors alfabesiyle bir yerlere mesaj gönderiyormuş gibi...

"Benim babam o kadar uzun süre üniversitede hocalık yaptı ki öğretmenlere özgü birtakım alışkanlıklar edinmişti. Evin içinde bile bize bir şeyler öğretip aydınlatmaya çalışır, kürsünün tepesinden ders verir gibi konuşurdu. Çocukluğumdan beri o tavrından nefret etmişimdir. Fakat bir an farkına vardım ki artık ben de aynı şekilde konuşmaya başlamışım."

Hâlâ parmağını dizkapağına vurmaya devam ediyordu.

"Sana korkunç bir kötülük ettiğimi düşündüm hep. Gerçekten. Biz ne öyle bir şey yapacak insanlardık, ne de böyle bir şeye hakkımız vardı. O yüzden, bir gün mutlaka senden doğru düzgün özür dilemek niyetindeydim. Fakat bir türlü öyle bir fırsat yaratamadım."

"Bunun artık bir önemi yok" dedi Tsukuru. "Artık telafisi mümkün olmayan bir şey bu da."

Kızıl, bir süre düşüncelere daldı. Neden sonra sessizliğini bozdu: "Bak Tsukuru. Senden bir ricam var."

"Ne gibi?"

"Beni dinlemeni istiyorum. İçimi dökmek mi desem, şimdiye kadar hiç kimseyle konuşmadığım bir konu. Belki böyle bir şeyi duymak istemeyebilirsin, ama kendi yaramı sana açmak istiyorum. Taşımakta olduğum yükü bilmeni istiyorum. Elbette, bu yolla sende açtığımız yarayı kapatmaya çalışmak gibi bir niyetim yok. Bu yalnızca benim duygularımla, hissettiklerimle ilgili bir mesele. Eski bir dost olarak beni dinlemek ister misin?"

Tsukuru konuşmanın nereye varacağını kestiremeden başını sallayarak onayladı.

Kızıl, söze girdi: "Az önce, üniversiteye girene kadar akademik çalışmaya hiç de uygun biri olmadığımı anlayamamış-

tım, dedim. Bir de bankada çalışana kadar, bir şirkette çalışmaya uygun biri olmadığımı anlayamamıştım, dedim. Değil mi? Bundan utanç duyuyorum, ama sanırım kendimi doğrudan ve ciddiyetle irdelemeye üşendim. Fakat aslında, durum bununla da sınırlı değil. Gerçekten evlenene kadar da, evliliğe uygun biri olmadığımı anlayamamıştım. İşin özü, kadın-erkek arasındaki bedensel ilişkiler bana uygun değil. Ne söylemeye çalıştığımı aşağı yukarı anlamış olmalısın."

Tsukuru suskunluğunu koruyordu. Kızıl, konuşmasını sürdürdü:

"Net bir şekilde ifade etmek gerekirse, kadınlara karşı pek bir istek duyamıyorum. Tamamen isteksizim diyemem, ama daha ziyade erkeklere karşı istek duyuyorum."

Odaya yine derin bir sessizlik çöktü. Tek bir ses bile duyulmuyordu. Zaten sessiz bir odaydı.

"Bu pek nadir karşılaşılan bir durum olmasa gerek" dedi Tsukuru, o sessizliğin yarattığı boşluğu doldurmaya çalışırmış gibi.

"Evet, özel, nadir görülen bir durum değil. Haklısın. Fakat bu gerçeğin insanın hayatının bir noktasında net bir şekilde kafasına dank etmesi çok sert bir darbe oluyor. Hem de çok sert. Genel geçer açıklamalarla geçiştirilemez. Nasıl söylesem acaba? Sanki seyir halinde olan bir geminin güvertesinden, gecenin karanlığında aniden tek başına denize atılıvermek gibi."

Tsukuru, Haida'yı anımsadı. Haida'nın ağzını, rüyasında –o olay herhalde rüyaydı– Tsukuru'nun fışkırttığı meniyi tamamen emmesini... O sıralarda Tsukuru gerçekten büyük bir karmaşa yaşamıştı. *Gecenin karanlığında aniden tek başına denize atılıvermek...* Evet, hedefini tutturan bir ifadeydi bu.

"Her ne olursa olsun, mümkün mertebe kendine karşı dürüst olman gerektiği kanısındayım" dedi Tsukuru, sözcükleri özenle seçerek. "Dürüst olup, biraz olsun özgür kalabilmek-

ten başka yolu yok. Kusura bakma, ama benim tek söyleyebileceğim bu."

Kızıl, söze girdi. "Bildiğin gibi, Nagoya ölçek açısından bakıldığında Japonya'nın sayılı büyük şehirlerinden biri, ama aynı zamanda küçük bir şehir. İnsanı çok, sanayisi gelişmiş ve burada bir dolu şey var, ama seçenekler akıl almayacak ölçüde az. Bizim gibi insanların kendine karşı dürüst olup özgürce yaşaması, burada kolay iş değil... Baksana, bu durum büyük bir çelişki değil mi? Yaşam süreçlerimiz boyunca gerçek benliğimizi parça parça keşfediyoruz. Sonra keşfettiğimiz ölçüde de bir şeyleri yitiriyoruz."

"Umarım her şey istediğin gibi olur. İçimden geçen bu gerçekten" dedi Tsukuru. Gerçekten, içtenlikle öyle düşünüyordu.

"Artık bana kızgın değil misin?"

Tsukuru hafifçe başını salladı. "Sana kızgın falan değilim. Aslında hiç kimseye kızgın değilim."

Tsukuru bir an, kendisinin de karşısındaki kişiye rahatça "sana" diyerek konuştuğunun farkına vardı. En sonunda doğallıkla dudaklarından dökülüvermişti bu sözcük.

Kızıl, Tsukuru'yu asansörün önüne kadar yolcu etti.

"Bakarsın seninle bir daha görüşme şansımız olmaz. O yüzden, son olarak kısa bir şey daha anlatmak istiyorum. Sakıncası yoksa tabii" dedi Kızıl, koridorda yürürken.

Tsukuru, başını olur anlamında salladı.

"Bu benim, işe yeni başlayacak şirket çalışanlarının stajlarında yaptığım ilk konuşmadır. Önce odanın tamamında göz gezdirir, sonra stajyerlerden birini rastgele kaldırırım. Sonra şöyle derim: 'Hadi bakalım, senin için bir iyi, bir de kötü haberim var. Önce kötü haber. Şimdi senin el ya da ayak parmaklarının tırnaklarını kerpetenle sökeceğiz. Üzgünüm ama maalesef böyle bir karar verilmiş durumda. Değiştirmek

mümkün değil.' Çantamdan, önceden hazırladığım kerpeteni çıkartıp, herkese gösteririm. Herkes iyice görebilsin diye zamana yayarak. Sonra şöyle derim: 'Şimdi de iyi habere gelelim. El tırnaklarının mı, yoksa ayak tırnaklarının mı çekileceği konusunda seçim sana bırakılmış durumda. Hadi bakalım. Hangisini seçiyorsun? On saniye içerisinde karar vermen gerek. Eğer karar veremezsen, hem el hem ayak tırnaklarını, hepsini birden sökeceğiz.' Sonra elimde kerpetenle on saniye sayarım. 'Ayağım olsun' derler, çoğunlukla da sekizinci saniye civarında. 'Tamam. Ayak öyleyse. Şimdi bununla senin ayak tırnaklarını sökeceğim. Fakat daha önce, söyle bakalım. Neden ellerini değil de ayaklarını tercih ettin?' diye sorarım. Stajyer yanıtlar: 'Bilemiyorum. Herhalde ikisi de aynı ölçüde acı verir. Fakat ikisinden birini seçmek zorunda kalınca, çaresiz ayağımı seçtim işte.' Ben de o stajyerin elini sımsıkı tutarak tokalaşır, şöyle derim: 'Gerçek hayata hoş geldin!' Welcome to real life!"

Tsukuru bir süre, eski dostunun ince uzun yüzünü hiçbir şey söylemeden süzdü.

"Bizim her birimize seçim yapma özgürlüğü verilmiş" dedi Kızıl. Sonra göz kırparak gülümsedi. "Bu öykünün anafikri bu."

Asansörün gümüş rengi kapıları açıldı ve ikisi orada ayrıldı.

12

Tsukuru, Kızıl ile görüştüğü günün akşamı saat yedide Tokyo'daki evine döndü. Çantasından eşyalarını çıkarttı, üzerindeki giysileri çamaşır makinesine koydu, duş alıp terini akıttı. Sonra Sara'yı cep telefonundan aradı. Telesekreter çıkınca Nagoya'dan az önce döndüğü, uygun olduğu bir zaman aramasını beklediği notunu bıraktı.

Saat on biri geçene kadar uyanık kalıp beklediyse de telefon gelmedi. Ertesi gün salı, öğle tatilinde Sara'dan telefon geldiğinde, Tsukuru şirket yemekhanesinde öğlen yemeğini yiyordu.

"Nasıl geçti? Nagoya'da işler yolunda gitti mi?" diye sordu Sara.

Tsukuru masadan kalkıp, koridorda sakin bir yere geçti. Sonra, pazar ve pazartesi günü, önceden haber vermeden doğrudan Lexus galerisine ve Kızıl'ın ofisine gittiğini, ikisiyle de görüşüp konuştuğunu anlattı kısaca.

"İkisiyle de konuşabilmem iyi oldu sanırım. Bu sayede, birçok şeyi daha iyi anlamış oldum" dedi Tsukuru.

"Sevindim" dedi Sara. "Zahmete girip oraya kadar gitmen boşuna değilmiş."

"Eğer senin için de uygun olursa, bir yerlerde buluşup her şeyi anlatmak isterim."

"Biraz bekle. Programıma bakayım."

Sara'nın programını kontrol etmesi on beş saniye kadar

sürdü. O süre boyunca, Tsukuru pencerenin dışından görünen Şincuku semti manzarasını seyretti. Gökyüzü kalın bulutlarla kaplıydı, her an yağmur bastırabilirdi.

"Yarın değil öbür gün akşam olursa boşum. Senin programın nasıl?" dedi Sara.

"Benim için de uygun. Yemek yiyelim beraber" dedi Tsukuru. Ajandasına bakmasına falan gerek yoktu. Neredeyse her akşamı boştu.

İkisi buluşacakları yeri belirleyip, konuşmayı sonlandırdılar. Cep telefonunu kapattıktan sonra, Tsukuru'nun göğsünde tuhaf bir his oluştu, sanki yabancı bir cisim yutmuş ya da yediklerinin bir kısmını sindirememiş gibi. Öyle bir histi işte. Sara ile konuşmadan önce olmayan bir histi bu. Orası kesindi. Fakat bunun ne anlama geldiği ya da bir anlamı olup olmadığı konusunda bir hükme varamıyordu Tsukuru.

Sara ile aralarında geçen konuşmayı, elinden geldiğince zihninde yeniden canlandırdı. Neler konuştukları, Sara'nın sesinin tonu, aradaki boşluklar... Her zamankinden farklı bir durum varmış gibi değildi. Cep telefonunu cebine koyup, masaya dönerek yemeğini bitirmeyi düşündü. Fakat artık iştahı kalmamıştı.

* * *

O gün öğleden sonra ve ertesi gün, Tsukuru şirkete yeni başlayan bir elemanı asistan olarak yanına alıp, yeni asansör yapılması gereken birkaç istasyonu teftişe çıktı. Şirket merkezinde saklanan istasyon çizimleriyle, istasyonların uyumlu olup olmadığını asistanının yardımıyla ölçerek, tek tek teyit etti. Çizimlerle gerçek mekân arasında akıl almayacak sapmalar ve farklılıklar çıktığı olurdu. Böyle durumların meydana gelmesine birkaç farklı etken sebep olabilirdi, ama her halükârda inşaata başlamadan önce ayrıntıla-

rına varana kadar güvenilebilecek çizimlerin mutlaka hazır olması gerekirdi. İnşaata başladıktan sonra büyük sapmalar ya da farklılıklar tespit edilecek olursa, artık telafisi mümkün olmazdı. Tıpkı muharebe birliğinin yanlışlarla dolu bir haritaya güvenerek bir adaya çıkartma yapması gibi bir durum olurdu bu.

Bu işlem tamamlandıktan sonra, istasyon şefiyle oturup tadilat sırasında ortaya çıkabilecek sorunları gözden geçirdi. Asansör inşasıyla birlikte istasyonun şekli de değişime uğrar, bu değişiklikler yolcu akışını da etkilerdi. Bu değişikliklerin mevcut yapıya düzgün bir şekilde uydurulması zorunluydu. Elbette öncelik yolcuların güvenliğiydi ama aynı zamanda, istasyon çalışanlarının işlerini yapabilmeleri için gerekli hareket alanının da sağlanması lazımdı. Tüm bu unsurlar dikkate alınarak genel tadilat planının belirlenmesi ve ayrıntılı çizimler haline getirilmesi Tsukuru'nun göreviydi. Zahmetli bir işti ama sonuçta insan hayatı söz konusu olduğu için önemli bir çalışmaydı. Tsukuru bütün işi bıkmadan, usanmadan çalışarak halletti. Sorunlu noktaları belirleyip kontrol edilecekler listesi oluşturmak, o listede yer alan işleri tek tek halletmek onun zaten usta olduğu bir konuydu. Aynı zamanda deneyimsiz genç şirket elemanına da işin esaslarını öğretiyordu. Gencin adı Sakamoto'ydu ve Waseda Üniversitesi'nin mühendislik ve fen fakültesinden yeni mezundu; acayip ketum bir gençti, ince uzun yüzü hiç mi hiç gülmüyordu, ama çabuk öğreniyor ve söylenenlere harfi harfine uyuyordu. Ölçüm işlerinde de becerikliydi. Bu çocuk işe yarar, diye düşündü Tsukuru.

Ekspres tren istasyonunun şefiyle bir saat kadar, tadilat inşaatının ayrıntılarını gözden geçirdiler. Öğle paydosunda hazır yemek sipariş edip, istasyon şefinin odasında birlikte yediler. Sonrasında ise Japon çayı içerek havadan sudan konuştular. İstasyon şefi şişman, babacan, orta yaşlı bir adam-

dı ve istasyonlarla ilgili çok keyifli anılar anlatıyordu. Tsukuru sahaya inip böyle sohbetleri yerinde yapmayı çok severdi. Konu bir noktada kayıp eşyalar meselesine geldi. Trenlerde ve vagonlarda ne kadar çok eşya unutulduğundan, bu eşyalar arasından inanılması güç, garip şeyler çıktığından bahsetti adam... Yakılmış cenaze kemikleri, peruklar, takma bacaklar, bir roman müsveddesi (biraz okumuş, ama sıkıcı gelmişti), bir kutu içerisinde güzelce sarılmış, kana bulanmış bir tişört, canlı bir tırtıl, sırf kadın cinsel organlarının çekildiği, kırk kadar renkli fotoğraftan oluşan bir albüm, ahşap işi kocaman göz alıcı bir balık...

"Bazen unutulan şeyi ne yapacağımızı bilemediğimiz de oluyor" dedi adam. "Tanıdığım istasyon şeflerinden birine, içine ölü bebek konmuş bir Boston çantası kayıp eşya olarak getirilmiş, ama şansıma, benim başıma henüz öyle bir şey gelmedi. Fakat eskiden şefliğini yaptığım bir istasyonda, formaldehite yatırılmış iki parmak bulunmuştu."

"Çok acayipmiş" dedi Tsukuru.

"Evet, elbette acayip. Güzel bir kumaş keseye konmuş, küçük mayonez kavanozu gibi bir kapta iki küçük parmak sıvı içinde yüzüyordu. Dibinden kesilmiş çocuk parmağı gibiydiler. Elbette, hemen polise telefon ettim. Herhangi bir suçla alakası olabilirdi ne de olsa. Polisler hemen geldi, o şeyi alıp götürdüler."

İstasyon şefi çayından bir yudum içti.

"Bundan bir hafta kadar sonra, parmakları almaya gelen polis tekrar geldi. Parmakları lavaboda bulan istasyon görevlisinden, nerede nasıl bulduğuna dair ayrıntıları bir kez daha iyice dinleyip gitti. Sorgulama sırasında ben de bulundum. O polisin dediklerine bakılırsa, kavanozdaki parmaklar çocuk parmağı değilmiş. Laboratuvar incelemesinde, parmakların bir yetişkine ait oldukları anlaşılmış. Küçük olmalarının nedeni altıncı parmaklar olmalarıymış. Polisin dediklerine ba-

kılırsa, nadiren de olsa altı parmakla doğan insanlar oluyormuş. Çoğunlukla, ebeveynler çocuk hilkat garibesi gibi görünmesin diye daha bebekken kestirirlermiş. Fakat yetişkin olup da hâlâ altı parmağı olanlar da varmış. İşte o parmaklar da, yetişkin olduktan sonra ameliyatla kesilerek formaldehite yatırılmış altıncı parmaklarmış. Tahminlerine göre o parmakların sahibi, 20'lerinin ya da 30'larının ortalarında bir erkekmiş, ama kesilmesinin üzerinden ne kadar zaman geçtiği anlaşılamamış. Ne oldu da bu parmaklar bir istasyon tuvaletinde unutuldu ya da oraya atıldı, hayalimde canlandırmam bile mümkün değil. Fakat galiba, bir suçla alakası yokmuş. Sonuçta parmaklar poliste kaldı. Parmaklarını bir yerlerde unuttuğunu söyleyen birileri de çıkmadı. Hâlâ polisin deposunda öylece duruyorlardır belki de."

"İnanılmaz bir öykü" dedi Tsukuru. "Yetişkin olana kadar altı parmakla yaşadığı halde, neden birdenbire kestirmeye karar verdi acaba?"

"Evet, tam bir gizem. Sonrasında benim de ilgimi çekti, altı parmaklılarla ilgili birçok araştırma yaptım. Bu, polidaktili diye bilinen bir rahatsızlık ve ünlü insanlar arasında da çok sayıda polidaktili vakası var. Gerçek olup olmadığı belli değil, ama ünlü 16. yüzyıl beyi Hideyoşi Toyotomi'nin iki başparmağı olduğuna dair tanıklıklar var. Onun dışında da birçok örnek var. Ünlü piyanistler, yazarlar, ressamlar, beyzbol oyuncuları... Kurmaca alanında, *Kuzuların Sessizliği* filmindeki Doktor Lecter da altı parmaklıydı. Altı parmaklılık asla anomali değil ve gerçekte bu bozukluğa sebep olan gen baskın olarak geçiyor. Irklara göre farklılıklar var, ama dünya genelinde, yaklaşık beş yüz kişiden biri altı parmakla doğuyormuş. Fakat bunların çoğu, az önce söylediğim gibi, çocuk kendini bilecek yaşa gelmeden ebeveynlerin isteğiyle kesilip alınıyormuş. O yüzden, bizim altı parmaklı biriyle rastlaşma şansımız yok denecek kadar az. Ben de, o unutulmuş

parmaklarla karşılaşana kadar, altıncı parmak diye bir şeyin var olduğunu hiç duymamıştım."

Tsukuru söze girdi: "Fakat çok tuhaf. Altıncı parmağa sebep olan gen baskın bir gense, neden daha çok sayıda insan altı parmaklı olmuyor acaba?"

İstasyon şefi başını hafifçe yana eğdi. "Neden olduğunu bilemiyorum. Öyle çetrefil konulardan hiç anlamam ben."

Yanlarında yemek yiyen Sakamoto o anda ilk kez ağzını açtı. Sanki bir mağaranın girişini kapatan ağır bir kayayı güçlükle kımıldatıyormuş gibiydi. "Gerçi sizden yaşça küçüğüm, ukalalık etmek gibi olacak ama müsaadeniz olursa fikrimi söyleyebilir miyim?"

"Elbette söyleyebilirsin" dedi Tsukuru, şaşırarak. Çünkü Sakamoto başkalarının önünde kendiliğinden fikir beyan edecek tipte bir genç değildi. "İstediğin gibi konuşabilirsin."

"*Baskın* sözcüğünün tınısı insanların çoğunun bu sözcüğü yanlış anlamasına neden olabiliyor; ama bir eğilimin baskın olması, o özelliğin dünyaya sınır tanımaksızın yayılacağı anlamına gelmez" dedi Sakamoto. "Nadir hastalık olarak bilinen sendromlar arasında, genetik açıdan baskın özellikte olanlar hiç de az değildir, ama bu sendromlar yaygın ve genelleşmiş midir derseniz, hayır, öyle değildir. Bunlar çoğu durumda, şansımıza belli bir sayıyla sınırlı kalır, nadir görülen hastalık olmaktan öteye geçmez. Çünkü, baskın gen dediğimiz, eğilimlerin dağılım unsurlarından biridir yalnızca. Bunun dışında en güçlünün hayatta kalması, doğal seleksiyon gibi unsurlar da vardır sözgelimi. Bu nihayetinde benim tahminim yalnızca, ama altı parmak insanoğlu için sayı olarak fazla geliyor olabilir mi acaba? Sonuçta, elde beş parmak olmasının iş yapmak açısından hem gerekli hem de yeterli olduğu kanısındayım. O yüzden, bu bozukluğa sebep olan gen baskın olsa bile, gerçek dünyada altı parmaklılar son derece küçük bir azınlıkla sınırlı olmalı. Yani, doğal se-

leksiyon prensibi baskın genden üstün çıkmış demektir."

Bunları bir solukta söyledikten sonra, Sakamoto yeniden sessizliğe gömüldü.

"Mantıklı" dedi Tsukuru. "Bu, dünyadaki ölçüm birimlerinin genel olarak on ikilik sayma sisteminden onlu sayma sistemine doğru tek tipleştirilmesi süreciyle de uyum gösteriyor sanırım."

"Şimdi siz söyleyince düşündüm de, dediğiniz gibi ölçü birimleri de altı parmak yerine beş parmağa uygun hanelere dönüştürülmüştür belki de" dedi Sakamoto.

"İyi de, sen nasıl bu konu hakkında bu kadar ayrıntılı bilgiye sahipsin?" diye sordu Tsukuru, Sakamoto'ya.

"Üniversitede genetik bilimi dersi aldım. Kişisel olarak o konuya ilgim vardı, onun için" dedi Sakamoto, yanakları kızararak.

İstasyon şefi keyifle güldü. "Demiryolu şirketine girsen bile, genetik dersi almış olman işe yarıyor işte. Okumaktan hiçbir zaman zarar gelmez gerçekten."

Tsukuru istasyon şefine döndü. "Gerçi altı parmaklı olmak, hele de piyanistler için, bulunmaz nimet olmalı."

"İşin orası, hiç de öyle değil galiba" dedi istasyon şefi. "Altı parmaklı piyanistlerin dediklerine bakılırsa, fazla parmak aksine engel teşkil ediyormuş. Gerçekten de, şimdi genç Sakamoto'nun dediği gibi, altı parmağı eşit olarak hareket ettirmek, insanoğluna ağır bir yük getiriyordur belki de. Beş parmak ideal olanı mı desem..."

"Peki altı parmaklı olmanın hiç artısı oluyor mu acaba?" diye sordu Tsukuru.

İstasyon şefi yanıtladı. "Araştırdığım kadarıyla, Ortaçağda Avrupa'da altı parmaklı insanlar büyücü ya da cadı yaftası yiyerek yakılırlarmış. Haçlı Seferleri zamanında, bir ülkedeki altı parmaklı insanların tamamının öldürüldüğü de söyleniyor. Doğru mudur değil midir, bilemem. Yine Borneo'da

altı parmaklı doğan çocuklar otomatik olarak kâhin oluyormuş. Bunu bir artı olarak görmek zor olabilir gerçi."

"Kâhin mi?" dedi Tsukuru.

"Sonuçta, Borneo'da öyleymiş işte."

O sırada öğle paydosu bitince, konuşma da sona erdi. Tsukuru öğlen yemeği için istasyon şefine teşekkür ederek, Sakamoto ile birlikte şirket merkezine döndü.

Merkeze dönüp de çizimler üzerinde bazı gerekli eklemeleri yaparken, aniden aklına bir şey geliverdi. Haida'nın anlattığı, babasıyla ilgili hikâye... Oita'nın dağlık bölgesindeki kaplıca pansiyonunda uzun süre konaklayan caz piyanistinin, çalmaya başlamadan önce piyanonun üstüne koyduğu kumaş kese... Belki de içindeki, formaldehite yatırılmış, sağ ve sol eline ait altıncı parmaklardı. Adam yetişkin olunca, bir nedenle parmakları ameliyatla aldırmış, kavanoz içerisinde yanında dolaştırıyordu hatta. Sonra da, çalmaya başlamadan önce mutlaka piyanonun üzerine koyuyordu. Koruyucu bir uğur gibi...

Elbette bu, Tsukuru'nun varsayımından öteye geçmiyordu. Hiçbir dayanağı da yoktu. Üstelik bu olay, elbette gerçekse, kırk sene önce olmuştu. Fakat ne kadar düşünürse, bunun Haida'nın anlattığı o hikâyedeki yapbozu tamamlayan parça olması o kadar mantıklı geliyordu. Akşam saatlerine kadar, tek elinde kurşunkalemle çizim masasında oturup, bu tespitini düşünüp durdu.

Ertesi gün, Tsukuru Hiroo'da Sara ile buluştu. İkisi sakin bir mahallenin iç taraflarındaki küçük bir restorana girdiler (Sara Tokyo'nun farklı yerlerinde, böyle kıyıda köşede kalmış yerleri biliyordu), yemek esnasında Tsukuru iki eski arkadaşıyla Nagoya'da buluşmasını, neler konuştuklarını anlattı. Elinden geldiğince özetlediği halde bir hayli uzun sürmüştü, ama Sara anlattıklarını can kulağıyla dinledi. Arada sıra-

da Tsukuru'nun konuşmasını keserek sorular da soruyordu.

"Ak, Tokyo'da senin evinde kaldığı sırada, senin ona bir ilaç içirdiğini ve tecavüz ettiğini mi söylemiş?"

"Öyle dediler."

"O kız diğerlerinin önünde o anı çok gerçekçi bir şekilde anlatmış, öyle mi? Müthiş içine kapanık biri olduğu, cinsel içerikli konulardan hep kaçındığı halde?"

"Mavi öyle dedi."

"Sonra da senin iki farklı yüzün olduğunu söylemiş ha?"

"Başkalarına gösterdiğim yüzüme bakınca hayal bile edilemeyecek bir gerçek yüzüm varmış, öyle demiş."

Sara'nın yüzü, çözülmesi güç bir bilmeceyle uğraşıyormuş gibi bir ifadeye bürünmüştü.

"Baksana. O konuyla ilgili aklına gelen bir şey yok mu? Sözgelimi, seninle onun arasında özel bir samimiyetin doğduğu bir an gibi..."

Tsukuru başını iki yana salladı. "Hayır. Sanırım bir kez bile olmadı. Öyle bir şeyin olmaması için sürekli özen gösterirdim çünkü."

"Sürekli özen mi gösterirdin?"

"Onu karşı cins olarak görmemek için çabalardım, demek istedim. O yüzden, onunla baş başa kalmaktan elimden geldiğince kaçındım."

Sara bir süre gözlerini kısıp, başını yana eğerek öylece durdu. "Grubun diğer üyeleri de aynı şekilde titizleniyor muydu sence? Yani erkekler kızları, kızlar erkekleri karşı cins olarak görmemek için?"

"Diğerlerinin o dönemde ne düşündüklerini, iç dünyalarında neler yaşadıklarını elbette bilemiyorum. Fakat önce de söylediğim gibi, kadın-erkek ilişkisini gruba sokmama konusunda aramızda söze dökülmemiş bir anlaşma vardı sanki. Burası kesindi."

"İyi de, sen de bunun doğal olmadığını düşünmüyor mu-

sun? O yaşlarda kızlı erkekli çok samimi bir dostluk sürdürüp, sık sık bir araya gelince, insanların birbirlerine karşı cinsel ilgi duymaya başlaması doğal bir sonuç olur. Yanılıyor muyum?"

"Bir kız arkadaşımın olmasını, onunla baş başa dışarı çıkmayı istiyordum elbette. Sekse karşı da ilgi duyuyordum. Herkes gibi. Grup dışından bir kız arkadaş edinme seçeneğimiz de vardı. Fakat o dönemde benim için bu beş kişilik grubun anlamı her şeyden daha büyüktü. O gruptan ayrı bir yerde bir şeyler yapmayı neredeyse hiç düşünemiyordum."

"Orada mükemmel bir uyum bulduğun için mi?"

Tsukuru başını sallayarak onayladı. "Onlarla olduğum sıralarda kendimi bir bütünün vazgeçilmez bir parçası gibi hissederdim. Bu başka hiçbir yerde tadamadığım, çok özel türden bir histi."

Sara konuştu: "O yüzden de, cinsel duygularının üzerine kilit vurmak durumundaydın. Beşinizin uyumunu bozmadan koruyabilmek için. O mükemmel düzeneği yıkmamak için."

"Şimdi dönüp bakınca düşünüyorum da, gerçekten de doğal olmayan bir şeyler vardı belki de. Fakat o sıralarda bu her şeyden çok daha doğal geliyordu bize. Daha 10'lu yaşlarımızdaydık ve hemen her şeyi ilk kez tecrübe ediyorduk. Bulunduğumuz ortamı nesnel bir bakışla görebilmemiz mümkün değildi."

"Yani, bir anlamda, o düzeneğin mükemmelliği içinde hapsolmuştunuz. Böyle de düşünülemez mi?"

Tsukuru bir an düşündü. "Bir anlamda öyleydi belki de. Fakat, bile isteye oraya hapsolmuştuk biz. Buna şimdi bile pişman değilim."

"Çok ilginç" dedi Sara.

Kızıl'ın öldürülmeden altı ay önce Ak ile Hamamatsu'da buluşmuş olması da Sara'nın ilgisini çekmişti.

"Biraz daha farklı bir durum ama bu bana lisedeki bir sınıf arkadaşımı anımsattı. Güzel, düzgün vücut hatları olan bir kızdı, zengin bir ailenin çocuğuydu. Ailesi uzun süre yurtdışında yaşamış, sonra kesin dönüş yapmışlardı, hem İngilizceyi hem de Fransızcayı güzel konuşuyordu, derslerdeki başarısı açısından da hep birinci sıralardaydı. Herkes el üstünde tutuyordu onu, alt sınıflar ona hayrandı. Okul özel bir kız lisesi olduğundan, bu muhteşem bir şeydi."

Tsukuru başını salladı.

"Sonra Hıristiyan Seişin Kadın Üniversitesi'ne devam etti, arada da iki yıl öğrenim görmeye Fransa'ya gitti. Japonya'ya dönüşünün üzerinden iki yıl geçtikten sonra, tesadüfen görüşme fırsatımız oldu, ama onu uzun bir aradan sonra gördüğümde, söyleyecek tek kelime bulamadım. Nasıl söylesem, sanki solup gitmiş gibiydi. Güçlü güneş ışıklarına uzunca süre direkt maruz kalmış da tüm vücudunun renkleri hiçbir boşluk kalmayacak şekilde solmuş gibi. Uzaktan bakınca önceki halinden farksızdı. Güzeldi, hoş bir vücudu vardı... Yalnız, öncesinden daha soluktu. İnsanda, televizyon kumandasını kapıp renkleri biraz koyultma isteği uyandırıyordu. Bu benim için çok garip bir deneyim olmuştu. Bir insanın, birkaç yıl içerisinde öylesine soluvermesini görmek..."

Sara yemeğini bitirmiş, tatlı mönüsünün getirilmesini bekliyordu.

"Onunla çok da samimi olduğumuzu söyleyemem, ama ortak arkadaşlarımız olduğundan arada sırada karşılaşırdık. Her karşılaşmamızda daha da soluyordu sanki. Sonra bir aşamadan itibaren artık kimsenin dikkatini çekmeyen, cazibesini yitirmiş, sıradan bir kadın haline gelmişti. Sanki aklı bile biraz körelmiş gibiydi. Sıkıcı şeyler anlatıyor, basmakalıp, bayat fikirler ortaya atıyordu. 27 yaşında evlendi, kocası da üst kurumlardan birinde elit bürokratlar arasındaydı ve gereksiz yere konuşan, can sıkıcı bir adamdı. Fakat kız, hâlâ

güzelliğinden, çekiciliğinden, insanların dikkatini çeken özelliklerinden hiçbir şey kaybetmemiş, o eski kraliçe halini koruyormuş gibi davranıyordu. Bunu uzaktan izlemek bile ağır gelmişti."

Tatlı mönüsü getirilince, Sara dikkatle mönüyü inceledi. Kararını verince, mönüyü kapatıp, masanın üzerine bıraktı.

"Arkadaş çevremiz günden güne o kızdan uzaklaştı. Onun o halini görmek insanın içini acıtıyordu zira. Hayır, daha doğru ifade etmek gerekirse, içimizi acıtmasından ziyade, onu görünce bir tür korkuya kapılıyorduk artık. Bu her kadının az ya da çok taşıdığı bir korkudur. Bir kadın olarak en güzel zamanları çoktan geride kaldığı halde, bunun farkına varamama, bunu kabul edememe ve eskisi gibi davranmaya devam edip de, herkesin gizli gizli güleceği, alay edeceği biri olma korkusu. O kızın durumunda işte o eşik başkalarından daha erken gelmişti. Durum bundan ibaret. Bütün doğuştan gelen güzel özellikleri ergenlik çağlarında gür bitkili bir bahar bahçesi gibi çiçeklenmiş, o dönem geçince de büyük bir hızla soluvermişti."

Beyaz saçlı garson gelince Sara limonlu sufle sipariş etti. Yemeklerde tatlı kısmını asla es geçmediği halde, güzel vücut hatlarını korumayı başardığı için Tsukuru ona bir kez daha hayran oldu.

"Ak'la ilgili olarak, Kara sana daha ayrıntılı bilgi verecektir diye düşünüyorum" dedi Sara. "Her ne kadar o beşiniz arasında uyum üzerine kurulu bir komün yapısı oluşmuş olsa bile, sadece kız kıza konuşulabilecek bazı konular hep vardır. Mavi'nin de söylediği gibi. Dahası, kızlar arasında konuşulan kızlar arasında kalır. Biz kadınlar geveze olabiliriz. Fakat bazı sırları çok iyi koruruz. Özellikle erkeklere karşı."

Sara bakışlarını bir süre, uzakta bir yerde duran garsona çevirdi. Limonlu sufle sipariş ettiğine pişman olmuş gibi bir hali vardı. Başka bir şeyle değiştirmesi daha iyi olurdu belki.

Fakat bir an düşündükten sonra, bakışlarını tekrar karşısında oturan Tsukuru'ya yöneltti.

"Siz üç erkek de gizli şeyler konuşmuyor muydunuz?"

"Öyle şeyler konuştuğumuzu hiç anımsamıyorum" dedi Tsukuru.

"Peki neler konuşuyordunuz?" diye sordu Sara.

O dönemde neler konuşuyorduk acaba? Tsukuru bir an bu sorunun yanıtını düşündü. Fakat konuşmalarının içeriğini neredeyse hiç anımsamıyordu. Kendilerini resmen kaptırarak, uzun uzun, içlerini açarak konuşurlardı ama ne konuştuklarını bir türlü anımsayamıyordu...

"Anımsayamıyorum" dedi Tsukuru.

"Çok tuhaf" dedi Sara. Sonra gülümsedi.

"Önümüzdeki aya elimdeki işi toparlamış olacağım" dedi Tsukuru. "İşler rahatlayınca Finlandiya'ya gitmek niyetindeyim. Üstlerimle de konuştum zaten, izin almam sorun olmayacak."

"Tarihler kesinleşirse, seyahat programını ayarlayabilirim sanırım. Uçak bileti, otel rezervasyonu falan."

"Teşekkür ederim" dedi Tsukuru.

Sara bardağını alarak, bir yudum su içti. Sonra bardağın ağzında parmağını gezdirdi.

"Senin lise yılların nasıldı peki?" diye sordu Tsukuru.

"Ben pek göze çarpmayan bir kızdım. Hentbol takımındaydım. Güzel olmadığım gibi, derslerde de övünebilecek bir başarım yoktu."

"Alçakgönüllülük etmiyorsun değil mi?"

Sara gülerek, başını iki yana salladı. "Alçakgönüllülük çok yüce bir erdem olabilir, ama bana uymaz. Tamamen dürüstçe söyleyeyim, ben asla göze çarpmayan bir varlıktım. Sanırım okul denen sisteme pek uyum gösteremedim. Öğretmenlerimden şefkat görmediğim gibi, alt sınıfların bana hayran

olması gibi bir durum da yoktu. Erkek arkadaşın kendisi bir yana e'si bile yoktu ve en ağır sorunum inatçı sivilcelerimdi. WHAM grubunun bütün CD'leri bende vardı. Annemin satın aldığı, beyaz pamuklu kumaştan albenisiz iç çamaşırları giyiyordum. Fakat o halimle bile, benim de iyi arkadaşlarım oldu. İki kişi. Sizin o beşliniz gibi sağlam bir komün haline falan gelmemiştik belki ama yine de, içimi dökebileceğim, samimi arkadaşlarımdı. O yüzden, o can sıkıcı ergenlik yaşlarımı sorun yaşamadan atlatmayı başardım."

"O arkadaşlarınla şimdi de görüşüyor musun?"

Sara başını sallayarak onayladı. "Evet, şimdi de çok iyi arkadaşız. İkisi de evlendiler, çocukları da olduğu için pek sık görüşemiyoruz, ama arada sırada birlikte yemek yiyerek, üç saat boyunca hiç durmadan konuştuğumuz oluyor. Birçok şeyi konuşuyoruz, nasıl söylesem, açık saçık şeyler de anlatıyoruz."

Garson limonlu sufle ile espressoyu masaya getirdi. Sara büyük bir iştahla suflesini yedi. Galiba, limonlu sufle tercih etmekle doğru yapmıştı. Tsukuru, onun o halini, bakışlarını arada sırada espressodan yükselen buhara çevirerek izledi.

"Senin şu an hiç arkadaşın var mı?" diye sordu Sara.

"Şu an için, arkadaş diyebileceğim biri yok sanırım."

Yalnızca Nagoya yıllarındaki dört kişi, Tsukuru için gerçek arkadaş diyebileceği kişilerdi. Sonrasında, kısa bir süreyle dahi olsa, Haida ile de onlarla olan arkadaşlığına yakın bir arkadaşlık kurmuştu. Başka kimse yoktu.

"Arkadaşın olmayınca, yalnızlık hissetmiyor musun?"

"Hissediyor muyum acaba? Bilemiyorum" dedi Tsukuru. "Eğer arkadaşım olsaydı bile, onunla açık saçık şeyler konuşamazdım sanırım."

Sara güldü. "Kadınlar için böyle şeyler biraz gerekiyor. Gerçi, birbirine açık saçık şeyler anlatabilmek arkadaşlığın işlevlerinden sadece biri elbette."

"Elbette."

"İşin orası neyse de, sufleden bir kaşık almaz mısın? Çok lezzetli."

"Hayır, sen son lokmasına kadar yiyebilirsin."

Sara suflenin kalanını çok önemli bir iş yapıyormuş gibi dikkatle bitirip çatalını kenara bırakarak, ağzını peçeteyle özenle sildikten sonra, bir süre düşüncelere daldı. Nihayet, başını kaldırıp, masada karşısında duran Tsukuru'ya dosdoğru baktı.

"Baksana. Buradan senin evine gidebilir miyiz?"

"Elbette" dedi Tsukuru. Sonra elini kaldırarak garsondan hesap istedi.

"Peki hentbol takımı?" dedi Tsukuru.

"O konuya girmek istemiyorum" dedi Sara.

Tsukuru'nun evinde sarmaş dolaş olmuş, birbirlerini okşamaya başlamışlardı. Sara ile bir kez daha sevişecek olmak, Sara'nın kendisine bu şansı bir kez daha vermiş olması Tsukuru'yu mutlu etmişti. Önce uzun koltuğun üzerinde birbirlerinin vücutlarını okşayıp, sonra yatağa geçtiler. Sara nane yeşili tek parça elbisesinin altına dantelli, siyah, küçücük bir külot giymişti.

"Bunu da annen mi aldı?" diye sordu Tsukuru.

"Aptallaşma" dedi Sara, gülerek. "Kendim aldım. Elbette."

"Hiçbir yerinde sivilce yok."

"Doğal olarak."

Sara elini uzatıp Tsukuru'nun sertleşmiş penisini usulca tuttu.

Fakat çok geçmeden, içine sokmaya çalıştığında artık yeterince sert değildi. Tsukuru böyle bir şeyi ilk kez yaşıyordu. Bu durum onu tedirgin etmiş, aklını karıştırmıştı. Etrafındaki her şey tuhaf bir sessizliğe bürünmüş gibiydi. Derinlerden bir yerlerden yalnızca kalbinin tok atışlarının sesi ulaşıyordu kulaklarına.

"Bunu kafana takma sakın" dedi Sara, Tsukuru'nun sırtını okşayarak. "Böylece sarıl bana. O da yeter. Aklına gereksiz şeyler getirme."

"Anlayamıyorum" dedi Tsukuru. "Son günlerde seninle sevişmekten başka bir şey düşünmedim oysa."

"Belki de büyük bir sabırsızlıkla beklediğin için böyle oldu, ne dersin? Beni bu kadar düşünüyor olmandan mutlu olurum gerçi."

Daha sonra, yatağın içinde çırılçıplak sarılmış bir halde uzunca bir süre birbirlerini okşamayı sürdürdülerse de, Tsukuru yeterli sertliğe bir daha kavuşamadı. Sonunda, Sara'nın ayrılması gereken saat geldi çattı. İkisi de suskunca kıyafetlerini giydi, Tsukuru istasyona kadar yolcu etti onu. Sonra yürürken, gece olması gerektiği gibi bitmediği için özür diledi.

"Bunun hiçbir önemi yok. Gerçekten. Sen de kafana takma" dedi Sara, nazikçe. Sonra Tsukuru'nun elini tuttu. Küçük, sıcacık bir eldi.

Tsukuru'nun bir şeyler söylemesi gerekiyor, ama doğru sözcükleri bir türlü bulamıyordu. Yalnızca, kendini o ana bırakarak Sara'nın elinin dokunuşunun keyfini çıkardı.

"Muhtemelen kafan çok karışık olmalı" dedi Sara. "Nagoya'ya giderek, o kadar zaman geçtikten sonra eski arkadaşlarınla görüşüp konuşunca, birçok şey bir anda netlik kazanıverdi, duyguların karman çorman olmuştur. Senin sandığından çok daha fena bir şekilde hem de."

Evet, Tsukuru'nun bir karmaşa yaşadığı doğruydu. Uzun zamandır kapalı duran bir kapı açılmış, şimdiye kadar gözlerini kaçırdığı birçok gerçek, aynı anda gün yüzüne çıkıvermişti. Hem de aklının ucundan bile geçiremeyeceği gerçeklerdi bunlar. Üstelik, henüz zihninde bu gerçekleri doğru düzgün bir sıraya oturtmuş da değildi.

Sara sessizliği bozdu. "Bir şeyler içini kemirmeye devam

ediyor hâlâ ve bu yüzden, doğal akışa engel oluyor. Az çok hissedebiliyorum bunu."

Tsukuru bir an onun söylediklerini kafasında tarttı. "Yani zihnimde taşıdığım kuşkular, Nagoya'ya yaptığım yolculukla uçup gitmiş değil. Söylemek istediğin bu mu?"

"Evet, öyle. Bana öyle geliyor. Gerçi nihayetinde bu benim hislerimden öteye giden bir şey değil" dedi Sara. Sonra ciddi bir yüz ifadesi takındı, kısa bir an düşündükten sonra bir şey eklemeye karar vermiş gibi konuştu: "Artık bazı gerçeklerin açığa çıkmış olması sayesinde, eksik parçalar daha büyük bir anlam taşımaya başlamış olabilir."

Tsukuru derin derin iç geçirdi. "Ben aslında hiç açmamam gereken bir kapağı mı açtım yoksa?"

"Belki geçici bir süre için öyle denebilir" dedi Sara. "Bir süreliğine o sarsıntının geri tepmesi söz konusu olabilir. Fakat en azından sorunu çözmek için bir adım atmış bulunuyorsun. Bu her şeyden önemli. Bu şekilde devam edersen, boşlukları dolduracak eksik parçaları mutlaka bulacağına inanıyorum."

"Fakat bu çok uzun bir zaman alabilir."

Sara, Tsukuru'nun elini kuvvetlice sıktı. Ondan hiç beklenmeyecek ölçüde güçlüydü.

"Bak. Acele etmeni gerektirecek hiçbir şey yok. Zamana yay, ağır ağır git. Benim asıl öğrenmek istediğim benimle uzun soluklu bir ilişki sürdürmeye niyetinin olup olmadığı."

"Elbette var. Seninle uzun bir birlikteliğimiz olsun istiyorum."

"Gerçekten mi?"

"Yalan değil" dedi Tsukuru, kararlı bir ses tonuyla.

"Öyleyse mesele yok. Zamanımız çok ve ben bekleyebilirim. Şu an, benim de halletmem gereken bazı meseleler var."

"Şu an halletmen gereken meseleler derken?"

Sara bu soruya yanıt vermeden gizemli bir gülümseme takındı. Sonra konuştu:

"Mümkünse en yakın zamanda Finlandiya'ya gidip, Kara ile görüş ve dürüstçe içini açarak konuş onunla. O mutlaka sana önemli şeyler söyleyecektir. Hem de çok önemli şeyler. İçimden bir ses öyle diyor."

İstasyondan eve tek başına yürüyerek döndüğü süre boyunca Tsukuru bir türlü kafasından silip atamadığı düşüncelerin esiri olmuş haldeydi. Zamanın akışı bir yerlerde sanki iki kola ayrılıvermiş gibi tuhaf bir hisse kapılmıştı. Ak'ı, Haida'yı, Sara'yı geçirdi aklından. Geçmiş ve şimdi, anılar ve duygular birbirine paralel olarak, aynı süratte akıp gidiyordu.

İçimde yamuk yumuk, şekilsiz bir şeyler gizleniyor belki de, diye düşündü Tsukuru. *Ak'ın söylediği gibi, dışarıdan bakınca hayal bile edilemeyecek bir içyüzüm olabilir. Tıpkı ayın hep karanlıkta kalan arka yüzü gibi. Farkında bile olmadan başka bir yerde, başka bir zaman boyutunda gerçekten Ak'a tecavüz etmiş, onun yüreğinde onulmaz bir yara açmış olabilirim. Alçakça ve kaba güç kullanarak. Sonra o arkadaki yüz, bir gün gelip de ön yüzümün yerine geçip, onu tamamen yutabilir.* Kırmızı ışıkta yaya geçidine atlayacak gibi olunca, acı bir fren sesiyle duran taksinin şoförünün ağız dolusu küfrüne maruz kaldı.

Eve dönünce pijamasını giyip yatağa girdiğinde, saat on ikiye yaklaşmıştı. Derken, o kadar zaman sonra, sanki penisini birden bir şey yapması gerektiğini hatırlamış gibi sertleşiverdi. Taş gibi, hiçbir şüpheye yer bırakmayacak şekilde, mükemmel bir sertleşmeydi. Böyle sertleştiğine kendi bile inanamıyordu. İronik bir durumdu. Karanlıkta yavaşça ve derince iç geçirdi. Sonra yataktan çıkarak, odanın ışığını açıp, raftan aldığı Cutty Sark'ı küçük bir bardağa boca etti. Bir kitap alıp okumaya başladı. Saat biri geçerken aniden yağmur bastırdı. Arada sırada rüzgâr sertleşiyor, fırtına-

ya çevirir gibi oluyor, yağmur damlaları pencerenin camına eğri eğri vuruyordu.

Bu odada, bu yatakta Ak'a tecavüz etmişim, diye aklından geçirdi Tsukuru bir an. *İçkisine ilaç karıştırmış, vücudunun uyuşmasını sağlamış, giysilerini çıkartmış, zorla sahip olmuşum ona. Bakireymiş. Feci canı acımış, kanamış. İşte o andan sonra, bir sınır çizgisi çekilmiş gibi birçok şey değişiverdi. Tam on altı yıl önce.*

Cama vuran yağmur damlalarının sesini dinleyerek bunları düşünürken birden, içinde bulunduğu oda sanki bambaşka bir yere dönüşmüş gibi bir hisse kapıldı. Sanki odanın kendisi bir iradeye sahipmiş gibi. Gitgide neyin gerçek olup neyin olmadığına karar veremez hale geldi. Bir gerçeklikte, Tsukuru Ak'a dokunmuş bile değildi. Fakat öteki gerçeklikte, alçakça tecavüz etmişti ona. Kendisi o anda hangi gerçeklikte bulunuyordu, bunu düşündükçe artık iyiden iyiye ayırt edemez hale geldi.

Sonunda uykuya dalmayı başardığında saat iki buçuktu.

13

Hafta sonları, Tsukuru spor salonunun yüzme havuzuna giderdi. Salon onun yaşadığı apartmandan, bisikletle on dakika mesafedeydi. Hep aynı şekilde serbest stilde yüzer, 1.500 metreyi otuz iki-otuz üç dakikaya yayardı. Daha hızlı yüzen yüzücüler çıktığında, kenara çekilerek yol verirdi. Başkalarıyla hız yarışına girmek Tsukuru'nun kişiliğine uygun değildi. O gün de, her zamanki gibi, kendisine yakın bir hızda yüzen birini bulup, aynı kulvara girdi. Zayıf, genç bir adamdı. Yüzme yarışlarına özel, siyah bir mayo giymiş, siyah bir bone takmıştı, gözünde de yüzücü gözlüğü vardı.

Yüzmek, vücudundaki yorgunluğu alıyor, gerilen kaslarını gevşetiyordu. Suyun içine girince, kendisini başka hiçbir yerde olmadığı kadar huzurlu hissediyordu. Haftada iki gün, yarımşar saat yüzmek sayesinde, bedeni ve ruhu arasında bir denge kurmayı başarabiliyordu. Ayrıca suyun içi düşünmek için de mükemmel bir yerdi. Bu bir tür meditasyon gibiydi. Bir kez hareket ritmini tutturunca, aklındaki düşünceleri istediği gibi özgür bırakabiliyordu. Tıpkı bir köpeği kırlara salıverirmiş gibi...

"Yüzmek bence gökyüzünde uçmaktan sonraki en iyi şey" demişti Sara'ya bir seferinde.

"Hiç gökyüzünde uçtun mu?" diye sormuştu Sara.

"Şimdilik hayır" demişti Tsukuru.

Tsukuru o sabah, yüzerken çoğunlukla Sara'yı düşündü.

Onun yüzünü gözlerinin önüne getirdi, vücudunu zihninde canlandırdı, neden tek vücut olmayı başaramadıklarını sorguladı. Bir de, onun söylediği bazı şeyleri aklından geçirdi. "Bir şeyler içini kemirmeye devam ediyor hâlâ ve bu yüzden, aslında olması gereken doğal akışa engel oluyor" demişti.

Belki de öyle, dedi Tsukuru içinden.

Tsukuru Tazaki, yaşam yolunda büyük bir sorunla karşılaşmadan kolayca ilerliyordu. En azından dışarıdan bakan biri öyle düşünürdü. İsim yapmış bir teknik üniversiteden mezun olmuş, demiryolu şirketinde işe girmişti, uzmanlık gerektiren bir iş yapıyordu. Çalıştığı şirkette de yaptığı işlerin beğenildiği söylenebilirdi. Üstleri ona güveniyordu. Ekonomik açıdan bir kaygısı yoktu. Babası öldüğünde ona hatırı sayılır bir miras kalmıştı. Tokyo merkezine yakın, yaşamak için elverişli bir yerde bir apartman dairesi vardı, ev bir oda bir salondu. Kredi borcu da yoktu. Neredeyse hiç içki içmiyor, sigara kullanmıyordu; masraf çıkartacak hobileri de yoktu. Daha doğrusu neredeyse hiç para harcamıyordu. Tasarruf yapmaya uğraştığı falan yoktu, münzevi bir yaşam sürüyor da değildi. Yalnızca para harcayacak yer bulamıyordu. Arabaya ihtiyaç duymuyor, az sayıdaki kıyafeti de ona yetiyordu. Arada sırada kitap, CD satın aldığı oluyordu, ama öyle büyük paralar ödemiyordu. Yemek konusuna gelince dışarıda yemek yerine evde kendisi yapmayı seviyor, çarşaflarını kendisi yıkıyor, ütü bile yapıyordu.

Çoğunlukla az konuşurdu, insanlarla iletişim konusunda çok iyi sayılmazdı, ama yine de, tamamen yalnız bir yaşam sürüyor da değildi. Günlük yaşamında, bir derece de olsa çevresine ayak uydurarak davranmayı becerebiliyordu. Dışarı çıkıp da kadın peşine düştüğü olmuyordu, ama şimdiye kadar birliktelik yaşama konusunda sıkıntı çektiği de olmamıştı. Bekârdı, eli yüzü düzgün, kendi halinde biriydi, üstü başı temizdi. O yüzden, kadınlar doğal bir şekilde onunla yakınla-

şabiliyorlardı. Bazı durumlarda ise, çevresindeki insanlar tanıdıkları bekâr kadınlarla tanıştırırlardı onu (Sara da o şekilde tanıştığı kadınlardan biriydi).

Dışarıdan bakan biri için, 36 yaşında, nezih bir yaşam süren bir erkekti. Vücudu sağlıklıydı, fazla kilosu yoktu, bir kez bile hastalık geçirmemişti. Sıradan biri muhtemelen, hiç tökezlemediği bir yaşam sürmüş derdi. Annesi ve ablaları da öyle düşünüyordu. "Böyle tek başına yaşamak çok rahatına geldiği için bir türlü evlenemiyorsun" demişlerdi Tsukuru'ya. Onun için çöpçatanlık girişimlerine nihayet bir son vermişlerdi. Mesai arkadaşları da aynı sonuca varmış gibiydi.

Evet, doğru. Tsukuru Tazaki şu ana kadarki yaşamında ihtiyaç duyduğu her şeyi elde edebilmişti. Bir şeyi isteyip de ulaşamadığı, bu yüzden ıstırap çektiği hiç olmamıştı. Fakat öte yandan bir şeyi gerçekten isteyip, uğruna eziyete katlanarak elde etmenin sevincini de, anımsadığı kadarıyla bir kez bile yaşamamıştı. Lise birinci sınıfta tanıştığı dört arkadaşı, muhtemelen onun şu ana kadar elde ettiği en değerli kazanımdı. Fakat bu dostluk onun kendi iradesiyle yaptığı bir seçimden ziyade, ilahi bir lütuftu, doğal bir şekilde önüne konuvermişti. Sonra da, çok uzun zaman önce, yine onun iradesi dışında bir şekilde yitip gitmişti. Daha doğrusu elinden koparılıp alınmıştı.

İstediği çok az şey vardı, Sara da onlardan biriydi. Henüz yüzde yüz emin olduğu aşamada değildi, ama kalbi o kendinden iki yaş büyük kadının çekim alanına güçlü bir şekilde girmişti işte. Onunla her görüştüğünde ona karşı hissettiği duygular daha da güçleniyordu. Üstelik, artık onu elde edebilmek için birçok fedakârlığa da hazırdı. Böylesine güçlü ve katıksız duygulara kapılmak ender yaşadığı bir durumdu. Yine de, neden kaynaklandığını anlayamıyordu ama, sevişmeye çalıştıklarında işler olması gerektiği gibi gelişmemişti. Bir şey olmuş, arzunun akışı kesilivermişti. "Zamana

yay. Ben bekleyebilirim" demişti Sara. Fakat mesele o kadar da basit değildi. İnsanlar her gün hareket ediyor, her gün bulundukları konumu değiştiriyorlardı. Bir sonraki sefere neyle karşılaşacağını hiç kimse bilemezdi.

Tsukuru'nun kafasından bu düşünceler geçerken, yirmi beş metre uzunluğundaki havuzda yüzüyordu. Nefesi kesilmesin diye belli bir ritimde kulaç atıyordu, yüzünü hafifçe yana çevirip kısa bir nefes alıyor, aldığı nefesi suyun içerisinde boşaltıyordu. Bu döngü, yüzmeyi sürdürdükçe gitgide otomatik hale gelmişti. Artık havuzu boydan boya geçerken aynı sayıda kulaç atıyordu. Kendini tamamen o ritme bırakarak, yaptığı tur sayısını aklında tutması yeterliydi.

Neden sonra, aynı kulvarda önünde yüzen adamın ayak tabanını bir yerden hatırlar gibi oldu. Haida'nın ayak tabanının ön kısmı çift bombeliydi. Tsukuru şaşkınlıkla nefesini bir an tutunca, soluklanma ritmi bozuluverdi. Burnuna su kaçtı, yüzmeye devam ederken soluklarını yeniden düzene sokması zaman aldı. Göğüs kafesinin içinde, kalbi güm güm atıyordu.

Kesinlikle öyle. Haida'nın ayak tabanları, dedi Tsukuru içinden. Büyüklüğü, şekli, iki ayağın kendinden emin bir şekilde ve aynı güçle suyu tekmeleyişi. Ayakların suda oluşturduğu köpükler bile tıpkı ayak hareketleri gibi küçük, zarif ve telaşsızdı. Tsukuru, üniversite havuzunda Haida'nın peşi sıra yüzerken hep onun ayak tabanlarını izlerdi. Geceleyin yolda araba süren birinin, önündeki arabanın fren lambalarından gözlerini ayırmaması gibi. O ayak tabanları belleğine tüm netliğiyle kazınmıştı.

Tsukuru yüzmeyi bırakarak sudan çıktı; start platformunda oturup, yüzen adamın dönüş yaparak geri gelmesini bekledi.

Fakat gelen kişi Haida değildi. Bone ve yüzücü gözlüğü yüzünden yüz hatlarına varana kadar seçemedi, ama dikkatlice bakınca Haida'ya göre boyu fazla uzundu, omuzları da fazla-

sıyla kaslıydı. Yaşı da gençti. Muhtemelen üniversite öğrencisiydi. Haida artık 30'lu yaşlarının ortalarına gelmiş olmalıydı.

Yine de, başka biri olduğunu anladığı halde, Tsukuru'nun kalp atışları düzene girmedi. Havuz kenarındaki plastik sandalyelerden birine oturup, hiç tanımadığı yüzücünün yüzmesini izlemeye koyuldu. Abartısız, güzel bir yüzme şekli vardı. Genel yapısı Haida'yı çok andırıyordu. Tıpatıp aynısı demek bile mümkündü. Su sıçratmadığı gibi, gereksiz sesler de çıkartmıyordu. Dirseği güzel ve yavaş bir hareketle havaya yükseliyor, başparmağından itibaren suya sakince giriyordu. Asla acele etmiyordu. İçedönük bir sükûneti korumak, bu yüzme şeklinin temel hedefi gibiydi. Fakat yüzme şekli ne kadar benzerse benzesin, o, Haida değildi. Nihayet adam yüzmeyi bırakıp sudan çıktı, bonesini ve yüzücü gözlüğünü çıkarttı, havluyla kısa saçlarını ovarak kuruladı, sonra yürüyüp gitti. Yüzü Haida'nınkinden tamamen farklıydı, köşeli, kemikli bir yüzü vardı.

Tsukuru daha fazla yüzmekten vazgeçerek, soyunma odasına geçip duş aldı. Sonra bisikletine binerek evine döndü. Hazırladığı basit kahvaltıyı atıştırırken aklından geçirmeden edemedi: *Haida da, muhtemelen içimde takılıp kalmış şeylerden biri.*

Finlandiya'ya gitmek için izin alırken hiç sorun çıkmadı. Şimdiye dek neredeyse hiç kullanmadığı için ücretli izinleri saçak altında donup kalmış kar gibi birikmişti. Şefi, "Finlandiya mı?" diye sordu, yüzünde şaşkın bir ifadeyle. Tsukuru lise yıllarından bir arkadaşının orada yaşadığını, onu görmeye gideceğini söyledi. Bir daha Finlandiya'ya gitme fırsatı bulmasının zor olacağını da ekledi.

"Finlandiya'da ne var ki?" dedi şefi.

"Sibelius, Aki Kaurismäki filmleri, Marimekko, Nokia, Moomin" diye aklına gelen şeyleri sıraladı Tsukuru.

Şefi başını iki yana salladı. Hiçbiri ilgisini çekmemiş gibiydi.

Tsukuru, Sara'ya telefon ederek, Narita-Helsinki direkt uçuş günlerine uyduracak şekilde programını kesinleştirdi. İki hafta sonra Tokyo'dan ayrılacak, Helsinki'de dört gece konaklayıp sonra tekrar Tokyo'ya dönecekti.

"Gitmeden önce Kara'ya haber verecek misin?" diye sordu Sara.

"Hayır. Geçenlerde Nagoya'da yaptığım gibi, önceden haber vermeden, doğruca görüşmeye gitmek niyetindeyim."

"Finlandiya Nagoya'dan çok daha uzak. Gidip dönmek de epeyce vakit alacak. Belki de oraya ulaştığında bir bakacaksın ki Kara üç gün önce Mallorca'ya tatile gitmiş."

"Eğer öyle bir şey olursa ben de kaderime razı olur, rahat rahat Finlandiya'yı gezer, geri dönerim."

"Sen öyle diyorsan, mesele yok tabii" dedi Sara. "Fakat kalkıp o kadar uzağa gitmişken başka yerlere de uğramak istemez misin? Talin, Sen Petersburg neredeyse burnunun dibinde olacak."

"Hayır, yalnızca Finlandiya yeter" dedi Tsukuru. "Tokyo'dan Helsinki'ye gidip, orada dört gece kalacağım, sonra Tokyo'ya döneceğim."

"Pasaportun vardır herhalde, değil mi?"

"Şirkete girdiğimde çıkartmamı söylemişlerdi. Her an hazır olsun, demişlerdi. Yurtdışına ne zaman bir iş çıkacağı belli olmazmış. Fakat hâlâ gıcır gıcır."

"Helsinki merkezinde çoğunlukla İngilizce yeterlidir ama taşraya gidince durum ne olur, bilemiyorum. Helsinki'de bizim şirketin küçük bir ofisi var. Temsilcilik bürosu gibi bir yer. Orayla irtibata geçip, senin gelişini bildireceğim. Başın sıkışırsa oraya gitmen yeterli. Olga adlı Finli bir kız var, eminim yardımcı olur."

"Sağ ol" diyerek teşekkür etti Tsukuru.

"Ben yarın değil öbür gün Londra'ya gidiyorum. Uçak biletini ayırtıp Helsinki'deki otele rezervasyonunu yaptırır yaptırmaz detayları e-posta ile gönderirim. Bizim Helsinki büromuzun adresi ve telefon numarasını da yazarım."

"Tamam."

"Baksana. Önceden iletişim kurmadan ta Helsinki'ye kadar onu görmeye mi gideceksin gerçekten? Ta Kuzey Kutbu bölgesine kadar."

"Çok mu tuhaf yani?"

Sara güldü. "Bana kalsa, aksine, 'cesurca' sözcüğünü kullanmak isterdim."

"Böyle yaparsam daha iyi bir sonuç alabileceğime inanıyorum. Gerçi tamamen bir önsezi bu ama."

"Bol şanslar öyleyse" dedi Sara. "Gitmeden önce buluşalım mı? Hafta başında Londra'dan dönüyorum."

"Hayır" dedi Tsukuru. "Elbette seni görmeyi istiyorum. Fakat önce Finlandiya'ya gitmemin daha iyi olacağına dair bir his var içimde."

"Bu da önsezi gibi bir şey mi?"

"Öyle. Önsezi gibi bir şey."

"Peki sen aslında önsezilerine göre hareket eden biri misin?"

"Hayır, sanırım değilim. Şimdiye dek önsezilerime güvenerek bir şey yapmış değilim hiç. Nasıl ki insan önsezilerine güvenerek istasyon inşa etmezse. Doğrusunu istersen bunun önsezi diye adlandırılıp adlandırılamayacağını bile bilemiyorum. Bir an öyle hissettim işte, hepsi bu."

"Ama sonuçta öylece gitmenin daha iyi olacağını hissediyorsun, değil mi? İster önsezi olsun, ister olmasın."

Tsukuru yanıtladı: "Geçen gün havuzda yüzerken bir sürü şey düşündüm. Seni, Helsinki meselesini. Nasıl desem, sezgilerimin peşine takılmış, akıntının tersi yönde yüzüyormuşum gibi."

"Yüzerken mi düşündün bunları?"

"Yüzerken çok daha iyi düşünebiliyorum."

Sara etkilenmiş gibi bir süre sustu. "Somon balıkları gibi."

"Somonlar hakkında pek bilgim yok."

"Somonlar çok uzun yolculuklar gerçekleştirirler. Özel bir çağrıya uyarak" dedi Sara. "*Star Wars*'u izlemiş miydin?"

"Çocukken."

"Güç seninle olsun" dedi Sara. "Somonlardan aşağı kalma."

"Sağ ol. Helsinki'den dönünce seni ararım."

"Bekliyorum."

Sonra telefonu kapattı.

* * *

Fakat Helsinki'ye gideceği uçağa binmeden birkaç gün önce, Tsukuru tamamen rastlantı eseri Sara'yı gördü. Ama Sara'nın bundan haberi olmadı.

Tsukuru, o gün akşamüzeri, Kara'ya hediye almak için Aoyama'ya gitti. Onun için küçük bir aksesuar ve çocukları için Japon resimli kitapları aldı. Aoyama Caddesi'nden biraz iç tarafta bir yerlerde bu tür hediyelik eşyalar satan bir mağaza vardı. Bir saat kadar dolanıp alışverişini tamamladıktan sonra, biraz dinlenmek isteyince Omotesando Caddesi'ne bakan, önü boydan boya camekânlı bir kafeye girdi. Pencere kenarında bir masaya oturmuş, kahve ve tonbalığı salatalı sandviç sipariş etmiş, günbatımı renkleriyle yıkanan caddeyi seyrediyordu. Görüş alanından geçen insanların çoğu çiftlerdi. Her halleriyle çok mutlu gibi görünüyorlardı. Sanki hepsi oradan çok özel bir yere, onları keyifli bir şeylerin beklediği bir yerlere doğru gidiyor gibiydiler. İnsanların o hallerini izlerken Tsukuru'nun yüreğine de bir sükûnet, dinginlik çöktü. Rüzgârsız kış gecelerinde donmuş ağaç dalları gibi sakin-

di yüreği. Fakat içinde küçük de olsa bir sızı vardı. Ama uzun yıllar boyunca Tsukuru yüreğinin bu haline öyle alışmıştı ki artık özel bir acı hissetmiyordu.

Yine de, orada Sara'yla birlikte olsa, ne kadar hoş olacağını aklından geçirmeden edemedi. Fakat elinden bir şey gelmezdi. Onunla buluşmayı reddeden, kendisiydi. Bunu kendi istemişti. Kendi isteğiyle o çıplak dalı dondurmuştu. Hem de, o hayat dolu yaz akşamında.

Acaba doğru mu yapmıştı?

Tsukuru emin değildi. O "önsezi"ye gerçekten güvenmeli miydi? Belki de bu önsezi falan değildi, belki de öylesine tutarsız bir düşünceden ibaretti, olamaz mı? "Güç seninle olsun" demişti Sara.

Tsukuru bir süre, kendilerini içgüdülerine ya da önsezilerine bırakarak karanlık denizlerde uzun mu uzun yolculuklara çıkan somon balıklarını düşündü.

Tam o sırada, Sara'nın görüntüsü Tsukuru'nun görüş alanı içerisine girdi. Geçen seferki görüşmelerinde üzerinde olan aynı nane yeşili, kısa kollu, tek parça elbisesini, altına da uçuk kahverengi ayakkabılarını giymiş, Aoyama Caddesi'nden Cingumae'ye uzanan hafif eğimli yokuştan aşağı iniyordu. Tsukuru bir an nefesini tutup, elinde olmadan yüzünü buruşturdu. Çünkü bunun gerçek bir görüntü olabileceğine inanamamıştı. Birkaç saniye boyunca Sara'nın görüntüsü, sadece yüreğinin özenle hazırladığı bir hayal gibi geldi. Fakat kuşkuya yer yoktu, gördüğü, gerçekten Sara'ydı. Tsukuru refleks olarak sandalyesinden doğrulmaya yeltendiğinde, az kalsın masayı devirecekti. Kahvesi kahve tabağına döküldü. Kendisini hemen yeniden sandalyesine bırakıverdi.

Sara'nın yanında orta yaşlı bir adam vardı. Sağlam yapılı, orta boylu bir adamdı; koyu renk ceketinin altına mavi gömlek giymiş, küçük puanlı lacivert bir kravat takmıştı. Güzelce taranmış saçları yer yer ağarmıştı. Herhalde 50'li yaşla-

rın başında olmalıydı. Çenesi biraz sivriydi, ama yüz hatları güzeldi. Yüz ifadesinde, o yaşlardaki bazı erkeklerde görülen, iddiasız bir sakinlik, rahatlık vardı. İkisi el ele yolda yürüyorlardı. Tsukuru, sanki tam bir şey diyecekmiş gibi, ağzı açık kalmış halde camın arkasından o ikisini izledi. Hemen önünden ağır ağır geçtikleri halde, Sara ondan tarafa dönüp bakmadı bile. Yanındaki adamla konuşmaya kendini tamamen kaptırmış, etrafında olup bitenlere hiç dikkat etmiyor gibiydi. Adam kısaca bir şeyler söyledi, Sara ağız dolusu güldü. Otuz iki beyaz dişini ortaya sererek.

Sonra ikisi akşamın loşluğunda, kalabalıkların içinde kayboldular. Tsukuru gözden kayboldukları yöne doğru camın ardından uzunca bir süre bakakaldı. Sara dönüp geliverir belki diye, içinde çok zayıf bir beklenti de vardı. Neden sonra, Tsukuru'yu orada gördüğünün farkına varıp, durumu açıklamak için dönüp gelebilirdi. Fakat Sara, bir daha hiç görünmedi. Yüzleri farklı, kıyafetleri farklı başka insanlar önündeki yoldan bir bir geçip gittiler yalnızca.

Tsukuru sandalyedeki oturuşunu düzeltip, buzlu sudan bir yudum içti. Geriye bir tek sessiz bir hüzün kalmıştı. Göğsünün sol tarafında, delici bir aletle deşilmiş gibi kesik kesik bir sancı vardı. Delinen yerden kanının ılık ılık aktığını bile hissediyor gibiydi. Evet, muhtemelen kandı bu akan. Böyle bir acıyı uzun zamandır, o dört arkadaşı onu terk ettiğinden beri, hiç yaşamamıştı. Gözlerini kapattı, kendini suya bırakır gibi bir süre o acı âleminin içinde yüzdü. Hâlâ acı hissedebiliyor olması iyiydi. Öyle düşünmeye çabaladı. Acı bile hissedemeyecek hale gelmek, işte bu feci bir durumdu.

Birçok ses birbirine karışmış, kulağının derinliklerinde kesintisiz bir parazite dönüşmüştü. Bu, dipsiz kuyu gibi derin bir sessizlik içinde olmadığın müddetçe duyamayacağın bir sesti. Dışarıdan gelen bir ses değildi. Kendi organlarının içinde üretilen bir sesti. Her insan, bu türden kendine özgü

bir sesle birlikte yaşar. Fakat gerçekte, o sesi duyma şansını çok nadir bulur.

Gözlerini açtığında, dünya sanki bir dönüşüm geçirmiş gibi geldi. Plastik masa, beyaz ve basit kahve fincanı, yarım kalmış sandviç, sol bileğine takılı eski otomatik tip Tag Heuer (babasından hatıraydı), ortasına kadar okumuş olduğu akşam gazetesi, kaldırım boyunca sıralanmış ağaçlar, akşamla birlikte ışığı gitgide daha parlak bir hal alan karşı mağazanın vitrini. Her şey az biraz ürkütücü bir hal almış, yamulmuş gibi görünüyordu. Siluetler belirsizleşmiş, perspektif kaybolmuş, ölçek bozulmuştu sanki. Tekrar tekrar derin derin nefes alıp vererek, sonunda içinde kopan fırtınayı bastırmayı başardı.

Yüreğinde hissettiği acının kaynağı kıskançlık değildi. Kıskançlığın ne olduğunu, Tsukuru biliyordu. Bir keresinde rüyasında bu duyguyu tüm canlılığıyla tatmıştı. O hissin izlerini içinde hâlâ taşıyordu. Kıskançlığın nasıl bir boğuntu verdiğini, insana kendini nasıl çaresiz hissettirdiğini biliyordu. Fakat şu an hissettiği öylesi bir boğuntu değildi. Hissettiği yalnızca hüzündü. Dimdik, derin mi derin, karanlık bir uçurumun dibinde tek başına bırakılmış gibi bir hüzün. Sadece buydu – hüzün. Bu ve basit bir fiziksel acı. Böyle olduğu için de, Tsukuru müteşekkirdi.

Onu en çok inciten, Sara'nın başka bir erkekle sokakta el ele yürüyor olması değildi. Hatta, onun birazdan o adamla cinsel ilişkiye girmesi olasılığı da değildi. Onun bir yerlerde giysilerini çıkardığını, başka bir erkekle yatağa girdiğini hayal etmek, Tsukuru için elbette zor bir durumdu. O görüntüyü zihninden silip atmak için bir hayli çaba göstermesi gerekti. Fakat Sara, 38 yaşında bağımsız bir kadındı, bekârdı ve özgürdü. Tıpkı Tsukuru gibi onun da kendine ait bir hayatı vardı. Sara'nın, istediği kişiyle, istediği yere gidip, istediğini yapma hakkı vardı.

Tsukuru'yu asıl şok eden Sara'nın yüzünde gördüğü, gerçek mutluluk ifadesiydi. O adamla konuşurken, yüzünde kocaman bir gülümseme vardı. Tsukuru ile birlikteyken, yüzünde hiçbir zaman böyle rahatlamış bir ifade olmamıştı. Bir kez bile. Tsukuru'yla birlikteyken hep serinkanlı, hep kontrollü bir ifade olurdu yüzünde. İşte Tsukuru'nun yüreğini her şeyden fazla bu yaralamış, parçalamıştı.

Eve dönünce, Finlandiya yolculuğu için hazırlık yapmaya başladı. Kendini meşgul ettiği sürece zihni başka şeylerle meşgul olmazdı ne de olsa. Gerçi öyle pek fazla eşya toplaması falan da gerekmiyordu. Birkaç günlük yedek giysi, temizlik gereçlerini koyduğu bez torba, uçakta okumak için birkaç kitap, mayo ve yüzücü gözlüğü (nereye giderse gitsin çantasında olurdu), katlanabilir şemsiye. Hepsi bu kadardı işte. Hepsi kabine sokabileceği büyüklükteki bir omuz çantasına sığıyordu. Fotoğraf makinesi bile almamıştı. Hem fotoğraf ne işe yarardı ki? Onun istediği, etten kemikten insan, gerçek sözcüklerdi.

Yolculuk hazırlıklarını tamamlayınca, uzun bir aradan sonra Liszt'in "Hac Yılları" plağını çıkarttı. Lazar Berman'ın çaldığı, üç plaktan oluşan set. On beş sene önce Haida'dan kalan. Neredeyse sadece o plağı dinleyebilmek için, eski plakçaları hâlâ evde tutuyordu. Birinci plağı kasnağa yerleştirip, iğneyi ikinci yüze indirdi.

"Birinci Yıl-İsviçre". Koltuğa oturup, gözlerini kapatarak, müziğe kulak verdi. "Le Mal du Pays" derlemenin sekizinci parçasıydı, ama plakta ikinci yüzün başında yer alıyordu. Çoğu zaman, dinlemeye o parçadan başlıyor, "İkinci Yıl-İtalya" kısmının dördüncü parçası "Petrarca Sonesi 47"ye kadar dinliyordu. Orada plağın o yüzü bitiyor, iğne otomatik olarak kalkıyordu.

"Le Mal du Pays." O durgun, melankolik beste, yüreğini sar-

malayan belirsiz hüzne yavaş yavaş bir şekil kazandırmaya başladı. Sanki havada gizlenmiş şeffaf bir yaratığın yüzeyine sayısız polen yapışmış, tüm vücudunu kaplayarak usul usul şeklinin ortaya çıkmasını sağlamış gibi. Bu sefer, o yaratık Sara'nın şeklini aldı. Nane yeşili, yarım kollu, tek parça elbisesini giymiş Sara.

Göğsündeki sancı geri gelmişti. Şiddetli bir acı yoktu, şiddetli bir acının hatırası vardı sadece.

Yapacak bir şey yok ki, dedi Tsukuru kendi kendine. Zaten boş olan bir şey, bir kez daha boş kalmıştı yalnızca. Kime şikâyet edebilirdi? İnsanlar onun dünyasına giriyor, onun ne kadar boş biri olduğunu keşfediyor, bundan emin olduktan sonra da çekip gidiyorlardı. Geride boş, hatta bomboş Tsukuru Tazaki kalıyordu yine, tek başına. Durum bundan ibaretti.

Yine de, bazen arkalarında ufak tefek hatıra eşyalar bıraktıkları da oluyordu. Mesela Haida'nın bıraktığı bu kutulu "Hac Yılları" plak seti gibi. Kesinlikle unutup gitmiş olamazdı. Dahası, Tsukuru bu müziğe âşıktı. Çünkü bu müzik onu Haida'ya bağlıyordu, Ak'a bağlıyordu. Deyim yerindeyse, dört bir yana savrulmuş bu üç insanı bağlayan damar gibiydi. İpten ince bir damardı, ama içinde, hâlâ hayat taşıyan, kırmızı kan akıyordu. Müziğin gücü bunu mümkün kılıyordu. Tsukuru ne zaman bu müziği, özellikle de "Le Mal du Pays"yi dinlese, o ikisini tüm canlılıklarıyla anımsıyordu. Hatta bazen öyle bir an geliyordu ki sanki hemen yanında olduklarını, sessizce soluk alıp verdiklerini hisseder gibi oluyordu.

İkisi de, bir noktada Tsukuru'nun yaşamından çıkıp gitmişlerdi. Bir neden belirtmeden ve ansızın. Hayır, çıkıp gittiklerini söylemek doğru olmazdı. Onu söküp kopararak geride bıraktıklarını söylemek daha yakın olurdu. Bu şüphesiz, Tsukuru'nun yüreğini yaralamış, iz bırakmıştı. Fakat sonuçta, gerçek anlamda yaralanan, hatta zarar gören, Tsuku-

ru Tazaki'den ziyade o ikisi değil miydi? Tsukuru son zamanlarda böyle düşünür olmuştu.

Ben işe yaramaz, boş bir insanım belki de, diye düşünüyordu Tsukuru. Fakat işte tam da böyle boş olduğu için, geçici bir süreliğine de olsa, orada kendine yer bulabilen insanlar olmuştu. Gece kuşlarının, bir yerlerdeki ıssız bir çatının gölgesinde gündüzleri dinlenebilecek güvenli bir yer aramaları gibi. Kuşlar muhtemelen o boş, loş ve sakin mekânı seviyorlardı. Öyleyse Tsukuru, içinin boş olmasından sevinç duymalıydı belki de.

"Petrarca Sonesi 47"nin son notaları havada kaybolup gitti, plak bitti, iğne otomatik olarak kalktı ve kol ufuk çizgisine paralel hareket ederek başlangıçtaki yerine döndü. Sonra Tsukuru, iğneyi aynı yüzün başına bir kez daha indirdi. İğne plağın kanalları üzerinde kayarken Lazar Berman'ın performansı yeniden başladı. Tüm güzelliği ve inceliğiyle.

Aynı yüzü iki kez dinledikten sonra, Tsukuru pijamalarını giyerek yatağa girdi. Ardından, başucu lambasını söndürüp, yüreğinde taşıdığı şey yalnızca derin bir hüzün olduğu, ağır bir kıskançlığın pençesinde olmadığı için şükretti. Öyle olsaydı, mutlaka uykularını çalardı.

Nihayet uyku gelip, bağrına bastı Tsukuru'yu. Yalnızca birkaç saniyeliğine de olsa, o özlem duyduğu yumuşaklığı tüm vücudunda hissedebildi. Bu da, Tsukuru'nun o gece şükran duyduğu az sayıdaki şeylerden biriydi.

Uykusu sırasında, gece kuşlarının sesini duydu.

14

Helsinki Havaalanı'nda uçaktan inince, ilk olarak döviz bürosunda yanındaki nakit Japon Yenlerini avroya çevirip, bir cep telefonu dükkânı bularak, en basitinden, ön ödemeli bir cihaz satın aldı. Bu işi halledince de çantasını omzuna asarak taksi durağına yöneldi. Eski model bir Mercedes Benz'e binerek şoföre şehir merkezindeki otelin adını söyledi.

Havaalanından çıkıp otobana girdiklerinde, pencerenin ardından akıp giden koyu yeşil koruları ve Fince yazılmış reklam panolarını seyretse bile, ilk kez ülke dışına çıktığı halde, tam olarak yabancı bir ülkedeymiş gibi hissedemedi. Buraya ulaşmak için harcadığı zaman biraz daha uzundu elbette ama Nagoya'ya gitmekten pek farklı hissetmiyordu. Cüzdanındaki para birimi değişmişti yalnızca. Kıyafeti de kanvas pantolon, siyah polo tişört, spor ayakkabı, ince keten açık kahverengi monttan ibaret, her zamanki şeylerdi. Yedek kıyafet olarak da, mümkün olduğunca az şey almıştı yanına. Yetmezse istediği zaman gidip bir şeyler satın alabilirdi.

"Nereden geliyorsunuz?" diye İngilizce sordu, yüzünün yanaklarından çenesine kadar olan kısmı gür sakalıyla kaplanmış orta yaşlı şoför, dikiz aynasından Tsukuru'nun yüzüne bakarak.

"Japonya'dan" diye yanıtladı Tsukuru.

"O kadar uzak yoldan gelmenize rağmen eşyanız çok azmış."

"Fazla eşya taşımayı pek sevmem."

Şoför güldü. "Fazla eşyayı hiç kimse sevmez. Fakat bir de bakarsın ki, etrafın bir sürü eşyayla dolmuş. Hayat böyle bir şey işte. *C'est la vie.*" Sonra gene güldü.

Tsukuru da ona ayak uydurarak hafifçe güldü.

"Ne iş yapıyorsunuz?"

"Demiryolu istasyonu inşasıyla uğraşıyorum."

"Mühendis misiniz?"

"Öyle."

"Ta Finlandiya'ya kadar istasyon yapmaya mı geldiniz?"

"Hayır, tatile çıktım, arkadaşımı görmeye geldim."

"Bu iyiymiş işte" dedi şoför. "Tatil ve arkadaşlar, hayattaki en mükemmel iki şey."

Finlandiyalıların hepsi böyle hayat hakkında tespitler yapmayı seviyor muydu, yoksa yalnızca bu şoför mü öyleydi acaba? Tsukuru, mümkünse ikincisi olsun, diye geçirdi içinden.

Taksi yarım saat kadar sonra Helsinki şehir merkezindeki otelin kapısına ulaştığında, Tsukuru ne kadar bahşiş vermesi gerektiğini, hatta bahşiş vermesinin gerekli olup olmadığını rehber kitaplarda kontrol etmediğinin farkına vardı (şöyle bir düşününce, bu ülke hakkında hiçbir ön araştırma yapmamıştı). O yüzden, taksimetrede görünen rakamdan yüzde 10 daha fazla olacak şekilde ayarlayarak parayı verdi. Şoför memnun bir yüz ifadesiyle beyaz kâğıda yazılı fişi hazırlayıp geri verdiğine göre, herhalde doğru yapmıştı. Eğer yanlış yapmışsa bile, adamın keyfini bozacak bir şey yapmadığı kesindi.

Sara'nın onun için seçtiği otel, şehir merkezinin göbeğinde, eski tarz bir yapıydı. Yol gösteren yakışıklı, sarışın *bellboy*'un ardına düşerek, antika asansörle sallana sallana dördüncü kata çıkıp odasına girdi. Eski mobilyalar ve irice bir yatak, rengi solmuş duvar kâğıdının üzerinde ince çam desenleri vardı. Küvet eski tipte, aslan ayakları üzerine oturtulmuş

olanlardandı, pencereler yukarı kaydırılarak açılıyordu. Biri kalın kumaştan, diğeri dantelli tülden iki perde vardı. Pencereden, ortasında yeşil renkli tramvayın gidip geldiği geniş cadde görülebiliyordu. Genel anlamda rahat bir oda gibiydi. Ne kahve makinesi, ne de plazma televizyon vardı, ama nasıl olsa öyle şeyleri kullanacak değildi.

"Teşekkür ederim. Bu oda uygun" dedi *bellboy*'a. Sonra iki avro bozuk parayı bahşiş olarak uzattı. *Bellboy* neşeyle gülümseyerek, uslu bir kedi gibi odadan çıkıp gitti.

Duş alıp üstünü değiştirdiğinde, artık akşam saatleri olmuştu. Fakat pencerenin dışında hava öğle ortası gibi aydınlıktı. Gökyüzünde parlak bir yarımay vardı. Sanki kullanılmaktan aşınmış bir süngertaşı gibi görünüyordu. Birileri fırlatıp gökyüzüne atmış, o da oracıkta asılı kalıvermişti.

Lobiye inip danışma masasına giderek, oradaki kızıl saçlı kadından ücretsiz bir şehir haritası aldı. Sonra Sara'nın çalıştığı turizm şirketinin oradaki bürosunun adresini söyleyerek, tükenmezkalemle harita üzerinde işaretlettirdi. Ofis otelden yalnızca üç blok ötedeydi. Danışmadaki kadının tavsiyesine uyarak, şehir içi otobüslerde ve metroda geçerli serbest biniş kartı satın aldı. İkisine de nereden bineceğini öğrenip, hatlarının şemasını da edindi. Kadın olasılıkla 40'lı yaşlarının sonlarındaydı, açık yeşil gözlüydü ve çok nazikti. Kendinden yaşça büyük bir kadınla konuştuğu için Tsukuru her zamanki gibi rahat, doğal davranabilmişti. Bu özelliği dünyanın hiçbir yerinde değişmiyordu herhalde.

Lobinin sakin bir köşesinde havaalanında aldığı telefonu kullanarak, Kara'nın dairesine telefon etti. Telefon telesekretere alınmıştı. Kalın bir erkek sesi yirmi saniye kadar Fince bir şeyler söyledi. Sonrasında sinyal sesi duyuldu. Galiba mesaj bırakılsın diyeydi. Tsukuru hiçbir şey söylemeksizin öylece telefonu kapattı. Bir süre bekledikten sonra bir kez

daha aynı numarayı çevirdiyse de, sonuç aynıydı. Telesekreterdeki ses herhalde Kara'nın kocasına aitti. Tsukuru, ne dediğini elbette anlayamıyordu, ama seste berrak, kendiyle barışık bir hava vardı. Bir şeylerin eksikliğini çekmeden, rahat bir yaşam süren, sağlıklı bir erkek sesiydi.

Tsukuru cep telefonunu kapatıp cebine koydu. Sonra derince bir nefes aldı. İçinde, pek hoş şeyler olmayacakmış gibi bir his vardı. Belki Kara o dairede değildi artık. Kocası ve iki çocuğu vardı. Temmuz ayına girilmişti. Sara'nın söylediği gibi yaz tatilini değerlendirip, ailecek Mallorca'ya gezmeye gitmiş de olabilirlerdi.

Saat altı buçuğu gösteriyordu. Sara'nın çalıştığı turizm şirketinin temsilcilik bürosu çoktan kapanmıştı mutlaka. Fakat bir denemekle bir şey kaybetmezdi. Cep telefonunu bir kez daha çıkartarak, ofisin numarasını çevirdi. Tahmini boş çıkmıştı, ofiste hâlâ birisi vardı.

Bir kadın sesi Fince bir şeyler söyledi.

"Olga Hanım orada mı?" diye sordu Tsukuru, İngilizce.

"Olga benim" dedi kadın, aksansız, düzgün bir İngilizceyle.

Tsukuru kendini tanıttı. Ofisle ilgili bilgiyi Sara'dan aldığını söyledi.

"Evet Bay Tazaki. Geleceğinizi Sara söylemişti" dedi Olga.

Tsukuru durumunu açıkladı. Arkadaşıyla görüşmeye gelmişti, ama evine telefon ettiğinde karşısına telesekreter çıkıyordu ve kayıt Fince olduğundan tek kelimesini anlamıyordu.

"Bay Tazaki, şu an otelde misiniz?"

Öyle, dedi Tsukuru.

"Tam ofisi kapatıyordum. Yarım saate kadar yanınıza gelebilirim. Lobide buluşabilir miyiz?"

Olga ince kot pantolon ve uzun kollu beyaz tişört giymiş, sarışın bir kadındı. Olasılıkla 20'li yaşlarının sonlarına yaklaşmıştı. Boyu 1,70 civarındaydı, tombulca yüzünün ren-

gi sağlıklıydı. Rahat bir çiftçi ailesinde doğmuş, efendi ama geveze kazlarla birlikte büyütülmüş gibi bir izlenim bırakıyordu. Saçlarını arkada toplamış, omzuna simle bezeli siyah bir çanta asmıştı. Postacılar gibi kendinden emin bir duruşu vardı, geniş adımlarla otelin kapısından içeri girmişti.

El sıkışarak, lobinin tam ortasındaki bir koltuğa yan yana oturdular.

Sara o ana kadar birçok kez Helsinki'de bulunmuş, her seferinde de Olga ile birlikte çalışmışlardı. Kız Sara'ya karşı iş arkadaşlığının ötesinde, kişisel olarak da sempati besliyor gibiydi.

"Bir süredir görüşemedik ama Sara nasıl?" diye sordu.

İyi olduğunu, işlerinin yoğunluğundan sürekli bir yerlere uçup durduğunu söyledi Tsukuru.

"Sizin samimi bir arkadaşı olduğunuzu söylemişti telefonda."

Tsukuru gülümsedi. *Samimi bir arkadaş,* diye yineledi içinden.

"Yapabileceğim bir şey olursa, memnuniyetle yardım ederim. Çekinmeyin" dedi Olga, neşeli bir yüz ifadesiyle Tsukuru'nun gözlerine kısa bir bakış fırlatarak.

"Teşekkür ederim." Kız, onun Sara'nın sevgilisi olmaya uygun olup olmadığının muhakemesini yapıyormuş gibi bir hisse kapıldı Tsukuru. *Bir şekilde geçer not alabilsem bari,* diye düşündü.

"O telesekreter mesajını dinleyelim mi?" dedi Olga.

Tsukuru cep telefonunu çıkartarak Kara'nın ev numarasını tuşladı. O arada Olga, çantasından not defteri ve altın renginde ince bir tükenmezkalem çıkartarak dizinin üzerine koydu. Çalmaya başlayınca, Tsukuru telefonu Olga'ya verdi. Olga ciddi bir yüz ifadesiyle mesajı dinleyip, gerekli bilgileri hızlıca not aldı. Sonra telefonu kapattı. Göründüğü kadarıyla, becerikli, yetenekli bir kadındı. Sara'yla anlaşmaları doğaldı.

"Mesajdaki ses, kocasına ait" dedi Olga. "Geçen hafta cuma günü, Helsinki'deki evlerinden ailecek ayrılıp yazlık evlerine taşınmışlar. Ağustos ortalarına kadar da dönmeyeceklermiş. Yazlık evlerinin telefon numarasını da söylüyordu."

"O yer uzak mı?"

Olga başını iki yana salladı. "Neresi olduğunu bilemiyorum. Bıraktığı mesajdan Finlandiya'da oldukları anlaşılıyor ve bir telefon numarası veriyor yalnızca. Telefon ederek nerede olduğunu öğrenebiliriz sanıyorum."

"Bunu yaparsanız müteşekkir olurum, ama bir ricam var" dedi Tsukuru. "Telefonda benim adımın geçmesini istemiyorum. Mümkün olursa, önceden haber vermeden, doğrudan görüşmek istiyorum zira."

Olga'nın yüzünden hafif bir merak ifadesi geçer gibi oldu.

Tsukuru açıklama yaptı: "O benim lise yıllarından samimi bir arkadaşım, uzun yıllardır da görüşmedik. Buraya kadar onunla görüşmek için geleceğim aklından bile geçmez. Damdan düşer gibi, birdenbire kapısını çalıp şaşırtmak istiyorum."

"Sürpriz" dedi Olga. Sonra dizlerinin üzerinde iki elini açıp avuçlarını yukarıya çevirdi. "Çok keyifli olur herhalde."

"Umarım onun için de keyifli olur."

Olga sordu: "Sevgiliniz miydi?"

Tsukuru başını iki yana salladı. "Hayır, öyle bir durum yok. Biz aynı arkadaş grubundaydık. Durum bundan ibaret. Fakat çok samimiydik."

Olga başını hafifçe yana eğdi. "Lise yıllarında gerçek arkadaşlar bulmak kolay değildir. Benim de lise yıllarından bir arkadaşım var. Şimdi bile sık sık görüşüp konuşuyoruz."

Tsukuru başını sallayarak onayladı.

"Sonra sizin bu arkadaşınız bir Finlandiyalı ile evlenerek buraya yerleşti. Uzunca bir süredir de görüşmediniz. Durum bu yani?"

"On altı yıldır görüşmedik."

Olga işaretparmağıyla birkaç daire çizerek şakağını ovdu. “Anlaşıldı. Sizin adınızı vermeden, bir şekilde yeri öğrenmeye çalışayım. İyi bir yol düşüneyim. Kadının adını söyler misiniz?”

Tsukuru not kâğıdına Kara’nın adını yazdı.

“Liseniz, Japonya’nın hangi şehrindeydi?”

Nagoya, diye yanıtladı Tsukuru.

Olga, Tsukuru’nun cep telefonunu tekrar alarak telesekreterde söylenen numarayı çevirdi. Birkaç kez çaldıktan sonra karşı taraf telefona çıktı. Olga, Fince ve şirin bir ses tonuyla, çıkan kişiyle konuştu. Bir şeyler anlattı, karşı taraf onun söyledikleriyle ilgili bir soru sordu, Olga tekrar kısaca bir şeyler anlattı. Bir iki kez Ely adı geçti. Soru-cevap döngüsü birkaç kez tekrarlandıktan sonra karşı taraf da ikna olmuş gibiydi. Olga tükenmezkalemini eline alıp, not kâğıdına bir şeyler yazdı. Sonra karşı tarafa nazikçe teşekkür edip telefonu kapattı.

“Her şey yolunda gitti” dedi Olga.

“İyi oldu bu.”

“Ailenin soyadı Haatainen. Kocasının ilk adı Edward. Helsinki’nin kuzeybatısında Hämeenlinna adlı kasabanın banliyösünde, göl kıyısında yazlık evleri varmış ve yazları orada geçiriyorlar. Elbette Ely Hanım ve çocuklarla birlikte.”

“Benim adımı vermeden, bu kadar şeyi nasıl öğrenebildiniz?”

Olga yaramaz bir çocuk gibi gülümsedi. “Ufak bir yalan uydurdum. FedEx dağıtıcısı numarası yaptım. Ely Hanım adına Japonya Nagoya’dan bir paket geldiğini, nasıl ulaştırabileceğimi sordum. Telefona kocası çıkmıştı, ama öyle deyince nereye gönderilmesi gerektiğini hemencecik söyleyiverdi. Bu da o adres.”

Olga böyle dedikten sonra, not kâğıdını Tsukuru’ya verdi. Sonra ayağa kalkarak danışma masasına gidip, basit bir Gü-

ney Finlandiya haritası alarak geri döndü. Haritayı açıp, tükenmezkalemle Hämeenlinna'yı işaretledi.

"Burası Hämeenlinna. Onların yazlık evinin tam yerine Google'dan bakalım. Bugün artık ofisi kapattım, yarın çıktısını alıp vereyim."

"Hämeenlinna ne kadar uzakta?"

"Bir düşüneyim. Mesafe olarak yaklaşık yüz kilometre. Buradan arabayla rahatlıkla bir buçuk saatte gidilecek bir yer. Otoban dümdüz oraya kadar gidiyor. Kasabaya kadar demiryolu ile de gidilebilir ama oradan onların evine gitmek için de araba lazım."

"Araba kiralarım."

"Hämeenlinna'da göl kıyısında güzel bir kale ve Sibelius'un doğduğu ev var, ama kesin çok daha önemli işleriniz vardır. Yarın, uygun olduğunuz bir vakitte ofisime gelebilir misiniz? Yakınımızda bir araba kiralama şirketi var, hemen bir araba ayarlarım."

"Gerçekten çok yardımınız dokundu" diyerek teşekkür etti Tsukuru.

"Sara'nın samimi arkadaşı olduğunuza göre, benim de arkadaşım sayılırsınız" dedi Olga, göz kırparak. "Umarım Ely Hanım'la görüşebilirsiniz. O da gerçekten şaşırır umarım."

"Evet. Kalkıp ta buralara kadar bunun için geldim."

Olga bir an tereddüt ettiyse de, cesaretini toplayıp Tsukuru'ya sordu: "Beni ilgilendirmez ama onunla görüşmek için kalkıp buralara gelmenizi gerektirecek kadar önemli bir durum mu var?"

"Benim için önemli bir durum" dedi Tsukuru. "Fakat onun için pek de önemli olmayabilir. Emin olabilmek için geldim ta buralara kadar."

"Galiba karmaşık bir konu."

"Benim İngilizce düzeyimle açıklaması aşırı güç bir mesele."

Olga güldü. “Hangi dilde olursa olsun, açıklanması güç meseleler yaşamımızda hep olur.”

Tsukuru başını sallayarak onayladı. Yaşamla ilgili tespitler yapmak, belki de Finlilerin ortak özelliğiydi. Belki de, kışların uzun geçiyor olması bunda etkili oluyordu. Fakat Olga haklıydı. Bu, dille ilgisi olmayan bir meseleydi. Herhalde.

Olga koltuktan kalktı, Tsukuru da kalktı, tokalaştılar.

“Pekâlâ. Yarın sabah bekliyorum öyleyse. Herhalde *jetlag* yaşıyorsunuzdur, hem burada gökyüzü geç saatlere kadar aydınlık olur ve alışkın olmayınca doğru düzgün uyuyamayabilirsiniz. Tedbir olsun diye uyandırma telefonu yazdırmanızda fayda olabilir.”

Tsukuru öyle yapacağını söyledi. Olga çantasını omzuna asıp, yine geniş adımlarla lobiyi kat ederek kapıdan çıkıp gitti. Önüne bakarak ve bir kez bile arkasına dönmeden.

Tsukuru, onun verdiği not kâğıdını katlayıp cüzdanına yerleştirdi. Haritayı da cebine koydu. Sonra otelden çıkıp, amaçsızca şehirde dolaştı.

En azından, böylelikle Ely’nin adresini öğrenmişti. Oradaydı. Kocası ve iki küçük çocuğuyla birlikte. Geriye bir tek Tsukuru’yla görüşmeyi kabul edip etmeyeceği kalıyordu. Tsukuru her ne kadar uçağa binip ta Kutup Bölgesi’ne kadar onunla görüşmeye gelmiş olsa bile, arkadaşı görüşmeyi reddedebilirdi. Gayet mümkündü bu. Mavi’nin anlattıklarına bakılırsa, tecavüz olayında Tsukuru’nun gruptan ihraç edilmesini önce Kara istemişti. Ak, faili meçhul bir şekilde öldürülüp, grup dağıldıktan sonra, onun kendisine karşı nasıl hisler beslediğini Tsukuru hayal bile edemiyordu. Ona karşı çok soğuk hisler besliyor olabilirdi. Yine de, yaşadığı yere gidip, yüz yüze görüşerek bundan emin olmaktan başka yolu yoktu.

Saat sekizi geçmişti, ama Olga’nın söylediği gibi, havada hiç kararacakmış gibi bir hal yoktu. Mağazaların çoğu açık-

tı ve insanlar sanki gündüzmüş gibi aydınlık yollarda dolaşıyorlardı. Kafelerde bira ve şarap içerek sohbet ediyorlardı. Taş döşeli eski yolda yürürken, bir yerlerden ızgara balık kokusu gelmeye başladı. Bu koku, Japonya'daki tabldot yemek restoranlarında uskumru kızartılırken çıkan kokuyla aynıydı. Tsukuru acıktığını hissetti, kokunun peşine takılarak, dar yan sokaklardan birine girerek şansını denediyse de kokunun kaynağını tespit edemedi. Yolda bir o yana bir bu yana gidip geldikçe, sonunda koku da silikleşerek kayboldu.

Yemek meselesine kafa yormak istemediği için gözüne ilk çarpan pizzacıya girip, bahçedeki masalardan birine oturarak, Ice-tea ve margarita pizza sipariş etti. Sara'nın ona güldüğünü duyar gibi oluyordu. Uçağa binerek ta Finlandiya'ya kadar gidip de margarita pizza yedin demek, diyerek eğlenirdi mutlaka. Fakat pizza, tahmininden çok daha lezzetliydi. Gerçek odun ateşi fırınında pişirilmiş olsa gerek, ince ve kıtır kıtırdı, hoş kokan hafif yanık kısımları vardı.

O gösterişsiz pizzacı, ailecek gelenler ve çiftlerle tıklım tıklım doluydu. Öğrenci grupları da vardı. Herkesin elinde bira bardakları ya da şarap kadehleri vardı. Çoğu da çekincesizce sigara içiyorlardı. Görebildiği kadarıyla, tek başına Ice-tea içerek sessizce pizzasını yiyen tek kişi Tsukuru'ydu. İnsanlar yüksek sesle, keyifli sohbetlere dalmışlardı. Duyabildiği sözcüklerin tamamı (olasılıkla) Finceydi. Masalarda oturanların hepsi oralı gibiydi, turist görünüşlü kimse yoktu. İşte tam o anda, nihayet kendisinin Japonya'dan çok uzakta, yabancı bir ülkede olduğu gerçeğini idrak edebildi. Nerede olursa olsun, yemek yerken çoğunlukla hep tek başına olurdu. O yüzden, bu durumu pek kafasına takıyor değildi. Fakat orada, sorun yalnızca tek başına olmaktan ibaret değildi. İki anlamda da tek başınaydı. O bir yabancıydı, çevresindeki insanların tamamı Tsukuru'nun anlamadığı bir dilde konuşuyordu.

Bu, Tsukuru'nun Japonya'da hep hissettiğinden farklı bir

tek başınalık duygusuydu. *Hiç fena değil,* diye düşündü Tsukuru. İki anlamda tek başına olmak, belki de tek başına olmayı iki kere reddetmek anlamına gelebilirdi. Şöyle ki, bir yabancı olarak orada tek başına olması, tamamen mantıklıydı. Bunda hiçbir tuhaflık yoktu. Böyle düşününce, kendini daha rahat hissetmeye başladı. Tam anlamıyla doğru yerdeydi. Elini kaldırarak garsonu çağırıp, bardakta kırmızı şarap istedi.

Bardak şarap getirildikten biraz sonra, üzerinde giyile giyile iyice yıpranmış bir yelek, kafasında panama şapka, akordeon çalan yaşlı bir adam, yanında sivri kulaklı köpeğiyle çıkageldi. Alışkın el hareketleriyle, sanki at bağlıyormuş gibi, köpeğin ipini sokak lambası direğine bağlayıp, kendisi de ayakta direğe yaslanarak, Kuzey Avrupa halk müziği tarzı bir müzik çalmaya başladı. Belli ki yılların deneyimiyle çalıyordu, başarılı bir sokak müzisyeniydi. Müziğe eşlik ederek şarkı söyleyenler de oldu. İstek üzerine Elvis Presley'in "Don't Be Cruel" parçasını da Fince söyledi. Siyah, zayıf köpek orada oturmuş, etrafına hiç bakmaksızın, sanki zihninde bir anı canlanmış gibi havadaki sabit bir noktaya gözlerini dikmişti. Kulakları hiç kımıldamıyordu.

"Hangi dilde olursa olsun, açıklanması güç meseleler yaşamımızda hep olur" demişti Olga.

Gerçekten de öyle, diye geçirdi aklından Tsukuru, şarabını içerken. Sorun sadece başkalarına açıklamak değildi. Kendine açıklamak da fazlasıyla zordu. Açıklamak için kendini zorlamaya kalkınca, bir noktada işe yalan karışıveriyordu. Neticede, ertesi gün birçok şey şu an olduğundan daha net bir hal alacaktı. Beklemesi yeterliydi. Netleşemese bile bunun ne zararı vardı ki? Elinden bir şey gelmezdi. Renkten yoksun Tsukuru Tazaki, renkten yoksun haliyle yaşamını sürdürürdü. Bunun kimseye zararı yoktu.

Aklından Sara'yı geçirdi. Nane yeşili tek parça elbisesini, neşeli gülüşünü, el ele tutuşarak yürüdüğü orta yaşlı adamı. Fakat bu düşünce de, Tsukuru'yu alıp bir yerlere götürmedi. İnsanın yüreği gece kuşları gibiydi. Sakince bir şeyleri bekliyor, zamanı gelince de tek bir hat üzerinden ona doğru uçuşa geçiyordu.

Gözlerini kapatarak, kendini tamamen akordeondan yükselen müziğe bıraktı. O monoton melodi, insanların konuşma seslerini yararak kulaklarına ulaşıyordu. Sanki kıyıya çarpan dalgaların sesiyle yutuluverecek gibi olan sis sirenleri gibi...

Tsukuru şarabının yarısını içince, kâğıt ve bozuk para olarak yaklaşık hesabı masaya bırakıp kalktı. Akordeoncunun önüne koyduğu şapkaya bir avro bırakıp, herkesin yaptığını yaparak, sokak lambası direğine bağlı köpeğin başına dokundu. Yine de, köpek sanki eşya taklidi yapıyormuş gibi, milim kımıldamadı. Sonra yavaşça yürüyerek otele yöneldi. Yolda markete uğrayarak, içme suyu ve Güney Finlandiya'nın daha ayrıntılı bir haritasını aldı.

Büyük bir caddenin ortasında kurulu parkta, sabit satranç masalarında insanlar yanlarında getirdikleri takımlarla oyunun keyfine dalmışlardı. Hepsi erkek, çoğu da yaşlı insanlardı. Pizzacıdaki insanlardan farklı olarak, sessiz ve sakindiler. Oyunlarını izleyen insanlar da öyleydi. Derin düşünceler, derin sessizlik gerektirir. Yolda yürüyen insanların çoğunun yanında köpekleri vardı. Köpekler de sessizdi. Yolda yürürken, arada sırada ızgara balık ve kebap kokusu rüzgârla burnuna ulaşıyordu. Artık saat akşamın dokuzuna yaklaştığı halde, çiçekçiler hâlâ açıktı ve rengârenk çiçekler sıra sıra dizilmişti. Gecenin varlığı tamamen unutulmuş gibi...

Otelin resepsiyonunda, sabah saat yedi için uyandırma telefonu kaydetmelerini rica etti. Sonra birden aklına gelince sordu: "Bu yakınlarda yüzme havuzu var mı?"

Resepsiyon görevlisi kadın kaşlarını hafifçe çatarak düşündü, sonra başını nazikçe iki yana salladı. Sanki ülke tarihindeki bir yetersizlikten dolayı utanç duymuş gibi, "Kusura bakmayın, ama bu civarda yüzme havuzu yok" dedi.

Tsukuru odasına dönüp, pencerenin kalın perdesini iyice çekerek, dışarıdan gelen ışığı tamamen engelledikten sonra elbiselerini çıkartıp yatağa girdi. Fakat ışık yine de, kolayca silinmeyen eski bir anı gibi, nereden geldiği belli olmadan odanın içine süzülüyordu. Odanın loş tavanına bakarken, Nagoya'da değil de burada, Helsinki'de olması, Kara'yı ziyaret edecek olması tuhafına gitti. Kuzey Avrupa'nın kendine özgü aydınlığı, yüreğinde garip titreşimlere yol açmıştı. Vücudu uykuyu istiyordu, ama zihni bir süre daha uyanık kalma arzusundaydı.

Sonra Ak'ı düşündü. Uzunca bir süredir, rüyalarında onu görmüyordu. Eskiden sık sık onun yer aldığı rüyalar görürdü. Çoğu cinsel içerikli rüyalardı ve bu rüyalarda Ak'ın içinde şiddetli boşalmalar yaşardı. Sonra uyanır, lavaboda meniyle kirlenen iç çamaşırını yıkarken, karmakarışık düşüncelerin esiri olurdu. Suçluluk duygusuyla güçlü bir hayranlığın ayrılmaz bir bütün olarak birbirine karıştığı bir duygu. Bu, olasılıkla, gerçek ve gerçek olmayanın gizlice birbirine karıştığı, karanlık, insanların bilmediği bir yerde doğan, özel bir duyguydu sadece. Tsukuru o duyguyu garip bir şekilde özlemle anımsıyordu. Nasıl bir rüya olursa olsun, ne tür duygulara kapılırsa kapılsın fark etmezdi. Bir kez daha Ak'ı rüyasında görebilseydi keşke.

Nihayet uyku bastırdı, ama rüya yoktu.

15

Saat yedide uyandırma telefonu geldiğinde, nihayet gözlerini açabildi. Kendisini hayli uzun süre ve derin uyumuş gibi hissediyordu, vücudunun tamamında tatlı bir uyuşukluk vardı. Duşa girdi, sakal tıraşı oldu, dişlerini fırçalayana kadar, o uyuşukluk geçmedi. Gökyüzü hiçbir boşluk kalmayacak şekilde bulutlarla kaplanmıştı, ama yağmur yağacakmış gibi durmuyordu. Tsukuru üstünü giyinip, otelin açık büfe kahvaltısından basit bir şeyler atıştırdı.

Saat dokuzu geçerken Olga'nın ofisine gitti. Bir yokuşun ortalarında, kendi halinde bir ofisti ve Olga dışında patlak, balık gözlü, uzun boylu bir adamdan başka kimse yoktu. Adam telefonda birilerine bir şeyler açıklamaya çalışıyordu. Duvarlarda Finlandiya'nın değişik bölgelerinin rengârenk posterleri asılıydı. Olga çıktısını aldığı birkaç haritayı Tsukuru'ya verdi. Hämeenlinna kasabasından göl kıyısı boyunca bir süre gidilince bir yerleşim yeri vardı ve Haataainen ailesinin yazlık evi oradaydı. Oraya X işareti konmuştu. Göl sanki bir kanal gibi ince uzun yayılmıştı. Olasılıkla, on binlerce yıl önce hareket halindeki buzullar tarafından oluşturulmuştu.

"Yolu rahatlıkla çözeceğinizi sanıyorum" dedi Olga. "Finlandiya, Tokyo ve New York'tan farklıdır. Trafik yoğunluğu fazla değildir ve yol işaretlerini takip ettiğiniz, rengeyiklerine çarpmadığınız sürece oraya kolayca ulaşırsınız."

Tsukuru teşekkür etti.

"Arabayı ayırttım. Henüz iki bin kilometrede bir Volkswagen Golf. Ücreti de biraz indirimli."

"Sağ olun. Mükemmel."

"Dua ediyorum her şey yolunda gitsin diye. Kalkıp Finlandiya'ya kadar geldiniz ne de olsa" dedi Olga, neşeyle gülümseyerek. "Eğer bir sorun yaşayacak olursanız bana telefon edin lütfen."

Tsukuru öyle yapacağını söyledi.

"Rengeyiklerine dikkat. Şapşal hayvanlardır. Fazla hız yapmayın."

İkisi tekrar tokalaşarak ayrıldılar.

Araba kiralama şirketinde yepyeni lacivert Golf'ü kiralayıp, Helsinki merkezinden otobana girene kadarki rotayı masa başındaki görevli kadından öğrendi. Biraz dikkat etmek gerekiyordu, ama zor bir rota değildi. Bir kez otobana girdikten sonrasıysa basitti.

Tsukuru FM radyosundan müzik dinleyerek saatte yaklaşık yüz kilometre hızla otobanda batıya yöneldi. Diğer arabaların çoğu onu sollayıp gittilerse de, umursamadı. Uzun bir aradan sonra ilk kez direksiyona geçiyordu ve üstelik direksiyon soldaydı. Bir de, eğer mümkünse, Haatainen ailesi öğlen yemeğini yedikten sonra evlerine ulaşmak istiyordu. Bol bol zamanı vardı. Aceleye gerek yoktu. Klasik müzik kanalı hafif, kulaklarının pasını silen bir trompet konçertosu çalıyordu.

Yolun iki tarafı çoğunlukla ormandı. Ülke topraklarının tamamı bir uçtan diğer uca zengin bir yeşillikle kaplıymış izlenimi bırakıyordu. Ağaçların çoğu beyaz huş ağacıydı, aralarına çam, ladin ve akçaağaçlar karışmıştı. Çamlar gövdesi düz kızılçam türündeydi, beyaz huş ağaçlarının dalları ise genişçe yayılarak sarkmıştı. Hiçbiri Japonya'da görülebilen ağaç türleri değildi. İri kanatlı kuşlar, toprak üzerinde av

arayarak, kendilerini rüzgâra bırakmış halde havada süzülüyorlardı. Yer yer çiftçi evlerinin çatıları gözüküyordu. Hepsi de büyük evlerdi, hafif eğimli tepeciklerin etrafı çit ile çevrilmişti, otlamaya salınmış çiftlik hayvanları da görülüyordu. Yemlik otlar kesilmiş, makineyle iri, yuvarlak balyalar haline getirilmişti.

Tsukuru, Hämeenlinna kasabasına ulaştığında saat henüz on iki olmamıştı. Arabayı otoparka bırakıp, on beş dakika kadar kasabada dolaştı. Sonra, kasaba merkezindeki meydana bakan bir kafede kahve içerek, bir de kruvasan yedi. Kruvasan aşırı tatlıydı, ama kahve koyu ve lezzetliydi. Hämeenlinna'nın gökyüzü de, tıpkı Helsinki'deki gibi tamamen ince bir bulut tabakasıyla kaplıydı. Güneş görünmüyordu. Gökyüzünün ortalarında bir yerde, uçuk turuncu silueti görünüyordu yalnızca. Meydanda esen rüzgâr biraz serindi, Tsukuru polo tişörtünün üzerine ince bir süveter giydi.

Hämeenlinna'da neredeyse hiç turist yoktu. Ellerinde alışveriş torbalarıyla, üzerlerine günlük kıyafetlerini giymiş insanlar gidip geliyordu yalnızca. Kasabanın merkezindeki caddede ise, turistlere yönelik olmaktan ziyade oralıların ya da yazlıklarında kalan insanların günlük ihtiyaçları olan yiyecek ve diğer malzemelerin sıralandığı dükkânlar ağırlıktaydı. Meydanın karşı tarafında büyükçe bir kilise vardı. Kubbeli, kasvetli bir kiliseydi. Beyaz martılar dikkatli gözlerle etrafı kolaçan ederek, meydanın taş zemini üzerinde geziniyorlardı.

Meydanın yakınında sebze ve meyve satan tezgâhlar sıralanmıştı, Tsukuru bir kutu kiraz satın alıp, banka oturarak yedi. Kiraz yerken, on-on bir yaşlarında iki kız çocuğu yaklaşıp, biraz uzaktan onu izlemeye başladılar. Herhalde o kasabaya gelen Uzakdoğulu sayısı pek fazla değildi. Birisi ince uzun ve beyaz tenliydi, diğerinin ise güneşte yanmış yanakları çilliydi. İkisinin de saçları omuzlarına dökülüyordu. Tsukuru onlara doğru gülümsedi.

İki kız, temkinli martılar gibi, Tsukuru'ya biraz yaklaştılar.

"Çinli misin?" diye İngilizce sordu, boyu uzun olan.

"Japonum" dedi Tsukuru. "Yakın, ama biraz farklı."

İki çocuğun yüzlerindeki ifadeden, anlamadıkları belli oluyordu.

"Siz ikiniz, Rus musunuz?" diye sordu Tsukuru.

İkisi aynı anda başlarını birkaç kez iki yana salladılar.

"Finlandiyalıyız" dedi çilli olan, yüzünde ciddi bir ifadeyle.

"Aynı bunun gibi işte" dedi Tsukuru. "Yakın, ama biraz farklı."

İki kız başlarını yukarıdan aşağı salladılar.

"Burada ne yapıyorsun?" diye sordu, çilli olan. İngilizce cümle kurmayı deniyormuş gibi. Herhalde okulda İngilizce öğreniyorlardı ve öğrendiklerini bir yabancı üzerinde denemek istemişti.

"Arkadaşımı görmeye geldim" dedi Tsukuru.

"Japonya'dan buraya kadar kaç saat sürüyor?" diye sordu, uzun boylu olanı.

"Uçakla yaklaşık on bir saat" diye yanıtladı Tsukuru. "O arada iki kez yemek yedim, bir de film seyrettim."

"Nasıl bir film?"

"*Zor Ölüm*."

Kızlar nihayet tatmin olmuş gibiydi. İkisi el ele tutuşup, etekleri uçuşarak, koşa koşa meydandan uzaklaştılar. Rüzgâra kapılmış ot pamukçukları gibi. Yaşam hakkında tespit yapmamış, öğüt vermemişlerdi.

Tsukuru kendini rahat bırakarak kirazını yemeyi sürdürdü.

Tsukuru, Haatainen ailesinin yazlık evine ulaştığında saat bir buçuktu. Yaşadıkları yeri bulmak Olga'nın söylediği kadar kolay olmadı. Orada yol denilebilecek bir şeyden söz etmek mümkün değildi zira. Eğer yaşlı, nazik bir adam olmasaydı o evi sonsuza kadar bulamayabilirdi de.

Yol kenarında arabayı durdurmuş, tek elinde Google haritasıyla çaresizlik içinde bakındığını görünce, bisiklete binen ufak tefek, yaşlı bir adam yanına yaklaştı. Eski bir avcı şapkası takmış, lastik çizme giymişti. Kulağından beyaz kıllar fışkırmış, gözlerine kan oturmuştu. Sanki bir şeylere feci halde öfkelenmiş gibi. Tsukuru haritayı yaşlı adama göstererek, Haatainen ailesinin yazlık evini aradığını söyledi.

"Yakın buraya. Ben götüreyim" dedi yaşlı adam, önce Almanca, sonra İngilizce olarak. Ağırlığı belli olan siyah bisikletini yakındaki bir ağaca yaslayıp öylece bıraktığı gibi, davet beklemeksizin Golf'ün yolcu koltuğuna yerleşiverdi. Sonra pörsümüş turp parçalarının birleşmesinden oluşmuş gibi duran parmağını ileri uzatarak, Tsukuru'ya izlemesi gereken yolu gösterdi. Göl kıyısı boyunca, korunun içinden geçen toprak bir yol vardı. Yoldan ziyade, araba tekerlerinin açtığı kanallardan oluşan bir geçit demek daha doğru olurdu. İki kanal arasında yeşil otlar olanca gürlükleriyle uzamışlardı. Orada bir süre ilerleyince nihayet yol ikiye ayrıldı. Çatalın ortasında, boya ile isimler yazılmış birkaç tabela bir ağaç gövdesine çiviyle çakılmıştı ve sağ tarafı gösterenlerden birinde "Haatainen" yazıyordu.

Sağ taraftaki yolda bir süre ilerleyince, en sonunda açıklık bir alana ulaştılar. Beyaz huş ağaçlarının gövdeleri arasından göl görünüyordu. Küçük bir iskele gölün içine doğru çıkıntı yapmış, gelincik kırmızısı bir plastik kayık da iskeleye bağlanmıştı. Olta balıkçılığı için kullanılanlardan, basit bir kayıktı. Çatısından tuğla örme bacası yükselen, ağaçlar arasında kalmış bir kulübe de vardı. Kulübenin yan tarafına, Helsinki plakalı beyaz bir Renault Van park edilmişti.

"Orası Haatainen'lerin evi" dedi yaşlı adam, tok bir sesle. Sonra, tam da fırtınanın içine dalmak üzere olan insanlar gibi, şapkasını güzelce düzeltip, balgamını yere tükürdü. Çakıl taşı gibi sert görünen bir balgam topağıydı.

Tsukuru teşekkür etti. "Bisikletinizi bıraktığınız yere kadar götüreyim. Yolu öğrendim nasıl olsa."

"Hayır, gerekmez. Yürüyerek dönebilirim" dedi yaşlı adam, sinirlenmiş gibi. Aslında, öyle söylediğini düşündü. Çünkü, Tsukuru'nun anlamadığı bir dildi. Tınısına bakılırsa, galiba Fince değildi. Sonra Tsukuru'ya tokalaşmak için elini uzatma fırsatı bile vermeksizin, seri hareketlerle arabadan inip geniş adımlarla yürümeye başladı. Dönüp arkasına bir kez bile bakmadı. Ruhlar âlemine geçilen yolu ölülere öğretip işini tamamlamış ölüm tanrısı gibi.

Tsukuru yol kenarındaki otların arasına Golf'ü park edip, yaşlı adamın arkasından bakarak gidişini izledi. Sonra arabadan inip derin bir nefes aldı. Havanın Helsinki'ye oranla, bir kat daha temiz olduğu hissedilebiliyordu. Sanki yeni imal edilmiş bir hava gibiydi. Yumuşak bir rüzgâr beyaz huş ağaçlarının dallarını sallıyor, kayığın iskeleye çarpmasıyla kulağına arada sırada hafif tıkırtılar geliyordu. Bir yerlerde bir kuş ötüyordu. Net, kesik kesik bir ötüşü vardı.

Tsukuru kol saatine göz attı. Artık, öğlen yemeklerini bitirmişler miydi acaba? Biraz tereddüt ettiyse de, aklına yapacak başka bir şey gelmediğinden, Haatainen ailesinin kapısını çalmaya karar verdi. Yeşil yaz otlarının üzerine basarak, doğruca kulübeye doğru ilerledi. Verandada öğlen yemeğiyle meşgul olan köpek doğrularak ondan tarafa baktı. Küçük, kahverengi, uzun tüylü bir köpekti. Sonra birkaç kez havladı. Bağlı değildi, ama saldırgan bir havlama şekli olmadığı için, Tsukuru da ilerlemeye devam etti.

Köpeğin sesi duyulmuş olsa gerek, Tsukuru'nun kapıya varmasına az bir mesafe kala, kapı açılıp bir erkek yüzü göründü. Yanaklarından çenesine kadar gür altın rengi sakal bırakmış bir adamdı. 40'lı yaşlarının ortalarında gibi duruyordu. Boyu pek uzun değildi. Omuzları aşırı büyük giysi askısı gibi dümdüz, geniş ve boynu uzundu. Saçları da yine ko-

yu altın sarısıydı, kılları birbirine girmiş fırça gibi duruyordu. Bir de kulakları kepçe gibiydi. Kareli yarım kollu gömlek, kot kumaştan tulum giymişti. Sol elini kapının koluna koymuş, yaklaşmakta olan Tsukuru'yu izliyordu. Sonra köpeğe adıyla seslenerek havlamasını engelledi.

"*Hello*" dedi Tsukuru, İngilizce.

"Koniçiva" diyerek, Japonca karşılık verdi adam.

"Koniçiva" şeklinde, Tsukuru da selamını tekrarladı. "Haatainen'lerin evi mi acaba?"

"Evet, öyle. Haatainen benim" dedi adam, akıcı bir Japoncayla. "Ben Edward Haatainen."

Tsukuru verandanın merdivenine ulaşmıştı, elini uzattı. Adam da elini uzattı, tokalaştılar.

"Adım Tsukuru Tazaki" dedi Tsukuru.

"Tsukuru, üretmek, ortaya çıkarmak anlamındaki *tsukuru* mu?"

"Evet, öyle. O *tsukuru.*"

Adam neşeyle gülümsedi. "Ben de objeler üretiyorum."

"Sevindim" dedi Tsukuru. "Ben de öyle."

Köpek yaklaşarak adamın bacağına kafasını sürttü. Sonra ikramda bulunuyormuş gibi aynı şeyi Tsukuru'nun bacağına da yaptı. Bu herhalde onun karşılama merasimiydi. Tsukuru elini uzatarak köpeğin başını okşadı.

"Bay Tazaki, ne gibi objeler üretiyorsunuz?"

"Ben demiryolu istasyonları yapıyorum" dedi Tsukuru.

"Oo. Biliyor muydunuz? Finlandiya'da ilk demiryolu Helsinki ile bu Hämeenlinna arasına döşenmiştir. O sebeple, buralılar istasyonlarıyla gurur duyarlar. Tabii ilk sıradaki gurur vesilesi, Jean Sibelius'un doğum yeri olmasıdır. Siz de doğru yere gelmişsiniz demek ki."

"Öyle miydi? Bilmiyordum. Peki Edward Bey, siz ne üretiyorsunuz?"

"Ben porselen yapıyorum" dedi Edward. "İstasyonla karşı-

laştırıldığında çok küçük bir şey. Haydi, buyurun içeri girin Bay Tazaki."

"Rahatsız etmiyorumdur umarım."

"Hem de hiç" dedi Edward. Sonra ellerini iki yana açtı. "Burada herkesin başımızın üzerinde yeri var. Hele de bir şeyler üretiyorsa, o kişi benim dostum demektir. Daha fazla memnun olurum."

Kulübenin içinde kimsecikler yoktu. Masanın üzerinde bir kahve fincanı ile açık halde bırakılmış karton ciltli Fince bir kitap vardı yalnızca. Duruma bakılırsa, Edward tek başına kitap okuyarak yemek sonrası kahvesini içiyor olmalıydı. Tsukuru'yu sandalyeye buyur ederek, kendisi de karşısına oturdu. Kitabın arasına ayraç yerleştirip kapattı ve kenara doğru itti.

"Kahve alır mısınız?"

"Lütfen" dedi Tsukuru.

Edward kahve makinesinin yanına giderek, üzerinden buğu yükselen sıcak kahveden fincana doldurup Tsukuru'nun önüne koydu.

"Şeker ve krema ister misiniz?"

"Hayır, sade olsun" dedi Tsukuru.

Krem rengi fincan el yapımıydı. Kulpu şekilsizdi, garip bir görünümü vardı. Fakat kolay tutuluyordu, dokununca tanıdık, samimi bir his bırakıyordu. Yalnızca aile içerisinde anlaşılabilen bir şaka gibi.

"O fincanı büyük kızım yaptı" dedi Edward, neşeyle gülümseyerek. "Elbette, gerçekte fırınlayan benim."

Nezaket yüklü gözleri uçuk griydi ve altın sarısı saçları ve sakalıyla çok uyumluydu. Tsukuru'nun içinde bu adama karşı son derece doğal bir sevecenlik uyanmıştı. Büyükşehir yaşantısındansa, orman ve göle daha fazla yakışan tiplerdendi.

"Bay Tazaki, Ely ile bir işiniz olduğu için geldiniz mutlaka. Yanılıyor muyum?" diye sordu Edward.

"Evet, Ely Hanım'la görüşmeye geldim" dedi Tsukuru. "Ely Hanım burada mı acaba?"

Edward başını evet anlamında sağladı. "Ely burada. Şu an kızlarla birlikte yemek sonrası yürüyüşe çıktılar. Herhalde göl kıyısında dolaşıyorlardır. Çok hoş bir yürüyüş yolu var. Her zamanki gibi köpeğimiz biraz daha erken döndü. O yüzden, onlar da az sonra dönerler."

"Japoncanız çok iyi."

"Japonya'da beş yıl yaşadım. Gifu ve Nagoya'da. Oralarda Japon porselen sanatı üzerine çalıştım. Japonca öğrenmemiş olsaydım, hiçbir şey yapamazdım."

"Ely Hanım'la da orada mı tanıştınız?"

Edward canlı bir sesle güldü. "Evet, öyle. Göz açıp kapayıncaya kadar âşık oldum. Sekiz yıl önce Nagoya'da düğün törenimizi yaptık, sonra da birlikte Finlandiya'ya döndük. Şimdi burada porselen yapıyoruz. Finlandiya'ya döndükten sonra bir süre bir Arap şirketinde desen uzmanı olarak çalıştım, ama kendi işimi yapma arzuma engel olamadım, iki yıldan beri de serbest çalışıyorum. Ama haftada iki gün de Helsinki'deki bir üniversitede ders veriyorum."

"Yazları hep burada mı geçiriyorsunuz?"

"Evet, temmuz başından ağustos ortalarına kadar burada kalıyoruz. Hemen yakın bir yerde arkadaşlarla birlikte işlettiğimiz küçük bir atölye var. Öğleden önceleri, sabahın erken saatlerinden itibaren orada çalışıyorum, ama her gün öğlen yemeği için eve dönüyorum. Öğleden sonraları ise, genelde burada ailemle birlikte oluyorum. Yürüyüşe çıkıyor, kitap okuyorum. Arada sırada hep birlikte balığa çıktığımız da oluyor."

"Burası çok hoş bir yer."

Edward'ın yüzünü sevinç dolu bir gülümseme kapladı. "Teşekkür ederim. Buralar çok sakindir, işimi de daha iyi yapabiliyorum. Biz çok basit bir yaşam sürüyoruz. Burayı çocuklar da seviyor. Doğayla haşır neşir olabiliyorlar."

Odanın beyaz vernikli duvarlarından birine zeminden tavana kadar ahşap raf monte edilmiş, üzerine olasılıkla onun elinden çıkma porselenler sıralanmıştı. Onun dışında, odada süs diye adlandırılabilecek pek bir şey yoktu. Duvara, süs eşyası olmaktan uzak bir yuvarlak saat asılıydı, derli toplu bir stereo cihazı ile yığın halindeki CD'ler sağlam olduğu rahatlıkla anlaşılabilen ahşap komodinin üzerine konmuştu yalnızca.

"O rafta dizili ürünlerin yaklaşık üçte birini Ely yaptı" dedi Edward. Sesindeki gurur tınısı rahatlıkla hissedilebiliyordu. "Nasıl desem, onun doğal bir yeteneği var. Doğuştan yetenekli. Bu, ortaya çıkardığı eserlere de yansıyor. Helsinki'de birçok mağazada bulunabiliyor ürünleri, hatta mağazasına göre benim eserlerimden daha fazla tutuluyor."

Tsukuru biraz şaşırmıştı. Kara'nın porselen sanatına ilgi duyduğunu bir kez bile işitmemişti zira.

"Onun porselen yaptığını bilmiyordum" dedi Tsukuru.

"Ely 20 yaşını geçtikten sonra porselene merak duymaya başlamış, normal bir üniversiteden mezun olduktan sonra, bir kez daha üniversiteye, Nagoya Güzel Sanatlar Üniversitesi'nin el sanatları bölümüne girmiş. Biz orada tanıştık."

"Demek öyle. Ben yalnızca onun 10'lu yaşlarını biliyorum."

"Lise yıllarından mı arkadaşısınız?"

"Evet, öyle."

"Bay Tsukuru Tazaki" diye, Edward bir kez daha seslice söyledikten sonra, gözlerini kısarak belleğini yokladı. "Şimdi anımsadım, sizin adınızı Ely'den duymuştum. Nagoya'da çok samimi olan o beşli arkadaş grubunun bir üyesiydiniz. Doğru mu?"

"Evet öyle. Biz aynı grubun üyeleriydik."

"Nagoya'da bizim evlilik törenimize o grubun üç üyesi geldi. Kızıl, Ak ve Mavi. Doğru mu anımsadım? Rengârenk bir grup."

"Aynen öyle" dedi Tsukuru. "Ben maalesef töreninize gelemedim."

"Fakat şimdi bu şekilde karşılaştık işte" dedi Edward ve yüzüne sıcak bir gülümseme yayıldı. Yanaklarındaki sakalları, odun ateşinden çıkan, insanın içini ısıtan alev gibi titredi. "Bay Tazaki, Finlandiya'ya gezmek için mi geldiniz?"

"Evet, öyle" dedi Tsukuru. Gerçeği söyleyecek olsa, uzun uzun açıklama yapması gerekecekti. "Gezmek için Helsinki'ye gelme fırsatı buldum, mümkün olursa Ely ile uzun bir aradan sonra görüşmek istedim ve buraya kadar geldim. Öncesinden haber veremediğim için özür dilerim. Umarım rahatsızlık vermiyorumdur."

"Hayır, hayır, rahatsızlık kesinlikle söz konusu değil. Başımızın üzerinde yeriniz var. O kadar uzaklardan geldiniz, hoş geldiniz. Tesadüfen ben evde kalmıştım, şanslısınız. Ely de çok sevinecektir mutlaka."

Sevinse keşke, dedi Tsukuru içinden.

"Eserlerinize yakından bakmam sorun olur mu?" diye sordu Tsukuru Edward'a, duvardaki rafta sıralanmış porselenleri parmağıyla işaret ederek.

"Elbette. İstediğiniz gibi, elinize alarak da bakabilirsiniz. Benim yaptıklarımla, Ely'nin yaptıkları karışık duruyor, ama havası bir hayli farklı olduğundan açıklama yapmasam bile hemen anlarsınız."

Tsukuru duvar tarafına giderek, orada dizili porselenlere tek tek baktı. Büyük kısmı tabak, tas, fincan gibi, günlük kullanımda masaya konulan türden kap kacaktı. Onlar dışında birkaç saksı ve küp de vardı.

Edward'ın söylediği gibi, onun elinden çıkanlarla Ely' ninkiler tek bakışta ayırt edilebiliyordu. Pürüzsüz zemin üzerine pastel renklerle yapılmış olanlar kocasının yaptıklarıydı. Renkler yer yer koyulaşıp, uçuklaşıyor, rüzgârın esmesi ya da suyun akıp gitmesine öykünür gibi belli belirsiz

gölgeler oluşuyordu. Üzerinde motif taşıyan tek bir eser bile yoktu. Renklerin değişimi kendi başına deseni oluşturuyordu. O renklerin oluşturulmasının ne kadar üstün bir teknik gerektireceğini, porselen konusunda tamamen bir amatör olan Tsukuru bile rahatlıkla tahmin edebiliyordu. Gereksiz süslemelerin olmayışı, pürüzsüz bir zemin, şık bir duruş Edward'ın eserlerinin karakteristiğiydi. Temelde Kuzey Avrupa tarzıydı, ama o güzelce tıraşlanmış hissi veren sadelikte, Japon porseleninin etkisi açıkça görülebiliyordu. İnsan eline alınca, beklenmedik ölçüde hafifti, insanın elinin bir parçası haline geliyordu adeta. En ince detaylarına varana kadar özen gösterilmişti. Her açıdan, birinci sınıf usta işi eserlerdi. Sürümden kazanmaya çalışan büyük bir şirkette, olasılıkla bu yeteneğini sergilemesi mümkün olmazdı.

Onunla karşılaştırıldığında, Ely'nin tarzı çok daha basitti. Teknik açısından bakıldığında onun porselenleri kocasınınkilerin inceliğine, narinliğine yaklaşamıyordu bile. Genelde kalın, kenarları oluşturan kıvrımlar az biraz eğri büğrüydü ve rafine, belirgin bir estetikten yoksundu. Fakat onun eserlerinde, bakan kişinin içine rahatlık hissi veren bir yan vardı. Küçük dengesizlikler, pütür pütür dokunuş... Doğal malzemeden yapılmış bir kumaşı eline almak gibi, bir köşeye ilişip gökyüzünden akıp giden bulutları izlemek gibi, dingin bir rahatlama hissi bırakıyordu.

Ely'nin eserlerinin karakteristiği, kocasınınkilerden farklı olarak, motiflerde gizliydi. Tüm eserlerinde sanki rüzgârla uçuşan yapraklar gibi, yer yer dağınık, yer yer bir noktaya toplanmış, ayrıntılı desenler kullanılmıştı. Motiflerin dağılım şekline göre, kimisinde yalnızlık hissi, kimisinde göz alıcı bir tarz ortaya çıkıyordu. O incelik, eski kimonoların desenlerini akla getiriyordu. Tsukuru, o motiflerin neyi sembolize ettiğini anlamak için tek tek yakından baktıysa da, bir sonuca ulaşamadı. Garip motiflerdi. Fakat biraz uzaklaşarak

bakınca, ancak o zaman ormanda toprağın üzerine dağılmış ağaç yaprakları gibi görünüyorlardı. İsimsiz hayvanların, insanların haberi olmadan usulca üzerine basıp geçtikleri yapraklar...

Tsukuru, bir eline Edward'ın, diğer eline de Ely'nin eserini alıp, karşılaştırarak baktı. Bu karıkoca, gerçek yaşamlarında da ustalıklı bir denge oluşturarak yaşıyor olmalıydılar. İnsanı bu düşünceye sürükleyen, hoş bir zıtlık vardı. Stilleri farklıydı, ama her ikisi de diğer tarafın özünü yakalamaya çalışıyordu.

"Karımın eserlerini, kocası olarak benim bu kadar övmem doğru olmayabilir" dedi Edward, Tsukuru'nun haline bakarak. "Japoncada nasıl denir acaba? Kan çekiyor... Doğru mu?"

Tsukuru gülümsemekle yetinip, bir şey söylemedi.

"Fakat ben, eşim diye söylemiyorum, Ely'nin eserlerinden gerçekten hoşlanıyorum. Daha usta işi ve daha güzel porselenler yapabilen sürüyle insan var dünyada. Fakat onun yaptıklarında, darlık hissi yok. Yüreğin genişliği hissedilebiliyor. Daha güzel ifade edebilsem keşke."

"Söylediklerinizi çok iyi anlıyorum" dedi Tsukuru.

"Böyle şeyler, kesin ilahi kudret tarafından bahşediliyordur" dedi Edward, tavanı işaret ederek. "Armağan. Dahası, onun ileride daha da ustalaşacağı kesin. Ely çok daha iyisini yapabilir."

Dışarıda köpek havladı. Her haliyle dostane, özel bir tür havlama şekliydi.

"Ely ile kızlar döndü galiba" dedi Edward, yüzünü o tarafa çevirerek. Sonra kalkıp kapıya yöneldi.

Tsukuru, elinde tuttuğu Ely'nin eserini dikkatle rafa geri bıraktı, öylece durup kadının kapıda görünmesini bekledi.

16

Tsukuru'yu ilk gördüğünde, Kara neler olup bittiğine kesinlikle anlam veremiyormuş gibi bakakaldı. Yüzündeki ifade bir anda kaybolup gitmiş, yerini boş bir bakışa bırakmıştı. Taktığı güneş gözlüğünü alnının üzerine kaldırmış, hiçbir şey söylemeksizin öylece Tsukuru'yu süzüyordu. Kızlarıyla öğlen yemeğinden sonra yürüyüşe çıkmıştı, eve geri döndüğünde bir de bakmıştı ki kocasının yanında bir adam, muhtemelen de Japon bir adam duruyor. Yüzü de hiç tanıdık değildi.

Küçük kızının elinden tutmuştu. Kız herhalde üç yaşlarındaydı. Onun yanında biraz daha büyük bir kız çocuğu daha vardı. Kardeşinden iki üç yaş büyük gibi görünüyordu. İkisi de aynı çiçek desenli tek parça elbise, yine aynı tip vinleks sandalet giymişlerdi. Kapı açık kalmıştı, dışarıda köpek tüm gücünü havlamaya harcıyor gibiydi. Edward başını dışarı çıkartıp, köpeği şöyle bir azarladı. Köpek havlamayı keserek, verandanın zeminine yattı. Kızlar annelerini örnek alıyorlarmış gibi, dudaklarını sımsıkı kapamış halde Tsukuru'nun yüzüne bakıyorlardı.

Kara'nın genel havası on altı yıl önce son gördüğünden pek farklı değildi. Fakat genç kızlık zamanındaki tombul hatları kaybolmuş, yerini daha keskin hatlı kıvrımlar ve etkileyici bir siluet almıştı. Dayanıklılık eskiden beri onun en belirgin özelliğiydi, ama eskiden dik dik bakan gözlerinde, şimdi biraz daha kendi içine dönmüş gibi bir ifade vardı. Bu gözlerin

şimdiye kadar, yüreğinde iz bırakan birçok görüntüye şahit olduğuna kuşku yoktu. Dudakları incelmiş, alnı ve yanakları sağlıklı bir şekilde güneşte yanmıştı. Kapkara gür saçları dümdüz omuzlarına dökülmüş, kâkülü alnını açık bırakacak biçimde tokayla tutturulmuştu. Göğüsleri eskisinden daha büyük görünüyordu. Düz mavi tek parça elbisesinin üzerine krem rengi bir şal atmıştı. Ayaklarında ise beyaz tenis ayakkabıları vardı.

Kara, bir açıklama beklercesine, kocasından tarafa baktı. Fakat Edward hiçbir şey söylemedi. Yalnızca, başını hafifçe yana eğmekle yetindi. Kara, bir kez daha Tsukuru'ya baktı. Sonra dudaklarını hafifçe ısırdı.

Tsukuru'nun şu an karşısında duran, onunla tamamen farklı türden bir yaşam yolunu kat etmiş bir kadının sağlıklı bedeniydi. Ona böyle bakarken Tsukuru, on altı yıl gibi bir sürenin nasıl bir ağırlığa sahip olduğunu, onu karşısında gördüğünde nihayet anlayabildiği hissine kapıldı. Dünyada ancak bir kadın bedeni üzerinden anlatılabilecek türde şeyler vardı.

Tsukuru'ya bakarken, birden Kara'nın yüz ifadesi biraz gevşer gibi oldu. Dudakları önce dalgalanır gibi titredi, sonra da bir ucu yukarı kalktı. Sağ yanağında küçük bir gamze oluştu. Fakat işin aslı bu tam olarak bir gamze değildi. Bir sıkıntıyı gizlemeye çalışırken oluşan küçük bir çukurdu sadece. Tsukuru o ifadeyi çok iyi anımsıyordu. Tam ironik bir şeyler söylemek üzereyken mutlaka yüzünde hep böyle bir ifade olurdu. Fakat Kara ironik bir şey söyleyecek değildi. Çok uzak bir varsayımı kendine çekmeye çalışıyordu sadece.

"Tsukuru?" dedi, nihayet o varsayıma bir isim vermişti.

Tsukuru başını sallayarak onayladı.

Kara'nın ilk yaptığı, küçük kızını kendine doğru iyice çekmek oldu. Sanki çocuğunu bir tehditten korumaya çalışıyormuş gibi. Kız, bakışları Tsukuru'ya kilitlenmiş halde, annesi-

nin bacağına sımsıkı yapıştı. Büyük kız ise, biraz ötelerinde kımıldamadan duruyordu. Edward büyük kızının yanına giderek, saçlarını nazikçe okşadı. Büyük kızın saçları altın sarısıydı. Küçük kızınkiler ise siyahtı.

Beşi tek kelime etmeksizin, bir süre o duruşlarını korudular. Edward sarışın kızlarının başını okşuyor, Kara siyah saçlı kızının omzuna sımsıkı sarılıyor, Tsukuru ise masanın ardında tek başına duruyordu. Sanki kompozisyonu o şekilde tasarlanmış bir resim için poz veriyor gibiydiler. O kompozisyonun odağını oluşturan Kara'ydı. O ya da onun vücudu, o çerçevelenmiş tablonun çekirdeğiydi.

İlk kımıldayan Kara oldu. Önce küçük kızını bırakıp, alnına kaldırdığı güneş gözlüğünü çıkartarak masanın üzerine koydu. Sonra kocasının yarım bıraktığı fincanı eline alıp, içindeki soğumuş kahveden bir yudum içti. Berbat bir şeyi ağzına götürmüş gibi yüzünü buruşturdu. Az önce içtiği şeyin ne olduğunu tam anlamıyla anlayamamış gibiydi.

"Kahve koyayım mı?" diye sordu kocası karısına.

"Lütfen" dedi Kara, ondan tarafa bakmaksızın. Sonra masadaki sandalyeye oturdu.

Edward yine kahve makinesinin yanına gitti, düğmesine basıp kahveyi tekrar ısıttı. Kız kardeşler annelerini taklit eder gibi, pencerenin önünde duran ahşap sedire yan yana oturdular. Sonra, ikisi de gözlerini dikip Tsukuru'ya bakmaya başladılar.

"Sen gerçekten Tsukuru musun?" dedi Kara, alçak bir sesle.

"Gerçekten benim" dedi Tsukuru.

Kara gözlerini kısmış, dimdik Tsukuru'nun yüzüne bakıyordu.

"Yüzünde sanki hayalet görmüş gibi bir ifade var" dedi Tsukuru. Şaka yapmak amacıyla söylemişti, ama kendisine bile şaka gibi gelmedi.

"Görüntün bir hayli değişmiş" dedi Kara, ifadesiz bir sesle.

"Uzun aradan sonra karşılaştığım herkes öyle diyor."

"Çok zayıflamış, çok... yetişkin gibi olmuşsun."

"Herhalde, şu an yetişkin olduğumdandır" dedi Tsukuru.

"Belki de" dedi Kara.

"Sen hiç değişmemişsin."

Kara başını hafifçe iki yana salladıysa da bir şey söylemedi.

Kocası kahvesini getirip, masanın üzerine bıraktı. Ufakça bir fincandı ve Kara'nın kendi imalatıymış gibi duruyordu. Kara, fincana bir şeker atıp kaşıkla karıştırarak, buğusu yükselen kahveden bir yudum aldı.

"Kızları da yanıma alıp, kasabaya kadar gidip döneceğim" dedi Edward, neşeli bir sesle. "Erzak alıp, arabanın deposunu doldurma zamanı geldi zira."

Kara ondan tarafa dönüp, başını sallayarak onayladı. "Haklısın. Zahmet olacak" dedi.

"İstediğin bir şey var mı?"

Kara sessizce başını iki yana salladı.

Edward cüzdanını cebine koyup, duvarda asılı araba anahtarını alarak, kızlara Fince bir şeyler söyledi. Kızların yüzüne bir sevinç dalgası yayıldı, hemen doğruldular. "*Ice cream*" sözcüğü geçmişti arada. Herhalde alışveriş sırasında onlara dondurma yedireceğine dair söz vermişti babaları.

Üçünün Renault Van'a binişini, Tsukuru ve Kara verandada durarak izlediler. Edward iki yöne açılan arka kapıyı açarak kısa bir ıslık çalınca, köpek sevinçle koşarak bagaja atladı. Edward şoför koltuğu tarafından başını çıkartarak el salladı ve beyaz Van ağaçların arasında gözden kayboldu. Tsukuru ile Kara bir süre daha Van'ın gözden kaybolduğu yöne doğru bakmaya devam ettiler.

"Şu Golf'le mi geldin?" diye sordu Kara. Az ileride duran lacivert, küçük arabayı parmağıyla işaret etti.

"Evet, öyle. Helsinki'den."

"Ne için geldin Helsinki'ye?"

"Seni görmek için."

Kara gözlerini kısıp, Tsukuru'nun yüzüne zor bir şemayı çözmeye çalışıyormuş gibi baktı. "Beni görmek için, sadece bunun için, kalkıp ta Finlandiya'ya kadar geldiğini mi söylemek istiyorsun?"

"Aynen öyle."

"On altı yıl boyunca hiç haberleşmediğimiz halde mi?" dedi Kara, afallamış bir yüz ifadesiyle.

"Doğrusunu söylemek gerekirse, kız arkadaşım öyle söyledi. Artık seninle görüşmemin benim için iyi olacağını."

Kara'nın dudakları, yeniden o bildik şekliyle kıvrıldı. Sesinde hafiften bir alay tonu belirmişti.

"Şimdi anlaşıldı. Kız arkadaşın, artık benimle görüşmenin iyi olacağını söyledi. Bunun üzerine sen de kalkıp Narita'dan uçağa binerek uzaklara, ta Finlandiya'ya kadar geldin. Önceden haber vermeden ve benimle görüşebileceğin kesin olmadığı halde."

Tsukuru bir şey söylemedi. Kayığın iskeleye çarpmasıyla çıkan tıkırtılar devam ediyordu. Aslında pek rüzgâr yoktu ve suyun üzerinde, orada burada küçük dalgacıklar oluşuyordu sadece.

"Önceden haber verirsem, benimle görüşmek istemeyebileceğini düşündüm."

"Nereden çıkartıyorsun?" dedi Kara, şaşırmış gibi. "Biz arkadaş değil miyiz?"

"Bir zamanlar arkadaştık. Fakat şimdi neyiz bilemiyorum."

Kara, ağaçların arasından görünen göle bakarak sessizce iç geçirdi. "Kasabadan dönmeleri iki saati bulur. Bu arada her şeyi konuşalım."

Birlikte evin içine girerek, masaya karşılıklı oturdular. Kara, saçlarını tutturduğu tokayı çıkarttı. Kâkülleri alnına düştü. Böyle yapınca eski Kara'ya daha fazla benzedi.

“Bir ricam var” dedi Kara. “Bana Kara deme artık. Bir şey diyeceksen Ely de. Yuzuki’ye de Ak deme. Mümkünse artık bizim için bu isimlerin kullanılmasını istemiyorum çünkü.”

“Artık o isimler geçmişte mi kaldı?”

Kara, başını sallayarak onayladı.

“Ben Tsukuru olarak devam edebilir miyim acaba?”

“Sen her zaman Tsukuru’sun” dedi Ely, hafifçe gülerek. “Sorun yok. Bir şeyler üreten Tsukuru. Renksiz Tsukuru Tazaki.”

“Mayısta Nagoya’ya giderek, Mavi ve Kızıl’la ayrı ayrı görüştüm” dedi Tsukuru. “Mavi ve Kızıl adları aynı şekilde kalabilir mi?”

“Fark etmez. Yalnızca ben ve Yuzu’dan kendi adlarımızla bahsetsen yeter.”

“İkisiyle ayrı ayrı görüşüp konuştum. Pek uzun konuşamadık ya gerçi.”

“İkisi de iyi miydi?”

“İyi görünüyorlardı” dedi Tsukuru. “İşleri de yolunda gibiydi.”

“Demek şu bizim güzel Nagoyamızda, Mavi durup dinlenmeden Lexus satmaya, Kızıl da birbiri ardına iş dünyası savaşçıları yetiştirmeye devam ediyor.”

“Evet, öyle.”

“Peki sen nasılsın? Yaşamında her şey yolunda mı?”

“Yolunda sayılır” dedi Tsukuru. “Tokyo’da bir demiryolu şirketine girdim, istasyon inşası ile uğraşıyorum.”

“O bilgiyi bir süre önce kuşlar getirmişti. Tsukuru Tazaki Tokyo’da canla başla demiryolu istasyonu yapıyor, diye” dedi Ely. “Bir de, akıllı bir kız arkadaşı varmış.”

“Şu an için öyle.”

“Yani hâlâ bekâr mısın?”

“Evet.”

“Sen her şeyi kendi hızında yapardın zaten.”

Tsukuru bir şey söylemedi.

"Nagoya'da ikisiyle görüştüğünde neler konuştunuz?" diye sordu Ely.

"Aramızda yaşanan o sorunu konuştuk" dedi Tsukuru. "On altı yıl önce yaşanan o sorunu, on altı yıldan beri olup bitenleri."

"O ikisiyle görüşüp konuşman da, yoksa yine kız arkadaşının tavsiyesi üzerine mi oldu?"

Tsukuru başını sallayarak onayladı. "Benim çözmem gereken bazı şeyler olduğunu söyledi kız arkadaşım. Geçmişe dönmem gerektiğini. Bunu yapmazsam... geçmişten özgür kalamayacağımı."

"Kız arkadaşın senin bazı sorunların olduğunu mu hissediyordu?"

"Evet, öyle hissediyor."

"Üstelik o sorunların da, ikinizin arasındaki ilişkiyi zedeleyeceğini düşünüyordu?"

"Herhalde" dedi Tsukuru.

Ely kahve fincanını iki eliyle kavramıştı, sıcaklığından emin olmaya çalışıyormuş gibiydi. Sonra, bir yudum daha içti.

"Kız arkadaşın kaç yaşında?"

"Benden iki yaş büyük."

Ely başını salladı. "Anlayabiliyorum. Yanlış hatırlamıyorsam sen kendinden yaşça büyük kadınlarla daha iyi anlaşıyorsun."

"Belki de öyledir" dedi Tsukuru.

Ely bir süre suskun kaldı.

"Hayatta hepimiz bir şeyleri sırtımızda taşıyarak yaşıyoruz" dedi Ely nihayet. "Bir sorun, diğer birçok sorunla bağlantılı oluyor. Bir sorunu halletmeye çalışırken bir bakıyoruz ki başka bir sorun peşine takılıp gelmiş. O kadar kolayca özgür kalamayabiliriz. Bu senin için de böyle, benim için de."

"Elbette, kolayca özgür kalamayabiliriz. Fakat bu böyle diye, sorunları belirsizlikleri içinde bırakmak da pek iyi olmayabilir" dedi Tsukuru. "Anılarımızın üstünü örtebiliriz. Fakat o anıları yaratan geçmişi silmemiz mümkün değildir. Bunu, benim kız arkadaşım söylemişti."

Ely kalkıp pencereye yöneldi, çerçeveyi yukarı doğru iterek camı açtı. Sonra tekrar masaya döndü. Rüzgâr perdeyi dalgalandırdı, kayığın ritmi bozuk tıkırtıları duyuldu. Kara, parmağıyla kâküllerini kenara itip, iki elini masaya koyarak Tsukuru'nun yüzüne baktı. Sonra konuştu: "Artık altındaki şeyle bir bütün olmuş, kaldırmanın mümkün olmadığı örtüler de söz konusu olabilir."

"Zorlayarak kaldırmaya gerek yok. Öyle yapmayı ben de istemem. Fakat en azından, bunun nasıl bir örtü olduğunu kendi gözlerimle görmek istiyorum."

Ely, masanın üzerine koyduğu ellerine baktı. O eller, Tsukuru'nun hatırladığından daha iri ve etliydi. Parmakları uzun, tırnakları kısaydı. Tsukuru o parmakların çömlekçi çarkını çevirirkenki halini zihninde canlandırdı.

"Dış görünümümün bir hayli değiştiğini sen söyledin" dedi Tsukuru. "Evet, ben de değiştiğini düşünüyorum. On altı yıl önce o gruptan aforoz edildikten sonra, bir süre, beş ay kadar falan, yalnızca ölmeyi düşünerek yaşadım. Gerçekten ve ciddi ciddi yalnızca bunu düşündüm. Başka hiçbir şey düşünemedim. Abartmak niyetinde değilim, ama gerçekten uçurumun tam kıyısına kadar gelmiştim. O uçurumun kıyısında boşluğun bir adım ötesinde duruyor, gözlerimi ayıramadan o boşluğa bakıyordum. Fakat bir şekilde, kendi gerçek dünyama dönmeyi becerebildim. O sırada gerçekten ölmüş olsaydım, hiç de tuhaf olmazdı. Şimdi düşünüyorum da, ruhsal dengemi kaybetmiştim sanırım. Nevroz muydu, melankoli miydi, tam adını koyamıyorum. Fakat o sırada kesinlikle normal değildim. Orası kesin. Buna rağmen, bir tür kafa ka-

rışıklığı içerisinde de değildim. Zihnim son derece berraktı. Bir tür ölüm sessizliği vardı zihnimde, tek parazit bile yoktu. Şimdi durup düşününce bile inanması zor geliyor."

Tsukuru, Ely'nin hareketsiz duran ellerini süzerek konuşmasını sürdürdü:

"O beş ayın sonunda, yüzüm öncesinden çok farklı bir hal almıştı. Vücudum da değişmişti, artık kıyafetlerimin hiçbiri olmuyordu. Aynaya baktığımda, kendimi bana ait olmayan başka bir kabın içerisine konulmuş gibi hissediyordum. Elbette, tesadüf eseri bu durum yaşamımın öyle bir dönemine denk gelmiş de olabilir, hepsi bundan ibaret olabilir. Bir anlamda aklımı yitirmem, yüzümün ve vücudumun büyük ölçüde değişmesi gereken bir döneme denk gelmiş olabilir. Fakat bunu tetikleyenin, o gruptan koparılıp bir kenara atılmam olduğu bir gerçek. O olay beni baştan aşağı değiştirdi."

Ely hiçbir şey söylemeksizin Tsukuru'nun anlattıklarını dinliyordu.

Tsukuru devam etti: "Nasıl söylesem, sanki seyir halindeki bir geminin güvertesinden, geceleyin aniden beni denize atmışlar gibi bir histi."

Tsukuru bunu söyledikten sonra, geçen gün Kızıl'ın da aynı ifadeyi kullandığını anımsadı. Bir nefeslik boşluk bırakarak, konuşmasını sürdürdü:

"Birileri beni itip aşağı mı atmıştı, yoksa kendi kendime mi düşmüştüm, bilemiyorum. Fakat neticede, gemi yol almaya devam ediyor, bense o karanlık ve soğuk suyun içerisinden, güvertenin ışıklarının gitgide uzaklaşmasını izliyorum. Gemideki hiç kimse, ne mürettebat ne de yolcular, benim denize düştüğümü bilmiyor. Etrafımda tutunabileceğim bir şey de yok. O sırada yaşadığım korku, bugün bile beni terk etmiş değil. Varlığımın tamamen reddedilmesinin, nedenini hiç bilmediğim halde gecenin bir yarısı denize atılıvermemin doğurduğu korku. Sanırım bu yüzden, insanlarla derin ilişkiler

kuramaz hale geldim. Başkalarıyla aramda sürekli belli bir mesafe bırakır oldum."

Tsukuru, masanın üzerinde ellerini iki yana açtı, iki eli arasında otuz santimetre kadar bir mesafe vardı.

"Elbette bu, benim doğuştan sahip olduğum karakterimin bir parçası da olabilir. Başkalarıyla arama içgüdüsel olarak mesafe koymak. O tür bir eğilim, benim özümde vardı belki de. Fakat lise yıllarımda, sizinle birlikte olduğumda öyle bir mesafe koymak aklımın ucundan bile geçmezdi. En azından, benim aklımda öyle kalmış. Artık üzerinden çok zaman geçti gerçi."

Ely, iki avucunu yanaklarına götürerek, yüzünü yıkıyormuş gibi usulca ovaladı. "On altı yıl önce ne olduğunu öğrenmek istiyorsun, değil mi? Bütün gerçekleri."

"Sanırım istiyorum" dedi Tsukuru. "Fakat evvela açıkça bilmeni isterim ki, ben Ak'a, yani Yuzu'ya karşı tek bir yanlış bile yapmadım. Burası kesin."

"Bunu elbette biliyorum" dedi Ely. Sonra yanaklarını ovalamayı bıraktı. "Senin Yuzu'ya tecavüz etmiş olmana imkân yok. Bunu çok iyi biliyorum."

"Fakat sen daha en baştan, onun söylediklerine inandın. Tıpkı Mavi ve Kızıl gibi."

Ely başını iki yana salladı. "Hayır, söylediklerine en baştan itibaren inanmamıştım. Mavi ve Kızıl ne düşündüler bilemem. Fakat ben inanmadım. Nasıl inanayım? Senin öyle bir şey yapabilmen mümkün değil."

"Peki ne diye..."

"Peki ne diye çıkıp da seni savunmadım? Neden Yuzu'nun dediklerine inanmış gibi yapıp seni gruptan aforoz ettim? Bunu mu sormak istedin?"

Tsukuru başını sallayarak onayladı.

"Çünkü Yuzu'yu korumak zorundaydım" dedi Ely. "Bunun için de, seni koparıp atmaktan başka yol yoktu. Hem se-

ni, hem Yuzu'yu aynı anda korumam imkânsızdı. Birinizi tümüyle kabullenip, diğerinizi tümüyle silmeliydim, başka yol yoktu."

"Yuzu'nun ruhsal açıdan o kadar ciddi sorunları mı vardı? Bunu mu söylemek istiyorsun?"

"Evet, ruhsal açıdan çok ciddi sorunları vardı. Açık konuşayım, en kritik noktaya kadar gelmişti. Birinin onu her açıdan koruması gerekliydi ve o biri de benden başkası olamazdı."

"Bana bunu açıklayabilirdin."

Ely, birkaç kez başını yavaşça iki yana salladı. "O sırada, dürüst olmak gerekirse hiç açıklama yapabilecek durumda değildim. 'Baksana Tsukuru. Hoş değil, ama şimdilik Yuzu'ya tecavüz etmiş olsan? Şu an için öyle olmak zorunda. Yuzu da biraz tuhaflaştı, bir şekilde bu sorunu atlatmak zorundayız. Sonra durumu hale yola sokarız, şimdilik sabret. Dur bakayım, mesela iki yıl kadar.' Tutup da böyle bir şey söyleyemezdim ya. Kusura bakma, ama senin kendi başına ayakta kalmayı başarmanı beklemekten başka çarem yoktu. İşte o derece kritik bir durumdu. Bir de, bilmen gerekir ki, Yuzu'nun tecavüze uğramış olduğu yalan değildi."

Tsukuru şaşırarak, Ely'nin yüzüne baktı. "Yapan kim?"

Ely bir kez daha başını iki yana salladı. "Yapanın kim olduğunu bilmiyorum. Fakat Yuzu'nun kendi iradesi dışında, olasılıkla şiddete maruz kalarak, biriyle cinsel ilişkiye girdiği kesindi. Neden dersen, hamileydi çünkü. Üstelik, kendisine tecavüz edenin sen olduğunu iddia ediyordu. Çok kesin bir şekilde, yapan Tsukuru Tazaki'ydi, diyordu. Olay anındaki durumu, insanı şok edecek ayrıntılarıyla gerçekçi bir şekilde anlatıyordu. O yüzden, bizim onun anlattıklarını olduğu gibi kabul etmekten başka seçeneğimiz yoktu. Her ne kadar öyle olmadığını, senin asla öyle bir şey yapmayacağını bütün yüreğimle bilsem bile..."

"Hamile miydi?"

"Evet. Orası kesin. Birlikte jinekoloğa gittik çünkü. Elbette, onun babasının muayenehanesine değil de, uzak bir yere."

Tsukuru iç geçirdi. "Sonra?"

"Sonrasında bir sürü şey oldu, yaz sonunda düşük yaptı. Konu da kapandı. Fakat bu yalancı gebelik falan değildi. O *gerçekten* hamileydi ve *gerçekten* düşük yaptı. Bunu garanti ederim."

"Düşük yaptı derken, yani..."

"Evet, o çocuğu doğurup, kendi başına büyütmek niyetindeydi. Asla aldırmak gibi bir niyeti yoktu. Bu nasıl meydana gelmiş olursa olsun, Yuzu yaşayan bir canlıyı öldüremezdi. Bunu sen de biliyorsun. Eskiden beri, kendi babasının kürtaj yapmasına da karşıydı. İkimiz bu konuda birçok kez tartışmıştık."

"Onun hamileliğini ve düşük yaptığını başka bilen var mı?"

"Ben biliyorum. Yuzu'nun ablası da biliyor. Ağzı çok sıkı biridir. Dahası masraflar konusundaki ayarlamaları da o yaptı. Fakat bizim dışımızda bilen kimse yok. Onun anne babası bilmiyor, Mavi ve Kızıl da bilmiyor. Bu üçümüzün arasında sımsıkı korunan bir sır olarak kaldı. Şimdi artık, özellikle sana, bu durumu anlatmakta sakınca görmüyorum."

"Sonra, Yuzu benim yaptığımı iddia etti."

"Kesin bir şekilde" dedi Ely.

Tsukuru bir süre gözlerini kısarak, onun elindeki kahve fincanına baktı. "Fakat nereden çıktı bu? Neden, yapan kişi ben olmak zorundaydım? Aklıma tek neden bile gelmiyor."

"Neden olduğunu ben de bilemiyorum" dedi Ely. "Birçok nedeni olabilir, ama hiçbiri tam olarak inandırıcı olmaz. Doğru dürüst bir açıklaması yok. Fakat belki de benim senden hoşlanmam, bir neden olabilir. Bu belki de onu tetikleyen unsurlardan biridir."

Tsukuru şaşırarak Ely'nin yüzüne baktı. "Sen, benden hoşlanıyor muydun?"

"Bilmiyor muydun?"

"Elbette. Hem de hiç."

Ely'nin dudaklarında buruk bir gülümseme belirdi. "Şimdi artık itiraf edebilirim, ama ben hep senden hoşlanıyordum. Karşı cins olarak yüreğimi çeliyordun. Kestirmeden gidersek, sana karşı aşk besliyordum ben. Elbette, bunu hiç söylemedim, yüreğimde çok derinlerde saklı tuttum. Mavi ve Kızıl da fark edememişlerdir mutlaka. Fakat Yuzu, elbette anlamıştı. Kızlar arasında, öyle şeyleri saklamak zordur çünkü."

"Ben hiç fark edememiştim" dedi Tsukuru.

"Sen salaksın da ondan" dedi Ely, işaretparmağını şakağına bastırarak. "O kadar uzun süre birlikteydik, üstelik ben de kendimce *sinyaller* vermiştim. Biraz beynin olsaydı, kolayca fark ederdin."

Tsukuru o *sinyallerin* neler olabileceğini düşündü. Fakat aklına bir şey gelmedi.

"Derslerden sonra sen bana sık sık matematik öğretirdin" dedi Ely. "O anlarda kendimi çok mutlu hissediyordum."

"Fakat analiz prensiplerini hiç anlamıyordun" dedi Tsukuru. Sonra bir an, Ely'nin o ders saatlerinde arada sırada yüzünün pembeleştiğini anımsadı. "Haklısın. Benim kafam biraz yavaş çalışıyormuş."

Ely, dudaklarında hafif bir gülümsemeyle yanıtladı: "O konularda evet. Üstelik, sen de Yuzu'nun çekimine girmiştin."

Tsukuru bir şey söylemeye çalıştıysa da, Ely lafı ağzına tıkadı. "Bahane bulmana gerek yok. Yalnızca sen değilsin. Hemen herkes Yuzu'nun çekimine kapılıyordu. Çok doğal. O öylesine güzel, öylesine ışıltılıydı ki. Disney filmlerindeki Pamuk Prenses gibi. Fakat ben öyle değildim. Yuzu ile birlikteyken hep ormandaki yedi cüceydim ben. Yapacak bir şey yoktu. Ben ve Yuzu ortaokul döneminden beri arkadaştık. Benim, rolüme uygun davranmam gerekiyordu."

"Sonuç? Yuzu beni kıskandı mı yani? Senin bana, karşı

cins olarak ilgi duyman yüzünden?"

Ely, başını iki yana salladı. "Bu gizli nedenlerden biri olabilir yalnızca. Öyle psikolojik tahlil türünden şeyleri pek anlamam ben. Fakat neticede, Yuzu'nun kendisi o olayın gerçekten başına geldiğine sonuna kadar inanmıştı. Tokyo'da senin evinde, senin tarafından zorla tecavüze uğradığına. Bu, onun için gerçeğin ta kendisi haline geldi. Sonuna kadar da bu konudaki inadını korudu. O sanrının nereden kaynaklandığını, hikâyenin bu çarpıtılmış versiyonunun nasıl yazıldığını, şimdi bile anlayamıyorum. Sanırım hiç kimse de çözemez. Fakat bazen, bazı türden rüyalar, gerçeklikten daha gerçekçi ve sert olabilir. O da öyle bir rüya görmüş olabilir. Belki de durum budur. Sana olanlar içimi acıtıyor elbette."

"Onun bana, karşı cins olarak ilgisi var mıydı?"

"O yoktu işte" dedi Ely, kesin olarak. "Yuzu'nun hiçbir karşı cinse ilgisi yoktu."

Tsukuru kaşlarını çattı. "Lezbiyen miydi?"

Ely, başını tekrar iki yana salladı. "Hayır, öyle bir şey değil. Onun o tür istekleri hiç yoktu. Kesinlikle. Bilakis Yuzu çok eskiden beri, cinsel konulara karşı güçlü bir tiksinti duyardı. Hatta, korku demek daha doğru olabilir. Bunun nereden kaynaklandığını ben de bilmiyorum. İkimiz aşağı yukarı her şeyi açık açık konuşurduk, ama cinsel konularda neredeyse hiç konuşmadık mesela. Ben o konularda açık bir insanımdır ama Yuzu laf oraya geldiğinde hemen konuyu değiştirirdi."

"Peki düşük yaptıktan sonra nasıl oldu Yuzu?" diye sordu Tsukuru.

"Önce, üniversiteye kayıt dondurma dilekçesi verdi. İnsan önüne çıkabilecek durumda bile değildi çünkü. Sağlık sorunları olduğunu gerekçe gösterdi. Eve kapandı, dışarıya hiç çıkmaz oldu. Sonra, zamanla şiddetli bir anoreksiya gelişti Yuzu'da. Yediklerinin çoğunu kusuyor, kalanını da lavman yoluyla çıkartıyordu. Öyle devam etseydi, kesinlikle ca-

nından olurdu. Fakat konunun uzmanı danışmanlara görünüp bir şekilde anoreksiyayı yenmeyi başardı. Altı ay kadar sürdü bu. Bir ara durumu gerçekten çok feciydi, kilosu kırkın bile çok çok altına düşmüştü. O sıralarda hayalet gibi olmuştu. Sonra bir hayli çabalayarak, milim milim hayata tutunabileceği noktaya ulaştı. Ben de hemen her gün onu görmeye gidiyor, onunla konuşuyor, onu cesaretlendiriyor, elimden geleni yapıyordum. Böyle böyle bir yıl aradan sonra, nihayet üniversiteye dönmesi mümkün oldu."

"Neden anoreksik oldu sence?"

"Çok basit. Âdetlerinin kesilmesini istedi çünkü" dedi Ely. "Vücut çok kilo kaybedince âdet kanamaları durur. Onun istediği de buydu. Bir daha asla hamile kalmak istemiyordu ve sanırım kadınlığını da sona erdirmek istiyordu. Mümkün olsa rahmini aldırmayı bile aklından geçiriyordu."

"Çok ağır bir öykü" dedi Tsukuru.

"Evet, öykü çok ağır. O yüzden, benim seni koparıp atmaktan başka çarem yoktu. Sana gerçekten acıdım, sana karşı çok zalimce bir şey yaptığımın da bilincindeydim. Dahası, benim için de, seninle bir daha görüşemeyecek olmak, her şeyden acıydı. Yalan değil. Vücudum lime lime ediliyormuş gibi bir histi. Az önce söyledim ya, seni seviyordum çünkü."

Ely, kısa bir boşluk bırakarak, duygularını bastırmak için masanın üzerindeki ellerine baktı. Sonra konuşmasına devam etti:

"Fakat öncelikle Yuzu'yu normal haline döndürmem gerekiyordu. O aşamada benim için en öncelikli konu buydu çünkü. Canından olmasına yol açabilecek bir sorunla karşı karşıyaydı ve benim yardımıma ihtiyacı vardı. Senin bir şekilde gecenin karanlığında o soğuk denizi yüzerek aşmanı ümit etmekten başka çarem yoktu. Bir de, senin bunu mutlaka başaracağına, sende o gücün olduğuna inanıyordum."

Bir süre konuşmadılar. Rüzgârla salınan ağaç yaprakları,

dışarıda güçsüz dalgalar gibi sesler çıkartıyordu.

İlk konuşan Tsukuru oldu: "Yuzu bir şekilde yeme bozukluğunu aştı, üniversiteye geri döndü. Sonra?"

"Önceki halinden çok farklıydı. Sanki yüreğinin içinde ne varsa parça parça dökülüp gitmiş gibiydi, aynı zamanda dış dünyaya olan ilgisi de hızla azaldı. Müziğe olan ilgisi bile tamamen kaybolmuştu. Yanı başında durup onun bu haline şahit olmak çok acı vericiydi. Yalnız, çocuklara müzik öğretmeyi eskiden olduğu gibi çok seviyordu. O tutkusu yok olmamıştı. Ruh hali ne kadar kötü olursa olsun, bünyesi ayağa kalkamayacak kadar zayıfken bile haftada bir kez o kilisenin okuluna giderek, müziğe ilgi duyan çocuklara piyano öğretmeyi sürdürdü. Tek başına da olsa o türden gönüllülük faaliyetlerini sabırla sürdürdü. Herhalde o bağı kopmadığı için bir şekilde dipten yukarı çıkmayı başardı. Eğer bu faaliyetleri olmasaydı, Yuzu gerçekten bir daha asla ayağa kalkamazdı."

Ely, önce arkasına dönerek pencereden dışarı, ağaçların yukarısındaki gökyüzüne baktı, sonra tekrar önüne dönerek bakışlarını Tsukuru'nun yüzüne yöneltti. Hava hâlâ ince bir bulut tabakasıyla kaplıydı.

"Fakat o sıralarda, Yuzu'nun bana karşı olan koşulsuz samimi tavrı da kaybolmuştu" dedi Ely. "Bana minnettar olduğunu söyledi. Onun için elimden gelen her şeyi yaptım diye. Gerçekten minnet duyduğunu sanıyorum. Fakat aynı sıralarda bana olan düşkünlüğünü de yitirmişti. Az önce söylediğim gibi, Yuzu neredeyse her şeye karşı ilgisini yitirmişti ve ben de o 'neredeyse her şey'in içine dahildim. Bunu kabullenmek içimi fazlasıyla acıttı. Biz uzun yıllardır arkadaştık, birbirimizi kimseye değişmezdik ve o benim için gerçekten çok önemliydi çünkü. Fakat öyle olmuştu işte. O sıralarda, onun için asla vazgeçilmez değildim artık."

Ely, masanın üzerindeki hayali bir noktaya bir süre bakakaldı. Sonra konuşmayı sürdürdü:

"Yuzu artık Pamuk Prenses değildi. Hatta, Pamuk Prenses olmayı sürdürmekten de yorulmuş olabilir. Üstelik ben de, yedi cüce olmaktan iyice yorgun düşmüştüm."

Ely, neredeyse tamamen bilinçsiz bir şekilde kahve fincanını eline alıp, sonra tekrar masanın üzerine bıraktı.

"Hangi açıdan bakarsak bakalım, artık o şahane grup, yani sen eksildikten sonraki dört kişilik grup, eskiden olduğu gibi düzgün bir şekilde yürümüyordu artık. Herkes okuldan mezun olmuş, kendi günlük hayatının hengâmesine kapılıp gitmişti. Doğal bir durum elbette, ama biz artık lise öğrencisi değildik. Dahası, seni koparıp atmış olmak hepimizin yüreğinde yara açmıştı. O yara da, kesinlikle yüzeysel değildi."

Tsukuru dudaklarını kapamış, Ely'nin anlattıklarına kulak kesilmişti.

"Aramızdan ayrılmıştın, ama hep oradaydın" dedi Ely.

Sessizlik odaya yeniden hâkim oldu.

"Ely, senin hakkında daha fazla şey öğrenmek istiyorum" dedi Tsukuru. "Seni buralara kadar getiren ne oldu? Önce bunu öğrenmek istiyorum."

Ely gözlerini kısarak, başını hafifçe yana eğdi. "Dürüst olmak gerekirse, 10'lu yaşlarımın sonu ve 20'li yaşlarımın başında, benim yaşantım hep Yuzu ekseninde döndü. Farkına varıp da şöyle bir çevreme baktığımda gördüm ki ben diyebileceğim bir insan yokmuş. Mümkün olursa, profesyonel yazarlık yapmak istiyordum. Eskiden beri yazmayı seviyordum çünkü. Roman, şiir gibi şeyler yazmak istiyordum. Bunu biliyordun değil mi?"

Tsukuru başını evet anlamında salladı. Her zaman kalınca bir defteri yanında taşır, aklına geldikçe bir şeyler karalar dururdu.

"Fakat üniversiteye girince, böyle şeyleri düşünebilecek rahatlığım kalmamıştı. Bir yandan Yuzu'yla ilgilenip, diğer yandan derslere girmeye gücüm ancak yetiyordu. Üniversite

yıllarında iki erkek arkadaşım oldu, ama işler ikisiyle de yolunda gitmedi. Çoğunlukla Yuzu'yla ilgilenmek zorunda kalıyordum ve onlarla doğru dürüst çıkmam bile mümkün olmuyordu zaten. Neticede ne yaparsam yapayım, ilişkilerim normal bir seyir izlemedi. Bir an geldi, şöyle bir durup etrafıma bakındım ve burada ne işim var benim diye sordum kendime. Yaşam hedefim diyebileceğim hiçbir şey yoktu. Boşa kürek çekiyordum ve özgüvenimi de yitirmiştim. Elbette, Yuzu için çok ağır bir dönemdi, ama benim için de bir hayli ağırdı."

Ely, uzaklarda bir manzarayı izlermiş gibi gözlerini kıstı.

"Tam o sırada, okuldan bir arkadaşım beni porselen atölyesine katılmaya davet etti, ben de fazla ciddiye almadan öylesine gidip baktım. Sonra, çok uzun zamandır aradığım şeyin aslında bu olduğunu keşfettim. Çömlekçi çarkını çevirirken artık kendime karşı da dürüst olmayı başarmıştım. Zihnimi yalnızca bir şekil ortaya çıkartmaya yoğunlaştırıp, diğer birçok şeyi olduğu gibi unutabildim. O günden sonra, kendimi tamamen porselen yapımına verdim. Üniversitedeyken, tamamen hobi olarak uğraştım, ama ne olursa olsun her şeyimi vererek o yolda ilerlemek istiyordum ve üniversiteden mezun olduktan sonra bir yıl süreyle yarızamanlı işler yaparak ders çalışıp, Güzel Sanatlar Üniversitesi'nin el sanatları bölümüne girdim. Elveda romanlar, merhaba porselenler. Orada kendimi porselen yapmaya verdiğim sıralarda Edward'la tanıştım. Sonra, öyleydi böyleydi derken evlendik, buraya geldik. İnsanın inanası gelmiyor. Eğer o gün arkadaşım porselen atölyesine davet etmemiş olsa, kesinlikle şu ankinden çok daha farklı bir yaşam sürüyor olurdum."

"Sanırım güçlü bir yeteneğin var" dedi Tsukuru, rafta dizili porselenleri parmağıyla işaret ederek. "Porselenden pek anlamam, ama baktığımda, elime alıp dokunduğumda harika bir his bıraktığını söyleyebilirim."

Ely gülümsedi. "Yeteneğim ne durumdadır, bilemiyorum.

Ancak, benim yaptığım porselenler burada iyi satıyor. Öyle ahım şahım bir para ettiği yok, ama yaptığım şeylere başka insanların gereksinim duyması, oldukça hoş bir duygu."

"Bunu çok iyi anlıyorum" dedi Tsukuru. "Ben de yapan, üreten bir insanım ne de olsa. Ortaya çıkarttıklarımız çok farklı gerçi."

"İstasyonlarla tabaklar kadar farklı."

"İkisi de bizim yaşamımız için gerekli ama..."

"Elbette" dedi Ely. Sonra biraz boşluk bırakarak bir şeyler düşündü. Dudaklarındaki gülümseme biraz solmuştu. "Burası hoşuma gidiyor. Herhalde ölünce de buraya gömülürüm."

"Japonya'ya dönmeyecek misin artık?"

"Finlandiya vatandaşlığım var ve son zamanlarda Fince'yi de bir hayli iyi konuşabilir hale geldim. Evet, kışları uzun, ama bu sayede kitap okumak için bol bol vaktim oluyor. Bakarsın zamanla kendim de bir şeyler yazma isteğine kapılırım. Çocuklarım bu topraklara alıştılar, arkadaşları da var. Edward da çok iyi bir insan. Onun ailesi de bana iyi davranıyor, işlerim de yolunda gidiyor."

"Dahası, burada sana ihtiyacı olan insanlar var."

Ely başını kaldırarak, bakışlarını ayırmadan, Tsukuru'nun yüzüne baktı.

"Ben, burada yaşayıp, ölünce buraya gömülme kararımı, Yuzu'nun birileri tarafından öldürüldüğü haberini duyduğumda verdim. Olayı, Mavi telefonda söyledi. O sırada, büyük kızım karnımdaydı. O yüzden cenazesine bile gidemedim. Benim için korkunç bir deneyimdi. Sanki bağrım yarıldı. Yuzu'nun benim hiç bilmediğim bir yerde birileri tarafından acımasızca öldürüldüğünü, sonra yakılıp bir avuç küle döndüğünü bilmek. Bir daha onu asla göremeyecek olduğumu bilmek. İşte o zaman kesin kararımı verdim. Doğacak çocuğum kız olursa adını Yuzu koyacaktım. Bir de bir daha asla Japonya'ya dönmeyecektim."

"Adı Yuzu öyleyse?"

"Yuzu Kurono Haatainen" dedi Ely. "En azından Yuzu'nun bir parçası onun isminde yaşamaya devam ediyor."

"Fakat Yuzu niçin kalkıp da tek başına Hamamatsu'ya taşındı?"

"Yuzu'nun Hamamatsu'ya taşınması, benim Finlandiya'ya yerleşmemden hemen sonra oldu. Nedenini bilmiyorum. Düzenli olarak mektuplaşıyorduk, ama o süreçle ilgili hiçbir açıklama yapmadı. Yalnızca, iş durumu dolayısıyla Hamamatsu'ya taşınacağını yazdı, o kadar. Mesele işse, Nagoya'da istemediği kadar iş bulabilirdi ve onun bilmediği bir yerde tek başına yaşamaya kalkması intihardan farksızdı."

Yuzu, Hamamatsu şehir merkezinde yaşadığı kendi apartman dairesinde, elbise kuşağı gibi bir şeyle boğazı sıkılarak öldürülmüştü. Tsukuru detayları kütüphanedeki gazete baskılarında ve dergilerin geçmiş sayılarında okumuştu. İnternette de arama yapmıştı.

Hırsızlık için girilmiş değildi. Cüzdanı, içinde parasıyla gözle görülebilecek bir yerde bulunmuştu. Dahası, saldırıya maruz kaldığına dair bir iz de yoktu. Odanın içinde bir mücadele olduğuna dair işaret tespit edilememiş, direnç gösterdiğine dair bir kanıt da bulunamamıştı. Aynı katta yaşayan komşuları, herhangi bir ses duymamışlardı. Kül tablasında birkaç mentollü sigara izmariti bulunmuştu, ama bunlar Yuzu'nun içtiği sigaraların izmaritleriydi. (Tsukuru, istemeden de olsa yüzünü buruşturmuştu. Yuzu sigara mı içiyordu?) Tahmini ölüm saati gece on ile gece yarısı arasında bir saatti. O gece akşam saatlerinden şafak sökünceye kadar, mayıs ayı olmasına rağmen, soğuk bir yağmur yağmıştı. Cesedi olaydan üç gün sonra akşamüzeri bulunmuştu. Üç gün sonra, öldürüldüğü haliyle, mutfağın muşamba zemininin üzerinde yatıyordu.

Cinayet sebebi bugüne dek sır olarak kalmıştı. Birileri ge-

ce saatlerinde daireye girmiş, hiç ses çıkartmadan onu boğmuş, hiçbir şey çalmadan, hiçbir şeye dokunmadan, öylece çıkıp gitmişti. Dairenin kapısında otomatik kilit ve zincir düzeneği vardı. Kendisi iç taraftan mı kilidi açmıştı, yoksa suçlunun yedek anahtarı mı vardı, bu da anlaşılamamıştı. Yuzu o apartman dairesinde tek başına yaşıyordu. Birlikte çalıştığı arkadaşlarının ve komşularının anlattıklarına bakılırsa özel olarak samimiyet kurduğu kimse yoktu. Arada sırada ablası ve annesinin Nagoya'dan ziyarete gelişi hariç tutulursa, hep tek başınaydı. Ağırbaşlı kıyafetler giyen, sessiz, durgun bir kadın izlenimi bırakıyordu. İş konusunda gayretliydi, öğrencileri tarafından da seviliyordu, ama işyerinden ayrılınca kimseyle görüşmüyordu.

Onun neden bir cinayete kurban gittiği konusunda, kimsenin aklına bir şey gelmiyordu. Sonra, bir şüpheliye ulaşılamadan, polisin araştırmaları tıkanıp kalmıştı. Olayla ilgili gazete haberleri de güncelliğini yitirmiş, sonunda kesilmişti. İnsanın içine işleyen, dokunaklı bir olaydı. Şafak sökene kadar yağmayı sürdüren soğuk yağmur gibi...

"Ona kötü bir ruh musallat olmuştu" dedi Ely, güçlükle duyulabilen bir sesle, bir sırrı açıklıyormuş gibi. "O şey Yuzu'ya dokunmadan, ama asla peşini bırakmadan onu takip ediyor, soğuk nefesini hep ensesinde hissettirerek onun ardından gidiyordu. Olup bitenlerin tek açıklaması bu olabilir. Seninle ilgili mesele, yeme bozukluğu, Hamamatsu'daki olay olsun, öyle işte. Ben bunu hiç dile getirmek istemedim. Bir kez dile getirecek olursam, o şey gerçekten var olmaya başlayacakmış gibi bir hisse kapıldım çünkü. O yüzden bugüne kadar, hep kendi içimde saklı tuttum bunu. Böyle ölene kadar da sır olarak saklamak niyetindeydim. Fakat şimdi, burada bir cesaret söyleyiverdim işte. Bundan sonra, ikimiz hiç görüşemeyebiliriz çünkü. Senin bundan mutlaka haberin olması gerek. O kötü bir ruhtu. Belki kötü ruha yakın bir şey. Yuzu da

tek başına, kendisine musallat olan o şeyden kurtulmayı başaramadı."

Ely, derince iç geçirerek, masanın üzerine koyduğu ellerini süzdü. Elleri gözle görülecek kadar şiddetli bir şekilde titriyordu. Tsukuru, bakışlarını o ellerden öte tarafa çevirip, hafifçe salınan perdenin aralığından dışarıya baktı. Odaya çöken sessizlik nefes almayı güçleştirecek ölçüde ağırdı, derin bir keder yüklüydü. Bu odada var olan sessiz düşünceler, yerin yüzeyini oyarak derin göller oluşturan kadim buzullar gibi ağır ve yalnızdı.

"Liszt'in 'Hac Yılları'nı anımsıyor musun? İçinde Yuzu'nun sık sık çaldığı bir beste vardı" diye sordu Tsukuru biraz sonra, o sessizliği bozmak için.

" 'Le Mal du Pays.' Elbette anımsıyorum" dedi Ely. "Şimdi bile arada sırada dinlerim. Dinlemek ister misin?"

Tsukuru başını sallayarak onayladı.

Ely ayağa kalkarak komodindeki küçük müzik setinin yanına gitti, üst üste yığılı duran CD'lerden birini alıp, cihazın haznesine yerleştirdi. Hoparlörlerden "Le Mal du Pays"nin melodisi yayılmaya başladı. Tek elle usulca çalınan, teksesli basit bir müzik. İkisi masada karşılıklı oturup, sessizce o müziğe kulak verdiler.

Finlandiya'da bir göl kenarında dinlediği o müziğin tınısı, Tokyo'daki apartman dairesinde dinlediğinden farklıydı. Fakat nerede dinlerse dinlesin, ister CD'den, ister plaktan olsun, müziğin kendisi hiç değişmiyordu, harikaydı. Yuzu'nun kendi evlerindeki piyanonun başında o besteyi çalarkenki halini gözlerinin önüne getirdi Tsukuru. Tuşlara eğilmiş, gözlerini yummuş, dudaklarını hafifçe aralamış halde, bir sese dönüşmeyen müziği arardı. Öyle anlarda bedeninden kopup gitmiş gibi başka bir yerlerde olurdu.

Nihayet beste sona erdi, kısa bir aralıktan sonra sıradaki beste çalmaya başladı. "Cenevre'nin Çanları." Ely, uzaktan

kumandayı kullanarak amfinin sesini kıstı.

"Evde her zaman dinlediğimden biraz farklı bir havası vardı" dedi Tsukuru.

"Hangi piyanistten dinliyorsun?"

"Lazar Berman."

Ely, başını iki yana salladı. "Şimdiye kadar ondan hiç dinlemedim."

"Onun çalışı biraz daha estetik sanıyorum. Şimdi çalan da çok iyiydi, ama Liszt'in müziğinden ziyade, Beethoven'ın piyano sonatlarını andıran bir tondaydı."

Ely gülümsedi. "Çalan Alfred Brendel de ondan. Estetik olduğu pek söylenemeyebilir. Fakat benim hoşuma gidiyor. Eskiden beri ondan dinlediğim için kulaklarım da alışmıştır belki."

"Yuzu bu besteyi çok güzel çalıyordu. Kendini vererek."

"Haklısın. O, bu uzunluktaki besteleri çalmakta çok ustaydı. Daha ağır besteleri çalmaya kalktığında yarı yolda gücü kesiliyordu. Fakat herkesin kendince iyi olduğu özellikleri vardır. Onun canı böyle saman alevi gibi parıldayan besteler içerisinde hâlâ varlığını koruyor."

Okulda, Yuzu küçük çocuklara piyano öğretirken, Tsukuru ve Mavi çoğunlukla küçük sahada erkek çocuklarla futbol oynuyor olurdu. İki takıma ayrılır, birbirlerinin kalelerine (genelde mukavva bir kutu kale görevi görürdü) topu sokmaya çalışırlardı. Tsukuru pas vererek topu ileri sürerken, pencereden dışarıya yayılan piyano müziği kulağına çalınırdı.

Geçip giden zaman sivri ve delici bir şiş gibi, onun kalbinin bir tarafından girip öbür tarafından çıkmıştı. Sessiz, gümüş rengi bir acı peyda olmuş, omurgasını dondurmuş, buzdan bir sütuna çevirmişti. O acı ne kadar zaman geçse de, olanca şiddetiyle olduğu yerde duruyordu. Tsukuru nefesini tutup, gözlerini kapatarak, sabırla o acıya dayanmaya çalıştı. Alfred Brendel'in, kuralına uygun müziği devam ediyordu.

Beste derlemesi “Birinci Yıl - İsviçre” bölümünden “İkinci Yıl - İtalya” bölümüne geçmişti.

İşte o an, Tsukuru nihayet her şeyi kabullenmeyi başarabildi. Tsukuru Tazaki ruhunun derinliklerinde anlayabiliyordu artık. İnsanların yürekleri arasındaki bağ yalnızca uyum üzerinden oluşmuyordu. Aksine, bir yaradan diğerine daha derin bağlar oluşuyordu. Acı acıyla, kırılganlık kırılganlıkla yürekleri birbirine bağlıyordu. Elemli çığlıklar olmadan suskunluk, kan toprağa akmadan affediş, insanın içini lime lime eden kayıplardan geçmeden kabulleniş mümkün değildi. İşte bu, gerçek uyumun kökünde var olan şeydi.

“Baksana Tsukuru. O gerçekten bir sürü yerde yaşamaya devam ediyor” dedi Ely, titreyen sesini zorla çıkarıyormuş gibi. “Bunu hissedebiliyorum. Çevremizdeki tüm tınıların içinde, ışığın içinde, şekillerin içinde ve olabilecek tüm...”

Sonra, Ely elleriyle yüzünü kapadı. Daha fazla konuşamadı. Ağlayıp ağlamadığını Tsukuru anlayamadı. Eğer ağlıyorsa, sessiz sessiz ağlıyordu mutlaka.

Mavi ve Tsukuru’nun futbol oynadığı sıralarda, Yuzu’nun piyano derslerini sabote etmeye çalışan çocukları engellemek için Ely ve Kızıl her ne olursa olsun o çocukların ilgisini çekebilecek bir şeyler yapmaya çalışırlardı. Onlara kitap okur, onlarla oyun oynar, dışarı çıkartıp birlikte şarkı söylerlerdi. Fakat çoğu durumda bu çabaları işe yaramazdı. Çocuklar bıkmadan usanmadan piyano dersini sabote etmeye uğraşırlardı. Başka şeyler yapmaktansa, o daha eğlenceliydi çünkü. İkisinin zor koşullarda gerçekleştirdikleri o çetin mücadeleyi uzaktan izlemek bir hayli keyif verirdi.

Tsukuru neredeyse tamamen bilinçsizce oturduğu yerden kalkıp masanın karşı tarafına geçerek, sessizce elini Ely’nin omzuna koydu. Ely hâlâ iki eliyle yüzünü kapatmış haldeydi. Tsukuru, elinin altında onun, vücudunun hafif hafif titrediğini fark etti. Gözle görülemeyen bir titremeydi.

"Baksana Tsukuru" diye, Ely'nin sesi parmaklarının ardından dökülüverdi. "Senden bir ricam olacak."

"Söyle" dedi Tsukuru.

"Eğer mümkünse, bana sarılır mısın?"

Tsukuru, Ely'yi sandalyeden kaldırdı, kendine çevirdi, ona sarıldı. Bir çift dolgun göğüs, bir şeylerin şahidi gibi, göğsüne sımsıkı yapışıverdi. Ely'nin ellerinin sıcaklığını sırtında hissetti. Yumuşak, ıslak yanağı boynuna değdi.

"Sanırım bir daha asla Japonya'ya dönemem" dedi Ely, kısık bir sesle. Sıcak, nemli nefesi Tsukuru'nun kulağına çarptı. "Çünkü kesinlikle, neye bakarsam bakayım Yuzu'yu görürüm de o yüzden. Bir de, bizim..."

Tsukuru bir şey söylemeden, Ely'ye daha da sıkı sarıldı.

İkisinin orada öylece sarılmış halde duruşu, olasılıkla pencereden görülebilirdi. Birileri dışarıdan geçebilirdi. Edward ve kızlar her an dönebilirdi. Fakat bunu umursadıkları yoktu. Kimin ne düşüneceğine aldırış etmiyorlardı. Tsukuru ve Ely'nin birbirlerine doyasıya sarılmaları gerekiyordu. Tenlerini yakınlaştırıp, kötü ruhun uzun gölgesini kovmak zorundaydılar. Olasılıkla, Tsukuru bunun için ta oralara kadar gitmişti.

Uzunca bir zaman –ne kadar sürmüştü acaba– sarılmış halde kaldılar. Pencerenin beyaz perdesi gölün üzerinden gelen rüzgârla hafif hafif salınmayı, Ely'nin gözyaşları yanaklarını ıslatmayı, Alfred Brendel ise "İkinci Yıl - İtalya"yı çalmayı sürdürüyordu. Petrarca Sonesi 47. Ardından Petrarca Sonesi 104. Tsukuru bu besteleri tüm notalarıyla belleğine yerleştirmişti. Mırıldanarak eşlik edebilecek ölçüde ezberlemişti. Bu müziği şimdiye dek nasıl da hissederek dinlemiş olduğunu, bu müziğe nasıl kalbini vermiş olduğunu o anda ilk kez fark ediyordu.

İkisi tek kelime bile etmediler. Sözcüklerin artık orada bir gücü yoktu. Hareket etmeyi bırakmış dansçılar gibi, birbir-

lerine sımsıkı sarılıp, kendilerini zamanın akışına bıraktılar. Bu, geçmişin ve o anın, olasılıkla biraz da geleceğin birbirine karıştığı bir zaman parçasıydı. Vücutlarının arasında boşluk kalmamıştı ve Ely'nin ılık nefesi düzenli aralıklarla Tsukuru'nun boynuna çarpıyordu. Tsukuru gözlerini kapatarak, kendini müziğin tınısına bırakıp Ely'nin kalbinin zamanı dilimleyen seslerine kulak verdi. O sesler, iskeleye bağlı küçük kayıktan gelen tıkırtılara tempo tutar gibiydi.

17

İkisi bir kez daha masada karşılıklı oturup, birbirlerine içlerindekileri döktüler. Çoğu uzun zamandır sözcüklere dökülmemiş, ruhlarının en derin yerlerinde saklı tutulmuş konulardı. Yüreklerinin kapağını kaldırıp, belleklerinin kapısını açarak, duygularını mümkün olan en saf haliyle anlatıp, diğerinin anlattıklarına da sakince kulak verdiler.

Konuşma sırası Ely'deydi.

"Neticede ben, Yuzu'yu yüzüstü bıraktım. Son bir çabayla ondan kaçmak istedim. Ona musallat olan şeyden, o şey her neyse işte, olabildiğince uzağa gitmek istedim. İşte bu yüzden, kendimi porselene verdim, Edward'la evlendim, ta Finlandiya'ya kadar geldim. Elbette, bu benim için tamamen doğal bir süreçti. Asla planlı olarak yapmış değilim. Fakat yine de, içten içe böyle yaptığım takdirde artık Yuzu'yla uğraşmak zorunda kalmayacağımı da düşünmedim değil. Onu herkesten daha fazla seviyordum ve uzun bir süre onu bir parçammış gibi gördüm. O yüzden de destek olmaya çalıştım. Fakat öte yandan, çok yorulmuştum. Onunla ilgilenmeye devam ettikçe, ben de artık ayakta kalmayı başaramayacak hale geliyordum. Ne kadar çabalarsam çabalayayım onun gerçek dünyadan kaçışını engelleyemiyordum ve kendimi çok zavallı hissediyordum. Eğer Nagoya'da kalmaya devam edecek olsaydım, ben de akıl sağlığımı yitirirdim belki de. Fakat bunların hepsi bahaneden öteye geçmiyor, değil mi?"

“Sen içinden geçenleri dürüstçe söylüyorsun yalnızca. Bu, bahane bulmaktan farklı.”

Ely bir süre dudağını dişlerinin arasında kıstırıp öylece durdu. “Fakat onu terk ettiğim gerçeğini değiştirmez. Sonra, Yuzu tek başına Hamamatsu’ya gitti, feci bir şekilde de öldürüldü. Baksana, Yuzu’nun gerçekten de zarif, güzel bir boynu vardı. Anımsıyor musun? Göz alıcı kuşlarınki gibi, azıcık zorlansa kırılıverecek gibi dururdu boynu. Eğer ben Japonya’da kalmış olsaydım, o feci olay meydana gelmeyecekti. Onun hiç bilmediği bir şehre yalnız başına gitmesine asla izin vermezdim.”

“Belki de haklısın. Fakat o olay olmamış bile olsa, başka bir yerde, yine aynı türden bir olay meydana gelebilirdi. Sen Yuzu’nun koruması değilsin. Yirmi dört saat onun başında bekleyebilmen de mümkün değildi. Senin kendi yaşamın var. Yapabileceklerin de sınırlı.”

Ely, başını iki yana salladı. “Ben de kendime öyle dedim durdum. Hem de pek çok kez. Fakat bunun hiç faydası olmuyor. Çünkü katıksız bir gerçek var; ben kısmen, kendimi koruyabilmek için Yuzu’dan uzaklaştım. Bu, sonuçta, onun kurtulup kurtulmamasından bağımsız bir şey, benim yüreğimde çöreklenip kalmış bir sorun. Üstelik, o süreçte seni bile yitirdim. Yuzu’nun sorununa öncelik vererek, suçsuz Tsukuru Tazaki’yi koparıp atmak zorunda kaldım. Tamamen bizden kaynaklanan bir durum yüzünden, sende derin bir yara açtım. Seni öylesine severken hem de...”

Tsukuru sessiz kaldı.

“Fakat tek neden bu değil” dedi Ely.

“Tek neden bu değil mi?”

“Evet, dürüst olmam gerekirse, seni koparıp atmamın tek nedeni Yuzu’nun iyiliğini düşünmem değildi. Bu, olsa olsa yüzeysel bir neden olur. Öyle yapmamın nedeni nihayetinde korkak biri olmamdı. Bir kadın olarak kendime güvenim yoktu. Seni ne kadar seversem seveyim, senin beni kabul et-

meyeceğini biliyordum. Senin yüreğinin Yuzu'nun çekim alanına girdiğini fark edebiliyordum. İşte o yüzden, acımasızca seni koparıp atabildim. İşin özü, sana karşı olan duygularımı da koparıp atmak istedim. Eğer sadece beş para etmez bir gururum değil biraz özgüvenim ve cesaretim de olsaydı, şartlar ne olursa olsun, seni öylesine acımasız bir şekilde koparıp atmazdım sanırım. Fakat o sıralarda sağlıklı düşünemiyordum. Yaptığımın ne kadar kötü bir şey olduğunun farkındayım. Tüm kalbimle özür dilerim."

Kısa süren bir sessizlik oldu.

"Çok daha önce, senden özür dilemem gerekirdi" dedi Ely. "Bunun farkındayım. Fakat bir türlü yapamadım. Kendimden çok utanıyordum çünkü."

"Beni kafana takmana gerek yok artık" dedi Tsukuru. "Bir şekilde en tehlikeli dönemin üstesinden geldim. Gecenin karanlığında, o denizi tek başıma yüzüp geçmeyi başarabildim. Bizler her birimiz hayatta kalabilmek için elimizden geleni yaptık. Uzun soluklu bakacak olursak, o gün yanlış hüküm vermiş, yanlış hareket etmiş olsak bile, olaylar başka türlü gelişmiş olsa bile, sonuçta yine tam da şu an olduğumuz yerde bulabilirdik kendimizi. Bana öyle geliyor."

Ely dudaklarını ısırıp, bir süre düşüncelere gömüldü. Sonra konuştu: "Baksana, bir şey sorabilir miyim?"

"Ne istersen."

"Diyelim, seni sevdiğim o günlerde cesaretimi toplayıp sana açılmış olsaydım, beni sevgilin olarak kabul eder miydin?"

"Birden karşıma geçip de söyleseydin, inanamazdım herhalde" dedi Tsukuru.

"Neden?"

"Birinin beni seveceği, sevgilim olmak isteyeceği aklımın ucundan bile geçmezdi çünkü."

"Sen nazik, sakin ve uysaldın, daha o zamanlarda bile kendine özgü net bir yaşam tarzın vardı. Üstelik yakışıklıydın."

Tsukuru başını iki yana salladı. "Hiçbir albenisi olmayan bir yüzüm var. Hiçbir zaman da hoşlanmadım görüntümden."

Ely gülümsedi. "Öyle olabilir. Aslında hiçbir albenisi olmayan bir yüzün vardı, bana bir haller olmuştu belki de. Fakat en azından 16 yaşındaki aptal bir kız için, sen yeterince yakışıklıydın. Onun gibi bir sevgilim olsa ne hoş olur, diye düşünürdüm."

"Bir kişiliğim olduğu da söylenemezdi."

"Hayattaki herkesin bir kişiliği vardır. Tek fark, dışarıdan kolay ya da zor anlaşılabilmesidir." Ely gözlerini kısıp, doğruca Tsukuru'nun yüzüne baktı. "Peki yanıtın nedir? Sevgilin olmama evet der miydin?"

"Elbette" dedi Tsukuru. "Senden çok hoşlanıyordum. Yuzu'ya duyduğum çekimden farklı bir anlamda, sen de beni çekiyordun. Eğer o gün yüreğinden geçenleri açmış olsaydın, elbette sevgili olmamıza evet derdim. Dahası, ikimiz iyi de anlaşırdık."

İkisi olasılıkla birbirine sımsıkı bağlı bir çift olur, doyurucu bir cinsel yaşam sürerlerdi herhalde. Tsukuru öyle düşünüyordu. Tsukuru ve Ely'nin paylaşılabileceği birçok şey olurdu mutlaka. İlk bakışta karakterleri çok farklı gibiydi (Tsukuru konuşkan değildi, içine kapanıktı; Ely ise sosyal ve konuşkandı), ama ikisi de kendi ellerini kullanarak, somut bir şekli olan şeyler yapmayı seviyorlardı. Fakat bu yakınlıkları pek uzun sürmezdi herhalde. Tsukuru'ya öyle geliyordu. Zaman geçtikçe, Ely'nin istedikleri ile Tsukuru'nun istedikleri arasında kaçınılmaz farklılıklar ortaya çıkardı mutlaka. İkisi de daha 10'lu yaşlarındaydılar. İkisinin de kendi hedefledikleri yöne doğru kararlı adımlarla ilerleyecekleri kesindi ve kat ettikleri yol, sonunda bir yol ayrımına ulaşır, ikiye ayrılırdı olasılıkla. Herhalde kavga etmeden, birbirlerini yaralamadan, doğallık içerisinde ve sakince ayrılırlardı. Nihaye-

tinde Tsukuru Tokyo'da demiryolu inşa etmeyi sürdürür, Ely ise Edward ile evlenerek Finlandiya'ya yerleşirdi yine.

Olaylar böyle gelişseydi hiç de tuhaf olmazdı. Gayet mümkündü. Üstelik, böylesi bir deneyimin her ikisinin de yaşamında olumsuz bir etkisi olmazdı mutlaka. Artık sevgililik ilişkileri sona erse bile, iki iyi arkadaş olmayı sürdürürlerdi. Fakat *gerçekte* meydana gelen bu değildi. Gerçekte, ikisinin başlarına gelenler tamamen farklıydı. Şu an, bu gerçek her şeyden daha büyük bir anlam taşıyordu.

"Yalan olsa bile, öyle söylediğin için teşekkür ederim" dedi Ely.

"Yalan değil" dedi Tsukuru. "Bu tür konularda gelişigüzel konuşmam. Evet, ben inanıyorum. Seninle muhteşem anlar yaşardık mutlaka. Öyle olmaması çok yazık. Tüm içtenliğimle böyle düşünüyorum."

Ely gülümsedi. Bu gülümsemede alaycı bir yan yoktu.

Tsukuru, sık sık Yuzu ile birleştiği cinsel içerikli rüyalar gördüğünü anımsadı. Evet, o rüyalarda Ely de vardı. İki kız birlikte rüyasına giriyorlardı hep. Fakat Tsukuru, rüyasında hep Yuzu'nun içinde boşalıyordu. Ely'nin içinde bir kez bile boşalmamıştı. Bunun bir anlamı vardı belki de. Fakat böyle bir şeyi Ely'ye söyleyemezdi. Ne kadar dürüstçe birbirlerine açılmış da olsalar, söylenemeyecek şeyler vardı.

O rüyaları aklına geldikçe, Yuzu'nun, onun kendisine tecavüz ettiği (onun çocuğuna hamile kaldığı) iddiaları karşısında, bunlar tamamen uydurma, neden bahsettiğini bile bilmiyorum gibi şeyler diyemeyecek hale geliyordu Tsukuru. Tamam, hepsi rüyalardan ibaretti ama kendisinde de sorumluluk olduğunu düşünmeden edemiyordu. Hem de yalnızca tecavüz konusunda değil, öldürülmesi konusunda da.. O mayıs ayındaki yağmurlu gecede, içinde gizlenen bir şeyler, kendisi farkına bile varmadan Hamamatsu'a gidip, orada Yuzu'nun bir kuş kadar ince ve narin boynunu sıkıvermişti belki de.

Tsukuru, kendisini Yuzu'nun apartman dairesinin kapısını çalarken görüyordu. "Açar mısın? Seninle konuşmak istiyorum" diyordu. Üzerinde siyah, ıslak bir yağmurluk vardı ve giysilerinden yağmur kokusu yayılıyordu.

"Tsukuru?" diyordu Yuzu.

"Seninle mutlaka konuşmam gereken bir konu var. Çok önemli. Bu yüzden kalkıp Hamamatsu'ya kadar geldim. Fazla zamanını almam. Kapıyı açar mısın?" diyordu Tsukuru. Kapalı kapıya doğru konuşmayı sürdürüyordu. "Haber vermeden, aniden çıkıp geldiğim için özür dilerim. Eğer önceden haber vermiş olsaydım, herhalde daha baştan benimle görüşmeyi kabul etmezdin."

Yuzu bir süre tereddüt ettikten sonra, sessizce kapının zincirini çözüyordu. Tsukuru'nun sağ eli cebindeki kuşağı sımsıkı kavramıştı.

Tsukuru elinde olmadan yüzünü buruşturdu. Ne diye tutup da bu ipe sapa gelmez hayali kurması gerekmişti acaba? *Ne diye Yuzu'nun boğazını sıkmam gereksin ki?*

Elbette böyle bir şey yapması için hiçbir neden yoktu. Tsukuru, birini öldürmeyi hayatı boyunca bir kez bile aklından geçirmemişti. Fakat tamamen sembolik anlamda da olsa, Yuzu'yu öldürmeye kalkmış olabilirdi. Kendi yüreğinde, ne kadar derin bir karanlığın gizleniyor olabileceğini Tsukuru tahmin bile edemiyordu. Ama anlıyordu, Yuzu'nun yüreğinde de kendi derin karanlığı vardı. O karanlık bir yerlerde, çok alt katmanlarda, çok derinlerde bir yerde Tsukuru'nun karanlığı ile temas etmiş olabilirdi. Sonra Yuzu'nun boğazını sıkmış olması, Yuzu öyle istediği içindi belki de. Tsukuru bu isteği, birbirine geçmiş karanlıkların içinde duymuş da olabilirdi.

"Yuzu'yu düşünüyorsun değil mi?" dedi Ely.

Tsukuru yanıtladı: "Ben bugüne kadar hep kendimi kurban olarak gördüm. Hiçbir neden olmaksızın, acımasızca bir

tavırla karşılaştığımı düşündüm. O yüzden yüreğimde derin bir yara açıldı ve o yara da yaşamımı aslında izlemesi gereken rotadan çıkarttı, dedim hep kendi kendime. Dürüst olayım, sizin dördünüze kin beslediğim anlar da oldu. Neden sadece benim böyle bir tavırla karşılaşmam gerekiyor, diye. Fakat gerçekte öyle değildi belki. Ben yalnızca kurban olmakla kalmayıp, farkında olmadan çevremdeki insanların yüreklerinde yaralar da açmış olabilirim. Yine aynı bıçakla, kendi kendimi de yaralamışımdır belki."

Ely tek kelime etmeksizin, bakışlarını ayırmadan Tsukuru'nun yüzüne bakıyordu.

"Dahası, Yuzu'yu ben öldürmüş de olabilirim" dedi Tsukuru, dürüstçe. "O gece, onun kapısını çalan benimdir belki de."

"Bir anlamda" dedi Ely.

Tsukuru başını sallayarak onayladı.

"Bir anlamda, ben de Yuzu'yu öldürdüm" dedi Ely. Sonra yüzünü yana çevirdi. "O gece, onun kapısını çalan benimdir belki de."

Tsukuru, Ely'nin güneş yanığı yüzüne yandan baktı. O hafifçe kalkık burnunun şekli eskiden beri hoşuna giderdi.

"Bizler her birimiz, sırtımızda bu düşüncelerin yükünü taşıyoruz" dedi Ely.

Bir süreliğine rüzgâr kesilmiş olacak, pencerenin beyaz perdesi hareketsiz kalmıştı. Kayıktan gelen tıkırtılar da duyulmuyordu. Yalnızca kuşların ötüşü kulaklarına ulaşıyordu. Tsukuru'nun o ana kadar hiç duymadığı, garip bir melodiyi seslendiren kuşlar.

Ely bir süre o kuşların sesine kulak kesildiyse de, sonra tokayı eline alarak, kâküllerini bir kez daha tutturdu. Ardından parmağını usulca şakağına bastırdı. "Kızıl'ın yaptığı iş hakkında ne düşünüyorsun peki?" diye sordu. Sanki bir ağırlıktan kurtulmuş gibi, zamanın akışı bir nebze hafiflemişti.

"Bilemiyorum" dedi Tsukuru. "Onun yaşadığı dünya, be-

nim yaşadığım dünyadan çok uzak. Kolayca iyidir ya da kötüdür diyemem."

"Ben, Kızıl'ın yaptığı işten pek hoşlanmıyorum. Orası kesin. Fakat yine de, onu silip atamıyorum. Neden dersen, o bir zamanlar benim en iyi arkadaşlarımdan biriydi çünkü. Üstelik şimdi de, iyi arkadaşlarımdan biri. Son yedi sekiz yıldır görüşmemiş olsak da."

Ely, elini bir kez daha kâküllerine götürdü. Sonra konuşmayı sürdürdü:

"Biliyor musun? Kızıl her yıl o Katolik kilisesine muazzam bir para bağışlıyor. Şu bizim okulu ayakta tutabilmek için. Oradakiler, Kızıl'ın bu davranışı karşısında minnettarlar. O kuruluş, bütçeyi ucu ucuna denkleştirerek ayakta duruyordu zira. Fakat bu bağıştan kimsenin haberi yok. Kızıl, adını açıklamak istemeyen bir bağışçıdan öteye geçmek istemiyor çünkü. Bunu bilenler, kuruluştaki yetkililer ve bir de benimdir herhalde. Ben de tesadüfen öğrendim. Bak Tsukuru, o asla kötü bir insan değil. Anlamaya çalış lütfen. Kötü insan rolü oynuyor yalnızca. Neden olduğunu bilemiyorum, ama sanırım öyle davranmaktan başka çaresi yok."

Tsukuru, başını salladı.

"Mavi için de aynı şey geçerli" dedi Ely. "O, hâlâ temiz kalbini koruyor. Bunu çok iyi biliyorum. Yalnızca, yaşadığımız dünyanın gerçeklikleri içinde insanın hayatını sürdürmesi çok zor. Dahası, ikisi orada vasatın çok üzerinde başarılar elde etmiş durumdalar. Kendilerince emek harcayarak ve çizgilerini bozmadan. Bak Tsukuru, biz o günlerde biz olabildiysek, bu hiç de boşa gitmiş bir şey değil. Bizim bir grup halinde tek vücut olabilmemizi kastediyorum. Ben öyle düşünüyorum. İsterse bu birkaç yılla sınırlı kalmış olsun."

Ely, tekrar elleriyle yüzünü kapadı. Yine kısa bir sessizlik oldu. Sonra, Ely başını kaldırıp sözlerine devam etti:

"Biz, işte bu şekilde hayatta kaldık. Ben de, sen de. Hayat-

ta kalan insanın da, yerine getirmesi gereken sorumlulukları vardır. Bu da, mümkün olduğunca vardığı noktaya sımsıkı sarılarak yaşamaya devam etmektir. Birçok şeyi eksik yapsa bile."

"Benim yapabileceğim, istasyon inşa etmeyi sürdürmekle sınırlı gerçi."

"O da olur. Sen istasyon inşa etmeyi sürdür işte. Mutlaka, derli toplu, bir bütünlüğü olan, gelip geçen insanlara iyi duygular hissettiren istasyonlar inşa ediyorsundur."

"Mümkün olduğunca öyle istasyonlar yapmaya çalışıyorum" dedi Tsukuru. "Aslında yapmamam gerekir ama inşaatında görev aldığım istasyonların bir köşesine hep kendi adımı yazıyorum. Kurumak üzere olan beton kısımlara çiviyle kazıyorum. Tsukuru Tazaki, diye. Dışarıdan görülmeyecek yerlere."

Ely güldü. "Sen yok olup gitsen bile, senin harika istasyonların kalır geriye. Tıpkı benim tabakların altına adımın baş harflerini koymam gibi."

Tsukuru, başını kaldırıp Ely'ye baktı. "Sence sakıncası yoksa kız arkadaşım hakkında konuşabilir miyim?"

"Elbette" dedi Ely. Sonra dudaklarında şirin bir gülümseme belirdi. "Ben de, senin akıllı, senden yaşça büyük kız arkadaşınla ilgili anlatacaklarını dinlemeyi çok isterim."

Tsukuru, Sara'yı anlattı. İlk karşılaştıkları andan itibaren, yüreğinin nasıl tuhaf bir şekilde o kadının çekimine kapıldığını, üçüncü buluşmalarında cinsel ilişkiye girdiklerini. Sara'nın Nagoya'daki beş kişilik grupları hakkında her şeyi, o gruba ne olduğunu öğrenmek istediğini. Sonra, onunla son buluştuğunda, kendisinin nedense iktidarsızlık gibi bir şey yaşadığını. Onun içine girmeyi başaramadığını. Tsukuru buraya kadar, bir cesaret, her şeyi dürüstçe anlattı. Ayrıca, Sara Tsukuru'ya Nagoya'ya gitmesini, Finlandiya'ya gitmesini

ısrarla önermişti. Bunu yapmadığı müddetçe asla içinde taşıdığı ruhsal yükü atamayacağını söylemişti. Tsukuru, Sara'ya âşık olduğunu sanıyordu. Onun evlenebileceği bir insan olduğu kanısındaydı. Bir insana karşı bu kadar güçlü duyguları herhalde ilk kez duyuyordu. Fakat galiba Sara'nın yaşı geçkin bir sevgilisi vardı. Sara o adamla birlikte yolda yürürken çok keyifli gibi görünmüştü. Kendisi, Sara'yı öylesine mutlu edemeyebilirdi.

Ely Tsukuru'nun anlattıklarını dikkatle dinliyordu. O süre boyunca tek kelime bile etmedi. En sonunda "Baksana Tsukuru. O kadını elde etmen lazım. Durum ne olursa olsun. Bence öyle. Eğer şimdi onu elinden kaçırırsan, bundan sonra hiç kimseyi elde edemezsin" dedi.

"Fakat kendime güvenim yok."

"Neden?"

"Benim sanırım kendim diyebileceğim bir şey yok. İşte bu, diyebileceğim bir kişiliğim olmadığı gibi, canlı renklerim de yok. Çıkartıp kendimden verebileceğim tek bir şeyim bile yok. Bu beni çok eskiden beri bunaltan bir sorundu. Kendimi hep içi boş bir kap gibi gördüm. Kap olarak kendime göre bir şekil sahibi olabilirim, ama doğru dürüst bir içerik yok. Kendimi ona uygun bir insan olarak göremiyorum bir türlü. Zaman geçtikçe Sara beni daha da yakından tanır ve hayal kırıklığına uğrar, sonra da benden uzaklaşıverir herhalde, böyle düşünüyorum."

"Tsukuru. Senin kendine daha fazla güvenmen, cesur olman gerek. Bak işte, ben sana âşık olmuştum. Bir gün kendimi sana vermeyi düşünmüştüm. İstediğin her şeyi yapabileceğimi düşünmüştüm. Kanı kaynayan, gerçek bir kız çocuğu, ciddi ciddi böyle düşünmüştü. Sen bu kadar değerlisin işte. Asla boş falan değilsin."

"Bu sözlerin beni memnun etti" dedi Tsukuru. "Gerçekten sevindim. Fakat bu o zamandı, şu anı bilemiyorum işte.

36 yaşına geldim, ama kendimle ilgili ciddi ciddi düşünmeye kalktığımda, eskiden olduğu gibi, hatta daha da fazla karamsarlığa kapılıyorum. Ne yapmam gerektiğine yüreğimle karar veremiyorum. Hayatımda ilk kez özel birine karşı böylesine güçlü duygulara kapılıyorum zira."

"Diyelim, sen gerçekten içi boş bir kapsın. Ne çıkar bundan?" dedi Ely. "Eğer öyle olsa bile, sen çok hoş, insanın yüreğini çelen bir kapsın. Kendisinin ne olduğunu, gerçekte hiç kimse bilmez. Sence de öyle değil mi? Öyleyse sen de, sonuna kadar, şekli muhteşem bir kap olarak kalırsın. Birilerinin kendini tutamayarak içine bir şeyler koymak isteyeceği, herkesin hoşlanacağı bir kap."

Tsukuru bir an, Ely'nin bu sözlerini düşündü. Onun ne demek istediğini anlayabiliyordu. Bu sözlerin kendisi için uygun düşüp düşmediği ise ayrı bir meseleydi.

Ely sessizliği bozdu. "Tokyo'ya dönünce, hemen git, ona her şeyi açık açık anlat. Senin yapman gereken bu. İnsanın yüreğini açması, her zaman iyi sonuçlar doğurur. Onu o adamla birlikte gördüğünü sakın söyleme. O kısmı kendi yüreğinde saklı tut. Kadınların, görülmesini istemedikleri bazı anlar vardır. Fakat bunun dışında, yüreğinden geçenleri dürüstçe söylemen iyi olur."

"Korkuyorum. Yanlış bir şey yapmaktan, yanlış bir şeyi dile getirip, bunun sonucunda da her şeyi kaybetmekten, her şeyin bir boşlukta yitip gitmesinden korkuyorum."

Ely, başını yavaşça iki yana salladı. "İstasyon inşa etmekten farkı yok. Eğer geçici bir süre için bile olsa, büyük anlamı ve amacı olan bir şeyse, ufak tefek hatalar yüzünden yıkılıvermesi, yok olup gitmesi söz konusu olamaz. Mükemmel olmasa bile, ilk yapman gereken istasyonu inşa etmek. Öyle değil mi? İstasyon olmazsa, trenin durabileceği yer de olmaz çünkü. Dahası, değer verdiğin bir insanı karşılayabilmen de mümkün olmaz. Eğer orada rahatsız edici bir şey gö-

rürsen, daha sonra yeri geldikçe el atarsın. Önce istasyonunu inşa et. Ona özel bir istasyon. Orada durması gerekmese bile, trenlerin kendini tutamayarak durmak isteyecekleri bir istasyon. Öyle bir istasyonu kafanda canlandır, somut bir şekil ver, renk ver. Sonra, adını çiviyle temeline kazı, can üfle. Senin buna yetecek gücün var. Gecenin karanlığında o soğuk denizi tek başına yüzerek aşmayı başarmış bir adamsın ne de olsa."

Ely, Tsukuru'ya akşam yemeğine kalmasını teklif etti.

"Bu civarda tutulan alabalıklar çok besili olur. Tavada çeşniyle kızartıveriyoruz sadece, basit bir yemek, ama bir hayli lezzetlidir. İstersen ben ve ailemle birlikte yemek ye öyle git."

"Teşekkür ederim. Fakat artık gitsem iyi olacak. Henüz aydınlıkken Helsinki'ye dönmüş olmak istiyorum çünkü."

Ely güldü. "Aydınlıkken mi? Farkında mısın? Finlandiya yaz mevsiminde. Burası gece yarısına kadar aydınlık olur."

"Ben yine de gideyim" dedi Tsukuru.

Ely, onun ruh halini anlayabiliyordu.

Konuşan Ely oldu: "O kadar zahmete girerek, buraya kadar beni ziyarete geldiğin için teşekkür ederim. Seninle böyle konuşabildiğim için ne kadar mutluyum anlatamam. Gerçekten. Çok çok uzun zamandır içimi tırmalayıp duran bir şeylerden kurtulabildim sanırım. Elbette, her şey güzelce çözülmüş, bitmiş değil, ama benim açımdan bir hayli rahatlatıcı oldu."

"Durum benim için de aynı" dedi Tsukuru. "Bana çok faydan dokundu. Eşini ve kızlarını da gördüm, burada nasıl bir yaşam sürdüğünü biliyorum artık. Yalnızca bu bile Finlandiya'ya gelmeme değer."

İkisi kulübeden çıkarak, Volkswagen Golf'ün durduğu yere kadar yürüdüler. Her bir adımın anlamından emin olmak ister gibi, yavaş yavaş. Sonra, son bir kez daha sarıldılar. Bu

sefer, Ely artık ağlamıyordu. Tsukuru, Ely'nin rahatlatıcı gülümsemesini boynunda hissedebiliyordu. Dolgun göğüsleri, hayata devam edebilmek için gerekli gücü yeniden depolamış gibiydi. Sırtına dokunan parmaklar her haliyle güçlü ve gerçekti.

Sonra, Tsukuru bir an, Ely ve çocuklar için Japonya'dan getirdiği hediyeleri anımsadı. Arabanın içinde bıraktığı omuz çantasından hediyeleri çıkartıp, Ely'ye verdi. Ely için şimşir toka, çocuklar içinse Japon tarzı resimli kitaplar.

"Teşekkür ederim, Tsukuru" dedi Ely. "Hiç değişmemişsin. Hep naziktin sen."

"Pek ahım şahım şeyler değil gerçi" dedi Tsukuru. Sonra, o hediyeleri satın aldığı akşamüstü, bir adamla birlikte Omotesando'da yürüyen Sara'yı gördüğünü anımsadı. Eğer, aklına hediye almak gelmemiş olsaydı, o manzarayı da görmemiş olacaktı. Bu garibine gidiyordu.

"Hoşça kal Tsukuru Tazaki. Yolda dikkatli git" dedi Ely, tam ayrılmak üzerelerken. "Kötü kalpli cücelere yakalanmamaya çalış."

"Kötü kalpli cüceler mi?"

Ely gözlerini kıstı. Dudakları geçmişteki günlerde olduğu gibi, yaramaz bir çocuğun dudakları gibi kıvrıldı. "Biz burada öyle deriz. Kötü kalpli cücelere yakalanmamaya çalış, deriz. Bu civardaki ormanlarda eski zamanlardan beri birçok varlık yaşamış çünkü."

"Anlaşıldı" dedi Tsukuru, gülerek. "Kötü kalpli cücelere yakalanmamaya dikkat ederim."

"Eğer öyle bir şansın olursa Mavi ve Kızıl'a da ilet" dedi Ely, "benim buradaki yaşamımda her şeyin yolunda gittiğini."

"Söylerim."

"Baksana, bence arada sırada o ikisiyle görüşmen iyi olur. Hatta üçünüz birlikte görüşün. Hem sana, hem de onlara iyi gelecektir."

"Evet. Haklı olabilirsin" dedi Tsukuru.

"Belki bana da" dedi Ely. "Aranızda olabileceğimi sanmıyorum, ama yine de öyle."

Tsukuru başını evet anlamında salladı. "Her şey biraz yerli yerine oturur oturmaz, o fırsatı yaratmaya çalışırım. Senin için de."

"Fakat çok garip" dedi Ely.

"Nedir garip olan?"

"O harika dönemin geçmişte kalması, bir daha asla gelmeyecek olması. Birçok harikulade olasılığın, zamanın akışı tarafından yutulup gitmesi."

Tsukuru sessizce başını sallayarak onayladı. Bir şeyler söylemesinin iyi olacağını düşündüyse de, doğru ifadeyi bulamadı.

"Bu toprakların kışı çok uzun olur" dedi Ely, gölün yüzeyine bakarak. Çok uzaklarda bir yerde duran kendisiyle konuşuyormuş gibi. "Geceleri uzundur, hiç bitmeyecekmiş gibi gelir insana. Aklına gelebilecek her şey takır takır buz tutup donar. Bahar ebediyen gelmeyecekmiş gibi hissedersin. O yüzden aklından bir sürü karanlık düşünce geçirirsin. O tür şeyleri düşünmemeye çabalasan bile."

Tsukuru yine de diyecek bir şey bulamadı. Yalnızca susup, bakışlarını onun baktığı yöne, gölün üzerine çevirdi. O zaman söylemesi gereken sözler, aklına ancak Narita'ya giden uçakta emniyet kemerini bağladıktan sonra gelecekti. Doğru sözler, nedense hep iş işten geçtikten sonra geliyordu insanın aklına.

Anahtarı çevirip, motoru çalıştırdı. Volkswagen'in dört silindirli motoru uykusundan uyanarak, usul usul net devirlerini başlattı.

"Hoşça kal" dedi Ely. "Sağlıcakla kal. Sara'yı da mutlaka elde et. Ona gerçekten ihtiyacın var senin. Bence öyle."

"Denerim."

"Baksana Tsukuru. Şunu aklından çıkartma. Sen renkten yoksun falan değilsin. Bu adınla sınırlı bir durum yalnızca. Evet, biz o yüzden sık sık seninle dalga geçerdik, ama hepsi anlamsız şakalardı. Sen her şeyinle harika, renkli Tsukuru Tazaki'sin. Harika istasyonlar yapan bir adamsın. Şimdi artık, sağlıklı ve 36 yaşında bir vatandaşsın, oy verme hakkın var, vergini ödüyorsun, beni görmek için uçağa binip Finlandiya'ya kadar gelebiliyorsun. Hiçbir eksiğin yok. Kendine güven, cesur ol. Sana gereken yalnızca bunlar. Korku ve beş para etmez gurur yüzünden, çok önemli insanları yitirme sakın."

Tsukuru, vitesi geçirerek, gaza yüklendi. Sonra, açık pencereden elini çıkartıp salladı. Ely de el salladı. Tsukuru uzaklaşana kadar iyice yükseğe kaldırdığı elini sallamayı sürdürdü.

Nihayet, Ely'nin görüntüsü ağaçların arasında kaybolup, görünmez oldu. Aynada görünen, yalnızca Finlandiya yazının koyu yeşiliydi. Rüzgâr yeniden çıkmış olacak, gölün geniş yüzeyinde beyaz dalgacıklar oluşmuştu. Genç, uzun boylu bir adamın kullandığı Eskimo tipi kano, su yüzeyine paralel uçan irice bir pervane böceği misali, sessizce ve ağır ağır geçip gitti.

Tsukuru'nun muhtemelen bir daha oraya gitmesi söz konusu olmayacaktı. Ely ile bir daha asla görüşemeyecekti belki de. İkisi, kendi belirlenmiş yerlerinde, kendi yollarında ilerlemeyi sürdüreceklerdi mutlaka. Mavi'nin dediği gibi, geçmişi geri getirmek mümkün değildi artık. Öyle düşününce, nereden çıkıp geldiği belirsiz bir hüzün dalgasına kapılır gibi oldu. Bir şekli yoktu. Şeffaf bir hüzündü. Hem ona ait bir hüzündü, hem de ulaşamayacağı, uzak bir yerdeki hüzündü aynı zamanda. Göğsüne yarılıyormuş gibi bir acı saplandı, nefes alması güçleşti.

Stabilize yola çıkınca, yol kenarında arabayı durdurup motoru susturarak, direksiyona kapaklanıp gözlerini yum-

du. Kalp atışlarını düzene sokabilmek için, zamana yayarak usulca derin derin nefes alması gerekti. Bunu yapmayı sürdürürken, vücudunun merkezine yakın, soğuk, donmuş toprak gibi sert bir şeyin; yıllar geçse bile erimeden vakur sertliğini koruyan bir özün varlığını fark etti. Göğsündeki acıya ve nefesinin daralmasına yol açan oydu. Tsukuru, kendi içinde öyle bir şeyin varlığını, o ana kadar fark edememişti.

Fakat bu, yerinde bir göğüs sancısıydı, yerinde bir nefes darlığıydı. Tsukuru tüm canlılığıyla hissetmek zorundaydı bunu. O soğuk özü, kendisinin o andan sonra yavaş yavaş eritmesi gerekecekti. Zaman alabilirdi. Fakat bu, onun mutlaka halletmesi gereken bir işti. Üstelik, o donmuş toprağı eritebilmek için, Tsukuru'nun başka birinin sıcaklığına ihtiyacı vardı. Kendi vücut ısısı bunun için yeterli değildi.

Önce Tokyo'ya döneyim. İlk adım bu. Anahtarı çevirip, arabanın motorunu tekrar çalıştırdı.

Helsinki'ye kadar olan dönüş yolunda, Ely'nin, kötü kalpli orman cücelerine yakalanmaması için tüm kalbiyle dua etti. O noktada yapabileceği tek şey, dua etmekti.

18

Kalan iki gün boyunca, Tsukuru Helsinki sokaklarında amaçsızca dolaşarak zaman geçirdi. Arada sırada yağmur çiselediyse de, dert edecek kadar değildi. Düşünmesi gereken birçok mesele vardı. Tokyo'ya dönmeden önce, duygularını elinden geldiğince bir düzene sokması gerekiyordu. Yürümekten ya da düşünmekten yorulduğunda, bir kafeye girip kahve içti, sandviç yedi. Arada yolunu kaybedip, o an nerede olduğunu bilemeyecek hale geldi, ama bunu da umursamadı. Helsinki pek büyük bir şehir değildi ve hemen her yerden tramvay geçiyordu. Dahası, nerede olduğunu bilemez hale gelmek, o sırada Tsukuru için bir anlamda tercih edeceği bir durumdu. Son gün, Helsinki merkez istasyonuna gidip bir banka oturdu, durup kalkan trenleri izleyerek zaman öldürdü.

İstasyonda cep telefonuyla Olga'yı arayıp teşekkür etti. *Haatainen ailesini bulmayı başardım,* dedi, *ayrıca arkadaşım beni karşısında görünce çok şaşırdı. Hämeenlinna da çok güzel bir kasabaymış.* "Çok sevindim. Harika!" dedi Olga. İçten bir şekilde sevincini ifade ediyor gibiydi. *Uygunsanız sizi akşam yemeğine davet etmek istemiştim, teşekkür etmek için,* dedi Tsukuru. "Davetinize çok sevindim, ama bugün annemin doğum günü olduğu için, evde akrabalarla birlikte yemek için sözleştik" dedi Olga. "Sara'ya çok selam söyleyin." *Söylerim. Her şey için teşekkürler,* dedi Tsukuru.

Akşam olduğunda, Olga'nın tavsiye ettiği, limana yakın

restoranda deniz ürünleri yedi, yarım kadeh Chablis şarabı içti. Sonra, Haatainen ailesini düşündü. Herhalde tam o sıralarda dördü birlikte masaya oturmuş olmalıydılar. Rüzgâr yine gölün yüzeyini yalayarak esiyor muydu acaba? Ely orada, tam şu anda neler düşünüyordu? Tsukuru onun sıcak nefesini hâlâ kulağında hissedebiliyordu.

Tokyo'ya bir cumartesi sabahı döndü. Seyahat çantasının içindeki eşyalarını çıkardı, uzun uzun banyo yaptı, günün geri kalanını hiçbir şey yapmadan geçirdi. Döndükten sonra ilk iş, Sara'ya telefon etmeyi aklından geçirdi. Hatta ahizeyi gerçekten eline alıp, numarayı bile çevirdi. Fakat hemen sonra ahizeyi yerine geri bıraktı. Yüreğinde taşıyıp getirdiklerini bir düzene koymak için biraz daha zamana ihtiyacı vardı. Kısa bir yolculuktu, ama o süre boyunca birçok şey olmuştu. Şu anda Tokyo'nun tam göbeğinde olduğunu bile tam olarak idrak edebilmiş değildi. Sanki daha biraz önce Hämeenlinna'daki göl kenarında rüzgârın berrak sesine kulak vermiş gibi geliyordu. Sara'ya ne diyecek olursa olsun, sözcükleri özenle seçmek zorundaydı.

Çamaşır yıkayıp biriken gazetelere şöyle bir göz attı, akşam olmadan önce dışarı çıkarak yiyecek malzemesi aldı ama iştahı yoktu. Muhtemelen *jet-lag* yüzünden, hava daha aydınlıkken feci uykusu gelmişti, sekiz buçukta yatağa uzanıp öylece uyuyakaldı, ancak gece yarısı uyanabildi. Uçakta okumaya başladığı kitaba devam etmek istediyse de, kafası doğru düzgün çalışmıyordu. Bunun üzerine, o da evi temizlemeye girişti. Gündoğumuna yakın saatlerde bir kez daha yatağa girerek uykuya daldı. Yeniden uyandığında pazar günü öğlen saatleri yaklaşmıştı. Sıcak bir gün olacak gibiydi. Klimayı çalıştırıp, kahve hazırlayarak içti, bir de peynirli tost yedi.

Duş aldıktan sonra Sara'nın evine telefon etti. Fakat tele-

fon telesekretere alınmıştı. "Sinyal sesinden sonra mesaj bırakınız" diyordu. Bir an ne yapacağını bilemediyse de, sonra hiçbir şey söylemeksizin ahizeyi öylece yerine koydu. Duvardaki saat biri gösteriyordu. Cep telefonundan aramayı da aklından geçirdi ama biraz düşününce vazgeçti.

Sara o anda sevgilisiyle birlikte pazar günü öğlen yemeğini yiyor olabilirdi. Yatağa girip sevişmek için saat henüz erkendi. Sara ile el ele Omotesando'da yürüyen orta yaşlı adamın görüntüsü Tsukuru'nun gözünde canlandı. O görüntü ne kadar kovalamaya çalışırsa çalışsın, gözlerinin önünden gitmiyordu. Koltukta uzandı, ne kadar düşünmek istemese de o sahne durup durup aklına geliyor, sırtına sivri iğneler saplanıyormuş gibi bir hisse kapılıyordu. Gözle görülemeyecek kadar ince iğneler. İnce ince acıtıyor, ama kan çıkmıyordu. Öyleydi galiba. Fakat sonuçta acı, acıydı işte.

Bisikletine binip spor salonuna giderek, havuzda her zamanki mesafeyi yüzdü. Vücudunun tamamında hâlâ garip bir uyuşukluk vardı, yüzerken arada sırada kendini her an uykuya dalıverecekmiş gibi hissetti. Fakat elbette, gerçekten yüzerken uyuyakalması mümkün değildi. Yalnızca öyle bir his geçmişti içinden, o kadar. Yine de yüzerken, vücudu deyim yerindeyse otomatik pilota geçmiş gibiydi ve Sara'yı ya da o adamı aklına getirmeksizin yüzmeyi tamamladı. Bu, Tsukuru'yu fazlasıyla memnun etti.

Havuzdan dönünce, yarım saat kadar öğlen uykusuna yattı. Rüyasız, bilinci tamamen kapanmış gibi ağır bir uykuydu. Sonra, birkaç gömlek ve mendil ütüledi, akşam yemeğini hazırladı. Bir dilim somon balığını çeşni ekleyerek fırında kızartıp, üzerine limon sıktı, patates salatasıyla birlikte yedi. Meze olarak soya fasulyesi ezmesi ve soğanlı miso çorbası da hazırladı. Soğuk birasının yalnızca yarısını içip, televizyonda akşam haberlerini izledi. Sonra da koltuğa uzanıp kitap okudu.

Sara'dan telefon geldiğinde saat akşam dokuzdu.
"*Jet-lag*'in geçti mi?" dedi Sara.
"Uyku düzenim allak bullak, ama fiziksel açıdan fena değilim" dedi Tsukuru.
"Şimdi konuşabilir miyiz? Uykun var mı?"
"Uykum var, ama bir saat kadar daha dayanıp, sonra uyumak niyetindeyim. Yarın işbaşı yapıyorum, şirkette öğlen uykusuna yatamam ne de olsa."
"İyi bakalım" dedi Sara. "Baksana, bugün öğlen bir gibi evime telefon eden sensin değil mi? Telesekreteri devreden çıkartmayı unutmuşum; az önce fark ettim."
"Bendim."
"Tam o sırada, yakınlarda bir yere alışverişe çıkmıştım."
"Evet" dedi Tsukuru.
"Fakat mesaj bırakmamışsın."
"Telesekretere mesaj bırakmayı pek beceremiyorum. Hep geriliyorum, doğru düzgün konuşamıyorum."
"Öyle olabilir de, en azından adını söyleyebilirdin."
"Haklısın. En azından adımı bırakmam gerekirdi."
Sara kısa bir an bekledi. "Biliyor musun, çok endişelendim. Yolculuğunda her şey yolunda gitti mi, diye. Bir iki cümle mesaj bıraksan daha iyi olmaz mıydı sence?"
"Kusura bakma, hata ettim. Öyle yapmam gerekirdi" diye özür diledi Tsukuru. "Peki sen bugün neler yaptın?"
"Çamaşır ve alışveriş. Yemek, mutfak ve banyo temizliği. Benim de arada böyle durgun tatil günlerine ihtiyacım oluyor." Sara biraz bekledi. "Peki Finlandiya'da her şey yolunda gitti mi?"
"Kara ile görüşebildim" dedi Tsukuru. "Baş başa uzun uzun konuşmamız da mümkün oldu. Olga çok yardım etti."
"Sevindim. İyi bir insan değil mi?"
"Hem de çok." Tsukuru, Helsinki'den arabayla bir buçuk saat mesafedeki güzel göl kenarına, Ely (Kara) ile buluşma-

ya gidişini anlattı. Ely, kocası, iki küçük kızı ve köpekleriyle birlikte oradaki yazlıklarında geçiriyordu yazı. Yakınlardaki küçük bir atölyede kocasıyla birlikte porselen yapımıyla uğraşıyorlardı.

"Mutlu görünüyordu. Herhalde Finlandiya'daki yaşam ona uygun" dedi Tsukuru. Uzun, karanlık kış geceleri bir yana bırakılırsa... Elbette, bunu söylemedi.

"Onunla buluşmak için, kalkıp ta Finlandiya'ya kadar gitmene değdi mi sence?" diye sordu Sara.

"Evet, sanırım gitmeme değdi. Gerçekten yüz yüze gelmedikten sonra konuşulamayacak türden meseleler var. Bu sayede, birçok şey iyice netleşti. Bütün cevapları buldum diyemem, ama onunla görüşmenin benim için anlamı büyük. Elbette duygusal açıdan."

"Çok iyi olmuş. Bunu duyduğuma sevindim."

Kısa bir süre sessizlik oldu. Rüzgârın yönünü hesaplamaya çalışır gibi, içi dolu bir sessizlikti. Sonra, Sara o sessizliği bozdu: "Baksana, sesin her zamankinden farklı gibi, farklı bir tını var sanki, yoksa bana mı öyle geliyor?"

"Bilemiyorum. Yorgunluktan kaynaklanıyordur belki de. Hayatımda ilk kez o kadar uzun süreyi uçakta geçirdim ne de olsa."

"Özel bir sorun yok yani?"

"Sorun diyebileceğim hiçbir şey yok. Seninle konuşmak istediğim birçok şey var, ama bir kez konuşmaya başlarsam, uzun sürer herhalde. Yakın bir zamanda buluşup, rahat rahat baştan sona anlatsam daha iyi olur sanırım."

"Haklısın. Buluşalım. Fakat her halükârda Finlandiya yolculuğunun boşa gitmediğine sevindim."

"Her şey için teşekkür ederim. Senin sayende oldu."

"Rica ederim."

Tekrar bir sessizlik çöktü. Tsukuru dikkatle kulak kabarttı. O sessizlikte havada asılı kalmış bir şeyler var gibiydi yine.

"Sana sormak istediğim bir şey var" diye kararlı bir şekilde söze girdi Tsukuru. "Bunu hiç dile getirmesem daha iyi olurdu belki. Fakat yine de, kendime karşı dürüst davranmamın daha doğru olacağı kanısındayım."

"Sorabilirsin" dedi Sara. "Elbette, kendine karşı dürüst davranman daha doğru olur. İstediğini sor."

"Tam doğru ifade edemeyebilirim belki ama benim dışımda ilişkide olduğun bir erkek daha varmış gibi geliyor bana. Bu, bir süredir aklıma takılıp duruyor."

Sara bir süre sessiz kaldı. "Varmış gibi mi geliyor?" dedi. "Yani yalnızca öyle hissettiğin anlamında mı?"

"Evet, öyle. Bir şekilde, öyleymiş gibi bir hisse kapıldım" dedi Tsukuru. "Fakat daha önce de söylemiştim, ben aslında sezgileri güçlü bir insan değilimdir. Beynim temelde somut bir şekli olan şeyler üretmeye daha uygundur. Adım gibi. Kafam oldukça basit işler. İnsanların yüreklerinin karmaşık işlerini pek anlayamam. Onu bırak, kendi yüreğimin işlerini bile doğru dürüst kavrayabildiğimi söyleyemem. Böylesi hassas sorunlarda sık sık hata yaparım. O yüzden birçok meseleyi, derinlemesine düşünmekten kaçınırım. Fakat bu konu, önceden beri içimi tırmalıyordu. Sonra da, konuyu sana doğrudan sormamın daha iyi olacağını düşündüm. Kendi kafamda yanlış şeyler kurmak yerine."

"Şimdi anladım."

"Peki hoşlandığın başka biri var mı?"

Sara sessiz kaldı.

Tsukuru konuşmaya devam etti: "Anlamanı isterim ki eğer öyle bile olsa, bu konuda seni eleştirecek değilim. Hatta laf edebileceğim bir durum bile değil belki de. Bana karşı hiçbir yükümlülüğün yok, benim de senden bir şeyler istemeye hakkım yok. Fakat öğrenmek istiyorum yalnızca. Hislerimde yanılıyor muyum, yoksa haklı mıyım?"

Sara iç geçirdi. "Yok yükümlülük, yok hak... Mümkünse bu

sözcükleri kullanmamanı istiyorum. Sanki anayasa yenileme tartışması gibi bir hava yaratıyor çünkü."

"Tamam" dedi Tsukuru. "Pek doğru ifade edememiş olabilirim. Fakat az önce söylediğim gibi, ben oldukça basit bir insanım. İçimde bu hissi taşırken ilişkimizi doğru düzgün sürdüremeyebilirim."

Sara, tekrar kısa bir süre sessiz kaldı. Telefonun diğer tarafında Sara'nın dudaklarını ısırdığını görür gibi oldu Tsukuru.

Sara biraz sonra sakin bir ses tonuyla konuştu: "Sen basit bir insan değilsin. Yalnızca öyle olduğunu düşünmek için kendini zorluyorsun."

"Sen öyle diyorsan, belki de öyledir. İşin orasını pek bilemiyorum. Fakat basit bir yaşam sürmenin benim karakterime daha uygun olduğu da kesin. Özellikle insan ilişkilerinde, şimdiye kadar birçok kez yaralandım. Mümkünse artık aynı şeylerin başıma gelmesini istemiyorum."

"Pekâlâ" dedi Sara. "Sen dürüst davrandığın için, ben de sana karşı dürüst olmak istiyorum. Fakat daha önce senden biraz zaman rica edebilir miyim?"

"Ne kadar?"

"Bir bakayım... Üç gün kadar. Bugün pazar olduğuna göre, çarşamba günü açık açık konuşabiliriz. Senin sorunu, sanırım o zaman yanıtlayabilirim. Çarşamba günü akşamı boş musun?"

"Çarşamba akşamı boşum" dedi Tsukuru. Tutup da ajandasını kontrol etmesine gerek yoktu. Güneş battıktan sonraki saatlerde hiçbir programı olmuyordu.

"O gün birlikte yemek yiyelim. Bütün meseleleri de o zaman konuşuruz. Dürüstçe. Uygun mu?"

"Uygun" dedi Tsukuru.

Sonra telefonu kapattılar.

O gece, Tsukuru uzun ve tuhaf bir rüya gördü. Piyanonun başına geçmiş, bir sonat çalıyordu. Devasa, hiç kullanılmamış bir kuyruklu piyanoydu; beyaz tuşları ışıl ışıl bir beyaz, siyah tuşları ise göz alıcı bir siyahtı. Nota askılığına büyük boy bir nota defteri, açık halde konmuştu. Desensiz, vücuduna tam oturan siyah elbisesiyle bir kadın yanında durmuş, bembeyaz parmaklarıyla nota defterinin sayfasını seri bir hareketle çevirivermişti. Zamanlaması neredeyse mükemmeldi. Simsiyah uzun saçları, beline kadar uzanıyordu. O mekânda bulunan her şey siyah ve beyazın tonlarından oluşuyor gibiydi. Başka hiçbir renk görünmüyordu.

Tsukuru, piyano sonatının kimin bestesi olduğunu bilmiyordu. Yine de, uzun ve ağır bir besteydi. Nota defteri telefon rehberi kadar kalındı. Nota sayfası notalarla doldurulmuştu, neredeyse siyaha boyanmış gibi görünüyordu. Karmaşık, büyük ustalık isteyen, çalması zor bir besteydi. Üstelik, onun ilk kez gördüğü bir besteydi. Yine de, Tsukuru notalara bir kez bakmakla orada anlatılan dünyanın nasıl bir dünya olduğunu anında anlıyor, bunu seslere çevirebiliyordu. Karmaşık bir taslak çizimini üçboyutlu haliyle algılamak gibiydi. Böyle özel bir yetenek verilmişti ona. Üstelik antrenmanlı on parmağı, tuşları bir uçtan ötekine fırtına hızında kat edip dönüyordu. Tam anlamıyla insanın aklını başından alan, muhteşem bir deneyimdi. Birbirine geçmiş muazzam miktardaki şifreyi başka kimsenin yapamayacağı kadar hızlı ve doğru şekilde deşifre ediyor, sonra onlara bir şekil ve içerik kazandırıyordu...

Kendini kaptırmış bir şekilde o müziği çalarken, tıpkı yaz günlerinde çakan şimşekler gibi bir ilham dalgası vücudunu delip geçti sanki. Büyük virtüözlerin yeteneğine güvenilerek hazırlanmış bir yapısı olmakla birlikte, çok hoş, insanı iç gözlemlere sevk eden bir müzikti çaldığı. Hayatta olmanın ne demek olduğunu, son derece doğrudan, ince ayrıntılarını bile gözeterek, üçboyutluluk hissi de katarak sergili-

yordu. Bu, dünyanın müzikten başka bir araçla ifade edilmesi mümkün olmayan türden, önemli bir yönüydü. Öylesi bir müzik kendi ellerinden çıktığı için Tsukuru'nun göğsü gururla kabardı. Sırt kasları, güçlü bir sevinç duygusuyla ince ince seğiriyordu.

Fakat maalesef, karşısındaki dinleyiciler aynı şekilde düşünmüyor gibiydi. Oldukları yerde kıvranır gibi hareketlerle oturuşlarını değiştiriyor, canları sıkılmış, sinirlenmeye başlamış gibi duruyorlardı. Kımıldattıkları koltuklardan çıkan sesler, geniz temizleme sesleri Tsukuru'nun kulağına kadar geliyordu. *Şu hale bak! İnsanlar bu müziğin değerini hiç anlamıyor!*

Tsukuru bir sarayın balo salonu gibi bir yerde çalıyordu. Zemini pürüzsüz bir mermerle kaplı, tavanı yüksekti. Tavanın ortasında güzel bir aydınlık penceresi vardı. İnsanlar zarif koltuklarda oturmuş, müziği dinliyorlardı. Elli kişi kadarlardı herhalde. Üstleri başları düzgün, seçkin insanlardı. Muhtemelen eğitim düzeyleri de yüksekti. Fakat ne yazık ki bu muhteşem müziği takdir etme kapasiteleri yoktu.

Zaman ilerledikçe insanların çıkarttığı gürültü iyice yükselip, rahatsız edici olmaya başladı. Sonra, o gürültü engellenemez bir hale gelerek, müziğin sesini bile bastırmaya başladı. En sonunda mekâna, çalmakta olduğu besteyi neredeyse Tsukuru'nun bile duyamayacağı bir gürültü hâkim oldu. Tsukuru'nun kulağına gelenler, grotesk denebilecek ölçüde abartılı bir gürültü, geniz temizleme sesleri ve hoşnutsuzluk homurtularıydı. Yine de, gözleri notaları yutarcasına izlemeyi sürdürüp, parmakları tuşların çekimine girmiş gibi aynı çizgi üzerinde hızlı hareketlerle dolaşmayı sürdürdü.

Sonra bir an, aniden bir şeyin farkına vardı. Nota defterinin sayfalarını çeviren siyah giysili kadının elinde altı parmak vardı... O altıncı parmak, hemen hemen serçeparmakla aynı büyüklükteydi. Nefesi tutuldu, göğsü ürperir gibi oldu.

Başını kaldırıp, hemen yanında duran kadının yüzünü görmek istedi. Nasıl bir kadındı acaba? Tanıdığı bir kadın mıydı? Fakat o müzik bitene kadar, bakışlarını notalardan bir an olsun ayıramazdı. O müziği dinlemeyi sürdüren tek dinleyici kalmamış olsa bile...

Tam bu esnada Tsukuru uyandı. Başucundaki elektronik saatin rakamları 02:35'i gösteriyordu. Tüm vücudu tere batmış, kalbi hâlâ güm güm atmaya devam ediyordu. Yataktan kalkıp pijamasını çıkartarak, havluyla vücudunu sildi; yeni tişört ve şort giyerek, salondaki koltuğa oturdu. Sonra, karanlıkta Sara'yı düşündü. Birkaç saat önce telefonda ona söyledikleri yüzünden içinde bir pişmanlık oluştu. Öyle bir şeyi asla dile getirmemeliydi.

Hemen Sara'ya telefon edip, söylediklerini geri almak istedi. Fakat gecenin üçünde insan kimseye telefon edemezdi ve bir kez söylemiş olduğu sözcükleri karşısındakinin tamamen unutmasını beklemek zaten imkânsızdı. *Böylece, onu da yitireceğim belki de,* diye düşündü.

Sonra, aklına Ely geldi. Ely Kurono Haatainen. İki küçük kızın annesi. Beyaz huş ağaçlarının ardındaki mavi gölü anımsadı, küçük kayık iskeleye çarptıkça çıkan tıkırtıları duyar gibi oldu. Hoş desenlerle bezenmiş porselenler, küçük kuşların cıvıltıları, köpeğin havlamaları. Bir de, Alfred Brendel'in kitabına uygun bir şekilde çaldığı "Hac Yılları". Ely'nin usulca vücuduna bastırdığı dolgun göğüslerinin dokunuşu. Ilık nefesi, gözyaşlarıyla ıslanmış yanakları. Yitip giden olasılıklar ve asla geri gelmeyecek zaman.

İkisi masada karşılıklı oturarak, bir süre hiçbir şey söylemeden, söyleyecek sözcük aramaya da kalkmadan, pencerenin dışından gelen kuş cıvıltılarına kulak vermişlerdi. Kendine özgü, garip bir melodisi olan cıvıltılardı. Aynı melodi, koruda sayısız kez tekrarlanmıştı.

"Anne kuş, işte böyle yaparak yavrularına ötmeyi öğretiyor" demişti Ely. Sonra gülümsemişti. "Buraya gelene kadar ben de bilmiyordum. Kuşların ötmeyi öğrenmek için çaba harcadıklarını."

Yaşam karmaşık notalar bütünü gibi, diye düşünüyordu Tsukuru. *16'lık ölçü, 32'lik ölçü, bir sürü garip simge ve anlamı belirsiz yazılarla dolu. Bunu doğru okuyabilmek bir hayli güç bir iş, doğru okunsa ve doğru bir şekilde seslere dönüştürülse bile, orada var olan anlamı insanların doğru şekliyle anlayıp, değerlendirebilecekleri kesin değil. Bu sonucun insanları mutlu etme garantisi yok. İnsanın hayatındaki meseleler neden bu kadar karmaşık olmak zorunda acaba?*

"Sara'yı da mutlaka elde et. Ona gerçekten ihtiyacın var senin. Bence öyle" demişti Ely. "Hiçbir eksiğin yok. Kendine güven, cesur ol. Sana gereken yalnızca bunlar."

Bir de, kötü kalpli cücelere yakalanmamaya çalış.

Sara yeniden Tsukuru'nun aklına geldi, onun birinin çıplak kolları arasında olabileceğini düşündü. Hayır, *biri* değildi. Tsukuru o kişiyi gerçekten görmüştü. O sırada Sara çok mutluymuş gibiydi. Kocaman gülümsüyor, güzel dişlerini sergiliyordu. Tsukuru, karanlığın içinde gözlerini kapatıp, parmak uçlarını şakaklarına bastırdı. Aklında böyle düşüncelerle yaşamasının söz konusu olamayacağını düşündü. Süre önündeki üç günle sınırlı olsa bile.

Tsukuru ahizeyi eline alıp, Sara'nın numarasını çevirdi. Saat dörde gelmek üzereydi. Zil on iki kez çaldıktan sonra Sara telefona çıktı.

"Bu saatte aradığım için gerçekten özür dilerim" dedi Tsukuru.

"Bu saat derken, hangi saat?"

"Sabahın dördü."

"Şu işe bak. Böyle bir saat var mıydı, gerçekten unutmu-

şum" dedi Sara. Sesine bakılırsa, tam olarak ayılamamış gibiydi. "Peki ölen kim?"

"Hiç kimse ölmedi" dedi Tsukuru. "Henüz hiç kimse ölmedi. Fakat ne olursa olsun, sana bu gece söylemem gereken şeyler var."

"Ne gibi?"

"Seni gerçekten seviyorum ve seni yürekten istiyorum."

Telefonun diğer tarafından, bir şeylerin el yordamıyla arandığına işaret eden hışırtılar geldi. Sonra, Sara hafifçe genzini temizleyip, sesli biçimde nefes verdi.

"Şimdi konuşabilir miyiz acaba?"

"Elbette" dedi Sara. "Zaten saat dört değil mi? İstediğin şeyi konuşabiliriz. Kimsecikler duymaz. Herkes derin uykudadır gün doğmadan önceki bu saatlerde."

"Seni gerçekten seviyorum ve seni yürekten istiyorum" diye tekrarladı Tsukuru.

"Sabahın dördünde bana bunu söylemek için mi telefon ettin?"

"Evet öyle."

"İçki mi içtin?"

"Hayır, tamamen ayığım."

"Demek öyle" dedi Sara. "Fen bilimleri alanında çalışan bir insan için fazlasıyla tutkulu olabiliyorsun öyleyse."

"İstasyon yapmakla aynı çünkü."

"Ne şekilde aynı?"

"Çok basit. Eğer istasyon olmazsa, tren o yerde durmaz. Benim yapmam gereken, önce istasyonu zihnimde canlandırıp, ona somut renkler ve bir şekil kazandırmak. İlk sırada bu var. Herhangi bir kısmı yetersiz olursa, sonradan düzeltebilirim. Üstelik ben bu şekilde çalışmaya alışığım."

"Üstün nitelikli bir mühendissin ne de olsa."

"Öyle olmak istiyorum."

"Bir de, gündoğumuna yakın saatlere kadar, benim için

canla başla özel bir istasyon yapmaya mı uğraşıyorsun?"

"Evet, öyle" dedi Tsukuru. "Seni gerçekten seviyorum ve seni istiyorum çünkü."

"Ben de seni çok seviyorum. Her görüşmemizde, yüreğim çekimine biraz daha kapılıyor" dedi Sara. Sonra cümle arasına bir boşluk koyar gibi, kısa bir ara bıraktı. "Fakat saat sabahın dördü ve tam olarak uyanabilmiş değilim. Şu an, kafamın doğru düzgün çalıştığını söyleyemem. O yüzden, üç gün bekleyebilir misin?"

"Olur. Yalnız, sadece üç gün beklerim" dedi Tsukuru. "Sanırım bu benim sınırım. O yüzden, bu saatte telefon ettim sana."

"Üç gün yeter Tsukuru. Süre konusunda titizimdir. Çarşamba akşamı görüşeceğiz."

"Uyandırdım, kusura bakma."

"Önemli değil. Sabahın dördünde de zamanın aynı şekilde akmaya devam ettiğini anlamış oldum. Dışarısı aydınlandı mı artık?"

"Henüz değil. Fakat birazdan aydınlanır. Kuşlar da ötmeye başlar."

"Erken uyanan kuşların, daha fazla böcek bulma şansı olur."

"Teorik olarak."

"Fakat görmek için o saate kadar uyanık kalabileceğimi sanmıyorum."

"İyi uykular" dedi Tsukuru.

"Baksana Tsukuru" dedi Sara.

"Evet?"

"İyi uykular" dedi Sara. "İçin rahat olsun. Güzelce dinlen."

Sonra telefon kapandı.

19

Şincuku İstasyonu, devasa bir istasyondur. Bir günde 3,5 milyona yakın insan bu istasyondan geçer. Guinness Rekorlar Kitabı, Japonya Demiryolları (JR) Şincuku İstasyonu'nu "Dünyanın En Çok Yolcu Geçen İstasyonu" olarak rekorlar listesine resmen almıştır. Çok sayıda hat, istasyonda birbirini keser. Başlıca hatlar olarak, Çuo, Sobu, Yamanote, Saikyo, Şonan-Şincuku, Narita Ekspres hatları sayılabilir. Bu hatların rayları müthiş karmaşık bir şekilde birbirini keser, yer yer birleşir. Toplamda on altı peronu vardır. Buna ek olarak Odakyu ve Keio gibi özel sektörün işlettiği hatlarla, üç metro hattının her biri yan taraflardan sokuşturulan fişler gibi bu hatlara bağlanır. Tam anlamıyla labirent gibidir. İşe gidiş ve dönüş saatlerinde, o labirent insan denizine dönüşür. Deniz köpürür, geri çekilir, kükrer, giriş-çıkışları hedef alarak tüm gücüyle yüklenir. Aktarmalar için hareket halindeki insanlardan oluşan akıntılar hemen her yerde birbirine karışır, oralarda tehlikeli girdaplar oluşur. Ne kadar yüce bir peygamber olursa olsun, öylesine hiddetle kabarmış bir denizi ikiye bölmesi mümkün olamaz herhalde.

Sayıları hiç de yeterli olmayan istasyon çalışanlarının, böylesine ürkütücü sayıdaki insanla haftanın beş günü, sabah ve akşam iki kez, etkin bir şekilde ve büyük hatalar yapmaksızın baş edebiliyor olması kolay kolay inanılamayacak bir durumdur. Özellikle sabah işe gidiş saatleri sorunlu-

dur. Herkes hedefine kilitlenmiş ve acele içindedir. İşyerindeki mesai kayıt cihazının tuşuna belirlenmiş saate kadar basmak zorundadırlar. İyi bir ruh halinde oldukları söylenemez. Henüz uykunun etkisini üzerlerinden atamamışlardır. Üstelik, iğne atsan yere düşmeyecek, hıncahınç dolu trenler, bedenlerini ve sinirlerini germektedir. Koltuklarda oturabilenler son derece şanslı insanlardır. Nasıl oluyor da arbede çıkmıyor, trajik kazalar, kanlı felaketler olmuyor, diye düşündükçe Tsukuru hep hayranlık duyuyordu. Böylesine had safhada kalabalık istasyonlar ya da trenler fanatik bir terörist saldırının hedefi olsa, ölümcül durumların ortaya çıkması kaçınılmaz olur. Muhakkak büyük can kaybı yaşanır. Demiryolu şirketlerinde çalışan insanlar, polis ve elbette yolcular için de bu hayal gücü sınırlarını zorlayan bir kâbus haline gelir. Buna rağmen, öylesi bir felakete engel olacak önlemler alınabilmiş değildir. Dahası, bu kâbus 1995 baharında Tokyo'da gerçekten yaşanmıştı.

İstasyon çalışanları megafonlarla bağırıp durur, ricalarını yineler, tren kalkış zilleri aralıksız çalar, turnike makineleri kart, bilet ve dönemlik pasolardaki muazzam bilgiyi suskunluk içinde okumayı sürdürür. Saniye hesabıyla durup kalkan uzun trenler, iyi eğitilmiş sabırlı evcil hayvanlar gibi sistematik bir şekilde insanları kusar, yutar ve sabırsızlanarak sonraki istasyona yönelir. Bir insan, merdivenlerden inip çıkarken, arkasından gelen kişi tarafından ayağına basılıp da ayakkabısı ayağından çıkıverse bile, dönüp alabilmesi imkânsızdır. Ayakkabı işe gidiş yoğunluğunun yarattığı kum fırtınasına kapılır, gözden kaybolup gidiverir. Erkek ya da kadın fark etmez, söz konusu kişinin uzun işgününü tek ayakkabıyla geçirmekten başka çaresi kalmaz.

1990'ların başlarında, Japonya'nın ekonomik gelişmesinde zirveye ulaştığı sıralarda, Amerika'nın hatırı sayılır bir gazetesi, bir kış sabahı işe gidiş saati yoğunluğunda Şincuku

İstasyonu'nda (belki de Tokyo İstasyonu'ydu, ama orada da durum farklı değildir) merdivenlerden inen insanların büyük bir fotoğrafını yayımlamıştı. O fotoğrafta, sanki sözleşmiş gibi hepsi başlarını önlerine eğmiş, konserve kutusuna tıkıştırılmış balıklarınkini andıran fersiz gözlerle bakan yolcular vardı. Gazete haberinde, "Japonya gerçekten varsıl bir ülke haline gelmiş olabilir, ama çoğu Japon fotoğrafta da olduğu gibi, başları öne eğik, mutsuz görünüyor" diyordu. Sonra, o fotoğraf ünlü oldu.

Japonların çoğu gerçekten mutsuz mu değil mi, Tsukuru da pek bilemiyordu. Fakat sabah kalabalığında işe giderken Şincuku İstasyonu'nun merdivenlerinden inen yolcuların, topluca başlarını öne eğiyor olmalarının gerçek nedeni, mutsuz olmalarından ziyade, bastıkları yere dikkat etme endişesidir. Basamakları kaçırmamak, ayakkabılarını kaybetmemek için böyle yaparlar. İşe gidiş ve dönüş yoğunluğunda devasa istasyonlarda bu çok önemli bir ödevdir. Fotoğraf haberinde ise bu pratik fayda kaynaklı arka plandan hiç değinilmemişti. Zaten, koyu renklerde paltolar giymiş, başlarını öne eğerek yürümekte olan insanlar çoğu durumda mutluymuş gibi durmaz. Elbette, her sabah ayakkabısını yitirme endişesi yaşamadan işe gidemeyen bir toplumu mutsuz olarak nitelendirmek de, teorik açıdan yeterince olasıdır gerçi.

İnsanlar işlerine gidip gelirken her gün ne kadar zaman harcıyorlar acaba, diye düşünürdü Tsukuru. Tek yön, ortalama bir ila bir buçuk saat. Herhalde o civarda bir süreydi. Evlenip, bir veya iki çocuğu olan, işyeri de Tokyo merkezinde bulunan bir ücretli çalışan, müstakil ev sahibi olmaya kalkacak olursa, ne yaparsa yapsın bu civarda bir işe gidiş dönüş süresi gerektiren, "banliyö" semtlerine taşınmak zorunda kalır. Sonra da, yirmi dört saatlik günün iki ya da üç saati, *işe gidip gelme* diye adlandırılan eylem için harcanır. Hıncahınç dolu tren içerisinde, şansı yaver giderse gazete ya da cep

kitabı okuyabilir belki. iPod'dan Haydn konçertosu dinlemesi, İspanyolca konuşma dersine çalışması da mümkün olabilir. Kimisi gözlerini kapatıp fizikötesi hayallere dalabilir. Fakat genel anlamda, günün o iki veya üç saatlik süresinin, en verimli ve yararlı zaman olduğunu söylemek biraz zor olsa gerek. Bu (olasılıkla) anlamsız yer değiştirme için insan ömründen ne kadar bir süre gasp ediliyordur kim bilir. İnsanlar ne ölçüde hırpalanıp tükeniyordur. Fakat bu, demiryolu şirketinde çalışan, asıl olarak istasyon binası tasarlamakla uğraşan Tsukuru Tazaki'nin düşünmesi gereken bir sorun değildi. Herkesin yaşamı, kendisine kalmış bir şeydi. Bu, onların yaşamıydı, Tsukuru Tazaki'nin yaşamı değildi. Yaşadığımız toplumun ne kadar mutlu ya da mutsuz olduğunu, insanların her birinin kendi yargısına bırakmak daha doğru olurdu. Tsukuru'nun asıl düşünmesi gereken, bu kadar muazzam sayıdaki insanın akışını etkin ve güvenli bir şekilde yönlendirmekti. Bunun yorum gerektiren bir yanı yoktu. Gereken şey, doğru değerlendirilmiş pratik faydaydı. O ne bir düşünür, ne de bir toplumbilimciydi; sıradan bir mühendisti yalnızca.

Tsukuru Tazaki Japonya Demiryolları Şincuku İstasyonu'nunda oturup etrafı seyretmeyi severdi.

Şincuku İstasyonu'na gidince bilet satış makinesinden bilet alır, çoğunlukla da 9 ve 10 numaralı peronlara çıkardı. Orası Çuo Hattı ekspres trenlerinin varış ve kalkış yeriydi. Matsumoto ya da Kofu'ya giden uzun yol trenlerinin hattıydı bu. İşe gidip gelen yolcuların ağırlıkta olduğu diğer peronlarla karşılaştırıldığında, yolcu sayısı çok azdı, trenlerin varış kalkış saatleri de aralıklıydı. Banka oturup, istasyonda olup bitenleri izlemek mümkündü.

Tıpkı başka insanların keyifle konserlere, sinemaya, dans kulüplerine, spor müsabakalarını izlemeye, vitrin bakmaya gitmeleri gibi o da demiryolu istasyonlarına giderdi. Zama-

nı olup da, ne yapacağına karar veremediği durumlarda, sık sık tek başına istasyonları ziyaret ederdi. İçini rahatsız eden bir şey olduğunda ya da bir şeyi düşünmek istediğinde, ayakları doğal bir şekilde istasyonlara yönelirdi. Sonra, perondaki bir banka oturur, büfeden satın aldığı kahveyi içerek, trenlerin varış-kalkış saatlerini (hep çantasında bulundurduğu) küçük zaman çizelgesinden kontrol ederek, öylece dururdu. Bu şekilde saatlerce zaman öldürebilirdi. Öğrencilik yıllarında istasyon binalarının şeklini, yolcuların akışını, istasyon çalışanlarının hareketlerini inceler, dikkatini çeken noktaları ayrıntılı bir şekilde defterine not alırdı ama artık o kadarını yapmıyordu.

Özel ekspres tren hızını düşürerek peronda durur. Kapıları açılır, yolcular birbiri ardına trenden iner. Sadece bu manzarayı izlerken bile Tsukuru kendini sakin ve tatmin olmuş hissedebiliyordu. Trenlerin tam zamanında, hiçbir sorun çıkmadan durup kalktığını gördüğünde, kendisinin çalıştığı demiryolu şirketinin istasyonu olmasa bile, gurur duyardı. Kendi halinde, basit bir gurur. İstasyona vardığında, temizlik görevlileri ekibi seri hareketlerle trene binip çöpleri temizler, koltukları düzeltir. Şapkalarını takmış, üniformalarını giymiş tren görevlileri devir-teslim merasimini kendilerinden emin bir şekilde tamamlar, vagonlar sonraki tren yolculuğu için hazırlanır. Vagonlardaki gidiş yönü göstergeleri değişir, vagonlara yeni numaralar verilir. Her şey saniye hesabıyla ve planlandığı şekliyle, zaman kaybına yol açmadan, tembelliğe yer bırakmadan ilerler. İşte bu, Tsukuru Tazaki'nin ait olduğu dünyaydı.

Helsinki merkez istasyonunda da aynı şeyi yapmıştı. Oradan edindiği basit bir zaman çizelgesiyle bir banka oturup, kâğıt bardaktaki sıcak kahvesini içerek, durup kalkan uzun yol trenlerini izlemişti. Haritasında trenin gideceği yeri bulmuş ya da nereden geldiğine bakmıştı. Trenden birbi-

ri ardına inen yolculara, ulaşmaya çalıştığı perona doğru hızlı adımlarla yürüyen yolculara bakmıştı. Üniformalı istasyon çalışanları ve tren görevlilerinin hareketlerini gözleriyle takip etmişti. Bunu yapmak her zamanki gibi rahatlatmıştı onu. Zaman ortalama bir hızla, sorunsuzca akmıştı. İstasyon içi anonslarını anlayamaması bir yana bırakılırsa, Şincuku İstasyonu'nda olmaktan farksızdı. Herhalde dünyanın neresinde olursa olsun, demiryolu istasyonlarının işletilme sistemi aynı temele dayanıyordu: dakik ve maharetli bir profesyonellik. Bu manzara, Tsukuru'nun yüreğinde doğal bir yanıt buluyordu. Kendisinin doğru yerde olduğuna dair bariz bir duyguyu orada hissedebiliyordu.

Salı akşamı, Tsukuru Tazaki'nin işi bittiğinde duvar saati sekizi gösteriyordu. O saatte hâlâ ofiste olan tek kişi oydu. O sırada elindeki iş, fazla mesai yapmasını gerektirecek türden acil bir iş de değildi. Fakat çarşamba akşamı Sara'yla buluşmak üzere sözleştiklerinden, daha öncesinde oturup, masasında biriken işleri bir güzel düzene sokmak istemişti.

Bugünlük bu kadar yeter dediğinde, bilgisayarı kapatıp, önemli disk ve dokümanları kilitli çekmecesine yerleştirerek, odanın ışıklarını kapattı. Sonra, yüzüne aşina olduğu bekçiye selam verip, arka kapıyı kullanarak şirketten ayrıldı.

"Saat iyice ilerlemişti. Geçmiş olsun" dedi bekçi.

Bir yerlerde yemek yemeyi düşündüyse de, pek iştahı yoktu. Fakat doğruca eve gitmek de içinden gelmiyordu. O yüzden, Şincuku İstasyonu'na yöneldi. O gün de, istasyon içindeki büfeden kahve satın aldı. Tokyo yazına özgü nemli ve sıcak bir akşamdı, sırtı tere batmıştı, ama yine de, soğuk bir şeyler yerine buğusu yükselen sade kahve içmeyi seviyordu. Bu bir alışkanlık meselesiydi.

9 numaralı peronda her zamanki gibi Matsumoto'ya giden son ekspres tren kalkış hazırlıklarını yapıyordu. Tren

görevlileri tren içerisinde dolaşarak bir aksaklık olup olmadığını alışkın ama dikkatli bakışlarla kontrol ediyorlardı. Tren, bildik E-257 tipiydi. Yüksek hızlı trenler gibi insanların dikkatini çekecek bir albenileri yoktu, ama Tsukuru o amaç odaklı, süslemesiz tren modelini daha çok seviyordu. Bu tren Şiociri'ye kadar Çuo Hattı üzerinden ilerler, sonra Matsumoto'ya kadar Şinonoi Hattı'nı kullanırdı. Tren Matsumoto'ya gece yarısı on ikiye beş kala varıyordu. Haçioci'ye kadar şehir içinde yol aldığından gürültü çıkartmaması gerekir, sonrasında ise çoğunlukla dağlık yerlerde ilerleyip, çok fazla viraj almak zorunda kaldığından sürat yapamazdı. Gidilen mesafe düşünülünce, uzun süren bir parkurdu.

Yolcular için kapıların açılmasına daha zaman vardı, ama o trene binecek insanlar hızlı hızlı büfeden yemek, çerez, bira ve dergi alıyorlardı. iPod'unun beyaz kulaklıklarını kulaklarına sokmuş, çoktan kendi âlemine çekilmiş kişiler de vardı. İnsanlar, sağda solda akıllı telefonlarını parmak uçlarıyla becerikli bir şekilde kullanarak ya da istasyon içi anonslardan aşağı kalmayacak şekilde cep telefonlarıyla yüksek sesle konuşarak birileriyle haberleşiyorlardı. Birlikte yolculuğa çıktıkları her hallerinden belli olan genç çiftler de vardı. Banklarda omuzlarını birbirlerine yaslayarak oturmuş, mutluluk içerisinde alçak sesle sohbet ediyorlardı. Gözlerinden uyku akan 5-6 yaşlarındaki ikiz erkek kardeşler, ellerinden çekiştiren annelerinin peşi sıra Tsukuru'nun önünden hızlı adımlarla geçip gittiler. İkisi de oyun aletlerini ellerinde sımsıkı tutuyorlardı. Ağır sırt çantalarıyla bekleyen iki genç yabancı da vardı, çello kutusu kucaklamış bir genç kadın da. Yüzü profilden çok güzel görünen bir kadın yürüyüp geçti. Özel gece ekspresine binerek, uzaklarda bir yerlere giden insanlar. Tsukuru bir parça gıpta etti onlara. Hiç olmazsa gidecekleri bir yer vardı.

Tsukuru Tazaki'nin gideceği özel bir yer yoktu.

Şöyle bir düşününce, Tsukuru henüz Matsumoto, Kofu ya da Şiociri'ye bir kez bile gitmemişti. Onu bırak Haçioci'ye gitmişliği bile yoktu. Şincuku İstasyonu'nun peronunda, sayılamayacak kadar çok kez Matsumoto özel ekspresini durup seyretmiş olmasına rağmen, kendisinin de bir gün o trene binme olasılığı bir kez bile aklından geçmemişti. Düşünmeye bile kalkmamıştı. Neden acaba?

Tsukuru, o anda öylece trene binip, Matsumoto'ya gittiğini hayal etti. Asla imkânsız değildi. Dahası, hiç de kötü bir fikir gibi gelmiyordu. Ne de olsa, kafasına koymuş ve kalkıp ta Finlandiya'ya kadar gitmiş bir insandı o. İstedikten sonra Matsumoto'ya gidememesi için hiçbir neden yoktu. Nasıl bir şehirdi, insanlar orada nasıl bir yaşam sürüyorlardı acaba? Fakat başını iki yana sallayarak, bu düşünceyi zihninden kovdu. Yarınki işbaşı saatine kadar Matsumoto'dan Tokyo'ya geri dönmesi mümkün değildi. Bunu zaman çizelgesine bakmadan da, rahatlıkla söyleyebilirdi. Üstelik yarın akşam, Sara ile buluşmak için sözleşmişti. Onun için çok önemli bir gündü. Canı istedi diye kalkıp da Matsumoto'ya gidemezdi.

Sıcaklığını yitirip ılıyan kahvesinin kalanını içti, kâğıt bardağı yakınındaki çöp kutusuna attı.

Tsukuru Tazaki'nin gideceği özel bir yer yok. Bu, onun yaşamı açısından, arka fonda sürekli çalan melodi gibiydi. Gideceği özel bir yer olmadığı gibi, dönmesi gereken bir yer de yoktu. Eskiden öyle bir yer hiç olmadığı gibi, şimdi de yoktu. Onun için tek yer "şu an bulunduğu yer"di.

Hayır, tam olarak öyle değil, diye geçirdi içinden.

İyice düşününce, o güne kadarki yaşamı boyunca, sadece bir kez, net bir şekilde, gideceği özel bir yerin olduğunu fark etti. Lise yıllarında, Tsukuru Tokyo'daki teknik üniversiteye girip, demiryolu istasyonu tasarımında uzmanlaşmayı arzulamıştı. İşte, onun *gidebileceği özel yer* bu olmuştu. Bu

amaçla ölesiye ders çalışmıştı. *Derslerdeki başarı durumunla o üniversitenin giriş sınavını kazanma ihtimalin en çok yüzde 20*, diye uyarmıştı sınıf öğretmenleri, gayet soğuk bir şekilde. Fakat o, canla başla çalışmış, bir şekilde o güçlüğü aşmıştı. İlk defa böylesine kendini vererek ders çalışıyordu. Başkalarıyla sıra kapma ya da başarı yarışına girmeyi sevmezdi, ama önüne ikna olacağı bir hedef konulduğu müddetçe, kendini varıyla yoğuyla o hedefe adayabilir, o ölçüde de gücünü sergileyebilirdi. Gösterdiği çaba, neleri başarabileceğini görmesi açısından kendisi için de yeni bir keşifti.

Bunun neticesinde, Tsukuru Nagoya'dan ayrılıp Tokyo'da tek başına yaşamaya başlamıştı. Tokyo'da bulunduğu süre boyunca, bir an önce memleketi olan şehre dönmeyi, bir süreliğine de olsa dostlarının yüzünü görmeyi yürekten arzuluyordu. Orası, onun *dönebileceği yer*'di. Böylesi iki farklı yer arasında gidip gelerek yaşaması, bir yıldan biraz uzun bir zaman sürmüştü. Fakat bir noktada, bu döngü aniden kesilivermişti.

Ondan sonra Tsukuru, gidebileceği özel yeri de, dönebileceği yeri de yitirmişti. Ailesi hâlâ Nagoya'daydı, odası bıraktığı gibi duruyordu, annesi ve büyük ablası orada yaşıyordu. Küçük ablası da şehirdeydi. Yılda bir ya da iki kez, âdet yerini bulsun diye memleketine gitmiş, her seferinde de sıcak bir şekilde karşılanmıştı, ama onun açısından annesi ve ablalarına anlatabileceği özel bir şeyler olmadığı gibi, onlarla birlikte olmaya özlem de duymuyordu. Onların Tsukuru'da bulmayı bekledikleri, kendisinin gereksiz bularak ardında bıraktığı, bir zamanlarki haliydi. O hali yeniden canlandırarak onlara sunabilmek için, doğallıktan uzak bir şekilde rol yapması gerekiyordu. Nagoya şehri de ona yabancılaşmış, tatsız gelmeye başlamıştı. Artık orada, Tsukuru'nun bulmayı ümit ettiği ya da özlem duyduğu tek bir şey bile yoktu.

Öte yandan Tokyo, *tesadüfen* kendisini bulduğu bir yerdi.

Bir zamanlar okulunun bulunduğu yerdi, şimdi ise işyeri buradaydı. Profesyonel olarak oraya aitti. Daha öte bir anlamı yoktu. Tsukuru Tokyo'da düzenli, sakin bir yaşam sürüyordu. Ülkesinden sürgün edilen bir mültecinin yabancı bir memlekette, çevresini rahatsız etmeden, insanlara zorluk çıkartmadan, oturma izninin elinden alınmaması için özen göstererek yaşaması gibi. Deyim yerindeyse kendi yaşamından sürgün edilmiş gibi bir yaşam sürüyordu orada. Üstelik Tokyo dedikleri büyük şehir, böyle başka insanların arasında gizlenerek yaşamayı arzulayan insanlar için ideal bir yerdi.

Samimi arkadaşım diyebileceği kimse yoktu. Hayatına birkaç kadın arkadaş girmiş, bir noktada ayrılmışlardı. Fırtınasız birliktelikler, pürüzsüz ayrılıklar yaşamıştı. Yüreğinin ta derinlerine kadar girebilmeyi başaran tek kişi bile olmamıştı. Tsukuru bilinçli olarak öylesi ilişkiler arayışına girmemiş, herhalde karşı tarafın onu öyle aman aman istememiş olması da etkili olmuştu. Herkes payını almıştı.

Hayatım sanki 20 yaşında gerçek anlamda duruvermiş gibi, diye aklından geçirdi Tsukuru Tazaki, Şincuku İstasyonu'nun bankında otururken. Sonrasında gelen günler gerçek bir ağırlığa sahip değildi. Aylar ve yıllar, uslu bir rüzgâr gibi etrafında esmiş, sakince geçip gitmişti. Yaralamadan, üzmeden, güçlü duygular uyandırmadan, unutamayacağı sevinçler bırakmadan. Şimdiyse, artık orta yaş sınırına dayanmak üzereydi. Hayır, orta yaşa kadar biraz daha zamanı vardı. Fakat en azından, artık genç olduğu söylenemezdi.

Şöyle bir düşününce, Ely'nin de kendi hayatından sürgün edildiği söylenebilir. Evet, onun da yüreği yaralanmış, o yara sonucunda birçok şeyi ardında bırakarak, memleketini terk etmiş. Yine de o, Finlandiya'yı yeni cenneti olarak kendisi seçmiş. Şimdiyse bir kocası, kızları var. Porselen yapımı gibi, yüreğini katabileceği bir işe sahip. Göl kıyısında yazlık bir ev ve acar bir köpek. Finceyi de sökmüş. Orada, kendi kü-

çük evrenini emin adımlarla inşa etmiş. Benim durumumdan farklı.

Tsukuru sol bileğine taktığı Tag Heuer'e göz attı. Saat dokuza beş vardı. Ekspres tren yolcu kabul etmeye çoktan başlamıştı. Eşya taşıyan insanlar birbiri ardına trene binip, rezerve yerlerine oturuyorlardı. Eşya rafina çantalarını yerleştirip, kliması çalışan vagonda rahat bir nefes alarak, soğuk içeceklerini içiyorlardı. O hallerini pencere camının ardından görebilmek mümkündü.

O kol saati, ona babasından kalmıştı, *somut bir şekli* olan az sayıdaki hatıralardan biriydi bu da. 1960'ların başlarında üretilmiş, güzel bir antika saatti. Üç gün takmayınca burgusu gevşer, duruverirdi. Fakat bu olumsuz yan, Tsukuru'nun hoşuna gidiyordu. Mükemmel denecek saflıkta bir mekanik ürün. Hayır, el sanatı ürünü demek daha doğru olurdu. Pili ya da mikroçipi yoktu. Her şey yay ve çarklara dayanarak hareket ediyordu. Üstelik yarım asır çalıştıktan sonra bile, hâlâ zamanı şaşırtıcı ölçüde doğru gösteriyordu.

Tsukuru hayatında hiç kendine saat almamıştı. Hep birilerinin verdiği ucuz saatleri, içinde en ufak bir heyecan bile duymadan takmıştı. Zamanı doğru göstermesi yeterliydi. Onun saat denen şeyle ilgili düşüncesi buydu. Casio'nun en basit dijital saati günlük ihtiyacını karşılardı. O yüzden babası ölüp de, bu saat ona hatıra kaldığında, özel bir duygu hissetmemişti. Yalnız, kurmak gerektiğinden, bir tür görev gibi her gün takmaya başlamıştı. Fakat bir kez kullanmaya başlayınca da saat hoşuna gitmişti. Bileğine temasının yarattığı hissi, tam kıvamında ağırlığını, çıkarttığı mekanik sesi seviyordu. Artık öncesine oranla daha sık saati kontrol etmeye de başlamıştı. Her seferinde de, babasının görüntüsü gözlerinin önünden belli belirsiz geçer gibi oluyordu.

Dürüst olması gerekirse, babası hakkında pek bir şey anımsamıyordu, ona karşı içinde özel bir özlem duygusu da

uyanmıyordu. Küçükken olsun, yetişkin olduktan sonra olsun, babasıyla bir yerlere gittiğine, samimi bir şekilde baş başa konuştuğuna dair hiçbir anısı yoktu. Babası zaten az konuşan bir insandı (en azından evde doğru dürüst konuşmazdı) ve öyle olmasa bile günlük işlerinin yoğunluğundan evde pek bulunmazdı. Şimdi düşününce, büyük ihtimalle başka bir kadınla da ilişkisi vardı.

Tsukuru için o, kan bağıyla bağlı olduğu bir babadan ziyade, sık sık ziyarete gelen büyük akrabalardan biri gibiydi. Tsukuru asıl olarak annesi ve ablaları tarafından yetiştirilmişti. Babasının nasıl bir yaşam sürdüğünü, ne tür düşüncelere ve değer yargılarına sahip olduğunu, her gün somut olarak ne yaptığını neredeyse hiç bilmiyordu. Babasının Gifu doğumlu olduğunu, küçük yaşta anne babasını kaybettiğini, bir Budist rahip olan amcasının onu yanına aldığını, bir şekilde liseden mezun olduğunu, sıfırdan başlayarak şirket kurup dikkate değer bir başarı kazandığını ve şimdi var olan serveti ortaya çıkarttığını biliyordu, tüm bildiği bundan ibaretti. Hayatta sıkıntı çekmiş pek çok insandan farklı olarak, sıkıntılarından konuşmaktan hoşlanmayan biriydi. Belki de anımsamak istemiyordu. Neticede, babasının, sıra dışı bir ticaret dehasına sahip olduğu kesindi. Ona gerekli şeyleri müthiş bir hızla elde ederek, gereksiz olanları hızla atıp kurtulma dehası. Büyük ablası, kısmen babasının iş hayatındaki dehasını miras almıştı. Küçük ablası ise kısmen annesinin ılımlı sosyalliğini. Tsukuru'da ise bunların ikisinden de eser yoktu.

Babası günde elliden fazla sigara içmeyi sürdürmüş, akciğer kanserinden ölmüştü. Tsukuru Nagoya şehir merkezindeki üniversite hastanesine babasını ziyarete gittiğinde, ses çıkartmayı bile beceremeyecek durumdaydı. O gün, babası Tsukuru'ya bir şeyler söylemeye çalışmıştı, ama başaramamıştı. Ondan bir ay sonra da, hastanedeki yatağında son

nefesini vermişti. Babasının Tsukuru'ya bıraktığı, Ciyugaoka'daki bir oda bir salon apartman dairesi, bankada onun adına yüklü bir miktar toplu para ve bu Tag Heuer kurmalı saatti.

Hayır, ondan kalan bir şey daha vardı. Tsukuru Tazaki adı.

Tsukuru Tokyo'da teknik üniversiteye giderek uzmanlaşacağı bir alanda öğrenim görmek istediğini dile getirdiğinde, tek oğlunun kendisinin sıfırdan inşa ettiği emlak işini devralmaya hiç hevesli olmaması, babasını hayal kırıklığına uğratmış gibiydi. Fakat diğer yandan, Tsukuru'nun mühendis olma isteğini canı gönülden desteklemişti. *Niyetin buysa Tokyo'daki üniversiteye git, gereken parayı seve seve veririm,* demişti babası. *Her ne olursa olsun, zanaat sahibi olmak, somut bir şekli olan şeyler üretmek iyidir. Dünyanın işine yarayacak bir şey yapmaktır bu. Güzel güzel eğitimini gör, gönlünce istasyonlar inşa et.* Kendisinin seçtiği "Tsukuru (ortaya çıkarmak/üretmek)" adının boşa gitmeyişine babası sevinmiş gibiydi. Tsukuru'nun babasını sevindirmesi ya da babasının böyle açıkça sevincini göstermesi, belki de ilk ve son kez olmuştu.

Zaman çizelgesine uygun bir şekilde saat tam dokuzda, Matsumoto'ya giden ekspres tren perondan ayrıldı. Tsukuru ise, bankta oturarak, ışıkları raylar üzerinde uzaklaşan trenin, hızını artırarak yaz gecesinin derinliklerinde kaybolup gidişini, son ana dek izledi. Son tren görüş mesafesinden çıkınca etraf aniden ıssızlaşıverdi. Şehrin kendisi bile ışıltısını bir kat azaltmıştı sanki. Oyun bitiminde ışıkları sönen sahne gibiydi. Tsukuru banktan kalkıp, yavaşça merdivenlerden indi.

Şincuku İstasyonu'ndan çıktı, yakınlardaki küçük bir restorana girerek banko kısmına oturup söğüş et ve patates salatası sipariş etti. Ama ikisini de yarım bıraktı. Yemekler kö-

tü olduğundan değildi. Orası söğüş etiyle ünlü bir yerdi. Yalnızca iştahı yoktu, o kadar. Biranın da her zamanki gibi yarısını içip, kalanını bıraktı.

Sonra trene binerek kendi dairesine dönüp duş aldı. Vücudunu özenle sabunlayıp, vücuduna yapışan teri akıttı. Duştan çıkınca, zeytin yeşili bornozunu (bir zamanlarki kız arkadaşı 30. doğum gününde hediye etmişti) giyerek balkonda sandalyeye oturdu, gece rüzgârı altında şehirden gelen boğuk gürültüye kulak verdi. Saat on bire yaklaşmıştı, ama uykusu yoktu.

Tsukuru üniversite öğrencisiyken, sadece ölümü düşündüğü günleri anımsayıverdi. Üzerinden on altı yıl geçmişti. O sıralarda, yalnızca durup kendi içine, en derinine odaklanmaya kalkacak olsa, kalbinin en sonunda doğallıkla duruvereceğini bile düşünmüştü. Zihnini güçlü bir şekilde tek bir noktaya odaklarsa, merceğin güneş ışığını toplayarak kâğıdı yakması gibi, kalbinde hayati bir yara açabileceğini geçirmişti aklından. Fakat onun iradesine karşın, aylar geçse de kalbi durmamıştı. Kalp o kadar kolayca duran bir organ değildi.

Uzaklardan helikopter sesi geldi. Bulunduğu yere doğru yaklaşıyor olmalıydı; sesi gitgide daha gürültülü bir hal alıyordu. Başını kaldırıp havaya bakarak görmeye çalıştı. Sanki çok önemli bir mesaj getiren bir elçinin geldiği hissine kapıldı. Fakat helikopteri hiçbir yönde göremedi. Pervanesinin sesi uzaklaştı, sonunda batı tarafında kayboldu. Geriye şehrin yumuşak ama kesilmek bilmeyen gece sesleri kaldı.

Ak'ın aslında o sırada istediği, o beş kişilik grubun dağılmasıydı belki de. Bir an bu olasılık Tsukuru'nun aklından geçiverdi. Balkondaki sandalyede oturup, aşama aşama bu olasılığa somut bir şekil kazandırdı.

Lise yıllarındaki beş arkadaş, birbirlerine çok yakın, çok bağlıydılar. Birbirlerini olduğu gibi kabullenmiş, karşılıklı

anlayış geliştirmişlerdi. Her biri, tek tek bu arkadaşlıkta derin bir mutluluk bulmuştu. Fakat bu, sonsuza dek sürecek bir mutluluk değildi. Cennet, bir gün geliyor, yıkılıveriyordu. Her insan farklı hızlarda gelişir, ilerlediği yön de farklılaşır. Zaman geçtikçe, aralarında kaçınılmaz sapmalar meydana gelmiş olmalıydı. Ufak tefek çatlaklar da belirmişti olasılıkla. Sonra da, bunlar artık *ufak tefek* diye nitelendirilemez hale gelmişti mutlaka.

Ak'ın sinirleri, kaçınılmaz olarak yaşanacak böylesi bir durumun baskısına dayanamamıştı herhalde. Bir an önce o grupla duygusal bağını koparmayacak olursa, grup yıkılıp giderken arada kalarak, kendisinin de hayati bir hasar göreceği hissine kapılmıştı belki de. Batan geminin yarattığı girdap tarafından denizin dibine çekilen kazazedeler gibi.

Bu duyguyu, Tsukuru da bir nebze anlayabiliyordu. Fakat, ancak şimdi anlayabiliyordu. Olasılıkla, kendini cinsel yönden baskı altında tutmak neticesinde ortaya çıkan gerilim, bu durumun meydana gelmesinde küçümsenemeyecek bir önem taşımıştı. Tsukuru öyle tahmin ediyordu. Sonraki günlerde gördüğü, o son derece gerçek gibi gelen cinsel içerikli rüyalar da, olasılıkla o gerilimin bir uzantısıydı. Bu, diğer dördünde de, neler olabileceğini bilemiyordu ama, bazı *etkiler* yaratmıştı belki de.

Ak, herhalde o ortamdan kaçmaya çalışmıştı. Kesintisiz olarak duyguları kontrol etmeyi gerekli kılan girift insan ilişkilerine daha fazla dayanamamıştı belki de. Ak, o beş kişi içinde, duygusal açıdan etkilenme olasılığı en güçlü olandı kuşkusuz. O bütünden yükselmeye başlayan çatırtıları da, en erken o hissetmiş olmalıydı. Fakat kendi başına o çemberin dışına çıkamazdı. Öyle bir şeyi gerçekleştirecek gücü yoktu. O yüzden, Tsukuru'yu hain ilan etmişti. Tsukuru o noktada, çemberin dışına çıkan ilk üye olarak, komünün en zayıf halkasıydı. Başka bir deyişle, cezayı hak etmişti. Sonra

da Ak, birinin tecavüzüne uğradığında (kimin, hangi koşullar altında ona tecavüz ederek hamile bıraktığı sonsuza dek bilinmezliğini koruyacaktı herhalde), şokla birlikte gelen histerik karmaşa içerisinde, trenin acil durum manivelasına asılır gibi, tüm gücüyle o zayıf halkayı çekip koparıvermişti.

Böyle düşününce birçok şey mantıklı geliyordu. Ak o esnada, olasılıkla içgüdülerinin emrettiği şekilde, Tsukuru'yu basamak olarak kullanıp, zindan duvarlarını aşmaya çalışmıştı. *Tsukuru Tazaki öyle bir konuma itilse bile, mutlaka hayatta kalır*. Ak'ın önsezileri bu yönde olmuştu herhalde. Tıpkı Ely'nin soğukkanlı bir şekilde o doğrultuda bir sonuca ulaşması gibi.

Serinkanlı ve daima sebatkâr duruşunu koruyan Tsukuru Tazaki.

Tsukuru balkondaki sandalyeden kalkarak içeri geçti. Raftan Cutty Sark şişesini alarak bardağa boşalttı ve elinde bardakla tekrar balkona çıktı. Sonra sandalyeye oturup, bir süre sağ elinin işaretparmağıyla şakağını ovdu.

Hayır, serinkanlı olmadığım gibi, daima sebatkâr duruşumu koruyor da değilim. Bu yalnızca bir denge sorunu, o kadar. Yüklendiğim ağırlığı taşıma odağının sağına ve soluna, alışkanlıkla ustaca dağıtıyorum sadece. Başkalarının gözüne serinkanlılık olarak yansıyor olabilir. Fakat bu asla kolay bir iş değil. Göründüğünden daha zahmetli. Üstelik denge düzgün bir şekilde sağlansa bile, taşıma odağına yüklenen toplam ağırlık, zerre kadar azalmıyor.

Yine de, Tsukuru Ak'ı, Yuzu'yu affedebiliyordu. Bir yandan aldığı yaranın üstesinden gelmeye uğraşırken, diğer yandan da kendini ölesiye korumaya çalışmıştı. Zayıf bir insandı. Kendini korumak için yeterli sertlikte bir kabuk oluşturmayı başaramamıştı. Üzerine gelen tehlikeyi gördüğünde, gücü ancak biraz olsun güvenli bir yer aramaya yetmiş, bir yöntem tercih etme fırsatı da olmamıştı. Onu kim suçlayabilir-

di ki? Fakat neticede, ne kadar uzağa kaçarsa kaçsın, kurtulmayı başaramamıştı. İçinde şiddet gizli karanlık bir gölge, inatla peşinden gelmişti. Ely'nin kötü ruh diye adlandırdığı şey. Sonra da, sessiz, soğuk bir yağmurun yağdığı bir mayıs gecesinde, o şey kapısını çalmış, ince ve narin boynunu bir kuşakla sıkarak öldürmüştü onu. Olasılıkla önceden belirlenmiş bir yerde ve önceden belirlenmiş bir saatte.

Tsukuru içeriye dönüp telefon ahizesini kaldırarak, yaptığının anlamı üzerine derinlemesine düşünmeksizin, Sara'nın numarasını tuşladı. Fakat zil üç kez çaldıktan sonra kendine gelip, ne yaptığını düşünerek ahizeyi yerine koydu. Saat artık geç olmuştu. Üstelik ertesi gün, zaten onunla görüşebilecekti. Yüz yüze de konuşabilirdi. Daha öncesinde, yarım yamalak konuşmamalıydı. Bunun gayet iyi farkındaydı. Fakat ne olursa olsun, Sara'nın sesini hemen o an duymak istiyordu. Bu, doğallıkla içinden taşıp gelen bir duyguydu. Tsukuru, o duygudan kaynaklanan sarsıntıyı dindirmeyi becerememişti.

Lazar Berman'ın çaldığı "Hac Yılları"nı kasnağa yerleştirip, iğneyi üzerine bıraktı. Duygularını bir düzene sokup, kulağını müziğe verdi. Hämeenlinna'daki göl kıyısı manzarası gözünün önünde canlandı. Pencerenin beyaz dantelli perdesi rüzgârla salınıyor, küçük kayık dalgaların etkisiyle tıkırtılar çıkartıyordu. Koruda anne kuş sabırla yavrularına ötmeyi öğretiyordu. Ely'nin saçlarında turunçgiller özlü şampuan kokusu vardı. Göğüsleri yumuşak ve dolgundu, orada hayatın getirdiği gizli bir ağırlığı taşıyor gibiydi. Yolu gösteren huysuz ihtiyar yaz otlarının arasına koyu bir balgam tükürdü. Köpek mutluluk içerisinde kuyruğunu sallayarak Renault'nun bagajına atladı. Tsukuru o görüntüleri zihninde canlandırmaya çalışırken, orada göğsüne saplanan sancı yeniden baş gösterdi.

Tsukuru, Cutty Sark bardağını kafasına dikerek, İskoç viskisinin tadını hissetmeye çalıştı. Midesi hafiften ısındı. Üniversite ikinci sınıftayken, yazdan kışa kadar, sadece ölmeyi düşündüğü günlerde, her akşam bu şekilde küçük bir bardak viski içmişti. Öyle yapmadıkça, düzgün uyuyamıyordu.

Aniden telefonun zili çaldı. Koltuktan kalkıp, kolu kaldırarak iğneyi plaktan ayırdı, sonra da gidip telefonun önünde durdu. Telefonun Sara'dan geldiğine şüphe yoktu. O saatte Sara'dan başka kimse ona telefon etmezdi. Tsukuru'nun telefon ettiğini öğrenince geri aramış olmalıydı. Tsukuru ahizeyi kaldırıp kaldırmama konusunda kararsızlık yaşarken, telefon tam on iki kez çaldı. Dudaklarını sıkıp nefesini tuttu, gözünü telefondan ayırmadan öylece durdu. Karatahtaya yazılan zor formülde bir ipucu arayarak, biraz uzağa çekilip ayrıntıları inceleyen insanlar gibi. Fakat ipucuna ulaşamadı. Telefon nihayet sustu, ardından sessizlik çöktü. İçi dolu, derin bir sessizlikti.

Tsukuru o sessizliği doldurmak için, iğneyi bir kez daha plağın üzerine indirerek, koltuğa dönüp müziğin devamına kulak verdi. Bu sefer, somut bir şeyler düşünmemeye çabaladı. Gözlerini kapatıp, kafasını boşaltarak, zihnini müziğe yoğunlaştırdı. Sonunda, o melodinin çağrısına uymuş gibi, gözkapaklarının altında, çok farklı görüntüler bir görünüp bir kaybolmaya başladı. Somut olmayan ya da anlamsız şekillerdi. Bilincinin karanlık kıyılarından hayal meyal görünüyor, görüş alanından sessizce geçiyor, başka bir kıyıda görünmez oluyorlardı. Mikroskobun yuvarlak görüntü alanından geçen, gizemli siluetlere sahip mikroskobik canlılar gibi.

On beş dakika sonra telefonun zili tekrar çaldıysa da, Tsukuru ahizeyi yine kaldırmadı. Bu kez müziği de durdurmadan, koltuktan kalkmaksızın, telefonun siyah ahizesine gözlerini dikti. Kaç kez çaldığını da saymadı. Derken, zil sustu, artık duyulan tek şey müzikti.

Sara, dedi içinden. *Sesini duymak istiyorum. Her şeyden daha fazla istiyorum. Fakat şu an konuşamam.*

Yarın, Sara beni değil de o diğer adamı tercih edebilir. Tsukuru koltuğa uzanıp gözlerini kapattı, aklından bu düşünce geçti. *Bu olasılık yeterince güçlü ve aslında onun için doğru seçim de bu olabilir.*

Adam nasıl biriydi, ikisinin arasında ne tür bir ilişki vardı, ne kadar süredir beraberlerdi? Tsukuru'nun bunları öğrenmesine imkân yoktu. Öğrenmek istediği de yoktu. Söyleyebileceği tek şey, şu anki durumda Tsukuru'nun Sara'ya verebileceği çok az şey olduğuydu. Sınırlı miktarda, sınırlı türden şeyler. İçerik açısından bakılacak olursa pek de ahım şahım olmayan şeylerdi. Öyle şeyleri, biri kalkıp da tüm içtenliğiyle isteyebilir miydi acaba?

Sara, benden hoşlandığını söylüyor. Herhalde doğrudur. Fakat şu dünyada sadece hoşlanmanın yetmeyeceği bir dolu şey var. Yaşam uzun ve bazen çok acımasız. Kurban gerektiren durumlar da var. Birilerinin bu rolü üstlenmesi gerek. Dahası, insan vücudu zayıf ve kırılgan, kestiğinde kan akıyor.

Her halükârda, Sara yarın beni tercih etmeyecek olursa, gerçekten ölürüm herhalde, diye düşündü Tsukuru. *Gerçekten mi ölürüm, yoksa mecazi anlamda mı ölürüm bilmem, ama ikisi arasında hiçbir fark yok. Fakat bu kez kesin olarak son nefesimi veririm herhalde. Renkten yoksun Tsukuru Tazaki, rengini hepten yitirir, bu dünyadan kimseler duymadan çekip gider. Her şey hiçliğe dönüşür, geriye bir sıkımlık, donmuş, sert toprak topağı kalır belki de.*

Büyütülecek bir şey yok, dedi kendi kendine. *Şimdiye kadar da birçok kez kıyısından döndüm, şimdi gerçekten meydana gelirse de, tuhaf olan hiçbir yanı yok. Sadece fiziksel bir olay, o kadar. Hareket kuvveti sıfıra iyice yaklaşır, sonunda çark hareketine son verir, ibre bir noktada çakılır kalır. Sessizlik çöker. Durum bundan ibaret değil mi?*

Tsukuru, günün tarihi değişmeden önce yatağa girip, başucu lambasını kapattı. *Sara'yı rüyamda görebilsem keşke,* diye geçirdi aklından. *Erotik bir rüya da olabilir, olmayabilir de. Fakat mümkünse pek hüzünlü olmasın. Hele bu rüyada onun vücuduna dokunabilirsem, diyecek sözüm olmaz. Nihayetinde rüya ne de olsa.*

Yürekten arzuluyordu Sara'yı. O şekilde, yürekten arzuluyor olmak muhteşem bir şeydi. Tsukuru o duyguyu iliğinde kemiğinde hissediyordu. Çok uzun bir aradan sonra. Hatta, ilk kezdi belki de. Elbette, o muhteşem his her şeyi kapsamıyordu. Aynı zamanda, göğsü sancıyor, nefesi daralıyordu. Korkuyor, karanlık gelgitler yaşıyordu. Fakat bu sertlikler bile, şimdi âşık olma halinin önemli kısımlarıydı. Tsukuru, taşımakta olduğu hisleri yitirmek istemiyordu. Bir kez yitirecek olursa, bir daha asla o sıcaklığı bulamayabilirdi. Onu yitirmektense, kendisinin yitip gitmesi daha iyi olurdu.

"Baksana Tsukuru. O kadını elde etmen lazım. Durum ne olursa olsun. Bence öyle. Eğer şimdi onu elinden kaçırırsan, bundan sonra hiç kimseyi elde edemezsin."

Ely öyle demişti. Haklıydı herhalde. Ne olursa olsun, Sara'yı elde etmek zorundaydı. Bunu o da anlıyordu. Fakat söylemeye gerek yoktu ki, bu onun tek başına verebileceği bir karar değildi. Bu, bir insanın yüreğiyle, başka bir insanın yüreği arasındaki sorundu. Verilmesi gereken şeyler, alınması gereken şeyler vardı. *Neticede her şey yarına kaldı. Eğer Sara beni seçer, kabul ederse, hemen evlenme teklif ederim. Sonra, şu an benim verebileceklerimi, ne olursa olsun, olduğu gibi veririm. Ormanın derinliklerinde yolumu kaybedip, kötü kalpli cücelere yakalanmadan önce.*

"Her şey zamanın akıntısına kapılıp yitmiş değil." Bu, Tsukuru'nun Finlandiya'da göl kenarında Ely'den ayrılırken söylemesi gereken şeydi. Fakat o an, sözcüklere dökememişti. "Biz o sıralarda bazı şeylere tüm kalbimizle inanmıştık ve

bazı şeylere tüm kalbimizle inanabilecek kişilerdik. O duyguların öylece yitip gitmesi, bir yerlerde kaybolması mümkün olamaz."

Kalp atışlarını düzene koyup, gözlerini kapatarak uykuya daldı. Bilincinin en ucundaki ışık, raylarda uzaklaşan bir tren gibi hızını gitgide artırarak küçüldü, gecenin derinliğinde kayboluverdi. Geriye yalnızca beyaz huş ağaçlarının arasından esen rüzgârın sesi kaldı.

KADERİMDE TEK BAŞINA KALMAK VARDIR BELKİ DE...

İşte o an, Tsukuru nihayet her şeyi kabullenmeyi başarabildi. İnsanların yürekleri arasındaki bağ yalnızca uyum üzerinden oluşmuyordu. Aksine, bir yaradan diğerine daha derin bağlar oluşuyordu. Acı acıyla, kırılganlık kırılganlıkla yürekleri birbirine bağlıyordu. Elemli çığlıklar olmadan suskunluk, kan toprağa akmadan affediş, insanın içini lime lime eden kayıplardan geçmeden kabulleniş mümkün değildi. İşte bu, gerçek uyumun kökünde var olan şeydi.

Çeviren: Hüseyin Can Erkin

Haruki Murakami'den kaderinin gizemini çözmek, içindeki iflah olmaz yaranın kaynağına inmek için büyük bir yolculuğa çıkan bir kahramanın romanı. Kendini "renksiz" bilen Tsukuru Tazaki'nin hikâyesi.

Haruki Murakami, 1949'da Kobe'de doğdu. Vaseda Üniversitesi'nde klasik drama eğitimi aldı. İlk romanı *Kaze no oto o kike* (Rüzgârın Şarkısını Dinle) 1979'da yayımlandı. 21. yüzyıl edebiyatının en önemli isimlerinden olan Murakami'nin kitapları pek çok ödül aldı, tüm dünyada ellinin üzerinde dile çevrildi. Haruki Murakami'nin *Yaban Koyununun İzinde, İmkânsızın Şarkısı, Sınırın Güneyinde Güneşin Batısında, Zemberekkuşu'nun Güncesi, Sahilde Kafka, Haşlanmış Harikalar Diyarı ve Dünyanın Sonu* ile tüm dünyada büyük yankı uyandıran *1Q84* ve *Koşmasaydım Yazamazdım* isimli kitapları da Doğan Kitap tarafından yayımlandı.

DK DOĞAN

ISBN 978-605-09-2290-5
9 786050 922905

sertifika no: 1194

Tavsiye edilen satış fiyatı

₺ 24